

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE JIHOČESKÉHO KRAJE 2019

Regionální statistiky

České Budějovice, 31. 8. 2020

Kód publikace: 330127-20

Č. j.: CSU-008703/2020-73

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Českých Budějovicích

Ředitel odboru: Jana Sedláčková

Kontaktní osoba: Irena Votrubová, e-mail: irena.votrubova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservis hk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-2984-8 (pro tištěnou publikaci)

ISBN 978-80-250-3014-1 (pro soubor v pdf)

© Český statistický úřad, České Budějovice, 2020

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků	5
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	28
3. Ekonomický vývoj	48
4. Životní prostředí.....	73
5. Mezikrajské srovnání	83
Tabulková příloha.....	95
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	96
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj.....	97
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj.....	98
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí.....	99
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 2001–2019	100
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj	102
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj	103
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj	106
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – životní prostředí	108
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2014 a 2019.....	109
Zkratky krajů a okresů	112

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší kvantifikovaný obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Jihočeského kraje v roce 2019, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2014). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Kromě toho jsme opět zařadili také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat, v době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2019. Proto v některých tématech (především makroekonomika a některé sociální statistiky) uvádíme časový pohled pouze do roku 2018, v některých dalších oblastech jsou údaje za rok 2019 pouze předběžné a budou se ještě zpřesňovat.

Z územního hlediska jsme analýzu neomezili na kraj jako celek, ale snažili jsme se postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, a to podle jednotné osnovy. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od roku vzniku současné podoby krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.cbudejovice.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Jihočeského kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Jihočeského kraje, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 24. 8. 2020. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění (64,0 obyvatel na km²), přičemž okres Prachatice má nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky.
- V Jihočeském kraji je nadprůměrný podíl obcí s malým počtem obyvatel. Méně než 200 obyvatel mělo v roce 2019 celkem 230 jihočeských obcí, tedy 37 % z celkového počtu obcí v kraji.
- Celkem 63,8 % obyvatel kraje žilo ve městech, v obcích do 200 obyvatel žilo jen 4,1 % obyvatel.
- Díky migraci se dlouhodobě zvyšoval počet obyvatel kraje. Migrační přírůstky počtu obyvatel měly úzkou souvislost se stěhováním ze zahraničí. Nejvíce přistěhovalých se přihlásilo k pobytu v okrese České Budějovice a z velké části se jednalo právě o přistěhovalé z ciziny.
- Cizinci (bez azylantů) se v kraji na obyvatelstvu podíleli z 3,6 %. Ke konci roku 2019 žilo na území kraje téměř 23 tis. cizinců a byl to zatím nejvyšší počet.
- Přirozená měna byla v kraji v roce 2019 v záporných hodnotách a snižovala příznivou hodnotu migrace.
- V roce 2019 byl v Jihočeském kraji průměrný věk matky při narození dítěte 30,6 let, při narození prvního dítěte 28,7 let.
- Mimo uzavřené manželství se v Jihočeském kraji narodilo 49,3 % dětí, přičemž se tento podíl meziročně snížil.
- Počty zemřelých v kraji se v roce 2019 proti předchozímu roku poměrně zvýšily a byly druhé nejvyšší za posledních 20 let. Nejčastější příčinou smrti byly nemoci oběhové soustavy.
- Míra potratovosti byla v kraji v roce 2019 nejnižší za posledních dvacet let.
- V posledních letech byla nejvyšší sňatečnost v roce 2018, během let se zvyšuje průměrný věk snoubenců. Rozvodovost byla v kraji nejnižší od roku 1990.
- Průměrný věk obyvatel kraje byl 42,8 let, u žen to bylo 44,1 let a u mužů 41,5 let. Dlouhodobě se zvyšuje naděje dožití. Ta byla u mužů vyšší než průměr ČR, u žen byla shodná.
- Obyvatelstvo Jihočeského kraje stárne a zvyšuje se tak hodnota indexu stáří. Před 20 lety byl tento podíl 82,0, koncem roku 2019 již na 100 dětí připadalo v kraji 129,3 seniorů.
- Poměr mezi aktivní složkou obyvatelstva a neaktivní (děti a senioři) se stále zvyšuje. Podíl dětské věkové skupiny se zvyšoval během posledních let jen nepatrně, výrazněji rostly počty seniorů. Naopak se zmenšoval podíl osob v produktivním věku.
- Ze zpracované Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070 vyplývá, že počet obyvatel v kraji se bude zvyšovat přibližně do roku 2026, od tohoto roku už se předpokládá jeho postupné snižování až na 599,4 tis. v roce 2070.

Sociální vývoj

- V roce 2019 žilo v Jihočeském kraji 541,1 tisíc osob starších 15 let, z této kategorie obyvatel bylo 59,0 % ekonomicky aktivních. Dlouhodobě stoupal počet ekonomicky aktivních zaměstnaných ve věkové skupině 60 a více let.
- Míra ekonomické aktivity se meziročně snížila a v roce 2019 dosáhla hodnoty 59,0 %. U žen byla nižší než u mužů. U obou pohlaví došlo v roce 2018 a 2019 k meziročnímu snížení.

- V roce 2018 působilo necelých 54 % zaměstnaných v terciárním sektoru. Podíl zaměstnaných ve službách byl o téměř 7 procentních bodů pod republikovým průměrem.
- Z dlouhodobějšího pohledu mezi zaměstnanými převažovali zaměstnanci, jejichž podíl dosáhl v roce 2019 nejvyšší hodnoty (téměř 84 %). Podíl osob pracujících na vlastní účet byl od roku 2012 nejmenší.
- Obecná míra nezaměstnanosti byla v kraji druhá nejnižší. Meziročně se zvýšila a s hodnotou 1,8 % se kraj umístil v rámci ČR na 7. pozici.
- Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání se dle MPSV meziročně snížil a byl nejnižší od roku 1998, naopak nabídka volných pracovních míst byla nejvyšší od roku 1990. V roce 2019 připadalo na 1 volné pracovní místo 0,5 uchazečů.
- Průměrná hrubá měsíční mzda v kraji podle výběrového šetření mezd dosáhla 32 707 Kč. Medián mezd činil 29 460 Kč.
- Počet lékařů v kraji vzrostl, v roce 2018 zůstal počet obyvatel připadajících na 1 lékaře druhým rokem stejný. Počet nemocničních lůžek se výrazně nezměnil.
- Výdaje na dávky nemocenského pojištění se zvyšovaly, největší podíl v roce 2019 tvořila výplata nemocenského. Naopak hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory se meziročně snížila.
- Mezi držiteli průkazů osob se zdravotním postižením převažovaly průkazy ZTP. Průkaz OZP vlastnilo více žen než mužů.
- V Jihočeském kraji splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů více než 180 tisíc osob. Počet důchodců meziročně vzrostl o 0,4 %.
- Z celkového počtu příjemců důchodů bylo 62,6 % osob pobírajících starobní důchod sólo. Starobní důchod v souběhu s důchodem vdovským nebo vdoveckým pobíralo 83,4 %.
- V souvislosti s dlouhodobým nárůstem počtu žáků základních škol přibylo od roku 2008 na území kraje 10 nových škol a 267 tříd. Počet studentů středních a vyšších odborných škol nadále klesal.
- Počet registrovaných trestných činů meziročně vzrostl, přesto byla v roce 2019 v kraji kriminalita druhá nejnižší za posledních dvacet let.
- Dopravní nehodovost se od roku 2010 zvyšuje, počet nehod vzrostl téměř o polovinu. V roce 2019 bylo evidováno 4 495 dopravních nehod.

Ekonomický vývoj

- Regionální HDP ve stálých cenách v Jihočeském kraji od roku 2014 rostl nejprve podprůměrným tempem růstu, to ale v roce 2018 zrychlilo a bylo v mezikrajském srovnání druhé nejvyšší.
- Zásluhou nadprůměrného tempa růstu se v roce 2018 podíl kraje na celorepublikovém HDP meziročně zvýšil na 5,0 %; v žebříčku krajů podle HDP na 1 obyvatele se kraj vrátil na osmé místo.
- Ve struktuře hrubé přidané hodnoty v letech 2017 a 2018 klesal podíl sekundárního sektoru a rostl podíl terciárního sektoru.
- Míra investic měla klesající trend, v roce 2017 dosáhla 21,4 % a byla nejnižší od roku 2000.
- Výdaje na výzkum a vývoj se v letech 2017 a 2018 zvyšovaly. V roce 2018 se podílely na regionálním HDP 1,3 %, což byl mezi kraji devátý nejvyšší podíl.

- V roce 2019 se do registru ekonomických subjektů zaevidovalo 4,1 tis. nových subjektů, především podnikajících dle živnostenského zákona a společností s ručením omezeným.
- Sklizeň obilovin, brambor a píce byla v roce 2019 vyšší než v roce 2018, ale sklizeň řepky byla nižší. Výroba jatečných prasat a skotu oproti roku 2018 klesla, výroba jatečné drůbeže vzrostla.
- Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků a tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v posledních letech spíše rostly. Orientace tržeb na přímý vývoz se od roku 2017 snižovala.
- Kraj se v roce 2019 podílel 20 % na celorepublikové výrobě a 5 % na celorepublikové spotřebě elektřiny. Spotřeba elektřiny v jihočeských domácnostech na 1 obyvatele byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- Z objemu stavebních prací "S" provedených v tuzemsku v letech 2014 až 2018 bylo na stavbách v kraji realizováno 8 %. V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji druhá nejvyšší po Praze.
- V letech 2014 až 2019 bylo v kraji dokončeno 9 tis. bytů, většina z nich v nových rodinných domech. Pětina z dokončených bytů byla v Českých Budějovicích.
- Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních a jejich přenocování se od roku 2013 stále zvyšoval. V letech 2018 a 2019 přijelo víc zahraničních návštěvníků z Asie než z Evropy.

Životní prostředí

- Chráněná území v Jihočeském kraji se rozkládala na více než 2 tis. km², což bylo nejvíce v celé ČR.
- Pokračoval trend snižování podílu orné půdy zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Těžba dřeva byla druhá nejvyšší od roku 2000, přičemž smrk se na ní podílel z více než 90 %. Nahodilá těžba zejména v důsledku poškození hmyzem činila více než 95 %.
- Vodné i stočné v Jihočeském kraji bylo nižší než republikový průměr.
- Nadále stoupá produkce komunálního odpadu, meziroční nárůst byl nejvyšší ze všech krajů. Na každého Jihočecha v roce 2019 připadalo 392 kg. Vzrostl také podíl tříděného odpadu – 62 kg na osobu.
- Investice do životního prostředí po propadu v roce 2016 opět výrazně vzrostly.
- Kvalita ovzduší v kraji patří dlouhodobě k nejlepším v republice.

1. Demografický vývoj

Na území Jihočeského kraje je 56 měst.

Ke konci roku 2019 žilo v Jihočeském kraji celkem 644 083 obyvatel. Jeho sídelní strukturu tvoří 7 okresů, kdy největší rozlohu zaujímá okres Jindřichův Hradec (19,3 %), ale obyvatel žije nejvíce v okrese České Budějovice (30,4 %). Administrativně je Jihočeský kraj rozdělen do 17 správních obvodů s rozšířenou působností (obce III. stupně – SO ORP) a 37 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně – SO POÚ). Na území kraje je celkem 624 obcí, z tohoto počtu pak 56 obcí má statut města a 23 statut městyse.

Sídelní struktura

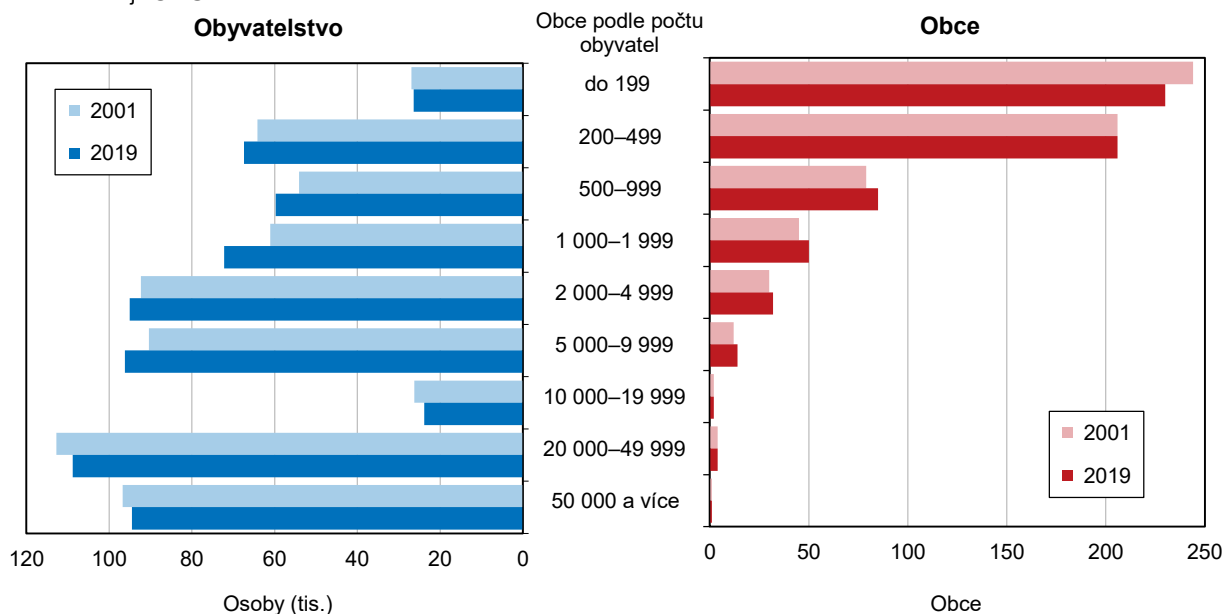
V kraji je výrazný podíl obcí s malým počtem obyvatel.

Jihočeský kraj rozlohou přes 10 tis. km² představuje 12,8 % území České republiky, ale na obyvatelstvu ČR se podílí pouze 6 %. Mezi kraji má nejnižší hustotu zalidnění (64,0 obyvatel na km²), přičemž okres Prachatice má nejnižší hustotu obyvatelstva mezi všemi okresy České republiky (37,0 obyvatel na km²). V územním detailu kraje je nejvíce zalidněno území správního obvodu s rozšířenou působností České Budějovice (176,0 obyv./km²) a nejméně SO ORP Vimperk (32,7 obyv./km²), což je nejnižší hustota obyvatel v celé ČR.

Sídelní struktura kraje je celkově rozdrobená, což dokládá existence 1 990 částí obcí, jednak výrazně nadprůměrný podíl nejmenších obcí. Méně než 200 obyvatel má celkem 230 jihočeských obcí (druhý nejvyšší podíl mezi kraji, po Kraji Vysočina), žije v nich však nepatrný podíl obyvatel (4,1 % v roce 2019).

Graf 1.1 Sídelní struktura Jihočeského kraje v letech 2001 a 2019 (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 se podíl městského obyvatelstva snížil.

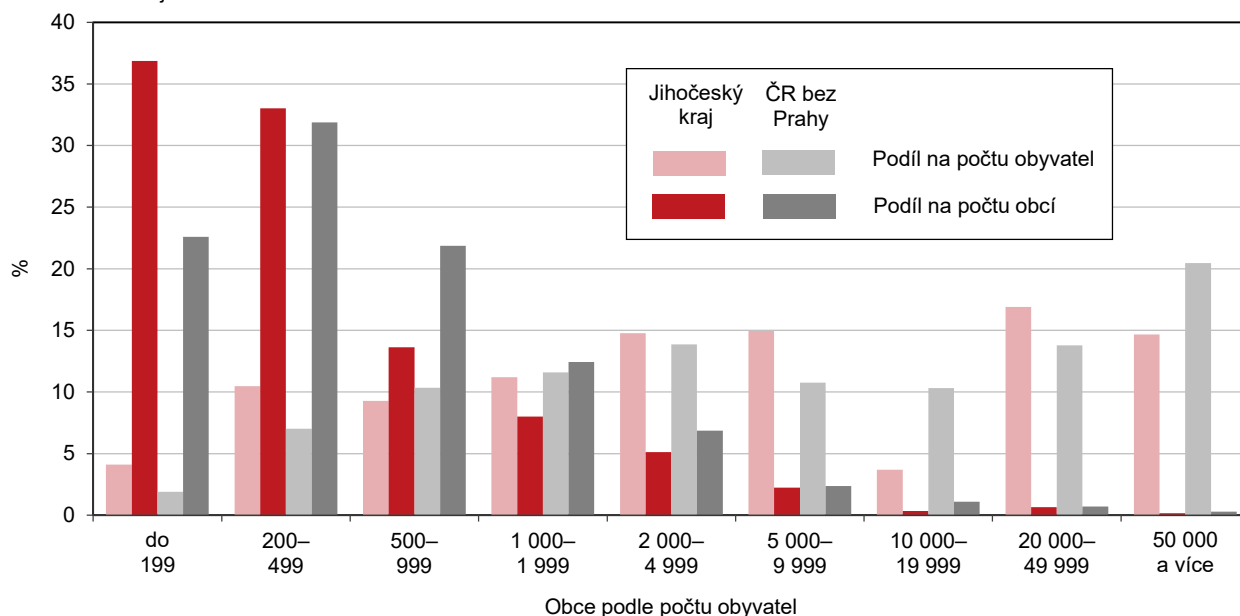
Ve městech žilo v roce 2019 v Jihočeském kraji celkem 63,8 % obyvatel, z toho ve městech v kategorii 20 až 50 tis. obyvatel žil nejvyšší podíl obyvatel (16,9 %). Podíl městského obyvatelstva se v kraji meziročně mírně snížil. V největším městě, Českých Budějovicích, žilo 14,7 % obyvatel kraje. Nicméně do krajského města se lidé v minulých letech příliš nestěhovali, až v posledních třech letech se tato situace změnila a lidé se začali do krajského města opět stěhovat. Mezi městy je velké rozpětí v počtu obyvatel; od Rožmberka nad Vltavou s 373 obyvateli po krajské město České Budějovice s 94,5 tis. obyvateli. Nejméně obyvatel žilo v roce 2019 v obci Minice v okrese Písek (34). Méně než 50 obyvatel mělo v kraji ještě 15 obcí,

včetně vojenského újezdu Boletice, kde od 1. ledna 2016 již nebydlí žádní lidé, v souvislosti s optimalizací vojenských újezdů dle zákona č. 15/2015 Sb.

Graf 1.2 Sídlní struktura obcí Jihočeského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2019

Zdroj: ČSÚ

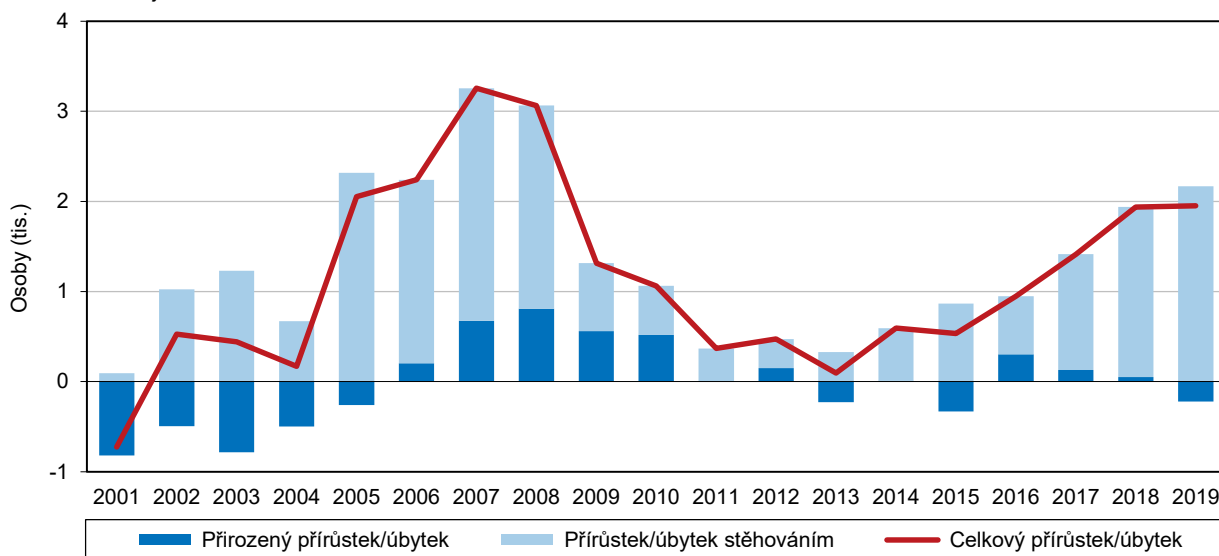
Stav a pohyb obyvatelstva

V letech 2018 a 2019 se v kraji zvýšil celkový přírůstek obyvatelstva.

K 31. 12. 2019 žilo v Jihočeském kraji 644 083 obyvatel, z toho 50,6 % žen. Již osmnáct let se v kraji zvyšuje počet obyvatel. Nejvyšší přírůstek obyvatelstva byl zaznamenán v letech 2007 a 2008. V roce 2009 však došlo k jeho významnému snížení, kdy jistě i v souvislosti s nepříznivým vývojem ekonomiky migrační přírůstek klesl a byl několik let na nižších, ale kladných hodnotách. V letech 2013, 2015 a 2019 byl celkový přírůstek snižován zápornými hodnotami přirozené měny. V roce 2018 a také v roce 2019 se celkový přírůstek počtu obyvatel kraje po deseti letech výrazněji zvýšil (v roce 2019 o 1 950 osob).

Graf 1.3 Pohyb obyvatel v Jihočeském kraji

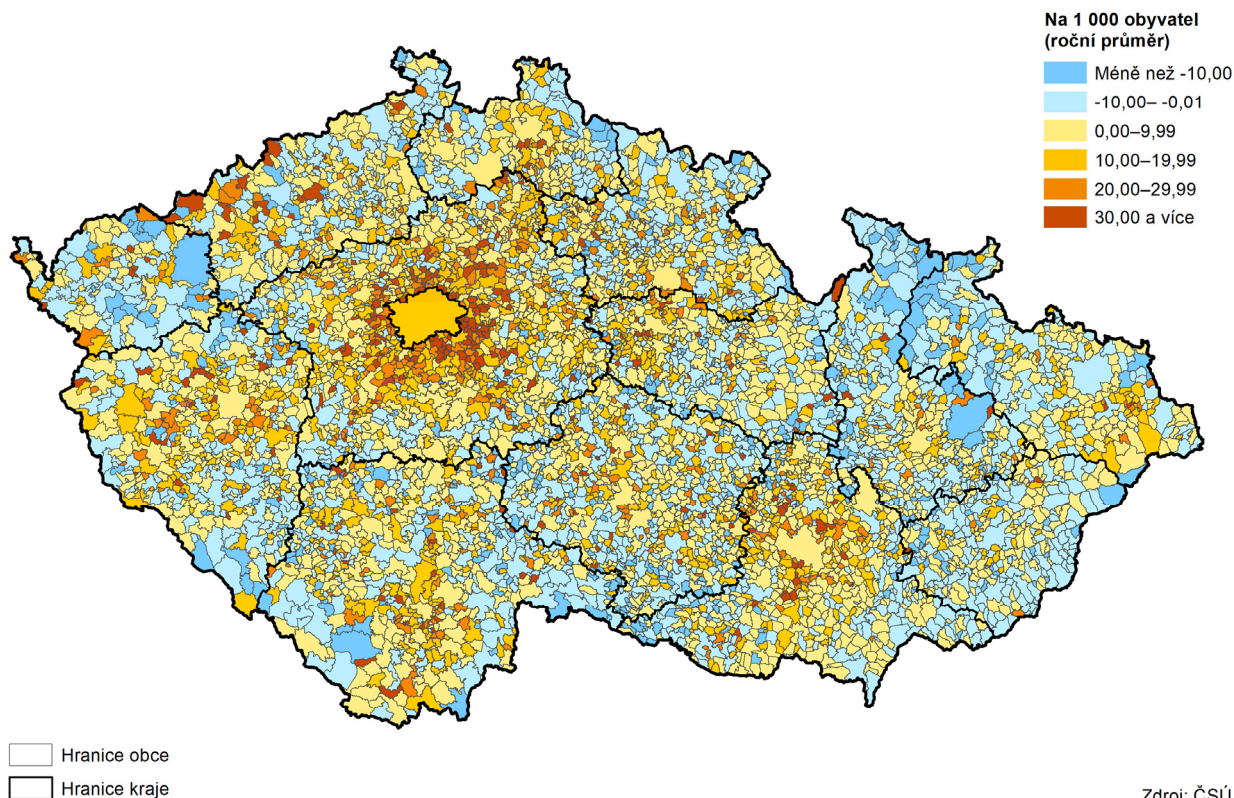
Zdroj: ČSÚ

Přirozená měna měla v kraji v posledních letech kolísavé hodnoty.

Zatímco mezi roky 2002 až 2005 byl přírůstek počtu obyvatel kraje zajištěn zcela migrací, v letech 2006 až 2012 k němu přispívala i přirozená měna. Přitom v letech 2009 a 2010 byl vliv přirozené měny srovnatelný s vlivem migrace. V roce 2011 se však saldo přirozené měny snížilo téměř na nulu, případně v některých dalších letech přešlo do záporných hodnot, a od té doby se počet obyvatel kraje zvyšoval převážně díky migraci. Přirozená měna měla v kraji v posledních letech kolísavý charakter, od záporných hodnot jednoho roku po kladná čísla následujícího roku.

Ktg 1.1 Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2014 až 2019

V roce 2019 bylo saldo přirozené měny v záporných hodnotách.

V roce 2019 se v Jihočeském kraji živě narodilo 6 665 dětí a zemřelo 6 885 osob. Přirozená měna byla tedy v záporných číslech (-220 osob) a snižovala příznivou hodnotu migrace. Období kladných přírůstků přirozené měny skončilo v roce 2012 a trvalo 7 let. Nejvyšší hodnoty dosáhl přirozený přírůstek v roce 2008 a pak se již jeho výše snižovala nebo kolísala. V roce 2019 byla přirozená měna v kladných hodnotách pouze v okresech České Budějovice a Český Krumlov, v ostatních okresech byla záporná. Jihočeský kraj se v relativním vyjádření přirozené měny v roce 2019 umístil na 7. pozici mezi kraji. Nejpříznivější hodnoty byly opět zaznamenány v hlavním městě Praze, naopak nejvyšší záporné hodnoty přirozené měny byly v posledních letech v Karlovarském kraji.

Migrace dlouhodobě zvyšovala počet obyvatel kraje.

Díky migraci se dlouhodobě zvyšoval počet obyvatel kraje. Jihočeský kraj byl v roce 2019 v relativním vyjádření migrace (na 1 000 obyvatel středního stavu) na 5. pozici mezi kraji. Nejčastěji se lidé stěhovali do Středočeského kraje, naopak výrazněji lidé opouštěli Moravskoslezský kraj.

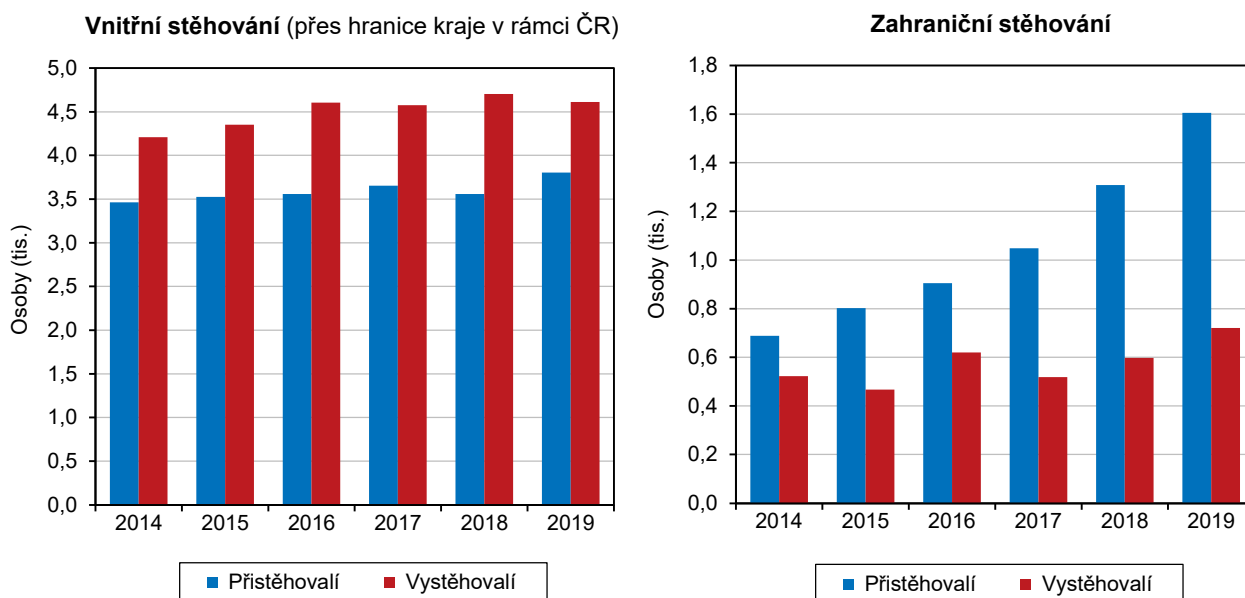
Zájem o stěhování se do Jihočeského kraje v posledních letech přispíval ke zvyšování počtu obyvatel. Výrazné bylo především stěhování z ciziny. Přírůstky stěhování z období let 2005 až 2008, ovlivněné také zahraniční migrací, byly historicky nejvyšší. Od roku 2008 však s poklesem ekonomiky saldo migrace klesalo až do roku 2013.

V posledních letech se migrační aktivita stále mírně zvyšovala vlivem zmíněné zahraniční migrace. Z jiných krajů ČR se do Jihočeského kraje lidé příliš nestěhovali, naopak kraj spíše opouštěli. Výraznější migrace, a to oběma směry, byla zaznamenána jen v případě hlavního města Prahy. V roce 2019 se z ostatních krajů do jižních Čech přistěhovalo více než 3,9 tis. obyvatel, do jiných krajů se odstěhovalo přes 4 tis. osob. Počty přistěhovalých osob v posledních osmi letech stále rostly, počty vystěhovalých se zvyšovaly od roku 2017, přičemž v předchozích letech měly spíše kolísavou hodnotu.

Graf 1.4 Migrace v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Migrační přírůstky měly úzkou souvislost se stěhováními ze zahraničí.

Kladné hodnoty migrace v Jihočeském kraji měly v posledních letech výraznou souvislost se zahraniční migrací. Vyšší počty přistěhovalých osob z ciziny (3 243) v roce 2019 výrazně ovlivnily celkový počet přistěhovalých do Jihočeského kraje a byly zatím nejvyšší v dlouhodobém sledování. Počty osob, které se do ciziny z kraje vystěhovaly (990), byly také nejvyšší od roku 2004. V územním detailu se nejvíce přistěhovalých z ciziny přihlásilo k pobytu v okrese České Budějovice (36,5 % z celkového počtu přistěhovalých z ciziny).

Objem vnitřního stěhování mezi obcemi daného okresu v roce 2019 poklesl.

Vnitrokrájská migrace je tvořena stěhováními mezi obcemi uvnitř okresu a stěhováními mezi okresy v rámci kraje. Při stěhování uvnitř kraje se stejně jako v předešlých letech přestěhovalo více než 11 tisíc osob, do změn v počtu obyvatel se však toto vnitrokrájské stěhování nepromítá. V územním detailu v rámci stěhování mezi okresy kraje to bylo téměř 3,5 tis. přestěhovaných osob. Do jiné obce daného okresu se v roce 2019 přestěhovalo 7,8 tis. osob a byl to nejnižší počet přestěhovaných od roku 2004 v rámci stěhování uvnitř okresu.

Přírůstek počtu obyvatel uvedly SO ORP České Budějovice, Písek a Trhové Sviny.

V posledních deseti letech zaznamenávaly každoročně přírůstky počtu obyvatel správní obvody ORP České Budějovice, Písek a Trhové Sviny. Uvedené obvody byly v uplynulých letech migračně aktivní, stěhování bylo rozhodující a někde i jedinou příčinou zvyšování počtu obyvatel. Naopak v SO ORP Dačice a Milevsko docházelo k dlouhodobému úbytku obyvatel, který byl způsoben nepříznivou přirozenou měnou a hlavně zápornou migrací. Také na Blatensku a Třeboňsku se téměř každoročně snižoval počet obyvatel.

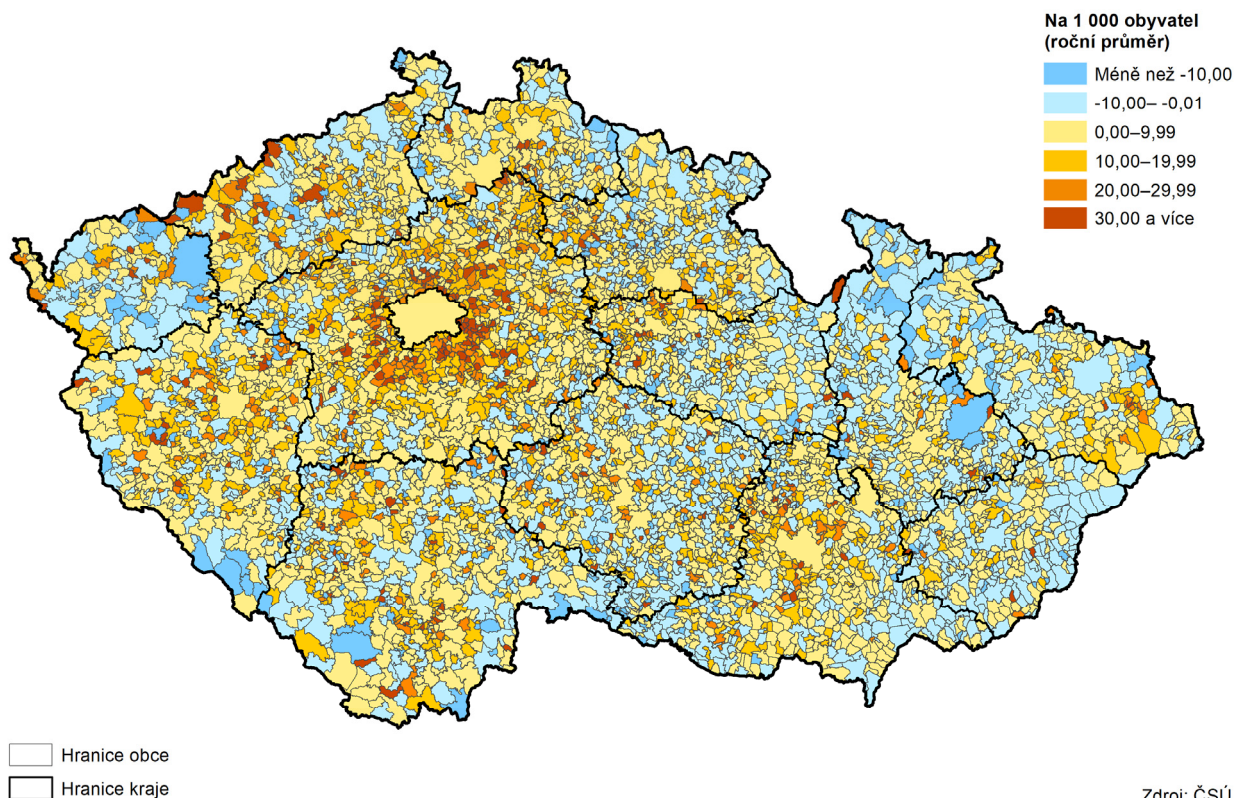
Celkový relativní přírůstek byl nejvyšší na Kaplicku, největší úbytek uvedl SO ORP Dačice.

Pokud se celkový přírůstek/úbytek vyjádří v relativních hodnotách, tj. přepočte se na 1 000 obyvatel středního stavu, tak lépe vystihne situaci na daném území. Nejvyšší celkový přírůstek obyvatel byl v roce 2019 v SO ORP Kaplice (+9,9 ‰), Vodňany (+9,2 ‰) a Trhové Sviny (+7,7 ‰). Naopak nejvíce se počet obyvatel v roce 2019 snížil v SO ORP Dačice (-3,9 ‰), když v předchozích letech byly úbytky počtu obyvatel na tomto území ještě vyšší.

Kladný přirozený přírůstek byl z detailnějšího pohledu v posledních deseti letech zaznamenán pouze v SO ORP České Budějovice, Český Krumlov a Kaplice. Naopak ve většině správních obvodů v kraji měl kolísavé nebo dlouhodobě záporné hodnoty, zejména ve správním obvodě Milevsko.

Nejvyšší relativní migrační přírůstek byl zjištěn ve správním obvodě ORP Trhové Sviny (+9,1 ‰), kde počty přistěhovaných osob dlouhodobě převyšovaly počty odstěhovaných. Vyšší kladné hodnoty migračního přírůstku byly během let zaznamenány také v SO ORP České Budějovice a Písek. Naopak lidé opouštěli v posledních letech nejvíce území správního obvodu Dačice, když relativní migrační úbytek v roce 2019 činil -2,3 ‰. Také v obvodech Český Krumlov a Jindřichův Hradec obyvatel migrací v relativním vyjádření výrazněji ubývalo.

Ktg 1.2 Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v letech 2014 až 2019

Směry stěhování ovlivňuje příznivá vzdálenost do větších měst a možnost výstavby.

Do Jihočeského kraje se stále lidé rádi stěhují, migrační přírůstky počtu obyvatel jsou dlouhodobě v příznivých hodnotách, nicméně je nutné poznamenat, že kladné migrační přírůstky zajišťuje především okres České Budějovice. V roce 2019 byl migrační přírůstek zaznamenán ve všech okresech kraje, včetně okresu Jindřichův Hradec, kde byla v předchozích letech migrace v záporných hodnotách. Příznivé hodnoty migrace byly z velké části ovlivněny stěhováním ze zahraničí, především do okresu České Budějovice.

Lidé se opět začali stěhovat do krajského města.

Pro Jihočeský kraj je typické stěhování obyvatel z měst (především okresních) do obcí v jejich okolí. Výjimku mezi okresními městy představuje Písek, ve kterém se počet obyvatel stěhování v uplynulých letech mírně zvýšil. A také do města České Budějovice se v posledních třech letech začali lidé opět stěhovat. Do ostatních okresních měst se lidé příliš nestěhovali. Nejvyšší migrační úbytky (přepočtené pro lepší srovnání na 1 000 obyvatel) byly v letech 2014 až 2019 zaznamenány zejména ve městě Větřní a ve městech okresu Jindřichův Hradec a Prachatice – Slavonice, Deštná, Prachatice, Dačice, Volary a také v Milevsku.

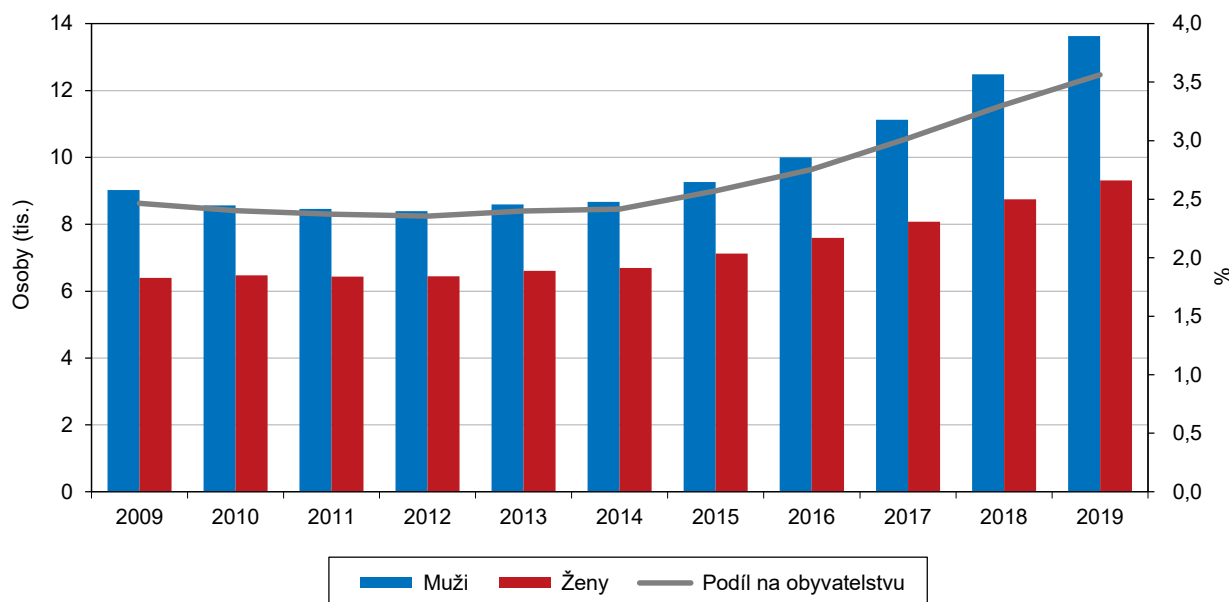
Nejvyšší relativní migrační přírůstek v jihočeských městech byl v posledních letech zaznamenán v Plané nad Lužnicí a Hluboké nad Vltavou, nicméně v mnoha malých obcích bylo relativní saldo migrace vyšší, protože v obcích s malým počtem obyvatel i přistěhování nebo odstěhování jedné rodiny podstatně ovlivní relativní vyjádření přírůstku nebo úbytku obyvatel.

V průběhu let dochází k vyliďňování okrajových částí kraje.

Celkové přírůstky počtu obyvatel měst jsou převážně ovlivněny migrací, ale také příznivou přirozenou měnou. V posledních pěti letech pouze 25 městům v Jihočeském kraji počet obyvatel neklesal. Nejvyšší celkový přírůstek v jihočeských městech v relativních hodnotách (na 1 000 obyv.) byl zaznamenán v letech 2014 až 2019 v Plané nad Lužnicí, Hluboké nad Vltavou, Lišově, Českých Velenicích a Miroticích. Naopak nejvyšší relativní úbytky zaznamenala města Slavonice, Milevsko, Větřní a Dačice. V Jihočeském kraji dochází k vyliďňování okrajových částí v důsledku menších pracovních příležitostí a špatné dopravní dostupnosti. Zvyšování počtu obyvatel v dané obci je úměrné příznivé vzdálenosti od většího města a možnosti bytové výstavby.

Graf 1.5 Cizinci podle pohlaví (bez osob s platným azylem) v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

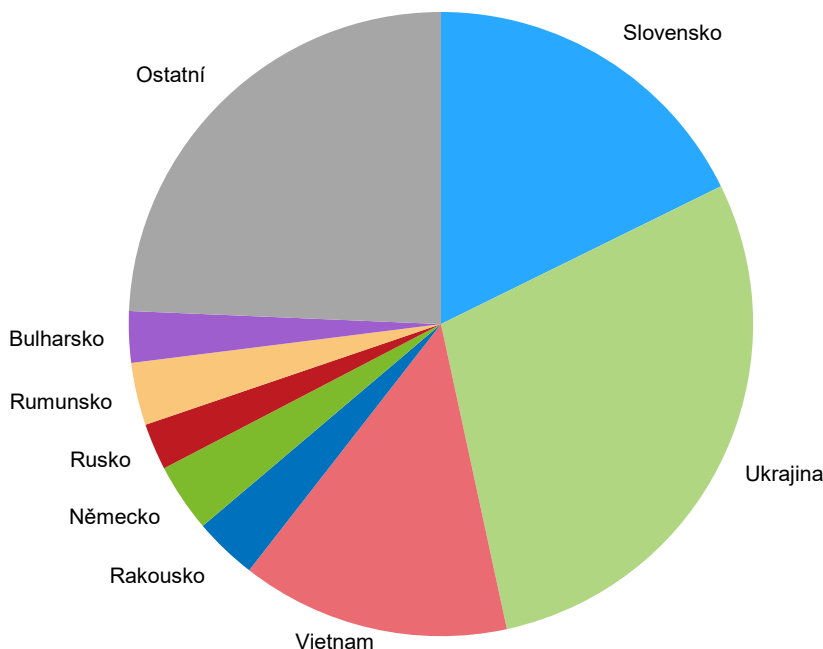

Cizinci se v kraji na obyvatelstvu podíleli z 3,6 %.

Počet cizinců (bez azylantů) se v kraji v posledních letech zvyšoval. Od roku 2001 se počet cizinců nejprve významně zvyšoval až do zlomového roku 2008, poté pozvolna až do roku 2012 klesal. Od roku 2013 se počty cizinců začaly opět zvyšovat a ke konci roku 2019 žilo na území kraje téměř 23 tis. cizinců. Tento počet dosáhl nejvyšší hodnoty ve sledované historii. Meziročně se počet cizinců zvýšil o 8,1 %. Podíl cizinců na obyvatelstvu (3,6 %) řadí Jihočeský kraj spíše mezi regiony s jejich nižším zastoupením, i když se počty cizinců v posledních letech stále zvyšovaly.

Nejpočetnější skupina cizinců žila během let v hlavním městě Praze, kdy podíl cizinců na obyvatelstvu v roce 2019 dosáhl 15,9 %. Nejméně cizinců žilo ve Zlínském kraji (podíl na obyvatelstvu 1,9 %).

Graf 1.6 Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)
Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

Více než čtvrtina cizinců byla z Ukrajiny.

Z celkového počtu cizinců bylo v roce 2019 v Jihočeském kraji nejvíce obyvatel z Ukrajiny (29,4 %) a jejich počty se během let výrazněji zvyšovaly. Slováků bylo 18 % a jejich počty také během let stále mírně rostly. Přibývalo i obyvatel Vietnamu, kteří byli zastoupeni ze 14,1 %, nicméně v roce 2019 jich na území kraje žilo nepatrně méně než v předchozím roce. Mezi cizinci bylo v roce 2019 také 3,6 % obyvatel z Německa a 3,3 % z Rakouska. Nejvíce cizinců hlášených v kraji žilo v okrese České Budějovice (téměř jedna třetina), nejméně v okrese Prachatice (7,4 %). Největší podíl na obyvatelstvu měli cizinci v okrese Český Krumlov (5,7 %), nejmenší v okrese Jindřichův Hradec (2,5 %).

Projekce obyvatelstva v Jihočeském kraji do roku 2070

Ze zpracované Projekce obyvatelstva je možné sledovat změny v počtu obyvatel až do roku 2070.

Věkové složení obyvatelstva kraje, zejména stárnutí populace v následujících letech, můžeme předvídat z nově zpracované Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2070. V projekci jsou zahrnuty základní demografické ukazatele; migrace a vývoj plodnosti a úmrtnosti na dané území. Při zpracování projekce se očekává plynulý vývoj všech demografických jevů. Není možno předvídat náhlé působení vnějších vlivů např. ekonomické krize, epidemie nemocí, živelné děje apod., které mohou mít na populační vývoj výrazný vliv.

Počet obyvatel se bude v kraji podle projekce zvyšovat přibližně do roku 2026.

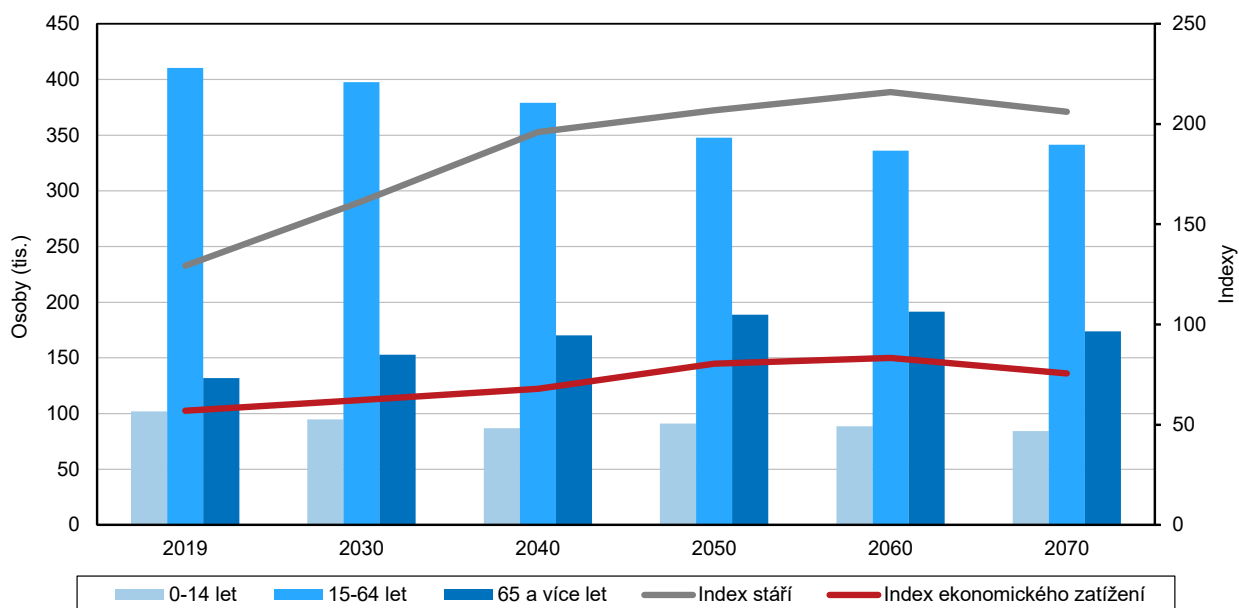
Ze zpracované projekce vyplývá, že předpokládaný počet obyvatel kraje v roce 2030 dosáhne 645 006 obyvatel, v roce 2050 bude 627 466 obyvatel a v roce 2070 klesne na 599 360 obyvatel. Počet obyvatel se bude v kraji podle prognózy zvyšovat přibližně do roku 2026, dále už se předpokládá jeho postupné snižování. V průběhu let se bude snižovat podíl dětské kategorie s minimem kolem roku 2040. Předpokládá se, že se podíly obyvatel ve věku 15 až 64 let budou postupně snižovat přibližně do roku 2060, poté se bude podíl osob v produktivním věku mírně zvyšovat. Podíl obyvatel v seniorském věku bude nejvyšší okolo roku 2060, pak už bude mírně klesat. Ze zpracovaných hodnot je patrné, že se v projekci projevují určitá početní

navýšení v souvislosti s možnými pronatalitními vlnami (např. jako byly roky 2008 až 2009) a počítá se s lehce se zvyšující mírou plodnosti.

Graf 1.7 Předpokládané věkové složení obyvatelstva v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2070 se v kraji předpokládá vysoké zastoupení věkové kategorie 65 a více let.

Z projekce je také zřejmé, že populace na území České republiky a tedy i v Jihočeském kraji bude v průběhu let stárnout. V roce 2019 byl průměrný věk Jihočecků 42,8 let, v roce 2070 se předpokládá hodnota 47,4 let. Podobně se tento jev může vyjádřit indexem stáří (počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 0 až 14 let). V roce 2019 měl v kraji tento index hodnotu 129,3, v roce 2070 bude připadat na 100 dětí celkem 206,1 seniorů. Z dat prognózy je možné určit i ekonomickou zátěž produktivní složky obyvatelstva (15 až 64 let) indexem ekonomického zatížení (počet obyvatel ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let). V roce 2019 byla hodnota tohoto indexu 57,0, v roce 2070 se předpokládá ve výši 75,6.

Porodnost

Porodnost se v posledních letech mírně snižovala.

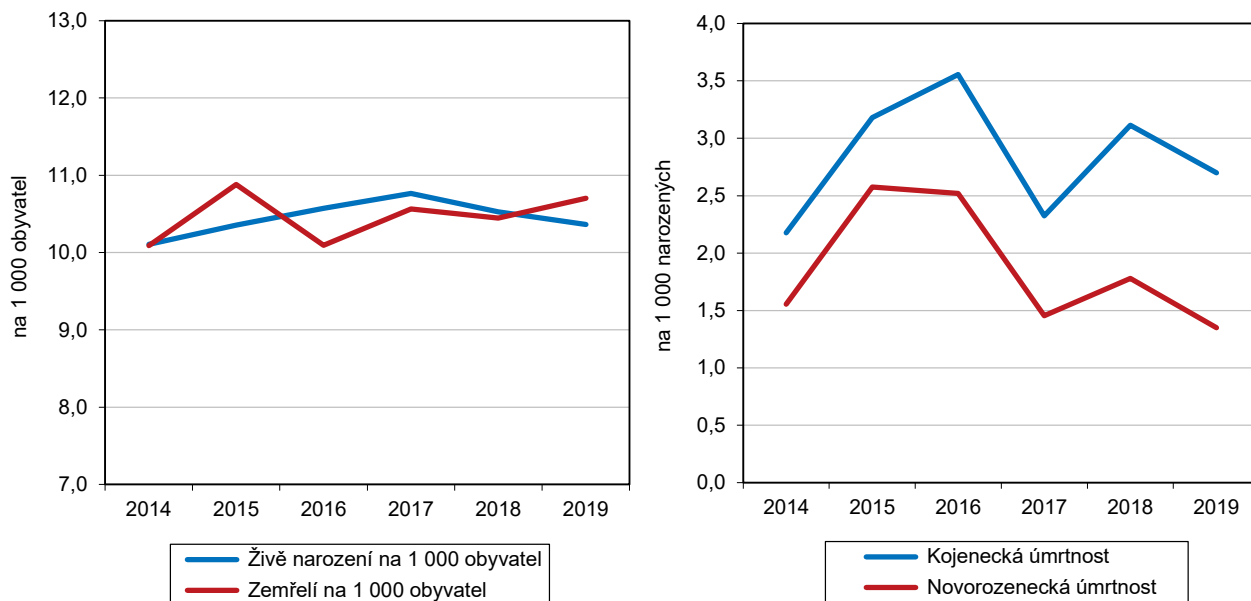
V Jihočeském kraji se v roce 2019 živě narodilo 6 665 dětí (3 387 chlapců a 3 278 dívek), což představuje porodnost 10,4 ‰. Po roce 2008, kdy dosáhla svého vrcholu (11,3 ‰) v období od roku 1994, porodnost klesala s přechodným zvýšením v roce 2012. V roce 2013 dosáhla stejně jako v roce 2011 nejnižší hodnoty za poslední roky a od té doby opět mírně stoupala až do roku 2017. V následujících letech 2018 až 2019 se opět začala mírně snižovat.

Jako první dítě se v roce 2019 celkem v kraji narodilo 47,2 % dětí, jako druhé v pořadí se narodilo 38,1 % dětí, dva sourozence již mělo 10,6 % dětí a jako čtvrté a další dítě se narodilo 4,0 % dětí. V Jihočeském kraji se v roce 2019 narodilo 88 dvojčat.

Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla v kraji v posledních deseti letech porodnost vždy mírně nižší (s výjimkou roku 2012). V roce 2019 byla opět zaznamenána nejvyšší porodnost v hlavním městě Praze, naopak nejnižší byla v posledních letech v Karlovarském kraji. Jihočeský kraj byl v roce 2019 mezi kraji na sedmé nejvyšší pozici.

Graf 1.8 Porodnost, úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší porodnost vykázal okres České Budějovice.

V meziokresním srovnání byla nejvyšší porodnost v okrese České Budějovice (10,9 ‰), nejnižší v okrese Strakonice (9,7 ‰). V úplném územním detailu byla v roce 2019 v kraji nejvyšší porodnost v SO ORP Vodňany (11,3 ‰) a České Budějovice (11,2 ‰), naopak nejnižší ve správním obvodě Trhové Sviny (9,0 ‰).

Průměrný věk matky při narození prvního dítěte byl v kraji 28,7 let.

V celé České republice a tedy i v Jihočeském kraji stále přetrvával trend odkládání mateřství do pozdějšího věku. Zatímco před dvaceti lety byl nejčastější věk rodiček mezi 25 až 29 lety, v roce 2019 bylo maminkám při porodu nejčastěji 30 až 34 let. V roce 2019 byl průměrný věk matky při narození dítěte v České republice 30,9 let, v Jihočeském kraji byly matky o něco mladší (30,6 let). Matkám při narození prvního dítěte bylo v kraji průměrně 28,7 let (v ČR 29,2 let), přitom před 20 lety byly jihočeské prvorodičky přibližně o 3,8 roku mladší. V mezikrajském srovnání byly nejstarší prvorodičky v Praze (31,3 let) a nejmladší v Ústeckém kraji (27,5 let).

Podíl dětí narozených mimo uzavřená manželství se meziročně snížil.

Počty dětí, které se narodily mimo uzavřené manželství¹, se stále zvyšovaly až do roku 2017, pouze v roce 2015 se jejich podíl v kraji nepatrně snížil. V letech 2018 a 2019 byl podíl dětí narozených mimo manželství nižší v celé ČR včetně Jihočeského kraje.

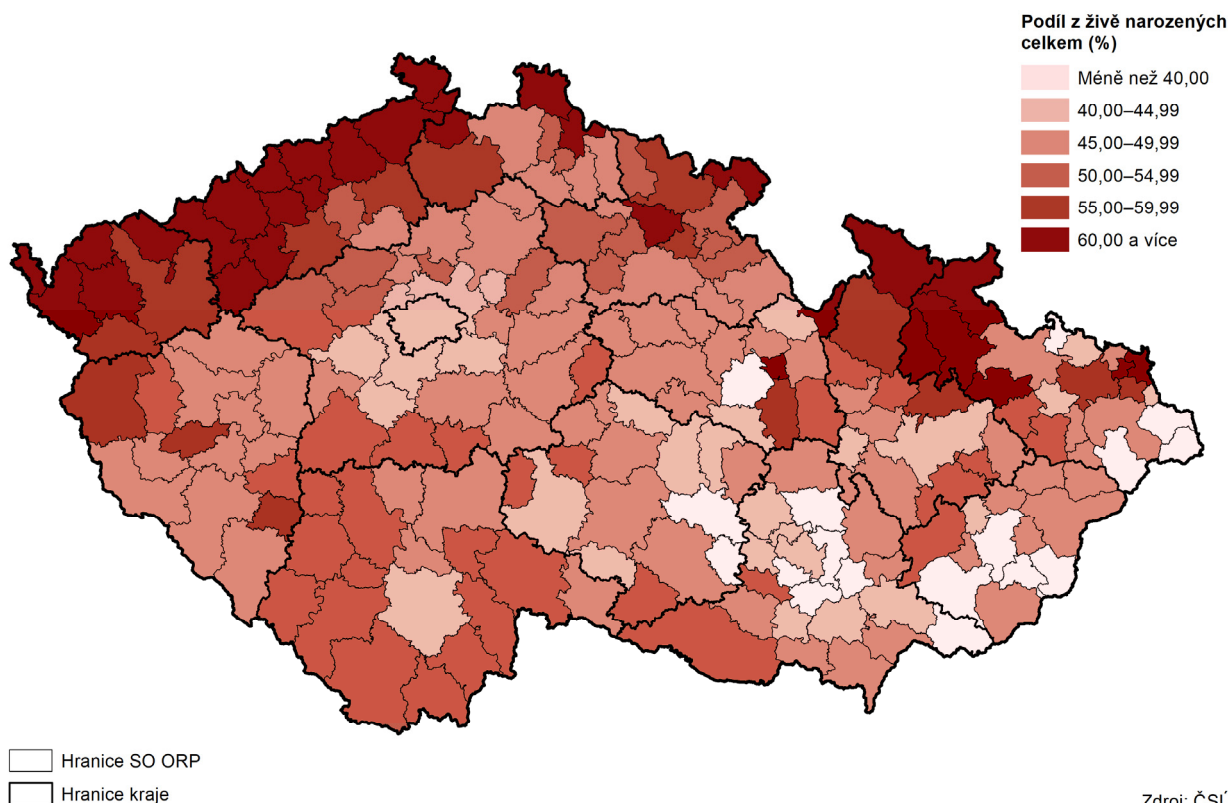
V roce 2019 se v kraji mimo uzavřené manželství narodilo 49,3 % dětí, ve srovnání s hodnotou za ČR to bylo o 1,1 procentního bodu více. Mezi kraji existují v podílu dětí narozených mimo manželství značné rozdíly; v roce 2019 se podíl pohyboval od 40,3 % v hlavním městě Praze až po 63,5 % v Ústeckém kraji.

V minulých letech byl v kraji nejvyšší podíl dětí, které se narodily mimo manželství, v okrese Český Krumlov. V roce 2019 se mimo uzavřené manželství narodil nejvyšší podíl dětí v okrese Jindřichův Hradec (53,7 %), nejnižší byl v okrese České Budějovice (43,8 %).

¹ Z dostupných údajů ovšem nelze zjistit, kolik z dětí narozených mimo manželství se skutečně narodilo svobodným matkám žijícím v domácnosti bez partnera a kolik jich žije v úplných rodinách bez uzavření sňatku.

Ktg 1.3 Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2019

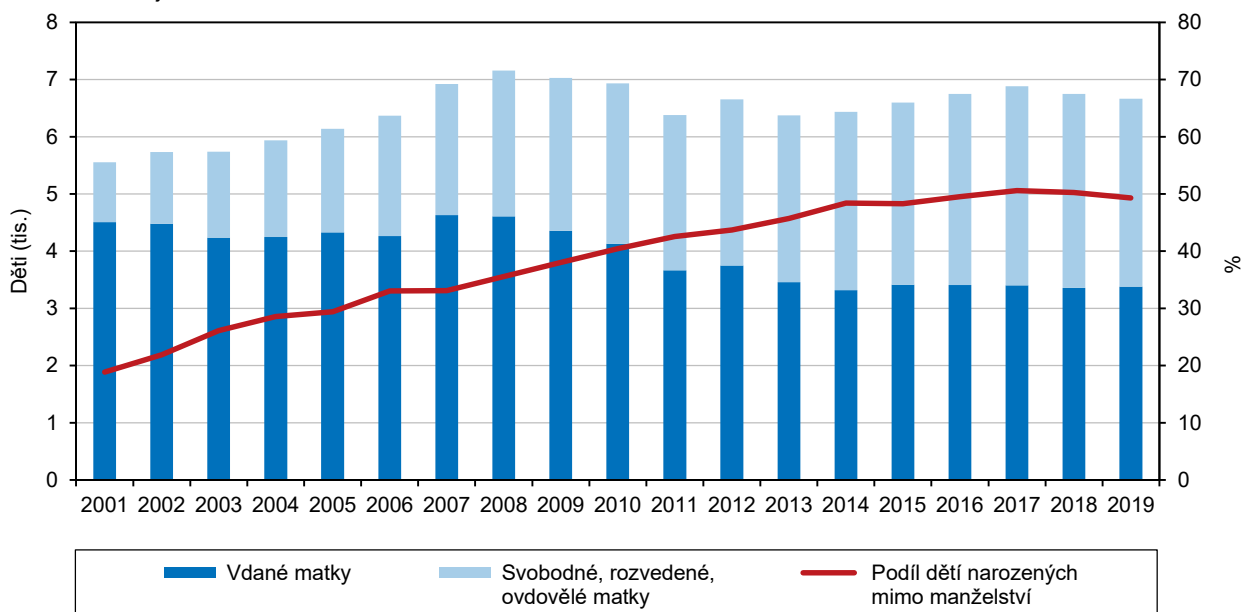

Těhotenství v současné době nebývá důvodem k uzavření sňatku.

Očekávané narození dítěte nebývá v současnosti důvodem k uzavření manželství. Toto konstatování lze odvodit z demografického ukazatele „předmanželské koncepce“, který udává, kolik procent živě narozených dětí se narodilo jako první v pořadí vdané matce v nynějším manželství do sedmi měsíců od sňatku. Je to jinými slovy podíl dětí, které jejich rodiče čekali už před svatbou. Zatímco před dvaceti lety byl v kraji podíl těchto dětí přes 41,4 %, v roce 2019 byla zaznamenána hodnota tohoto podílu jen 24,0 %.

Graf 1.9 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

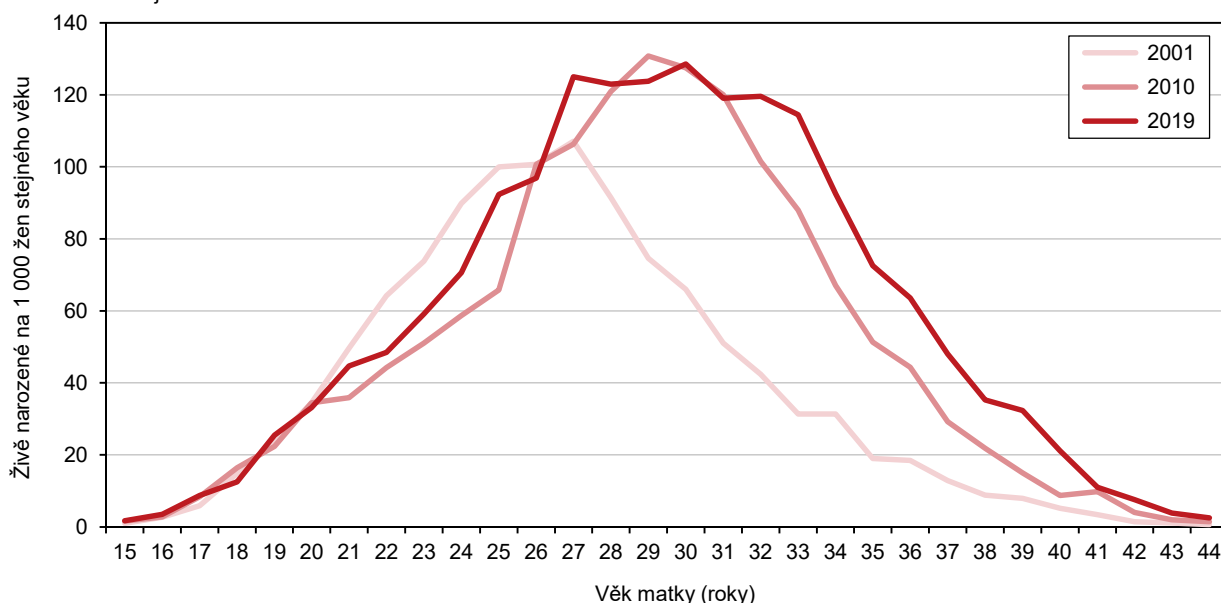
Nejvíce dětí se rodilo ženám ve věku 27 až 30 let.

S porodností jako takovou úzce souvisí plodnost žen. Míry plodnosti vyjadřují počet živě narozených dětí ženám v daném věku ke střednímu stavu žen stejného věku (na 1 000 žen daného věku). Z těchto hodnot je pak možné zaznamenat změny v hodnotách plodnosti v závislosti na věku matky. V roce 2019 byly nejvyšší hodnoty plodnosti zaznamenány u jihočeských žen ve věku 27 až 30 let, přičemž v roce 2001 to bylo ve věku 25 až 27 let.

Dalším ukazatelem je úhrnná plodnost, která udává počet živě narozených dětí, které by se mohly narodit jedné ženě, kdyby se hodnoty míry plodnosti podle věku a v daném roce neměnily během celého reprodukčního období, tj. ve věku 15–49 let. Ideální hodnota úhrnné plodnosti, která udržuje stav populace, je 2,1. V roce 2019 měla v Jihočeském kraji úhrnná plodnost hodnotu 1,745 (v ČR 1,709), před deseti lety byla v kraji zaznamenána hodnota 1,494.

Graf 1.10 Míry plodnosti podle věku matky v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Úmrtnost

Úmrtnost meziročně stoupla a byla vyšší než republikový průměr.

V Jihočeském kraji v roce 2019 zemřelo celkem 6 885 osob, z toho 3 574 mužů a 3 311 žen. Počty zemřelých v kraji se v roce 2019 proti předchozímu roku zvýšily a byly druhé nejvyšší za posledních 20 let, nicméně v posledních letech měly počty zemřelých v kraji spíše kolísavý charakter. Zemřelým mužům bylo nejčastěji 70 až 80 let, ženy nejčastěji umíraly ve věku 80 až 90 let.

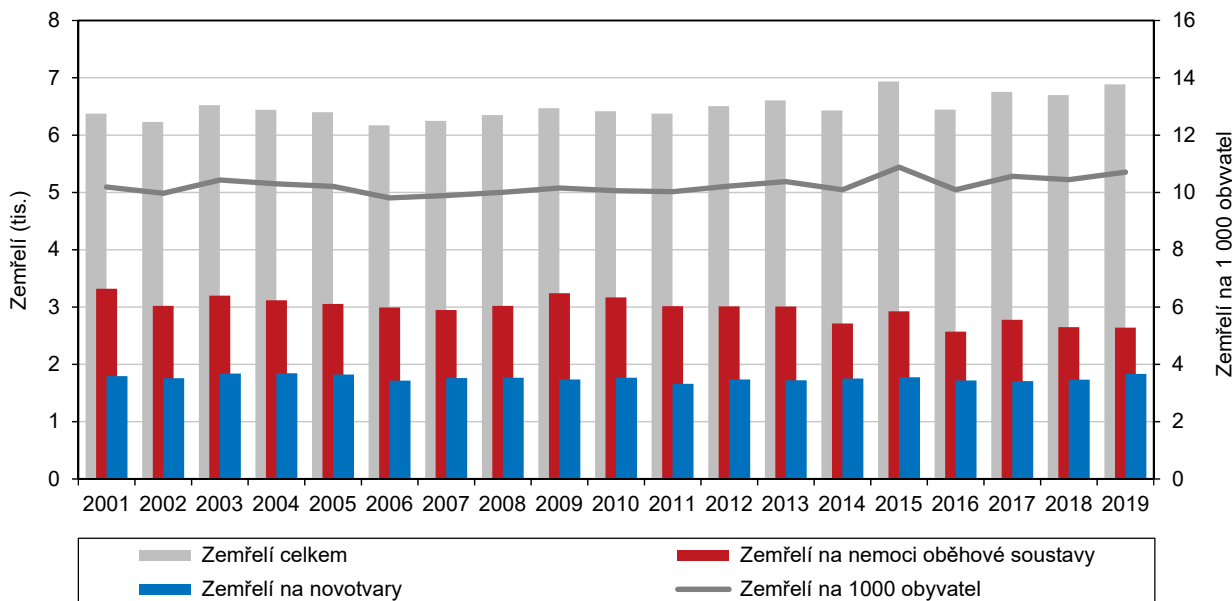
V přepočtu na 1 tis. obyvatel úmrtnost v roce 2019 činila 10,7 ‰, z toho u mužů 11,2 ‰ a u žen 10,2 ‰. Za obyvatelstvo celkem, muže i ženy se jednalo o druhou nejvyšší úmrtnost během posledních 20 let. Až do roku 2013, byla úmrtnost v kraji nižší než v ČR celkem, v posledních letech byla přímo úměrná zmíněné kolísavosti v počtu zemřelých. Nejvyšší úmrtnost byla zaznamenána v krajích Karlovarském a Moravskoslezském (11,5 ‰), naopak nejnižší úmrtnost uvedla Praha (9,3 ‰). Jihočeský kraj byl v mezikrajském srovnání na šesté nejnižší pozici.

Na území kraje byla v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu v roce 2019 zaznamenána nejvyšší úmrtnost v okrese Tábor (11,9 ‰). Nejnižší hrubá míra úmrtnosti (9,4 ‰) byla v okrese Český Krumlov. V územním detailu byla nejvyšší úmrtnost v SO ORP Soběslav (12,5 ‰), naopak nejnižší ve správním obvodě Kaplice (8,5 ‰).

Graf 1.11 Zemřelí v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě nemoci oběhové soustavy.

Nejčastější příčinou smrti byly v roce 2019 opět nemoci oběhové soustavy – 38,3 % úmrtí (především ischemické choroby srdeční). Nemoci oběhové soustavy byly příčinou úmrtí podstatně častěji u žen (41,2 % úmrtí) než mužů (35,7 % úmrtí). Nicméně se jejich počty během let snižují a v Jihočeském kraji byl v roce 2019 podíl úmrtí v důsledku problémů s oběhovou soustavou nejnižší mezi kraji. Zhoubné novotvary byly druhou nejčastější příčinou úmrtí (26,6 %) a byly naopak častější příčinou smrti mužů (29,2 % úmrtí), ženy (23,8 % úmrtí). Nemoci dýchací soustavy se na příčinách smrti podílely z 8,6 %. Úmrtí v důsledku problémů s dýchací soustavou byly častější u mužů 9,0 %, u žen 8,2 %. Na problémy s trávicí soustavou zemřelo celkem 3,7 % osob. Sebevraždou svůj život ukončilo v roce 2019 celkem 69 osob, dopravní nehoda byla příčinou smrti v 66 případech. Naprostá většina zemřelých byla ve věku 65 a více let (nejčastěji ve věku 85 až 89 let), celkem 84,6 % z celkového počtu zemřelých. Úmrtí osob v produktivním věku bylo zaznamenáno z 14,9 % a v dětské věkové kategorii to bylo 0,5 %.

Kojenecká úmrtnost byla vyšší než průměr ČR, novorozenecká úmrtnost byla naopak v kraji nižší.

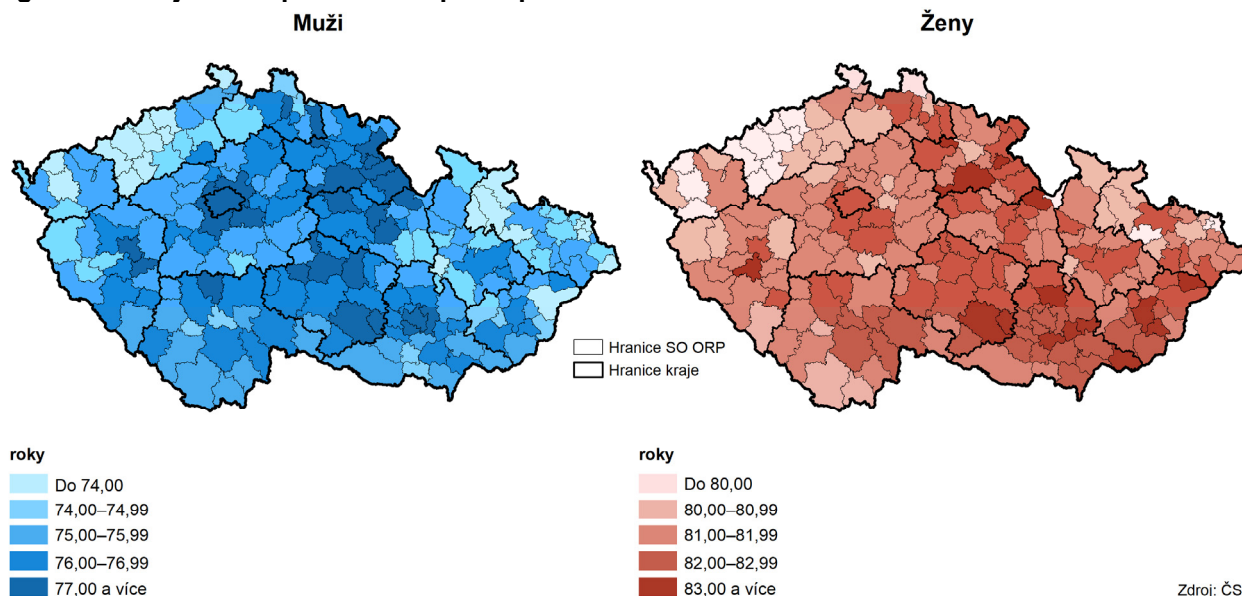
Kojenecká úmrtnost (počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí) v Jihočeském kraji v roce 2019 činila 2,7 ‰ a byla vyšší než celorepublikový průměr (2,6 ‰). V mezikrajském srovnání byl v roce 2019 kraj na devátém místě. Nejnižší kojenecká úmrtnost byla zaznamenána v Královéhradeckém a Pardubickém kraji (1,6 ‰), naopak nejvyšší v Ústeckém kraji (4,0 ‰).

Novorozenecká úmrtnost (počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí) v roce 2019 v kraji dosáhla 1,4 ‰, byla nižší než průměr republiky (1,6 ‰) a kraj se umístil na páté pozici. Nejnižší hodnotu zaznamenali opět v Pardubickém kraji (0,9 ‰), nejvyšší v Ústeckém, Zlínském a Moravskoslezském kraji (2,3 ‰).

Naděje dožití byla u mužů v kraji vyšší než v ČR, u žen byla shodná.

Naděje dožití (střední délka života) udává předpokládaný průměrný věk, kterého se dožije jedinec daného věku při zachování stejné úmrtnosti. V roce 2017 došlo k metodické změně výpočtu naděje dožití, proto není možné srovnávat údaje v časové řadě, nicméně se naděje dožití v minulých letech stále zvyšovala.

Ktg 1.4 Naděje dožití při narození podle pohlaví v SO ORP v letech 2015 až 2019

Dívky narozené v roce 2019 mají o 5,5 roku vyšší naději dožití než chlapani.

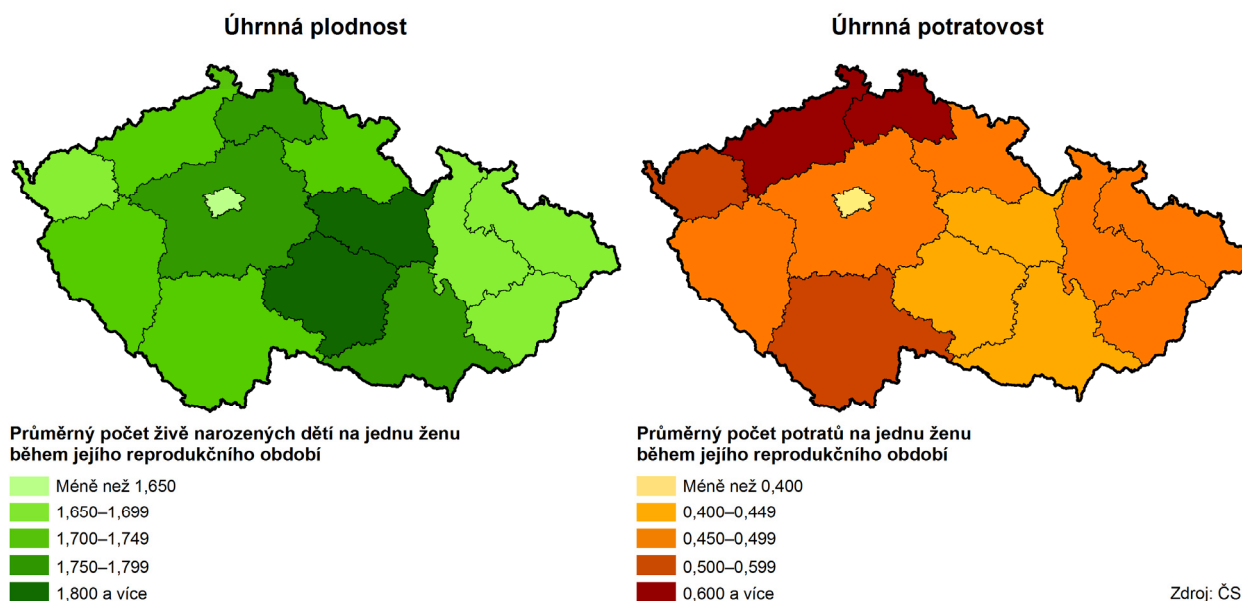
Chlapani narození v roce 2019 v Jihočeském kraji mají před sebou přibližně 76,6 let (průměr ČR – 76,3 let). Jihočeský muž, kterému v roce 2019 bylo 45 let, bude mít před sebou kolem 33,3 let života a pětadesátiletý muž bude žít ještě průměrně 16,3 roku. Jihočeské dívky, které se narodily v roce 2019, budou mít před sebou průměrně 82,1 roku života, což je shodné s průměrem za ČR. Jihočešky, které v roce 2019 oslavily čtyřicáté páté narozeniny, se mohou dožít v průměru ještě 38,1 let a ženy ve věku 65 let ještě 19,9 let.

Potraty

Míra potratovosti byla v kraji v roce 2019 nejnižší za posledních dvacet let.

Míra potratovosti vyjádřená počtem potratů na tisíc obyvatel v roce 2019 byla zatím nejnižší ve sledované historii (3,1 ‰), nicméně byla v posledních letech stále nepatrně vyšší než republikový průměr a v mezikrajském srovnání byla čtvrtá nejvyšší.

Ktg 1.5 Úhrnná plodnost a úhrnná potratovost v krajích v roce 2019

Podíl UPT v kraji byl v roce 2019 nejnižší.

V roce 2019 bylo v kraji zaznamenáno celkem 1 998 potratů, z toho 37,7 % bylo samovolných a 57,2 % bylo formou UPT (umělé přerušování těhotenství). Celkem 22,3 % UPT bylo provedeno ze zdravotních důvodů. Podíl UPT v roce 2019 byl v časovém horizontu posledních let v kraji nejnižší. Nejvyšší hodnoty potratovosti byly zaznamenány v Ústeckém kraji (4,1 ‰) naopak nejnižší v Pardubickém kraji (2,5 ‰). V územním detailu byla nejnižší potratovost v okresech Jindřichův Hradec a Strakonice (2,8 ‰) a nejvyšší byla zaznamenána v okrese Český Krumlov (3,6 ‰).

Klesal také index potratovosti.

V roce 2019 připadalo v kraji na 100 narozených dětí 29,9 potratů, index potratovosti byl vyšší než průměr ČR (28,2), nicméně se jeho hodnota během let stále snižuje. Potratem v současné době končí méně než čtvrtina těhotenství (23,0 %), zatímco před dvaceti lety to bylo 33,6 %.

Sňatky a rozvody

V posledních letech byla nejvyšší sňatečnost v roce 2018.

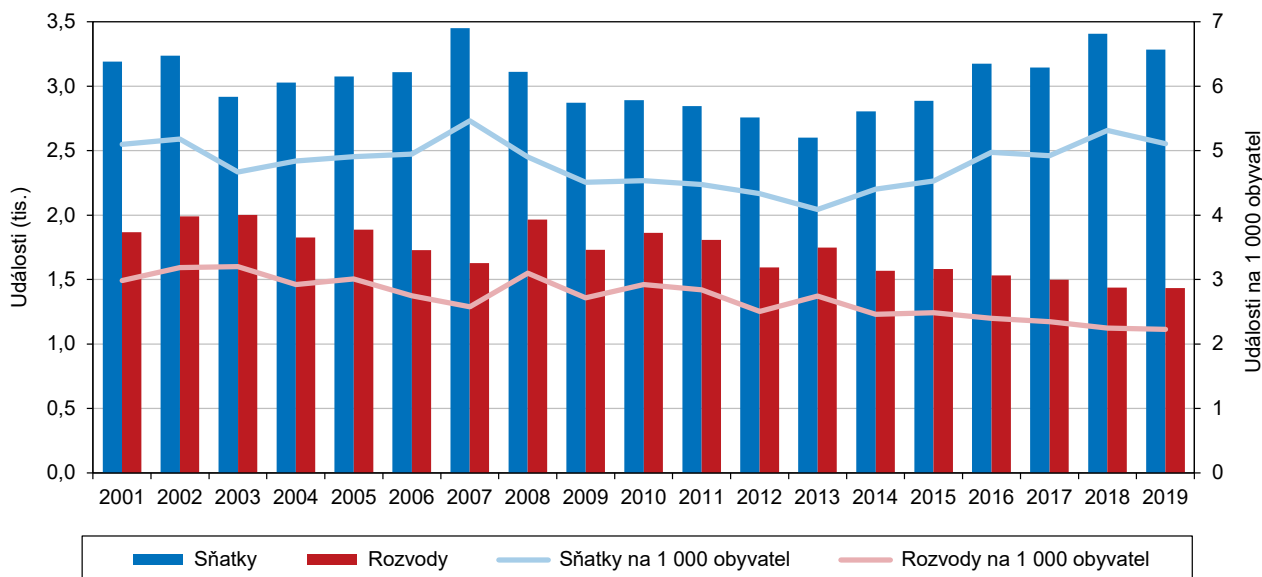
V kraji bylo v roce 2019 oddáno 3 284 párů. Svůj první sňatek uzavřelo 65,9 % snoubenců, kteří byli před sňatkem oba svobodní (tzv. protogamní sňatky). Z celkového počtu bylo 75,5 % ženichů před svatbou svobodných. O něco menší byl podíl svobodných jihočeských nevěst (74,6 %). Míra sňatečnosti v kraji (5,1 ‰) byla stejná jako republikový průměr a byla nižší než v předchozím roce. Nicméně sňatečnost má v současné době po určitém propadu v roce 2013 lehce stoupající trend. V rámci ČR se Jihočeský kraj umístil na šesté nejnižší pozici, kdy nejvyšší sňatečnost byla v Karlovarském a Moravskoslezském kraji (5,4 ‰) a nejnižší naopak v Pardubickém kraji (4,9 ‰). V rámci kraje byla nejvyšší sňatečnost v okrese Český Krumlov, naopak nejnižší na území okresu Strakonice. Detailněji byla nejvyšší sňatečnost ve správním obvodě Český Krumlov a nejnižší na Blatensku.

Průměrný věk snoubenců se během let zvyšuje.

V roce 2019 byl v kraji průměrný věk ženichů při sňatku 36,8 let a nevěstám bylo průměrně 34,0 let. Při prvním sňatku bylo ženichům průměrně 32,6 let a nevěstám 29,9 let. Případný další sňatek uzavírali v roce 2019 muži průměrně ve věku 49,9 let a ženy ve věku 46,0 let. Muži se v roce 2019 nejčastěji ženili ve věkové kategorii 25 až 34 let, ženám bylo při sňatku nejčastěji 25 až 29 let. Před deseti lety byli ženichové mladší průměrně o 2,5 roku a nevěsty o 2,7 roku. Zůstává zvyklostí, že ženichové jsou starší než nevěsty (z 66,3 %, nejčastěji o 1 až 4 roky), ale během let se tento podíl lehce snižoval a nevěsty bývají častěji starší než ženichové.

Graf 1.12 Sňatky a rozvody v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Rozvodovost v kraji poklesla a byla nejnižší od roku 1990.

V roce 2019 bylo rozvedeno 1 433 manželství. Tento počet byl nejnižší v průběhu posledních více než dvaceti let. Téměř 34,8 % rozvodů bylo na návrh ženy a 47,9 % na společný návrh. Pro 80,3 % mužů a 80,2 % žen šlo o ukončení jejich prvního manželství. Nejčastěji se rozváděly páry, které spolu žily 15 a více let (44,0 %). Z celkového počtu rozvedených manželství se většina týkala také nezletilých dětí (870 rozvodů). Z ukončených manželství s nezletilými dětmi bylo 49,5 % manželství s jedním, 44,7 % se dvěma a 5,7 % se třemi a více nezletilými dětmi.

Nejčastější příčinou rozvratu manželství byla rozdílnost povah.

V roce 2019 byla nejčastější příčinou rozpadu manželství v kraji rozdílnost povah, názorů a zájmů (více než 67,7 % na straně muže a 68,3 % na straně ženy). Průměrný věk při rozvodu byl u mužů 45,5 let a u žen 42,2 let. Rozvodovost (2,2 ‰ – počet rozvodů na 1 000 obyvatel) byla v Jihočeském kraji nižší než průměr ČR (2,3 ‰) a byla v posledních 20 letech nejmenší.

Nejnižší hodnota rozvodovosti byla zaznamenána v Kraji Vysočina (2,0 ‰), naopak nejvyšší v Libereckém kraji (2,7 ‰). Jihočeský kraj se umístil na osmé nejnižší pozici. V kraji se nejméně často lidé rozváděli v okrese Strakonice, nejčastěji pak v okrese České Budějovice. V územním detailu byla v roce 2019 nejnižší rozvodovost na Blatensku, naopak nejvyšší v SO ORP České Budějovice a Český Krumlov.

Index rozvodovosti byl nejnižší v roce 2018.

Index rozvodovosti za rok 2019, tedy počet rozvodů k počtu sňatků uzavřených ve stejném roce, byl druhý nejnižší za posledních dvacet let a činil 43,6 %. Nejnižší hodnoty (42,2 %) dosáhl v roce 2018. Příznivá situace byla ovlivněna vyššími počty uzavřených sňatků a nižším počtem rozvedených manželství.

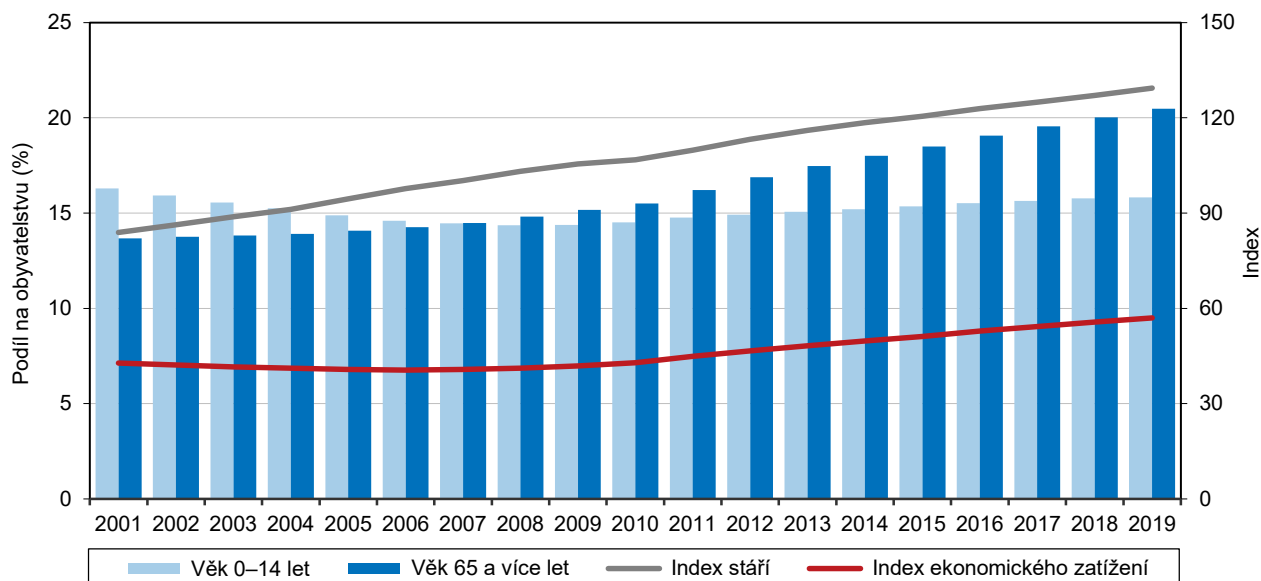
Věková struktura

Stárnutí populace se týká i obyvatel Jihočeského kraje.

Na konci roku 2019 průměrný věk obyvatel kraje činil 42,8 let, u žen to bylo 44,1 let a u mužů 41,5 let. Obyvatelé kraje dosahují vyššího věku než je průměrný věk u populace celé České republiky (42,5 let). Zatímco průměrný věk Jihočešek je pouze o 0,2 roku vyšší než u žen v ČR, muži z jižních Čech byli starší průměrně o půl roku. Za uplynulá dvě desetiletí se průměrný věk v kraji zvýšil o 4,4 let. Stejně jako pro Českou republiku platí i pro Jihočeský kraj, že jeho populace stárne. Proces stárnutí však v kraji probíhá v poslední době o něco rychleji, do roku 2010 byl průměrný věk obyvatelstva kraje o něco nižší než průměr ČR, v současné době je již vyšší.

Graf 1.13 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Jihočeském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

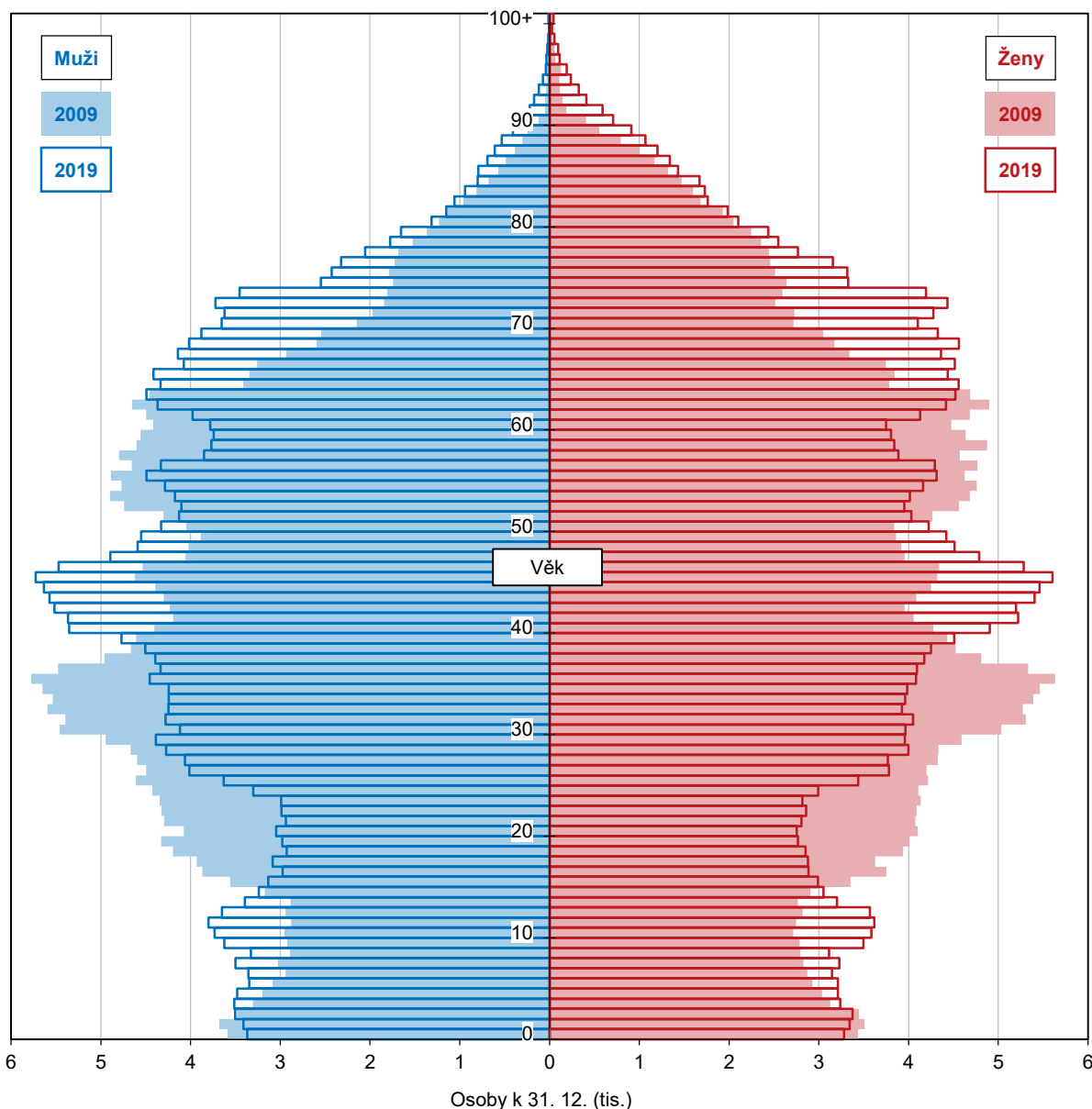

Nejstarší obyvatelstvo kraje žije na Milevsku, nejmladší naopak na Kaplicku.

Nejmladší obyvatelstvo bylo v roce 2019 ve Středočeském kraji (41,3 let), naopak obyvatelstvo s nejvyšším průměrným věkem žilo v Královéhradeckém a Zlínském kraji (43,3 let). V územním detailu nejnižší průměrný věk byl zaznamenán v okrese Český Krumlov (41,7 let), naopak nejvyšší v okrese Písek (43,7 let). V rámci kraje okres Český Krumlov patří dlouhodobě k okresům s nejmladším obyvatelstvem, zejména území správního obvodu Kaplice (41,4 let). Naopak nejstarší bylo obyvatelstvo v SO ORP Milevsko (45,2 let).

Graf 1.14 Věkové složení obyvatelstva Jihočeského kraje v letech 2009 a 2019

Zdroj: ČSÚ

Během let se stále zvyšuje podíl osob starších 65 let, naopak klesá podíl osob v produktivním věku.

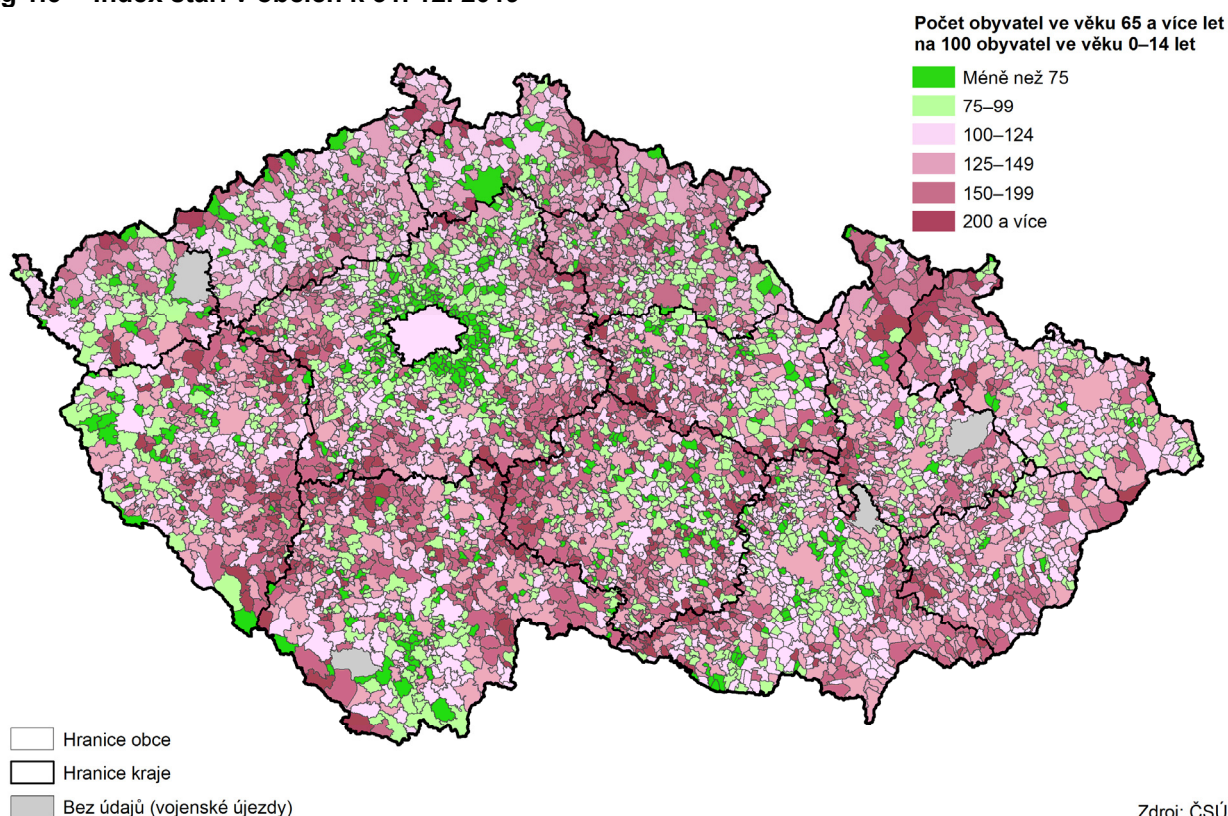
Populační stárnutí v průběhu let je způsobeno především nízkými počty dětí, kdy nejnižší podíl dětské složky populace byl v kraji zaznamenán v letech 2008 až 2009, od té doby se pak každoročně nepatrně zvyšoval (vlivem příznivější porodnosti). V průběhu let se však výrazněji snižoval podíl osob v produktivním věku a zvyšoval podíl osob ve věku 65 a více let. V roce 2019 bylo procentní zastoupení dětské generace (0 až 14 let) v kraji celkem 15,8 %, když nejnižší podíl dětí byl v okrese Jindřichův Hradec (15,0 %), naopak nejvyšší hodnota byla zaznamenána v okrese

České Budějovice (16,6 %). Podíl osob ve věku 15 až 64 byl v roce 2019 v kraji 63,7 %, nejmenší podíl osob tohoto věku žil na území okresu Písek (62,8 %), nejvíce v okrese Český Krumlov (65,0 %). Seniorská věková skupina (65 a více let) byla v kraji zastoupena z 20,5 %, nejméně v okrese Český Krumlov (18,5 %) a nejvíce v okrese Písek (22,0 %).

Hodnota indexu stáří se u žen zvyšuje rychleji.

Stárnutí populace se odráží rovněž v indexu stáří. Ten vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí do 15 let. Před 20 lety byl tento index 82,0, v roce 2007 se podíly dětí a osob ve věku 65 a více let téměř vyrovnaly a koncem roku 2019 již na 100 dětí připadalo v kraji 129,3 seniorů, což bylo více než průměr v celé České republice (124,6). U mužů dosahuje index stáří všeobecně nižších hodnot, poměr chlapců a mužů starších 65 let byl v kraji pro chlapce příznivý do roku 2015, v roce 2019 na 100 chlapců připadlo 109,3 mužů seniorů. V případě žen dosahuje index vyšších hodnot, v roce 2019 připadlo na 100 děvčat v Jihočeském kraji 150,5 seniorek, což je dáno větším početním zastoupením seniorek. Ženy se ve větší míře dožívají vyššího věku a jejich podíl je tedy v seniorské věkové skupině výrazně vyšší.

Ktg 1.6 Index stáří v obcích k 31. 12. 2019

Od roku 2014 převažovali ve všech krajích senioři nad dětmi.

Podobné poměry byly zaznamenány i v ostatních krajích ČR. V žádném kraji od roku 2014 nepřevažovaly počty dětí nad seniory, nicméně nejvyrovnanější podíl obou věkových skupin měl v roce 2019 Středočeský kraj (103,9), kde dokonce v okresech Praha-východ a Praha-západ jako jediných v ČR převažovaly děti nad seniory. Naopak nejvyšší rozdíl v zastoupení dětí a seniorů byl v Královéhradeckém kraji (138,8). Jihočeský kraj se umístil na pomyslné sedmé příčce. V rámci kraje byla zaznamenána nejvyšší hodnota indexu stáří v okrese Písek (145,1), především na území SO ORP Milevsko (175,0) naopak nejnižší v okrese Český Krumlov (112,3), zejména ve správním obvodě Kaplice (108,5). V okrese Český Krumlov jako jediném v kraji převažovaly děti nad seniory až do roku 2015.

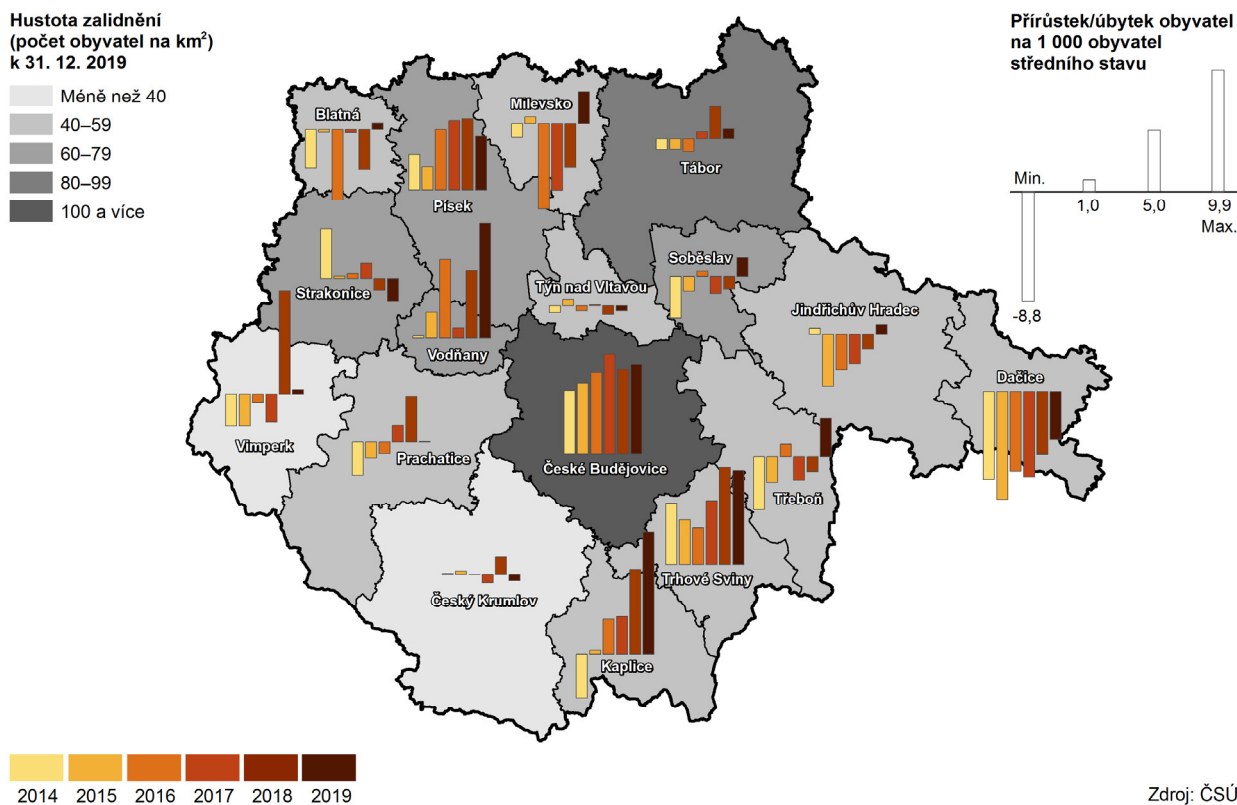
Poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva se postupně zvyšuje.

Jakým způsobem se bude stárnutí obyvatelstva projevovat na daném území, přibližuje index ekonomického zatížení. Je to poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatelstva z pohledu věkové struktury obyvatel, tedy kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15–64 let. Čím menší je výsledná hodnota indexu, tím příznivější je poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel z pohledu věkové struktury obyvatel. V roce 2019 měl v kraji tento index hodnotu 57,0, před dvaceti lety byl o 13,5 procentního bodu nižší. Nejpříznivější poměr mezi produktivní a neproduktivní složkou obyvatelstva byl v kraji v letech 2005 až 2007 (nepatrně přes 40). Je nutné také zdůraznit, že index ekonomického zatížení je odvozen od skutečného věkového rozložení na daném území, nebere na zřetel, že ještě určitá část seniorů může být ekonomicky aktivní. Nejpříznivější hodnota indexu ekonomického zatížení byla zaznamenána v hlavním městě Praze (53,6), nejvyšší pak v Královéhradeckém kraji (59,3). V rámci Jihočeského kraje byl nejlepší poměr mezi aktivní a neaktivní složkou populace v okrese Český Krumlov (53,9), zejména v SO ORP Kaplice (50,0) a nejméně příznivý v okrese Písek (59,1), především na území správního obvodu Milevsko (61,0).

Pro Jihočeský kraj je charakteristická velká demografická rozdílnost území.

Z podrobnějšího územního pohledu je patrné, že jednotlivé části Jihočeského kraje vykazují poměrně velké územní rozdíly. Nejvyšší hodnotu zalidnění dlouhodobě má SO ORP České Budějovice (176,0 obyvatel na km²), především díky krajskému městu. Naopak nejméně zalidněný byl v roce 2019 správní obvod Vimperk (32,7 obyvatel na km²), přičemž průměrná hustota obyvatelstva v kraji byla 64,0 obyvatel na km². V SO ORP Vimperk v rámci kraje žilo také nejméně obyvatel ve městech (42,5 %). Nejvyšší podíl městského obyvatelstva byl v roce 2019 ve správním obvodě Vodňany (72,6 %). V rámci celého kraje se podíl městského obyvatelstva v posledních dvou letech mírně snižoval na hodnotu 63,8 %.

Ktg 1.7 Pohyb obyvatel v SO ORP Jihočeského kraje v letech 2014 až 2019

Nejvyšší přírůstky obyvatel byly v SO ORP České Budějovice, nejvíce obyvatel ubývalo na Dačicku.

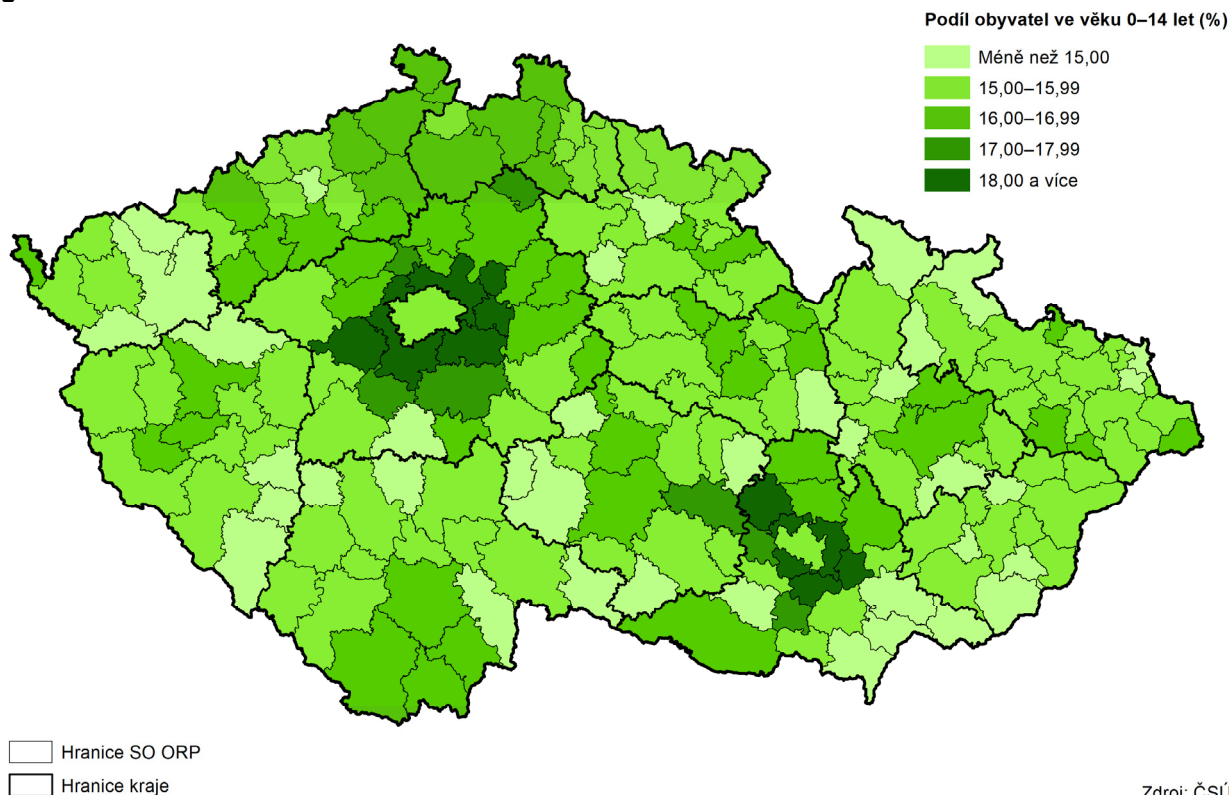
Při pohledu na pohyb obyvatelstva v jednotlivých správních obvodech je rozdílnost ještě výraznější. Vyšší přírůstky počtu obyvatel byly v posledních letech zaznamenány pouze v SO ORP České Budějovice, zejména díky výrazné kladné migraci. Naopak na Dačicku dlouhodobě obyvatel ubývalo, a to jak nepříznivou přirozenou měnou, tak i zápornou migrací. Dlouhodobě kladné relativní přírůstky počtu obyvatel (na 1 000 obyvatel středního stavu) byly zaznamenány také v SO ORP Písek a Trhové Sviny a v posledních letech také na Kaplicku a Vodňansku.

Přestože počet obyvatel kraje se dlouhodobě zvyšoval, byly i v dalších správních obvodech v některých letech zaznamenány úbytky obyvatel. V poslední době to bylo často způsobeno nepříznivou přirozenou měnou, kdy se na území daného správního obvodu narodilo méně dětí, než zemřelo osob. Dlouhodobě kladný přirozený přírůstek byl zaznamenán v SO ORP České Budějovice, Český Krumlov a Kaplice, naopak trvaleji zápornou přirozenou měnou ubývalo obyvatel ve většině správních obvodů v kraji, zejména v obvodech Blatná, Dačice, Milevsko, Písek, Soběslav, Třeboň a Vimperk.

K nejmladším SO ORP patřil obvod Kaplice.

Z podrobnějšího územního pohledu je patrné, že nejvyšší podíl dětské populace byl v roce 2019 zjištěn v SO ORP České Budějovice a Český Krumlov (16,7 %). Nejmladší obyvatelstvo podle hodnoty průměrného věku žilo ve správním obvodě Kaplice (41,4 let). V tomto obvodě jako jediném v kraji ještě v roce 2016 mírně převažovaly počty dětí nad seniory. V SO ORP Kaplice byl v roce 2019 také zaznamenán nejnižší podíl osob ve věku 65 a více let (17,3 %) a naopak nejvyšší podíl osob v produktivním věku (66,7 %).

Ktg 1.8 Děti v SO ORP k 31. 12. 2019

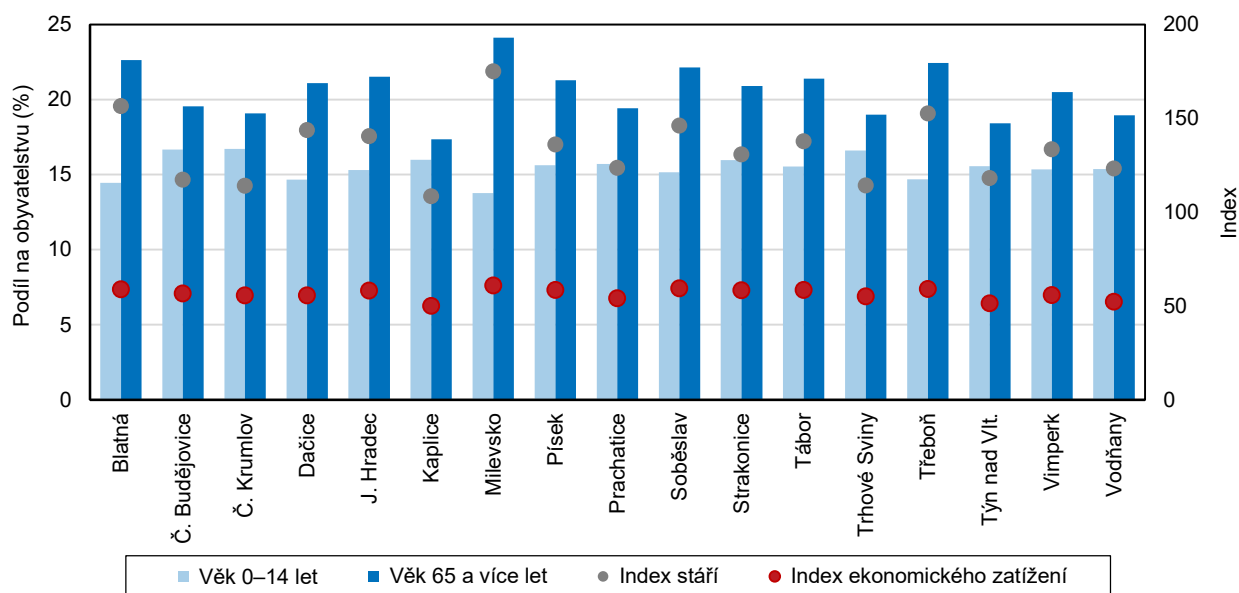
Obyvatelstvo SO ORP Milevsko je dlouhodobě nejstarší.

Naopak nejmenší podíl dětského zastoupení byl v roce 2019 v SO ORP Milevsko (13,8 %), kde byla také nejvyšší hodnota průměrného věku (45,2 roku), protože podíl osob ve věku nad 65 let zde byl dlouhodobě nejvyšší (24,1 %) a podíl osob v produktivním věku zde byl nejnižší.

Podíl osob v produktivním věku 15 až 64 let se jak v ČR, tak také v Jihočeském kraji od roku 2007 stále mírně snižuje. V roce 2019 byli obyvatelé kraje ve věku 15 až 64 let zastoupeni z 63,7 %. Nejvyšší podíl osob v produktivním věku byl v kraji v roce 2019 zaznamenán na území SO ORP Kaplice (66,7 %), nejnižší pak v obvodě Milevsko (62,1 %).

Graf 1.15 Věková struktura a věkové indexy v SO ORP Jihočeského kraje (stav k 31. 12. 2019)

Zdroj: ČSÚ

2. Sociální vývoj

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatelstva a míře zaměstnanosti a nezaměstnanosti jsou získávány z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), které probíhá od roku 1993. Řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

Počet ekonomicky aktivních obyvatel meziročně poklesl.

Populaci osob ve věku 15 a více let tvoří osoby ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní. Ti, kteří se účastní trhu práce, vytvářejí pracovní sílu. Pracovní silou se rozumí zaměstnaní v národním hospodářství a nezaměstnaní. Skupinu osob ekonomicky neaktivních tvoří v základním dělení důchodci, žáci a studenti a osoby pečující o rodinu.

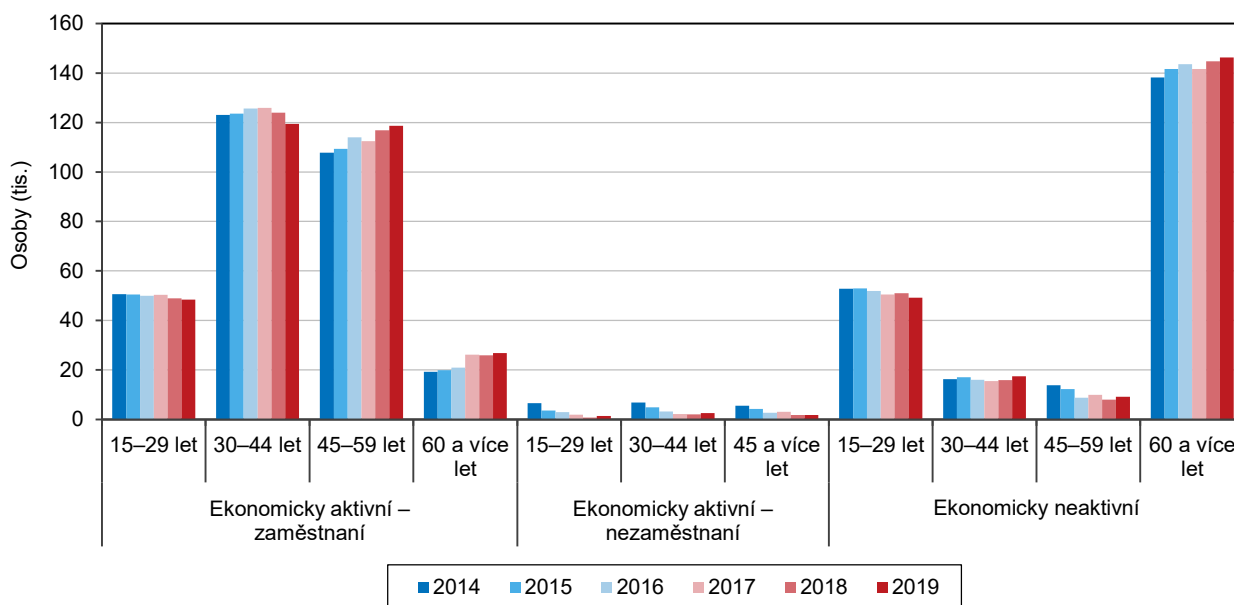
V roce 2019 žilo podle výsledků VŠPS v Jihočeském kraji 541,1 tisíc osob starších 15 let. Z této kategorie obyvatel bylo v roce 2019 ekonomicky aktivních 59,0 % (319,1 tisíc osob). Ve srovnání s rokem 2018 v kraji poklesl počet ekonomicky aktivních o 1,3 tisíce osob a meziročně se snížil i počet zaměstnaných v národním hospodářství (-2,4 tis. osob). Naopak vzrostl počet nezaměstnaných ze 4,5 tis. osob na 5,7 tis. osob (+25 %) a zvýšil se i počet ekonomicky neaktivních o 2,5 tis. na 222,0 tis. osob.

Vzrostl počet ekonomicky aktivních ve věku 60 a více let.

Počet obyvatel starších 15 let klesal v Jihočeském kraji od roku 2009 do roku 2017 v průměru o 0,8 % ročně. V roce 2018 došlo meziročně k nárůstu o 0,1 % a v roce 2019 o 0,2 %. Při pohledu na dlouhodobější vývoj lze vypožorovat, že demografické změny ve věkové struktuře ve prospěch vyšších věkových kategorií se promítají do rostoucího počtu ekonomicky neaktivních, především důchodců. Zatímco v roce 2014 tvořili mladí ve věku 15–29 let 15,8 % pracovní síly a 23,9 % ekonomicky neaktivních, v roce 2019 jsou tyto podíly o 0,6 procentního bodu (p. b.) a 1,8 p. b. nižší. V případě osob nad 60 let vzrostla pracovní síla o 2,4 p. b. a ekonomicky neaktivní o 3,4 p. b. Výrazný nárůst počtu ekonomicky aktivních osob ve věku nad 60 let může být způsobeno stárnutím populace a zvyšováním věku pro odchod do důchodu.

Graf 2.1 Obyvatelstvo Jihočeského kraje podle ekonomické aktivity a věku

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

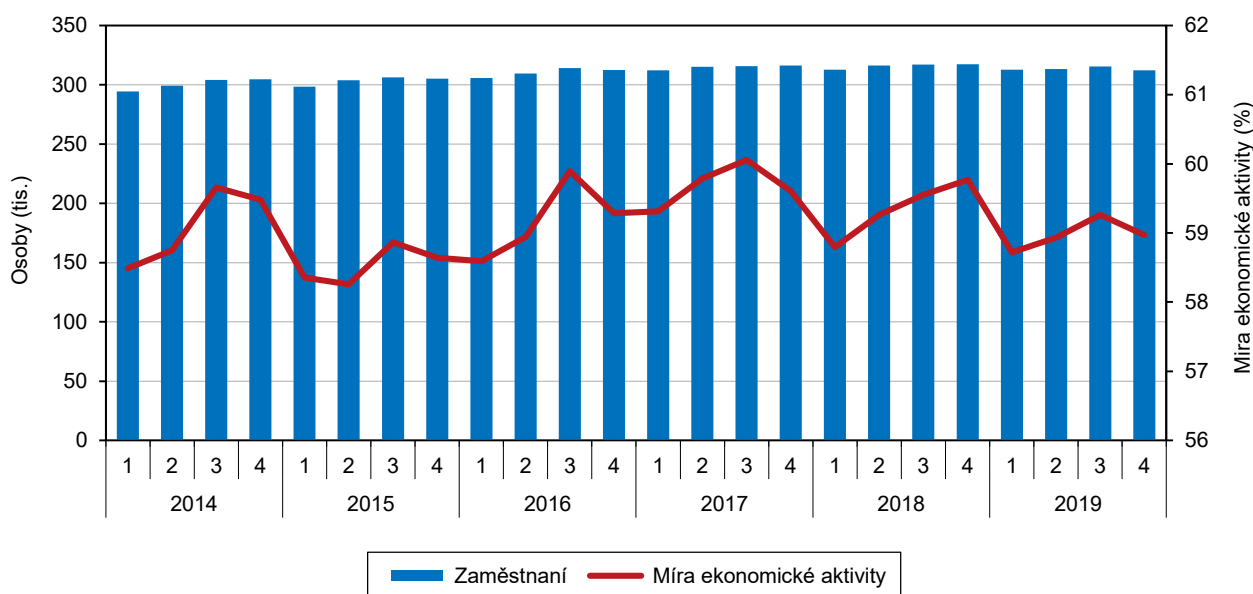
Míra ekonomické aktivity se snížila.

Na základě snížení pracovní síly (o 0,4 %) poklesla v roce 2019 i míra ekonomické aktivity (MEA)² o 0,4 p. b. Její hodnota v kraji dosáhla 59,0 % a byla mírně pod celorepublikovým průměrem (60,4 %). Od roku 2003 zaznamenala míra ekonomické aktivity nejvyšší podíl v Jihočeském kraji v roce 2017 (59,7 %). V rámci celorepublikového srovnání nejvyšší hodnotu MEA uvedla Praha (65,4 %), nejnižší hodnota byla zaznamenána v kraji Ústeckém (57,3 %). Jihočeský kraj se umístil na 10. příčce.

Míra ekonomické aktivity u mužů i žen v kraji vykazovala rozdílné hodnoty. Zatímco u mužů činila MEA 67,6 %, u žen dosáhla hodnoty 50,7 %. U obou pohlaví však došlo v roce 2018 a 2019 k meziročnímu poklesu.

Graf 2.2 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Jihočeském kraji podle čtvrtletí

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Meziročně došlo k poklesu počtu zaměstnaných.

Největší část obyvatel ve věku 15 a více let tvoří zaměstnaní. Počet zaměstnaných s místem pracoviště v Jihočeském kraji se mezi lety 2014 a 2018 zvýšil o 12,8 tis. osob. V roce 2019 dosáhl hodnoty 313,4 tis. osob, přičemž meziročně došlo k poklesu o 2,4 tis. osob. Pokles se týkal všech odvětvových sektorů.

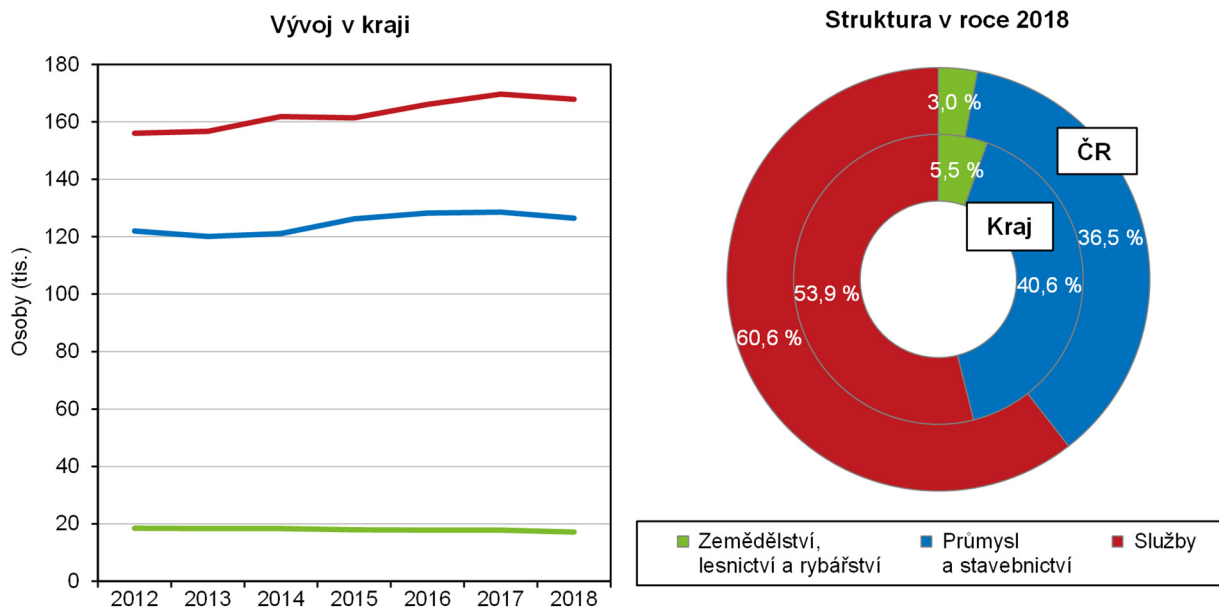
Více než polovina zaměstnaných pracovala v kraji v terciárním sektoru.

Necelých 54 % zaměstnaných dlouhodobě působil v roce 2018 v terciárním sektoru. V porovnání s republikovou hodnotou byl podíl zaměstnaných ve službách o necelých 7 procentních bodů pod republikovým průměrem. V sekundárním sektoru, tj. v průmyslu a ve stavebnictví, tvořil podíl zaměstnaných v Jihočeském kraji téměř 41 %. Zbylých zhruba 6 % zaměstnaných pracovalo v primárním sektoru, tj. v zemědělství. Podíl zaměstnaných v zemědělství převyšoval republikový průměr o 2,5 p. b. a v sektoru sekundárním o více než 4 p. b.

² Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl osob zaměstnaných a takových nezaměstnaných, kteří aktivně hledají práci a jsou schopni k nástupu do práce okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů, na celkovém počtu obyvatel. Tento ukazatel se počítá pouze za osoby patnáctileté a starší.

Graf 2.3 Zaměstnaní pracující v Jihočeském kraji podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Podíl osob pracujících na vlastní účet byl od roku 2012 nejmenší.

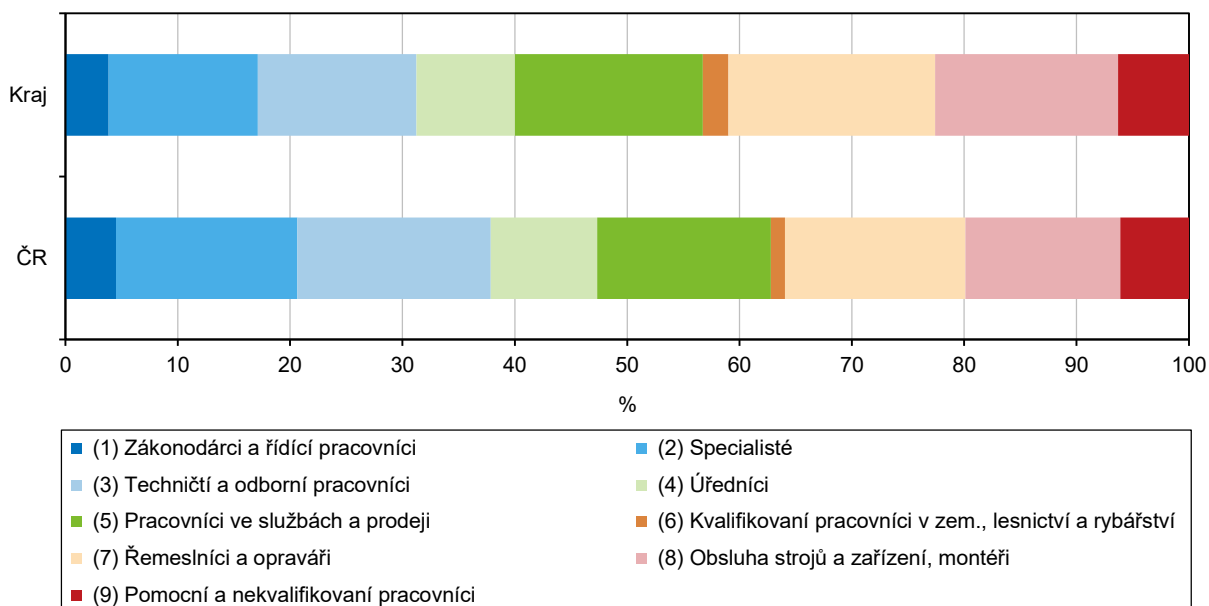
Z hlediska postavení v zaměstnání převažovali z dlouhodobějšího pohledu zaměstnanci. Ti se na celkovém počtu zaměstnaných v roce 2019 podíleli téměř 84 %. Jejich podíl v čase kolísal a v roce 2019 dosáhl nejvyšší hodnoty. Podíl zaměstnavatelů se od roku 2015 pohyboval kolem 3 % (v roce 2019 – 3,1 %). Podíl pracujících na vlastní účet zaznamenával od roku 2012 kolísavý trend. Zatímco v roce 2013 činil 14,1 %, v roce 2019 byl jejich podíl nejmenší (12,4 %).

Nejčetnější skupinou podle CZ-ISCO byli v roce 2019 řemeslníci a opraváři.

Z pohledu klasifikace zaměstnání CZ-ISCO tvořili v kraji největší skupinu zaměstnaných od roku 2012 řemeslníci a opraváři. Výjimkou byl rok 2018, ve které byli nejčetnější skupinou lidé obsluhující stroje a zařízení a montéři. Druhé místo podle četnosti zaujali v kraji v roce 2019 pracovníci ve službách a prodeji.

Graf 2.4 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Jihočeském kraji a ČR v roce 2019

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Počet nezaměstnaných se od roku 2014 snížil o 70 %.

Do skupiny ekonomicky aktivních patří i nezaměstnaní. Nejpříznivější situaci na trhu práce zaznamenal Jihočeský kraj v roce 2018, ve kterém bylo evidováno 4,5 tisíc nezaměstnaných. Přestože meziročně došlo k navýšení na 5,7 tisíc osob (+25 %), stále se jednalo o druhý nejnižší počet v rámci kraje. Od roku 2014 ubylo téměř 70 % nezaměstnaných.

Meziročně se obecná míra nezaměstnanosti mírně zvýšila.

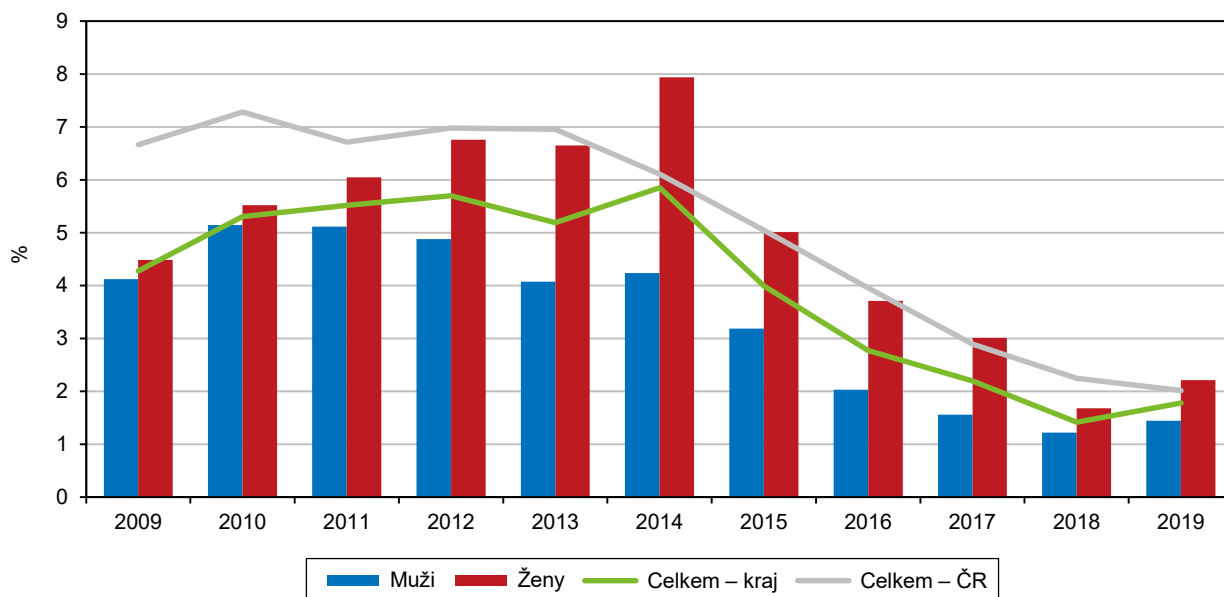
V roce 2012 činila obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji 5,7 %. Od roku 2014 započal pokles a v roce 2018 dosáhla s hodnotou 1,4 % historického minima. Meziročně se zvýšila o 0,4 procentního bodu, přesto byla její hodnota v rámci dlouhodobějšího pohledu v roce 2019 druhá nejnižší. V mezikrajském porovnání se Jihočeský kraj umístil na 7. pozici. Nejnižší roční průměrnou obecnou míru nezaměstnanosti uvedl kraj Plzeňský (1,3 %), naopak nejvyšší byla v kraji Karlovarském (4,2 %).

Ženy mají obecnou míru nezaměstnanosti vyšší než muži.

V posledních letech byla nejnižší hodnota obecné míry nezaměstnanosti mužů a žen v kraji zaznamenána právě v roce 2018. Ženy se s hodnotou 1,7 % umístily mezi kraji na první příčce a muži na třetí (1,2 %). V roce 2019 se nezaměstnanost jihočeských mužů i žen zvýšila (u mužů o 0,2 procentního bodu; u žen o 0,5 p. b.). V mezikrajském srovnání muži obsadili 7. místo, ženám patřila 8. pozice. Obecná míra nezaměstnanosti žen v roce 2019 překročila průměr ČR, který činil 2,0 %.

Graf 2.5 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Nezaměstnanost (podle MPSV)

Situaci na trhu práce ovlivňuje roční období.

Z dlouhodobějšího pohledu lze ve vývoji počtu nezaměstnaných meziměsíčně sledovat sezónní charakter. Nejvíce uchazečů o zaměstnání bylo na jihočeských úřadech evidováno převážně v zimních měsících, naopak během letních měsíců se jejich počet snižoval, a to hlavně díky sezónním pracím, které jsou do jisté míry závislé na počasí. Charakter sezónních prací se promítal i do genderové struktury mezi nezaměstnanými. Od roku 2010 bylo v zimních měsících více nezaměstnaných mužů než žen; v létě docházelo k opačné situaci.

Roční průměrný podíl nezaměstnaných osob byl v roce 2019 v kraji nejnižší.

Vzhledem ke kolísání podílu nezaměstnaných osob během roku se používá také ukazatel roční průměrný podíl nezaměstnaných osob. Průměrný podíl dosáhl v roce 2019 v Jihočeském kraji hodnoty 2,1 % a byl nejnižší v posledních letech. Meziročně

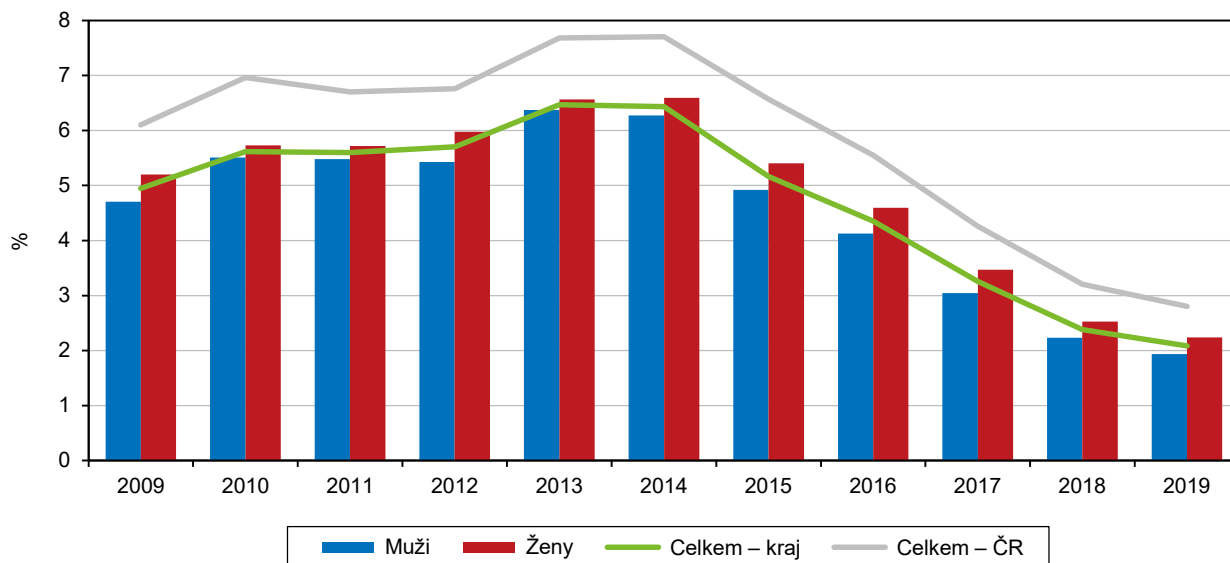
došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu a oproti roku 2009 se snížil o 2,9 p. b. V porovnání s ostatními kraji obsadil Jihočeský kraj čtvrtou nejnižší pozici. Na prvním místě se umístilo hlavní město Praha (1,9 %), naopak nejvyšší roční průměrný podíl nezaměstnaných byl evidován v kraji Moravskoslezském (4,4 %).

Nejméně nezaměstnaných u obou pohlaví uvedl okres Jindřichův Hradec.

Roční průměrný podíl nezaměstnaných dosáhl v kraji u mužů hodnoty 1,9 % a u žen 2,2 %. Nejvyšší podíl nezaměstnaných mužů (2,9 %) a žen (3,4 %) byl zaznamenán v okrese Český Krumlov, naopak nejnižší podíly u obou pohlaví uvedl okres Jindřichův Hradec (muži 1,4 %, ženy 1,7 %).

Graf 2.6 Podíl nezaměstnaných osob*) v Jihočeském kraji (roční průměr)

Pramen: MPSV

*) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

V kraji se počet uchazečů snížil proti roku 2018 o necelých 5 %.

Počet uchazečů o zaměstnání mezi roky 2010 a 2012 kolísal. Následně došlo v roce 2013 k výraznému navýšení. V dalších letech byl v souvislosti se zlepšením situace na trhu práce a růstem ekonomiky evidován výrazný pokles počtu nezaměstnaných. K 31. 12. 2019 bylo v Jihočeském kraji registrováno 10 537 uchazečů o zaměstnání, z toho bylo 5 224 žen (49,6 %). V porovnání se stejným obdobím minulého roku se počet nezaměstnaných osob snížil o 4,7 %. Pokles nezaměstnaných osob v kraji lze sledovat od roku 2013, ve kterém bylo dosaženo nejvyššího počtu nezaměstnaných. Proti maximu byl stav na konci roku 2019 nižší o necelých 21 tisíc osob.

Nejvíce nezaměstnaných meziročně ubylo v okrese České Budějovice.

Trend snižování počtu uchazečů byl v posledních letech zaznamenán i ve většině okresů kraje. Meziročně největší relativní snížení zaznamenal okres České Budějovice, ve kterém se počty uchazečů o zaměstnání snížily o 10,1 %, ubylo zde také nejvíce uchazečů v absolutních číslech (-277). Meziroční zvýšení počtu uchazečů bylo zaznamenáno jen v okresech Písek (+58) a Prachatice (+47), v ostatních okresech uchazečů o zaměstnání ubylo.

V porovnání s rokem 2013 ubylo nejvíce nezaměstnaných v relativním vyjádření v okrese Jindřichův Hradec (-74,3 %), v absolutních číslech došlo k největšímu úbytku nezaměstnaných v okrese České Budějovice (-5 327).

Nárok na čerpání podpory v nezaměstnanosti mělo 4 899 uchazečů.

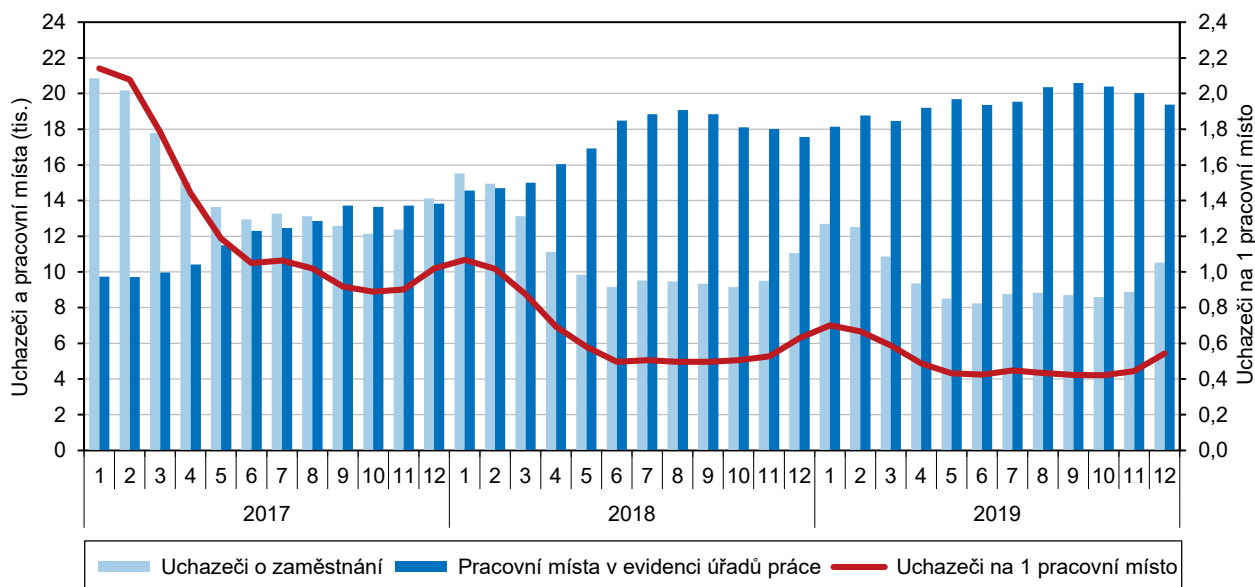
Dosažitelní uchazeči, tedy ti, kteří jsou schopni do pracovního poměru bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tvořili z celkového počtu nezaměstnaných 89,9 %. Mezi uchazeči o práci bylo 4,6 % absolventů, 16,4 % se zdravotním postižením. Nárok na čerpání podpory v nezaměstnanosti mělo 46,5 %

uchazečů. V porovnání s minulým rokem se jejich počet nezměnil. Výše průměrné měsíční podpory činila v roce 2019 v Jihočeském kraji 8 162 Kč, oproti roku 2018 je vyšší o 772 Kč.

Graf 2.7 Uchazeči o zaměstnání a pracovní místa v Jihočeském kraji (ke konci měsíce)

Pramen: MPSV

Nabídka volných pracovních míst v kraji byla nejvyšší od roku 1990.

V roce 2009 byl v Jihočeském kraji zaznamenán historicky nejnižší počet volných pracovních míst (1 516). Od roku 2010 pak docházelo ke každoročnímu navyšování, které přerušil pokles v roce 2013 (meziroční snížení o 4,6 %). Od roku 2014 nabídka volných pracovních míst stoupla a mezi roky 2015 a 2019 se téměř ztrojnásobila. Jihočeské úřady práce nabízely k 31. 12. 2019 více než 19 tisíc volných pracovních míst, tj. o 10,3 % míst více než ve stejném období minulého roku. Meziroční nárůst počtu volných pracovních míst byl zaznamenán ve všech okresech kraje, kromě okresu Strakonice. Nejzřetelněji se růst projevil v okrese Písek, ve kterém počet volných pracovních míst meziročně vzrostl o 30 %.

Snížení počtu uchazečů o zaměstnání a zvýšení počtu volných pracovních míst zapříčinilo, že se meziročně snížil i počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Zatímco v roce 2013 připadalo na 1 volné místo 13,5 uchazečů, v roce 2019 se jejich počet snížil na 0,5 uchazečů.

Podíl nezaměstnaných osob v kraji byl 3. nejnižší v mezikrajském srovnání.

Podíl nezaměstnaných osob (počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let/počet obyvatel ve věku 15–64 let) k 31. 12. 2019 činil v kraji 2,3 %. V rámci mezikrajského srovnání byl v roce 2019 Jihočeský kraj na třetí pozici za Prahou (1,9 %) a Pardubickým krajem (2,2 %). Naopak nejvyšší podíl uvedl kraj Moravskoslezský (4,4 %). Podíl nezaměstnaných osob měl v České republice hodnotu 2,9 %.

V porovnání s minulým rokem došlo v kraji k nepatrnému snížení podílu nezaměstnaných osob (o 0,1 p. b.). Krajského průměru nedosáhly okresy České Budějovice (1,8 %), Jindřichův Hradec (1,9 %) a Písek (1,9 %), ve kterých byla situace na trhu práce nejpříznivější. Naopak nejvyšší podíl nezaměstnaných osob zaznamenal okres Český Krumlov (3,6 %).

Podíl nezaměstnaných osob se snižoval i v okresech.

Ve všech okresech Jihočeského kraje můžeme od roku 2013 sledovat klesající trend; výjimkou byl nárůst podílu nezaměstnaných osob mezi lety 2018 a 2019 v okresech Prachatice (+0,3 p. b.) a Písek (+0,1 p. b.). K nejvýraznějšímu poklesu došlo na

Českokrumlovsku, kde podíl nezaměstnaných osob poklesl z hodnoty 9,7 % v roce 2013 na 3,6 % v roce 2019.

Vlivem zlepšení situace na trhu práce se dařilo snižovat nezaměstnanost ve všech kategoriích.

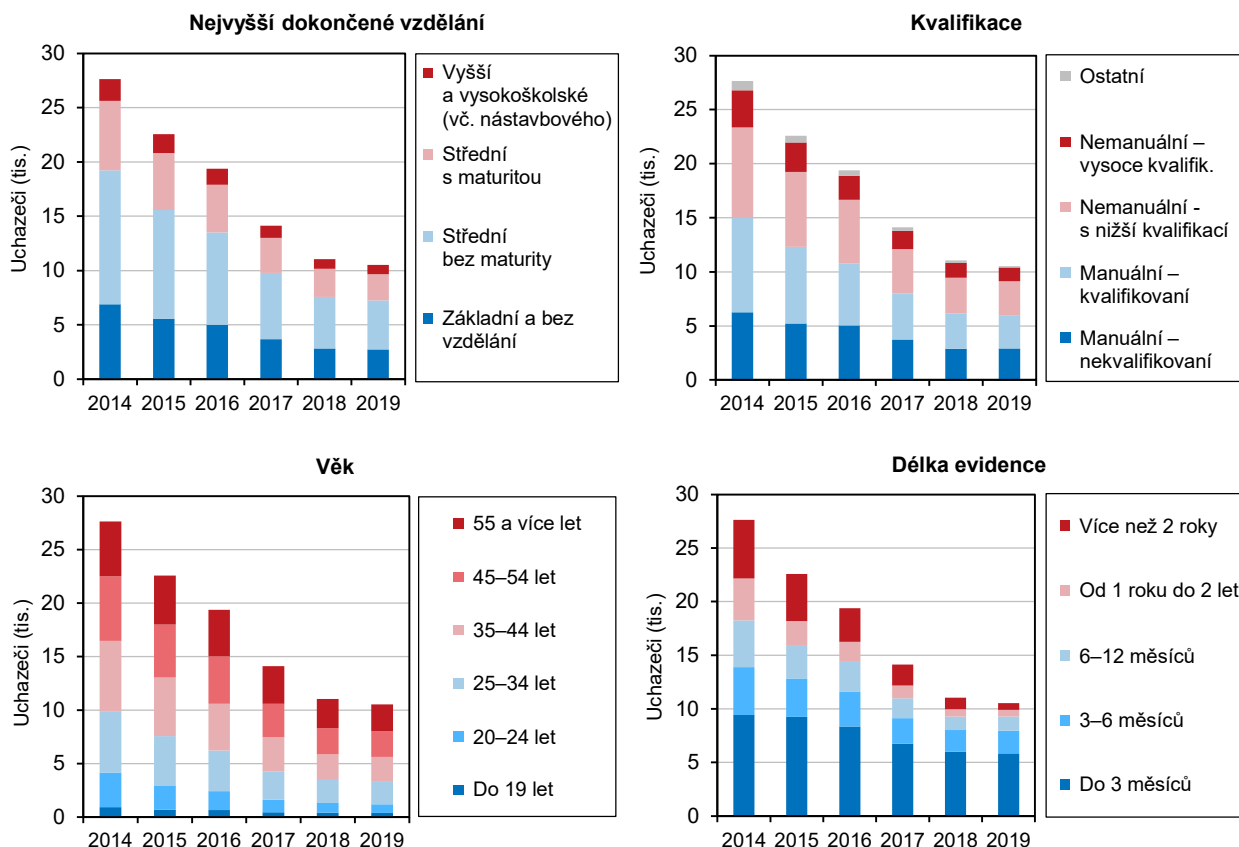
Z hlediska vzdělanostní struktury bylo mezi uchazeči nejvíce osob se středním vzděláním bez maturity. Ty se na celkovém počtu nezaměstnaných podílely 42,9 %. Naopak nejméně osob mělo vyšší nebo vysokoškolské vzdělání (8,3 %). V porovnání s rokem 2018 došlo k mírnému snížení počtu uchazečů o zaměstnání ve všech kategoriích.

Mezi uchazeči o zaměstnání v Jihočeském kraji převládali na konci roku 2019 lidé ve věku 55 až 59 let, kteří se na celkovém počtu nezaměstnaných podíleli 15,2 %. Nejmenší zastoupení měly osoby do 19 let (393). Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v roce 2019 dosáhl 42,8 let. Meziroční úbytek uchazečů se promítl i do věkové struktury. Největší pokles byl patrný u osob ve věku 60–64 let (-14,8 %); nárůst zaznamenala pouze věková kategorie 45–49 let (+6,7 %).

Mezi uchazeči o zaměstnání zaujímali vysoké procento nemanuálně pracujících s nižší kvalifikací (29,6 %) a manuálně kvalifikovaní (29,3 %). K meziročnímu poklesu došlo u všech skupin s výjimkou kategorie manuálně nekvalifikovaných, u které byl zaznamenán nárůst o 0,6 %.

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Jihočeském kraji

Pramen: MPSV

Nejvíce uchazečů bylo evidováno méně než tři měsíce.

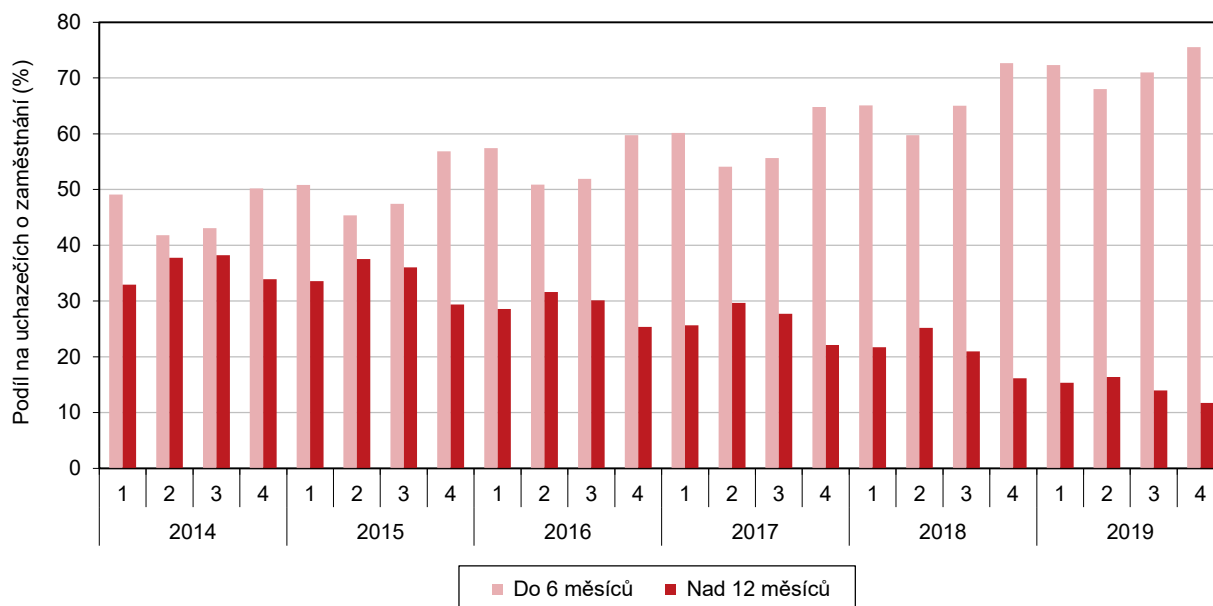
Více než polovina nezaměstnaných uchazečů (55,6 %) byla ke konci roku 2019 evidována na jihočeských úřadech práce kratší dobu než 3 měsíce. V porovnání se stejným obdobím minulého roku došlo ke zvýšení v kategoriích 3–6 a 6–12 měsíců. Naopak se dařilo snižovat dlouhodobou nezaměstnanost (nad 12 měsíců), kde došlo k meziročnímu snížení o 30,5 %. V absolutních číslech bylo nejvíce dlouhodobě

nezaměstnaných evidováno v prosinci 2013 (10 076), od té doby jejich počet klesl na 1 239 na konci roku 2019 (celkem o 87,7 %).

Graf 2.9 Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí v Jihočeském kraji

Pramen: MPSV

Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností na obyvatele vzrostl meziročně o 7,3 %.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD)³ měl dlouhodobě rostoucí trend, který v souvislosti s ekonomickým vývojem a růstem nezaměstnanosti v roce 2009 výrazně zpomalil a v letech 2010 až 2013 ve všech krajích kromě Plzeňského minimálně jednou meziročně poklesl. V Jihočeském kraji se snížil v roce 2010 a 2013. Od roku 2014 zde již rostl, v letech 2017 a 2018 nadprůměrně (+4,7 %, resp. +7,3 %).

V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj v roce 2018 osmý nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele s hodnotou 232 tis. Kč a oproti předchozím třem rokům, kdy byl devátý, si mírně polepšil. Mezi kraji měla nejvyšší ČDDD na 1 obyvatele Praha (více než 30 % nad republikovým průměrem). Na opačném konci žebříčku figuroval s nejnižším ČDDD na 1 obyvatele Ústecký kraj, jehož ztráta na celorepublikový průměr činila více než 12 %.

Výběrové šetření mezd

Údaje o mzdách z výběrového šetření mezd na rozdíl od obvykle publikované průměrné mzdy z podnikového výkaznictví ČSÚ nezahnují zaměstnance v pracovní neschopnosti, s placenou nepřítomností kratší než 4 týdny a s týdenním úvazkem kratším než 30 hodin. Vypočtené mzdy jsou tak vyšší a jsou zatíženy výběrovou chybou.

Průměrná hrubá měsíční mzda rostla od roku 2011.

V souvislosti se situací na trhu práce, kdy stoupá počet volných pracovních míst a klesá počet uchazečů o zaměstnání, jsou zaměstnavatelé nuceni zvyšovat mzdy. Nárůst mezd lze pozorovat již od roku 2011, ve kterém došlo ke změně metodiky šetření, starší data proto nejsou srovnatelná.

Meziroční nárůst mzdy činil více než 2 tisíce Kč.

V roce 2019 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda v Jihočeském kraji 32 707 Kč. Oproti roku 2018 vzrostla nominálně o 6,8 % (2 087 Kč). V mezikrajském srovnání to byla desátá nejnižší hodnota a ve srovnání se mzdou v celé České republice byla nižší o 3 629 Kč.

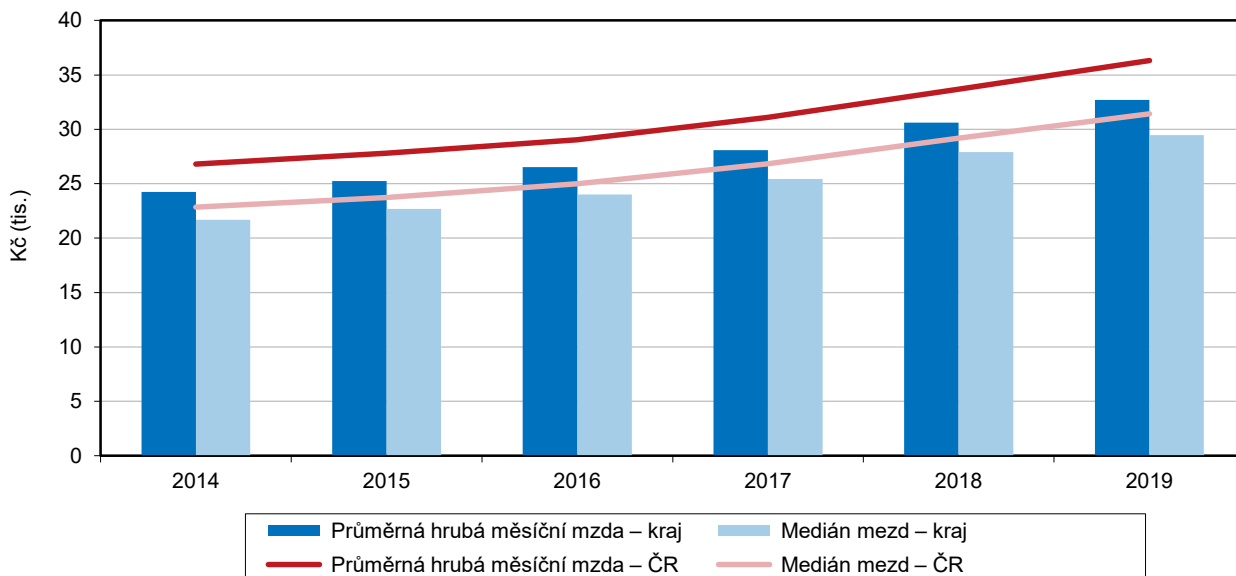
³ Čistý disponibilní důchod domácností - ČDDD (makroekonomický agregát) je ve zjednodušeném vyjádření tvořen čistými mzdami a platy, sociálními dávkami a ostatními důchody, provozním přebytkem drobných podnikatelů a klasických domácností, snížený o běžné daně.

Muži v kraji mají dlouhodobě vyšší mzdy než ženy.

Ve srovnání s rokem 2014 došlo k nárůstu průměrné mzdy o 34,9 %. Mzdy žen byly významně nižší a tvořily necelých 82 % mezd mužů. V roce 2019 byla průměrná mzda mužů vyšší o 6 517 Kč než u žen. Meziročně se průměrná měsíční mzda zvýšila o 7,7 % u mužů a o 6,0 % u žen.

Graf 2.10 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: MPSV, MF

V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj třetí nejnižší medián mzdy.

Výsledkem strukturální mzdové statistiky není jen průměrná mzda, ale také medián mezd. Medián mezd v Jihočeském kraji dosáhl v roce 2019 částky 29 460 Kč (31 844 Kč u mužů, 26 977 Kč u žen). Rozdíl výše průměrné měsíční mzdy a mediánu mezd činil 3 247 Kč. V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj 3. nejnižší medián mezd.

Průměrnou mzdu ČR překročila výrazně pouze Praha (o 26,4 %) a nepatrně Středočeský kraj (o 1,7 %). Mediánu mezd dosáhla Praha a kraje Středočeský a Plzeňský. Naopak nejnižší hodnotu průměrné měsíční mzdy (31 651 Kč, tj. 87,1 % průměru ČR) a mzdového mediánu (28 793 Kč, tj. 91,6 % průměru ČR) zaznamenal Karlovarský kraj.

Zdravotnictví

Počet lékařů v Jihočeském kraji meziročně vzrostl.

V roce 2014 dosáhl počet lékařů v Jihočeském kraji svého historického maxima (2 727). V letech 2015 a 2016 se jejich počet snížil a od roku 2017 lékařů opět přibývalo. Podle dostupných údajů působilo v roce 2018 ve zdravotnických zařízeních v kraji celkem 2 674 lékařů vč. smluvních (přepočtené počty).

Nejvíce lékařů na tisíc obyvatel bylo na Českobudějovicku.

Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře zůstává druhým rokem stejný (240 osob). Na tisíc obyvatel kraje připadali zhruba 4 lékaři. V rámci meziokresního srovnání byla situace rozdílná. Zatímco v okrese České Budějovice připadalo na 1 000 obyvatel téměř 6 lékařů, v okresech Český Krumlov a Prachatice to byli pouze 3 lékaři.

Počet nemocničních lůžek v kraji se výrazně nezměnil.

V roce 2018 bylo v Jihočeském kraji 9 nemocnic s 3 407 lůžky. V roce 2016 došlo meziročně ke zvýšení počtu lůžek o 8,2 %. Zvýšení bylo zapříčiněno převedením lůžek v některých léčebnách dlouhodobě nemocných pod nemocnice. Od té doby

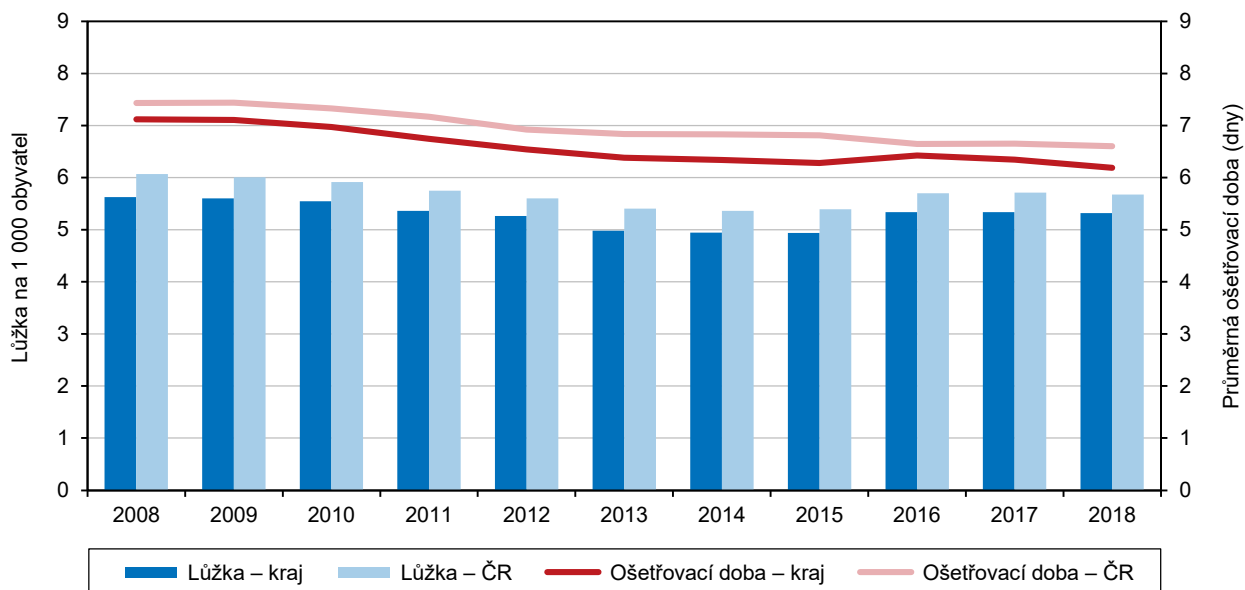
byl počet lůžek v kraji téměř totožný. Na tisíc obyvatel kraje připadalo 5,3 nemocničních lůžek, což byla hodnota mírně pod průměrem ČR (5,7 lůžek).

Hospitalizací meziročně mírně ubylo.

Do roku 2015 byl v nemocnicích sledován počet hospitalizovaných pacientů. Od roku 2016 je to počet hospitalizací. V roce 2018 bylo v jihočeských nemocnicích registrováno 137,6 tis. hospitalizací (meziroční pokles o 0,6 %). Průměrná délka ošetrovací doby byla 6,2 dne a v porovnání s předchozími lety se výrazně nezměnila (rok 2016 – 6,4 dne).

Graf 2.11 Lůžka a ošetrovací doba v nemocnicích v Jihočeském kraji a ČR

Pramen: ÚZIS

Dočasná pracovní neschopnost

V roce 2019 došlo ke změně vyplácení nemocenského.

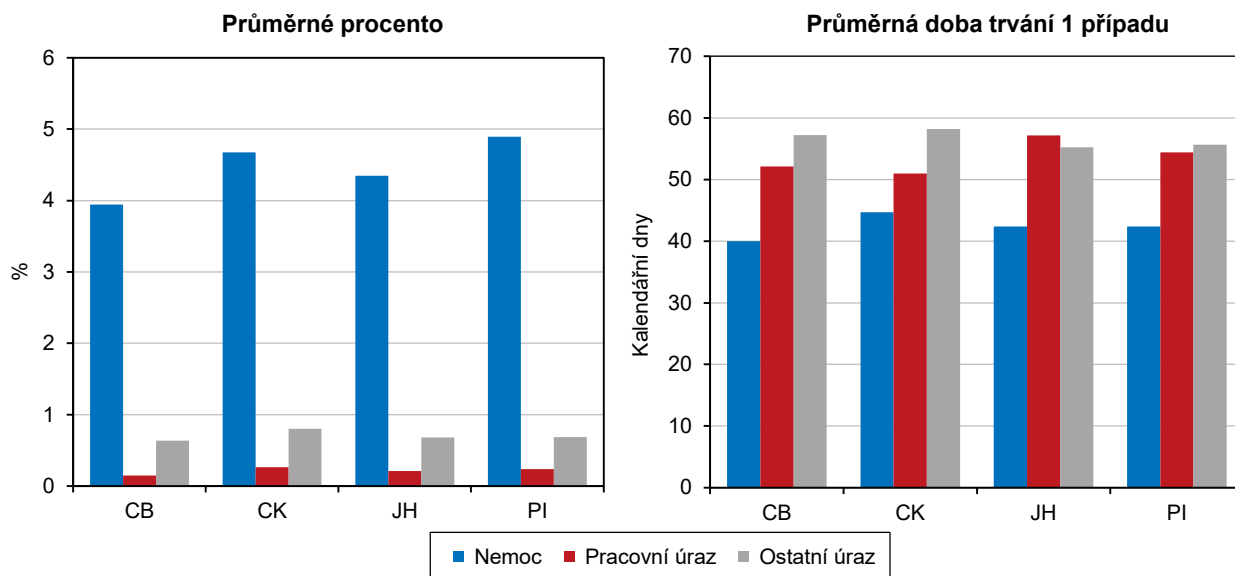
V letech 2011 až 2013 poskytoval zaměstnavatel po dobu prvních 21 dní dočasně pracovní neschopnosti (PN) zaměstnancům náhradu mzdy a Okresní správa sociálního zabezpečení (OSSZ) vyplácela nemocenské až od 22. kalendářního dne trvání dočasně pracovní neschopnosti. Od 1. 1. 2014, zaměstnavatelé vypláceli náhradu mzdy za období prvních 14 dnů trvání pracovní neschopnosti a od 15. kalendářního dne trvání dočasně pracovní neschopnosti měl zaměstnanec nárok na dávku nemocenského pojištění, kterou vyplácela ČSSZ. Náhrada mzdy od zaměstnavatele byla od 1. července 2019 vyplácena již od prvního pracovního dne pracovní neschopnosti nebo karantény. Dříve za první tři dny pracovní neschopnosti náhrada mzdy nepříslušela a byla vyplácena až od čtvrtého dne. Tato karenční doba byla zrušena, zejména na základě požadavků zaměstnaneckých odborů.

Počet nově hlášených případů dočasně pracovní neschopnosti meziročně vzrostl.

V roce 2019 činil v Jihočeském kraji počet nemocensky pojištěných osob 233,7 tisíc, meziroční nárůst byl 783 osob. Nově hlášených případů pracovní neschopnosti v kraji bylo 102,7 tisíc, z nichž téměř 53 % připadlo na ženy. V celkovém počtu bylo zahrnuto 89,2 tisíc případů dočasně pracovní neschopnosti pro nemoc (86,8 % všech případů pracovní neschopnosti), 3,3 tisíce případů pro úraz (3,2 %) a 10,2 tisíce případů pro ostatní úrazy (10,0 %). Počet nově hlášených případů dočasně pracovní neschopnosti vzrostl ve všech krajích České republiky.

Graf 2.12 Dočasná pracovní neschopnost v okresech Jihočeského kraje v roce 2019

Pramen: ČSSZ

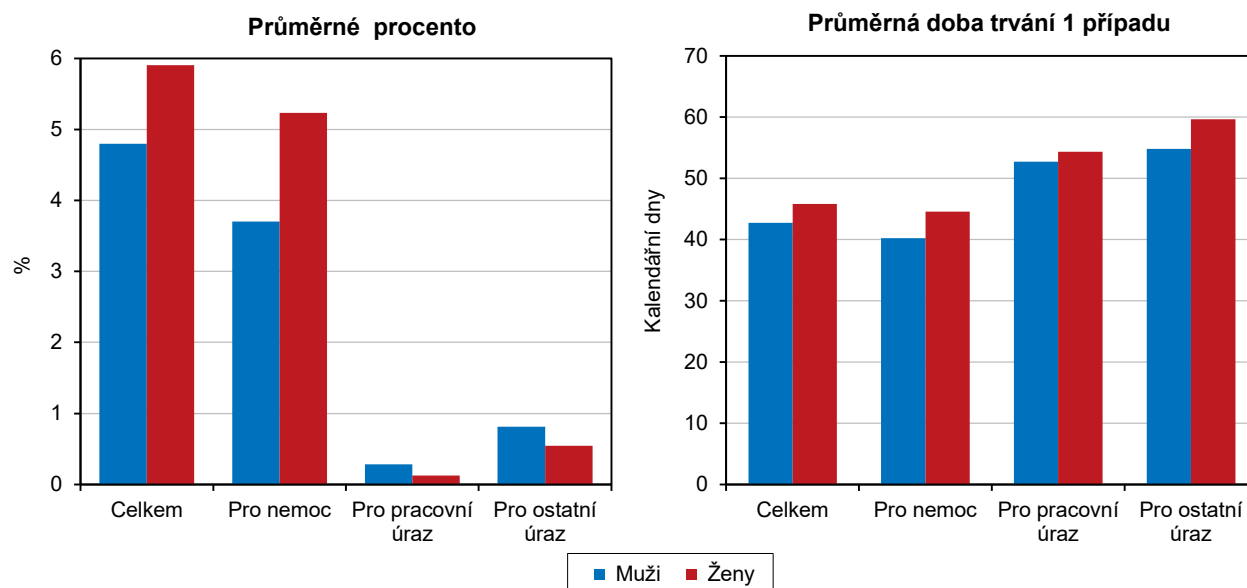
Průměrná délka trvání pracovní neschopnosti se zvýšila.

Průměrná doba trvání jednoho případu pracovní neschopnosti činila 44,4 dne a byla nad republikovým průměrem o 2,0 dne. Meziročně se počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti připadající na 1 nově hlášený případ v Jihočeském kraji zvýšil o 0,7 dne.

Z vnitroregionálního pohledu byla délka dočasné pracovní neschopnosti v okresech Jihočeského kraje různá. Před šesti lety (2014) strávili v pracovní neschopnosti nejdelší dobu obyvatelé okresu Prachatice (59,2 dny). V roce 2019 zůstávali nejdéle v dočasné pracovní neschopnosti obyvatelé okresu Strakonice (51,7 dny), naopak nejkratší doba byla evidována v okrese Tábor (41,8 dny). Během šesti let došlo k poklesu doby strávené v PN ve všech okresech kraje. K nejvýraznějšímu zkrácení doby PN došlo mezi lety 2014 a 2019 v okrese Prachatice (o 7,8 dny).

Graf 2.13 Dočasná pracovní neschopnost podle pohlaví v Jihočeském kraji v roce 2019

Pramen: ČSSZ

Nemocenské pojištění a státní sociální podpora

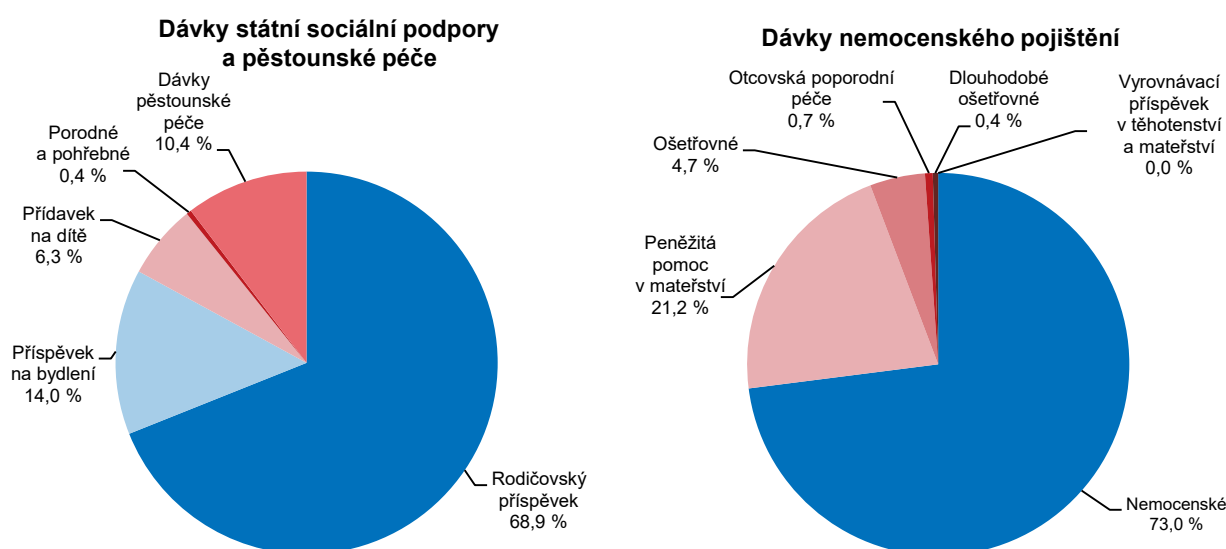
Nemocenské tvořilo téměř tři čtvrtiny vyplacených dávek nemocenského pojištění.

V rámci nemocenského pojištění jsou vypláceny čtyři dávky – nemocenské, ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství. Od února 2018 se začala nově vyplácet otcovská poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné.

V Jihočeském kraji byla v roce 2019 na dávkách nemocenského pojištění vyplacena částka 2,1 mld. Kč. Kraj se na celkovém objemu vyplacených dávek v ČR podílel 5,3 %. V porovnání s rokem 2014 se výdaje na dávky nemocenského pojištění v Jihočeském kraji zvýšily o 75,8 %. Největší podíl tvořila v roce 2019 výplata nemocenského (73,0 %) a více než pětinu peněžitá pomoc v mateřství (21,2 %). Na dávkách otcovské poporodní péče bylo v roce 2019 v Jihočeském kraji vyplaceno 13,4 mil. Kč (0,7 % z celkového objemu nemocenského pojištění).

Graf 2.14 Výdaje na dávky státní sociální podpory a nemocenského pojištění v Jihočeském kraji v roce 2019

Pramen: MPSV

Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory se meziročně snížila.

Dávky státní sociální podpory, mezi něž se řadí přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a pohřebné, tvoří další část příjmů. Součástí dávek péčovské péče je příspěvek na úhradu potřeb dítěte a odměna pěstouna. V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji vyplaceno necelých 473 tisíc dávek v celkové výši 2,1 miliardy korun. Počet vyplacených dávek měl dlouhodobě klesající trend. Tato hodnota byla nejnižší od roku 2013, ve kterém se dávky státní sociální péče začaly sledovat podle místa bydliště příjemce. Meziročně se snížil počet vyplacených dávek o 6,3 % a výše dávek o 2,7 %.

Průměrná výše vyplacených dávek na obyvatele s hodnotou 3 226 Kč patřila k nejnižším v rámci mezikrajského srovnání. Nejvyšší dávky byly vypláceny v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, ve kterých průměrná výše dávek přesáhla 4 tisíce korun. Nejnižší průměrná výše dávek byla vyplácena ve Zlínském kraji, v němž hodnota dosahovala 3 014 Kč na obyvatele.

Rodičovský příspěvek činil v roce 2019 v Jihočeském kraji více než dvě třetiny všech vyplacených dávek státní sociální podpory.

Zařízení sociálních služeb

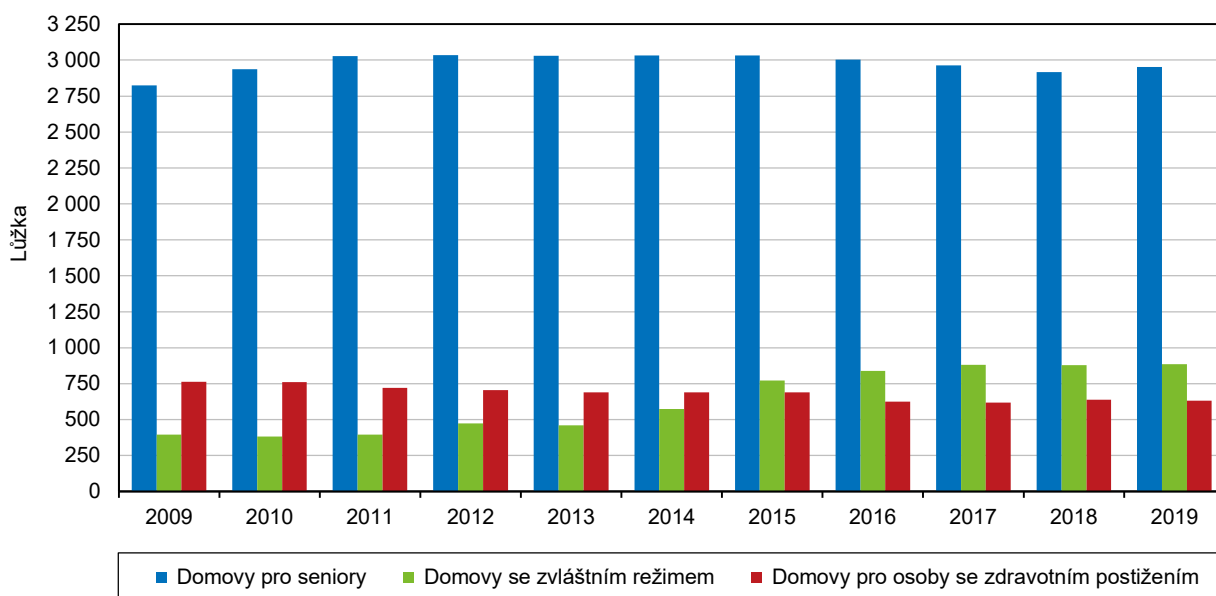
V kraji v roce 2019 nabízela pobytová sociální zařízení 4,5 tisíce lůžek.

Mezi zařízení poskytující sociální služby patří domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Domovy pro seniory jsou zpravidla určeny lidem nad 65 let věku, kteří mají sníženou soběstačnost především z důvodu věku, a kteří vyžadují pravidelnou pomoc jiné osoby. V domovech se zvláštním režimem bývají umístěny osoby trpící stařeckou demencí, Alzheimerovou chorobou a ostatními typy demencí.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji 35 domovů pro seniory (2 951 lůžek), 18 domovů se zvláštním režimem (885 lůžek) a 8 domovů pro osoby se zdravotním postižením (632 lůžek). Celkově bylo v těchto sociálních zařízeních k dispozici 4 468 lůžek. Kapacita zařízení vybraných pobytových služeb se od roku 2010 v Jihočeském kraji zvýšila o 389 míst. Nárůst byl zaznamenán u počtu míst v domovech se zvláštním režimem, u kterého počet vzrostl o 503 lůžek. Domovy pro seniory navýšily svou kapacitu za deset let pouze o 15 míst, naopak v domovech pro osoby se zdravotním postižením počet lůžek klesl o 129.

Graf 2.15 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Jihočeském kraji

Pramen: MPSV

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Mezi držitelé průkazů osob se zdravotním postižením převažovaly průkazy ZTP.

Nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením (OZP) má osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Podle míry funkčního postižení pohyblivosti a orientace se určuje druh označení průkazu symbolem TP (osoba s těžkým postižením), ZTP (osoba se zvlášť těžkým postižením) a ZTP/P (osoba se zvlášť těžkým postižením s potřebou průvodce).

K 31. 12. 2019 bylo v Jihočeském kraji evidováno 23,6 tisíc držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Podle údajů MPSV vlastnilo průkaz OZP 11,3 tisíc mužů a 12,3 tisíc žen. Z celkového počtu bylo nejvíce držitelů průkazů ZTP (69,6 %), průkazy ZTP/P vlastnilo 22,4 % lidí a zbylých 8,0 % tvořili lidé s průkazem TP.

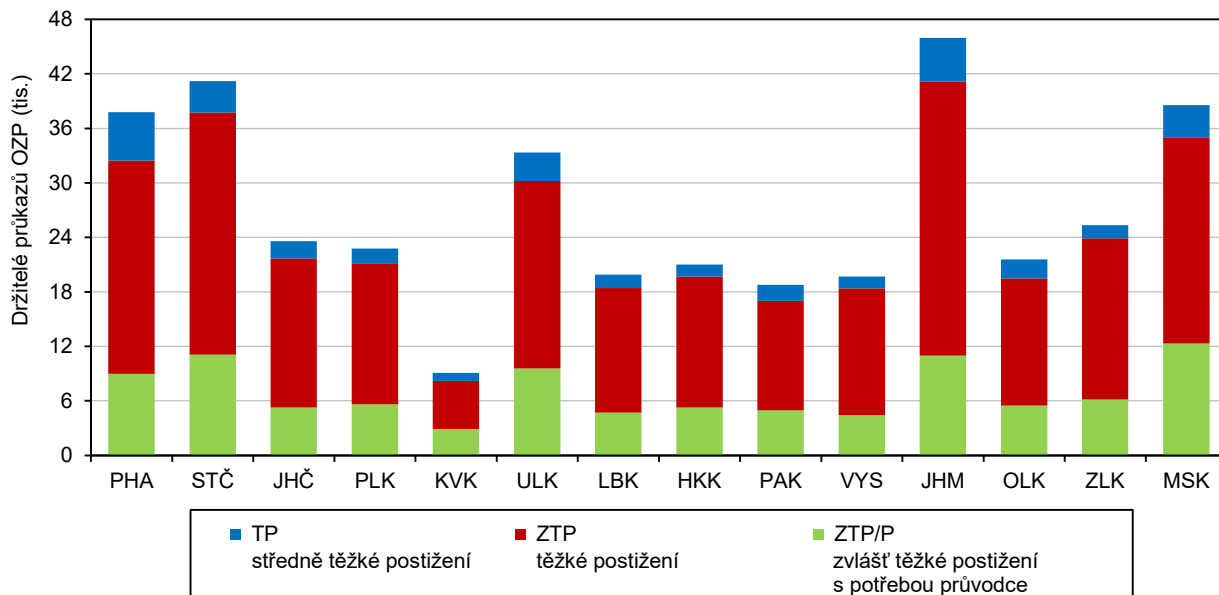
Průkaz OZP vlastnilo více žen než mužů.

Po přepočtu na 100 osob daného pohlaví mělo v kraji na konci roku průkaz OZP 3,6 % mužů a 3,8 % žen. Z toho necelých 0,3 % mužů i žen vlastnilo průkaz TP, 0,8 % mužů i žen mělo vydáno průkaz ZTP/P a 2,4 % mužů a 2,7 % žen získalo průkaz ZTP.

Také v ostatních krajích převažovaly mezi držiteli průkazů OZP ženy, výjimkou byl pouze kraj Ústecký, ve kterém muži vlastnili nepatrně větší počet průkazů v přepočtu na 100 obyvatel.

Graf 2.16 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2019

Pramen: MPSV

Důchody a jejich příjemci

Počet příjemců důchodů dlouhodobě roste.

Zdrojem příjmů pro početnou skupinu obyvatel jsou důchody. Celkový počet příjemců důchodů dlouhodobě stoupá, což je zapříčiněno zejména nárůstem počtu starobních důchodců. V Jihočeském kraji v prosinci 2019 splňovalo podmínky pro výplatu některého z důchodů více než 180 tisíc osob, z čehož 58,7 % tvořily ženy. Počet důchodců v kraji meziročně vzrostl o 674 osob, přičemž z 98 % šel tento přírůstek na vrub mužů. Příjemkyň důchodu přibýlo meziročně pouze 13. Jednou z příčin je prodlužující se střední délka života mužů.

Vzhledem k demografickému vývoji se celospolečenským problémem stává stárnutí populace a s ním spojená finanční náročnost celého důchodového systému. V roce 2019 bylo z celkového počtu příjemců důchodů v kraji 62,6 % osob pobírajících starobní důchod sólo. Osob, které pobíraly starobní důchod v souběhu s důchodem vdovským nebo vdoveckým, bylo dokonce 83,4 %.

Starobní důchod plný bez souběhu byl mírně pod republikovým průměrem.

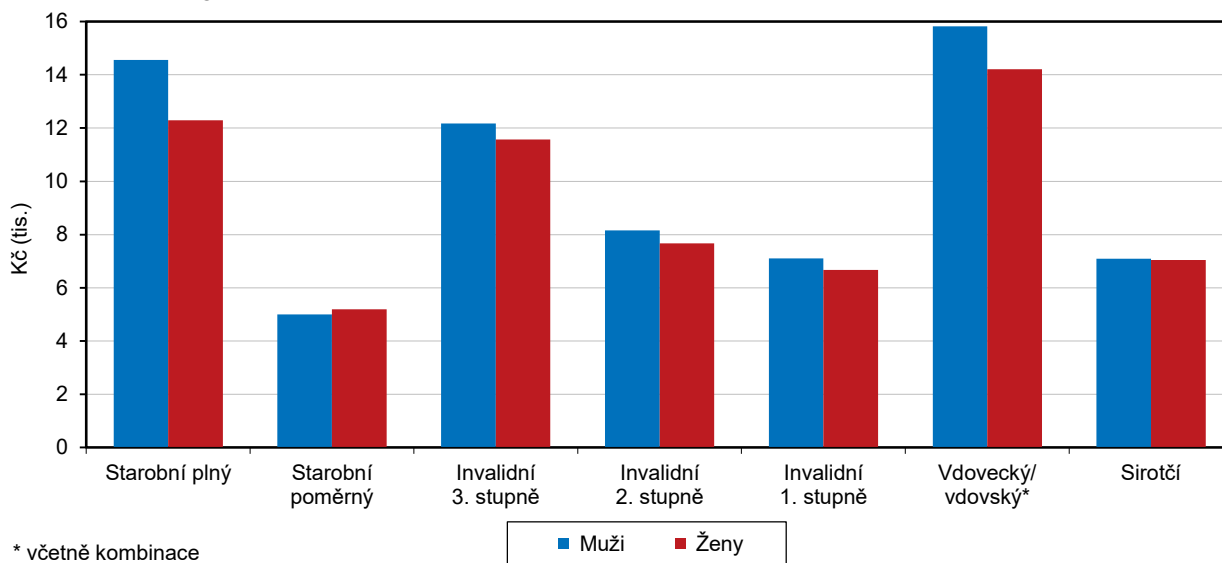
Starobní důchod plný sólo (tj. bez souběhu s pozůstalostním důchodem) dosáhl v roce 2019 v kraji 13 380 Kč, což bylo o 107 Kč méně než republikový průměr. Kraj v rámci České republiky obsadil pátou nejvyšší příčku. Na čele pomyslného žebříčku se umístila Praha, ve které byl v roce 2019 vyplácen průměrný starobní důchod sólo o 1 004 Kč vyšší než na jihu Čech.

Jihočeské ženy se starobním důchodem bez souběhu pobíraly průměrně o 1 090 Kč méně, než činil průměrný důchod v kraji. Naopak důchodcům mužům bylo v průměru vypláceno o 1 173 Kč více než krajský průměr.

Rozdíl mezi průměrným starobním důchodem sólo u mužů a žen tedy činil 2 263 Kč. Za posledních deset let vzrostly starobní důchody sólo u obou pohlaví o třetinu.

Graf 2.17 Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví v Jihočeském kraji v prosinci 2019

Pramen: ČSSZ

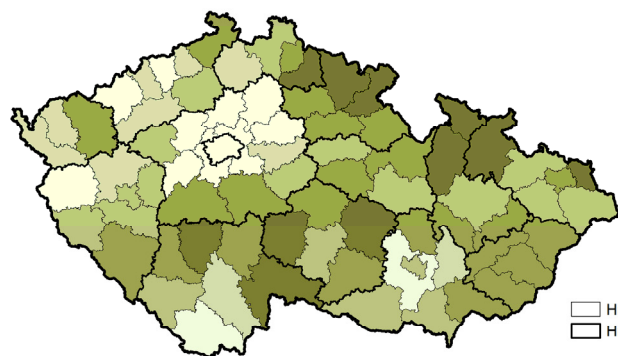
Nejnižší starobní důchody sólo v kraji byly vypláceny na Jindřichohradecku.

Z regionálního pohledu v roce 2019 dosáhly krajského průměru pouze okresy České Budějovice a Tábor. Nejvyšší starobní důchody sólo v rámci kraje pobírali lidé z okresu České Budějovice (13 738 Kč), nejnižší naopak v okrese Jindřichův Hradec, ve kterém byla výše důchodů 13 026 Kč.

Ktg 2.1 Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2019

Důchody starobní

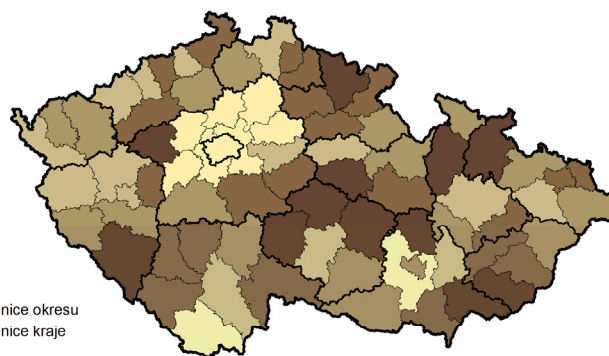
(příjemci starobních důchodů plných i poměrných včetně souběhu)

Na 1 000 obyvatel

- Méně než 215,00
- 215,00–224,99
- 225,00–234,99
- 235,00–244,99
- 245,00 a více

Důchody celkem

Na 1 000 obyvatel

- Méně než 255,00
- 255,00–269,99
- 270,00–284,99
- 285,00–299,99
- 300,00 a více

Pramen: ČSSZ, ČSÚ

Od roku 2010 vzrostl počet osob pobírajících předčasný starobní důchod o 65 %.

V souvislosti se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce se v posledních letech zvyšoval počet lidí, kteří se rozhodli odejít do předčasného důchodu. V prosinci 2019 pobíralo v Jihočeském kraji předčasný starobní důchod (ať už samostatně nebo v souběhu s pozůstalostním důchodem) 28,7 % starobních důchodců. Proti roku 2010 vzrostl počet osob, které odešly do důchodu předčasně, o téměř 65 %.

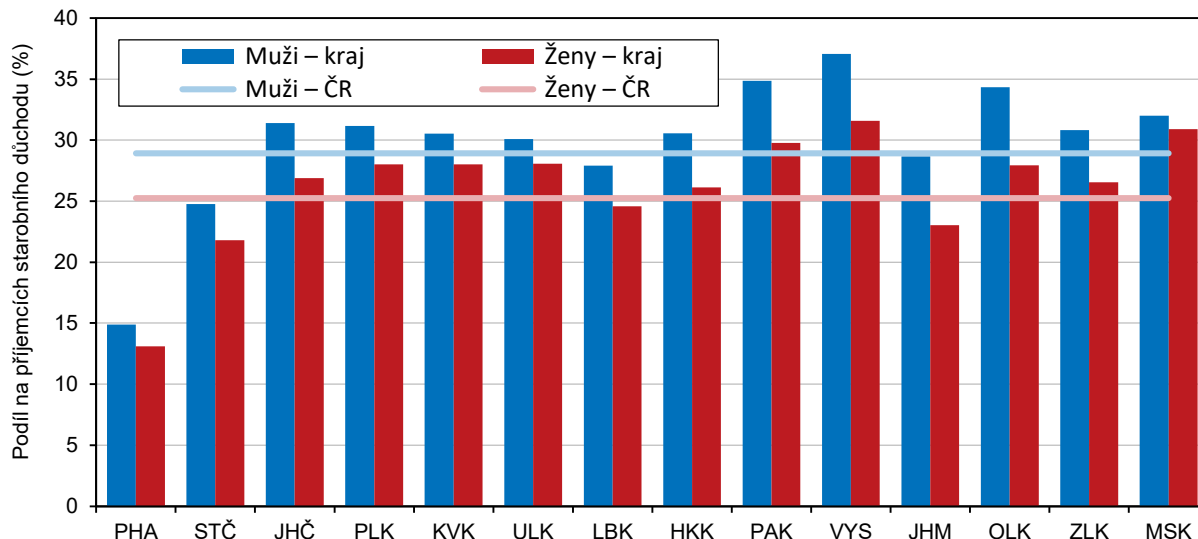

Nejčastěji odcházeli do předčasného důchodu lidé v Kraji Vysočina.

V mezikrajském srovnání se kraj podílem příjemců předčasných starobních důchodů zařadil na 8. příčku. Nejvyšší podíl lidí, kteří odcházeli do důchodu předčasně, v posledních letech zaznamenával Kraj Vysočina (v prosinci 2019 – 33,8 %). Nejnižší podíl byl tradičně v Praze (13,8 %).

Graf 2.18 Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2019

Pramen: ČSSZ

Nejvíce příjemců předčasných starobních důchodů žilo v okrese Jindřichův Hradec.

Trend u obou pohlaví byl podobný, výrazněji však přibývalo mužů, kteří odešli do předčasného důchodu. Jejich počet stoupl od roku 2010 o více než 74 %. Počet žen, které v roce 2019 využily možnosti předčasného odchodu do důchodu, byl oproti roku 2010 vyšší o téměř 58 %. Podíl žen v předčasném důchodu v roce 2019 činil 26,9 %, u mužů to bylo 31,4 %.

V rámci meziokresního srovnání bylo v prosinci 2019 nejvyšší zastoupení příjemců předčasných starobních důchodů v okrese Jindřichův Hradec, ve kterém možnosti dřívějšího odchodu do důchodu využilo 35,3 % starobních důchodců. Nejméně této možnosti využívali důchodci na Prachaticku (21,1 %)

Vzrostl podíl průměrného starobního důchodu sólo na mzdovém mediánu.

Zatímco starobní důchod sólo v Jihočeském kraji dlouhodobě stoupal, jeho podíl na mzdovém mediánu zaznamenal od roku 2012 klesající trend. Výjimku tvořil rok 2019, ve kterém podíl činil 45,4 %. Meziročně došlo ke zvýšení o 1,3 procentního bodu.

Vzdělávání

Počet žáků v mateřských školách byl v roce 2019 nejnižší.

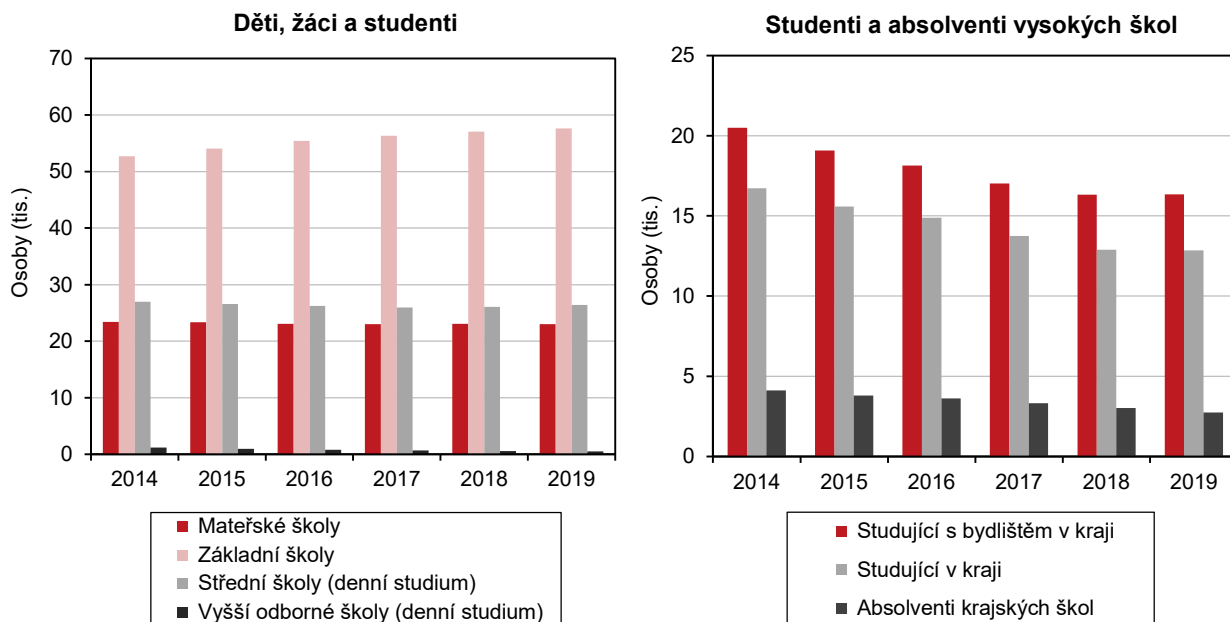
Situace ve školství s odstupem kopíruje demografický vývoj. Počet dětí v mateřských školách od roku 2014 klesal, výjimkou byl rok 2018, ve kterém se počet zapsaných dětí meziročně nepatrně zvýšil. V roce 2019 pak pokračoval klesající trend a do mateřských škol v Jihočeském kraji nastoupilo 23 017 dětí. Ačkoliv počet zapsaných dětí klesal, počet mateřských škol a tříd v nich stoupal. Od roku 2014 přibýlo v kraji 14 mateřských škol a 39 tříd.

Na základních školách se počty žáků zvyšovaly.

Jihočeské základní školy se v posledních 10 letech potýkaly s nárůstem žáků. V roce 2019 navštěvovalo základní školy celkem 57 646 žáků, meziročně to bylo o 576 žáků více, za 10 let se počet žáků zvýšil o 8 tisíc. V souvislosti s tím přibývalo v kraji základních škol a tříd. Ve školním roce 2019/2020 zajišťovalo v kraji základní vzdělání 264 zařízení, ve kterých bylo 2 935 tříd. Od roku 2008 se na území kraje nově otevřelo 10 škol a 267 tříd.

Graf 2.19 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Jihočeském kraji

Pramen: MŠMT

Počet studentů středních a vyšších odborných škol i nadále klesal.

Střední školy zaznamenaly během posledních 10 let snížení počtu studentů o 8 tisíc. Také v důsledku toho v kraji ubylo 7 středních škol. Často se ovšem nejednalo jen o zrušení škol, ale o slučování několika subjektů. V roce 2019 navštěvovalo některou z 89 středních škol v Jihočeském kraji téměř 26,5 tisíc studentů.

Pokles počtu studentů zaznamenaly i vyšší odborné školy (VOŠ). V roce 2010 navštěvovalo VOŠ v kraji 1,7 tisíc studentů, v roce 2019 jich bylo téměř o dvě třetiny méně.

Počet Jihočechů studujících na vysokých školách meziročně mírně stoupl.

V roce 2012 započal postupný pokles počtu studentů vysokých škol s bydlištěm v Jihočeském kraji. Klesající trend byl přerušen v roce 2019, ve kterém bylo na vysokých školách zapsáno 16 344 Jihočechů (meziročně +0,1 % studentů). Vysoké školy v Jihočeském kraji navštěvovalo v roce 2019 více než 12,8 tisíc studentů se státním občanstvím ČR. Prezenční formu studia si zvolilo 65 % studentů. Ve školním roce 2019/2020 byl meziroční pokles studujících v Jihočeském kraji zanedbatelný (-35 studentů). V roce 2014 byl zaznamenán nejvyšší počet absolventů jihočeských vysokých škol. Studium úspěšně ukončilo 4,1 tisíce vysokoškoláků. V následujících letech se jejich počet snižoval až na 2 733 absolventů v roce 2019.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet registrovaných trestných činů v kraji meziročně vzrostl.

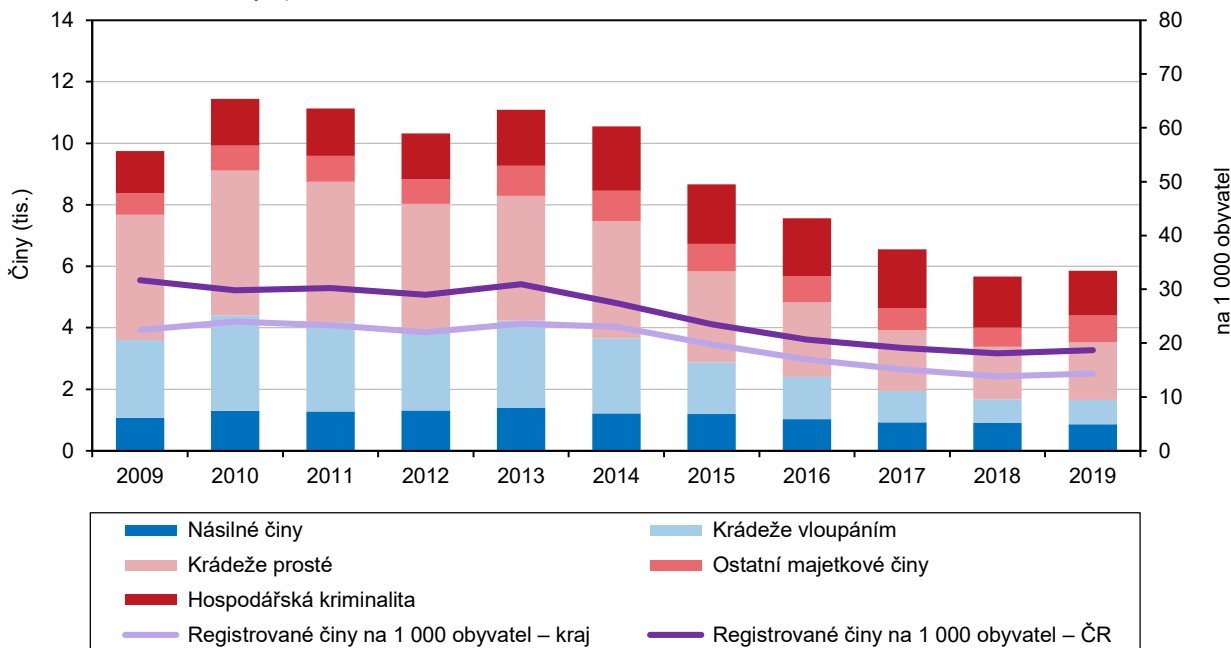
V Jihočeském kraji bylo v roce 2019 registrováno celkem 9 229 trestných činů. Meziročně se kriminalita zvýšila o 4,2 %, přesto zůstává druhá nejnižší za posledních dvacet let. Nejnižší hodnoty dosáhla v roce 2018. K meziročnímu zvýšení došlo i ve všech okresech kraje. Nejvyšší kriminalitu bylo možné sledovat v okrese Prachatice (+18,9 %), naopak nejméně se počty zvýšily v okrese České Budějovice (+0,7 %).

Kriminalita se v roce 2019 zvýšila i v rámci celé ČR o 3,5 %, nejvyšší nárůst o téměř 14 % byl zjištěn v Karlovarském kraji, naopak nejvyšší pokles byl zaznamenán v Libereckém kraji (-5,4 %). Objasněnost kriminálních skutků byla v ČR v roce 2019 celkem 46,8 %.

Graf 2.20 Registrované trestné činy v Jihočeském kraji

Pramen: Policejní prezidium

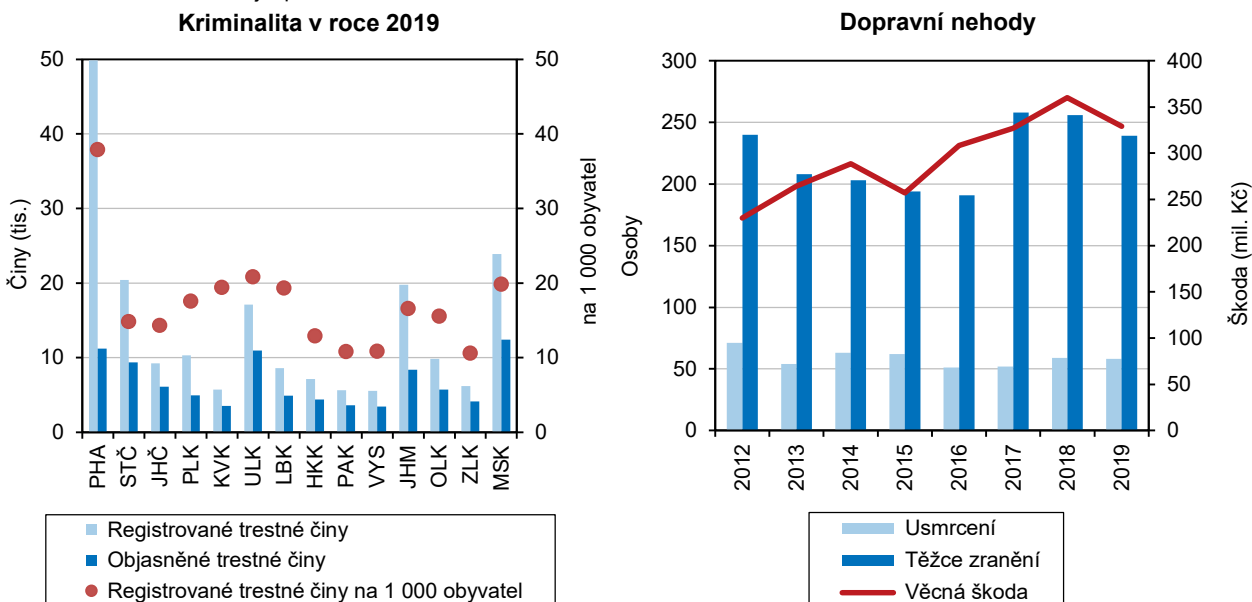

Celková objasněnost v kraji byla druhá nejvyšší v mezikrajském srovnání.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji objasněno 6 125 registrovaných trestných činů. Celková objasněnost činila 66,4 % a byla druhá nejvyšší mezi kraji. V případě obecné kriminality bylo objasněno 58,0 % činů, v případě hospodářské kriminality 75,8 % skutků. Nejméně často se podařilo objasnit krádeže vloupáním (35,8 %). Z celkového počtu objasněných trestných skutků bylo zhruba 30 % spácháno opakovaně trestanými osobami.

Graf 2.21 Kriminalita v krajích a dopravní nehody v Jihočeském kraji

Pramen: Policejní prezidium

Počet dopravních nehod v kraji od roku 2010 stoupal.

V roce 2019 došlo na jihočeských silnicích celkem k 4 495 dopravním nehodám, což představuje 4,2 % z celkového počtu nehod v ČR. V rámci mezikrajského srovnání se jednalo o čtvrtý nejnižší údaj. Dopravní nehodovost se v kraji od roku 2010 neustále zvyšovala, proti roku 2018 došlo k nárůstu o 3,1 %.

Ve většině krajů nehodovost vzrostla.

Nejvyšší podíl na nehodovosti v ČR uvedla Praha (19,9 %), naopak nejméně nehod bylo na silnicích Karlovarského kraje (2,4 %). V porovnání s minulým rokem zaznamenal nejvyšší nárůst počtu dopravních nehod Plzeňský kraj (+11,4 %). Pouze v Karlovarském kraji a hlavním městě Praze byla nehodovost nižší než v roce 2018, ostatní kraje zaznamenaly meziroční zvýšení.

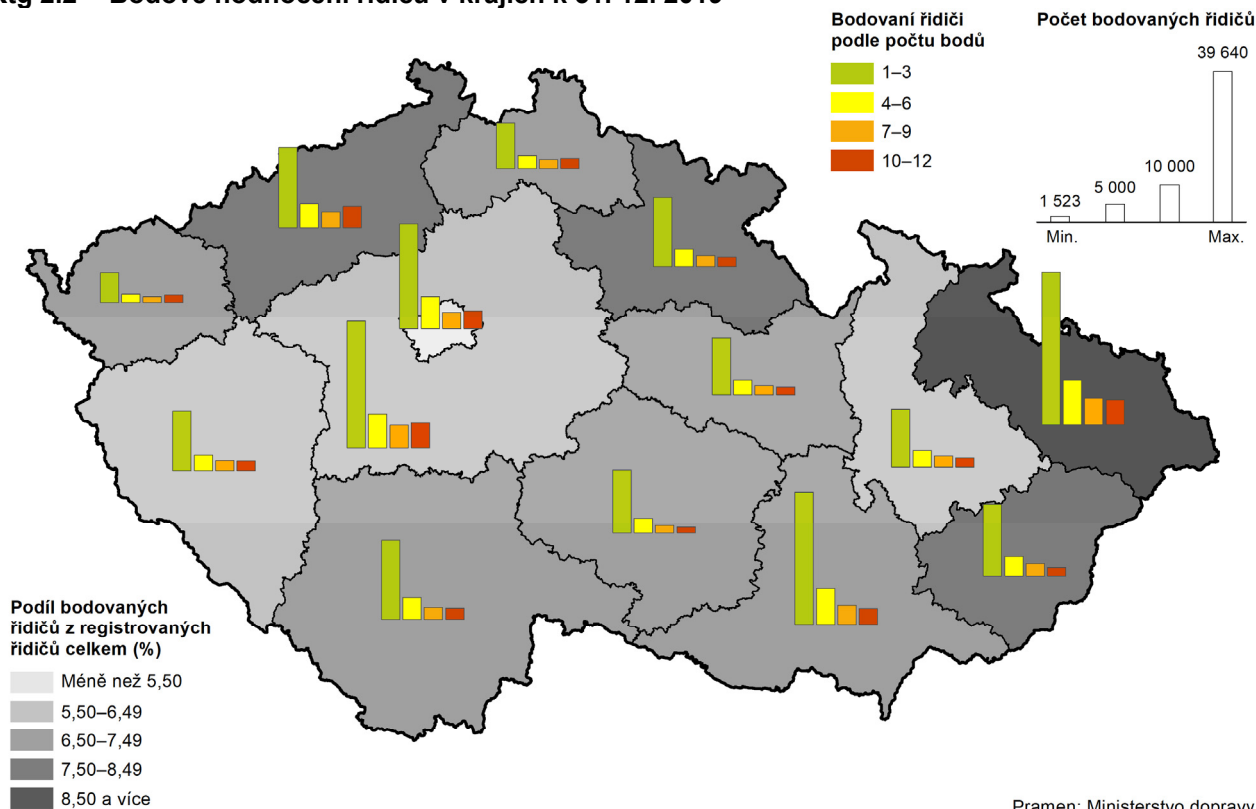
Nejvyšší míru nehodovosti při přepočtu na obyvatele zaznamenala Praha (16,3 nehod na 1 000 obyvatel). Naopak nejméně lidí havarovalo v Jihomoravském kraji (6,8 nehod na 1 000 obyvatel). V rámci mezikrajského srovnání obsadil Jihočeský kraj 3. nejnižší příčku (7,0 nehod na 1 000 obyvatel).

Následky dopravních nehod byly meziročně nižší.

Při dopravních nehodách na jihočeských silnicích bylo v roce 2019 usmrceno 58 osob, což je o jednu osobu méně než v minulém roce. Klesly také počty těžce (-17 osob) a lehce zraněných (-36 osob). Nejvíce osob zemřelo porovnání s ostatními kraji ČR na silnicích ve Středočeském kraji (88) a nejméně v Libereckém kraji (12).

Věcná škoda vzniklá při dopravních nehodách v Jihočeském kraji činila v roce 2019 více než 329 mil. Kč. Meziročně se její hodnota snížila o 8,6 %. Na jednu dopravní nehodu připadla v průměru škoda ve výši 73 211 Kč.

Ktg 2.2 Bodové hodnocení řidičů v krajích k 31. 12. 2019

Bodové hodnocení řidičů bylo v ČR zavedeno v roce 2006.

V polovině roku 2006 bylo zavedeno bodové hodnocení řidičů jako jedno z opatření proti stále vzrůstajícímu počtu dopravních nehod. Bodový systém slouží ke sledování opakovaných přestupků nebo trestných činů v silničním provozu. Přestupky jsou ohodnoceny škálou od 2 do 7 bodů a do registru řidičů je zaznamenává obecní úřad obce s rozšířenou působností. Po dosažení počtu 12 bodů úřad vyzve řidiče k odevzdání řidičského průkazu.

Na konci roku 2019 bylo v Jihočeském kraji 7,5 % bodovaných řidičů z celkového počtu řidičů. Tato hodnota byla nad celorepublikovým průměrem (6,9 %) a v mezikrajském srovnání obsadil kraj 5. pozici. Nejvyšší podíl bodovaných řidičů zaznamenali v Moravskoslezském kraji (8,6 %), naopak nejméně potrestaných řidičů bylo v Praze (5,1 %).

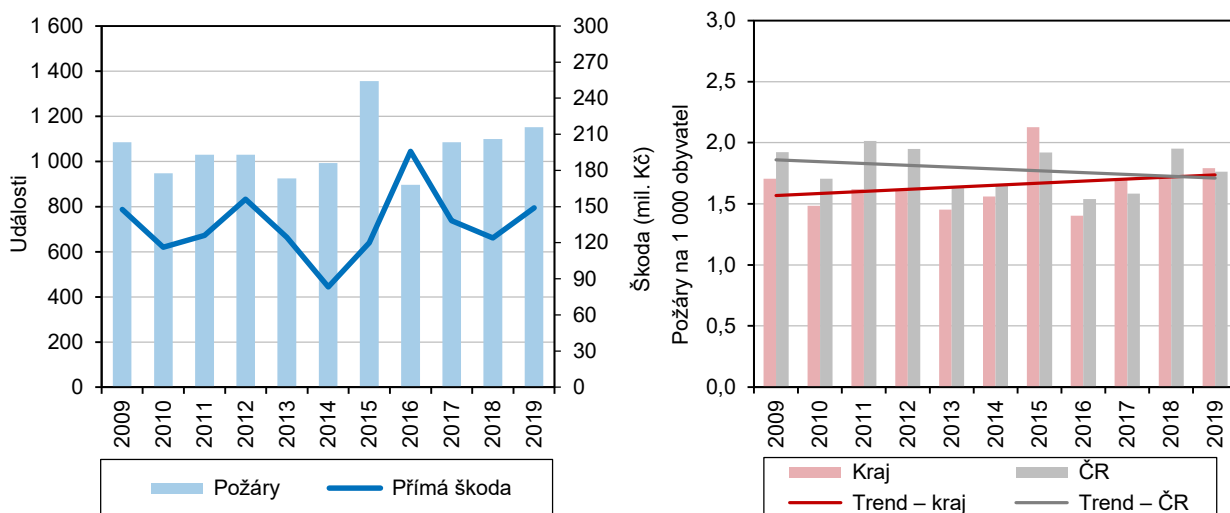
Jihočeský kraj zaznamenal nejvyšší meziroční nárůst požárů v rámci krajů.

V roce 2019 bylo na území Jihočeského kraje likvidováno 1 152 požárů. Jejich počet meziročně vzrostl o 4,8 % a tento nárůst byl nejvyšší v celé ČR. V mezikrajském srovnání se Jihočeský kraj umístil na 6. nejvyšší příčce. Pouze v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina vznikaly požáry v roce 2019 častěji než v předešlém roce, v ostatních krajích byl zaznamenán meziroční pokles.

Na území Jihočeského kraje nejčastěji hořelo v okrese České Budějovice (275 požárů) a nejméně často na Prachaticku (77 požárů). V přepočtu na 1 000 obyvatel však nejvíce hořelo v okrese Písek (2,5 požáru na 1 000 obyvatel), naopak nejméně v okrese České Budějovice (1,4 požáru na 1 000 obyvatel).

Graf 2.22 Požáry v Jihočeském kraji

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR

Zvýšila se přímá škoda způsobená požáry.

S počtem požárů se zvýšila i přímá škoda způsobená požáry. V kraji činila přímá škoda 149,1 mil. Kč a byla vyšší o více než 20 % než v předešlém roce. Podařilo se uchránit hodnoty ve výši 378,1 mil. Kč, což bylo o 32 % více než v roce 2018. Nejvyšší přímá škoda byla zaznamenána v okrese Český Krumlov a také byla nejvyšší v přepočtu na jeden požár. Nejnižší škody byly v okrese Písek a Strakonice. Nejvyšší uchráněné hodnoty bylo možné sledovat v okrese Tábor.

Při požárech vznikají nejen škody na majetku, ale i na zdraví. Celkem bylo v kraji usmrceno osm osob, ale přímo v souvislosti s požárem zemřeli tři lidé. Při požárech bylo zraněno celkem 73 osob, z toho nejvíce bylo v okrese České Budějovice (25), nejméně v okrese Písek (3).

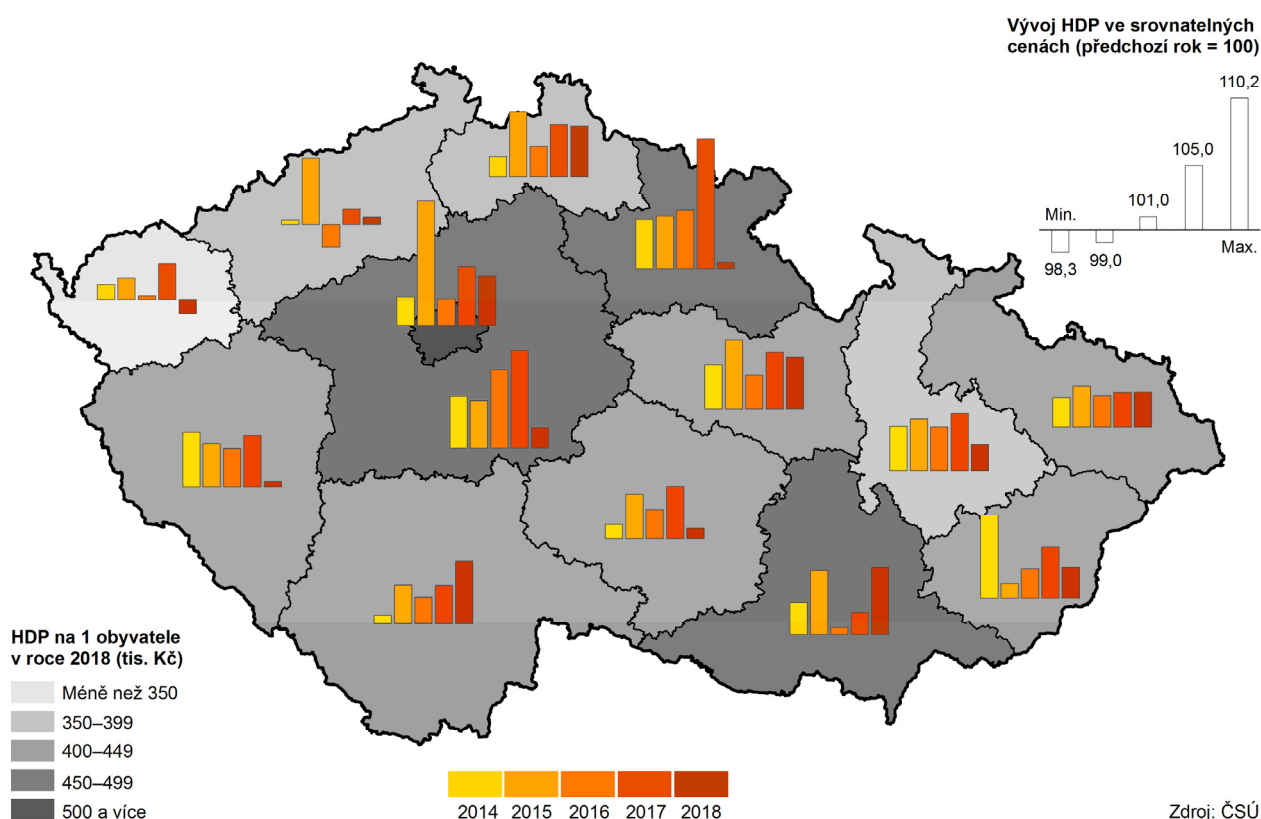
3. Ekonomický vývoj

V oblasti regionální makroekonomické statistiky je hodnocen vývoj do roku 2018, přitom za rok 2018 jsou zatím k dispozici pouze předběžné výsledky. Definitivní údaje za rok 2018 a předběžné výsledky roku 2019 za kraje budou zveřejněny v polovině ledna 2021 spolu s výsledky revize regionálních účtů od roku 1995.

V roce 2018 tempo růstu jihočeského HDP zrychlilo a bylo nadprůměrné.

Rokem 2014 začalo, po předchozích letech hospodářské nestability, období konjunktury, kdy regionální hrubý domácí produkt (HDP) Jihočeského kraje ve srovnatelných cenách (s. c.) rostl. V roce 2015 růst v souvislosti s dočerpáváním evropských fondů zrychlil, následně pak zpomalil, a v letech 2017 a 2018 opět zrychloval. V roce 2018 jihočeský HDP předběžně vzrostl o 4,9 %, což byl druhý nejvyšší přírůstek mezi kraji a zároveň jediný nadprůměrný přírůstek HDP Jihočeského kraje od roku 2014.

Ktg 3.1 Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2014 až 2018

Tempo růstu ve většině krajů v roce 2018 zpomalilo.

Ve většině krajů došlo v roce 2018 ke zpomalení tempa růstu HDP, v Karlovarském kraji HDP dokonce reálně poklesl. Pouze v Jihočeském a Jihomoravském kraji tempo růstu zrychlilo.

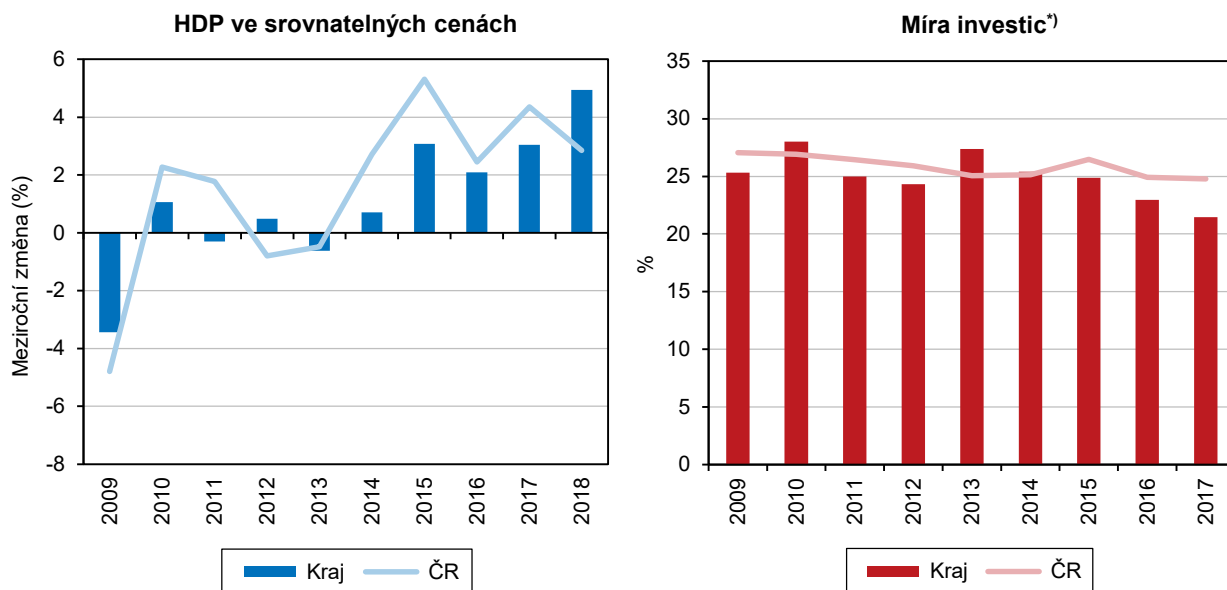
Podíl Jihočeského kraje na tvorbě HDP Česka se zvýšil.

V dlouhodobém horizontu byl vývoj HDP Jihočeského kraje ve srovnání s celou republikou pozvolnější, v důsledku čehož se zmenšoval podíl kraje na tvorbě HDP celé republiky. Zatímco v roce 2000 představoval 5,7 % a byl šestý nejvyšší mezi kraji, v roce 2017 činil 4,9 % a byl sedmý. Zásadou nadprůměrného tempa růstu v roce 2018 se příspěvek kraje k tvorbě HDP Česka zvýšil na 5,0 %, což kraji přineslo návrat na obvyklé šesté místo.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt a míra investic v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

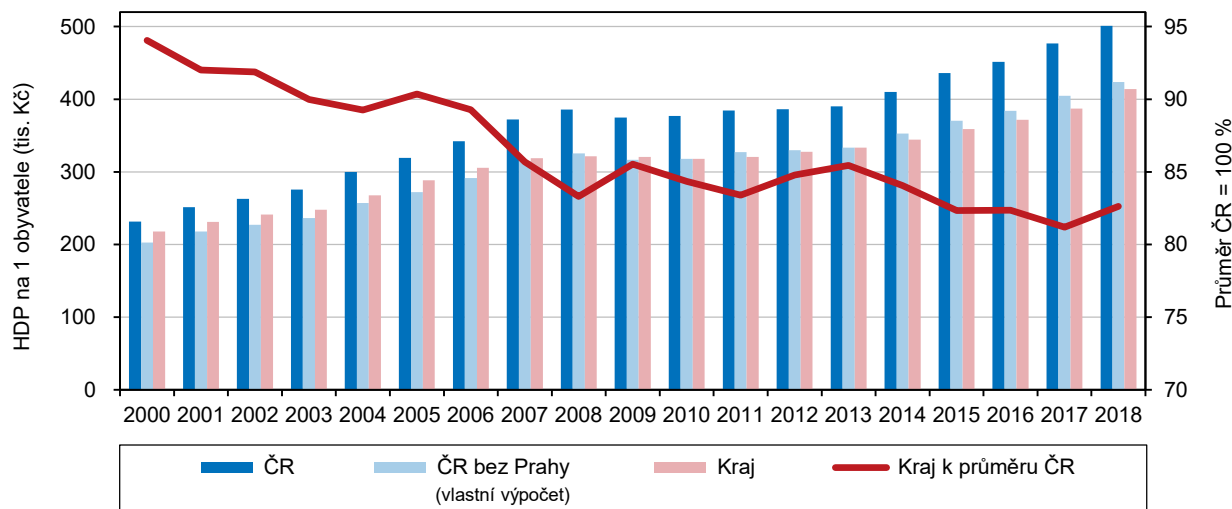

V HDP na 1 obyvatele se Jihočeský kraj v roce 2018 vrátil na osmé místo.

Podle hodnoty HDP na 1 obyvatele se kraj v regionálním srovnání řadil v letech 2015 a 2016 na osmé místo, v roce 2017 se však propadl na desáté místo, což bylo jeho historicky nejhorší umístění, v roce 2018 se vrátil na místo osmé. Do roku 2005 přitom býval zpravidla třetí nebo čtvrtý (ovlivněno výstavbou jaderné elektrárny Temelín), pak se jeho postavení zhoršilo, nejvýrazněji v roce 2008, kdy dřívější nástup krize (oproti většině regionů) pro kraj znamenal propad z pátého na osmé místo.

Graf 3.2 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

Jihočeský kraj měl v roce 2018 v porovnání s Českem o 17,4 % nižší HDP na 1 obyvatele.

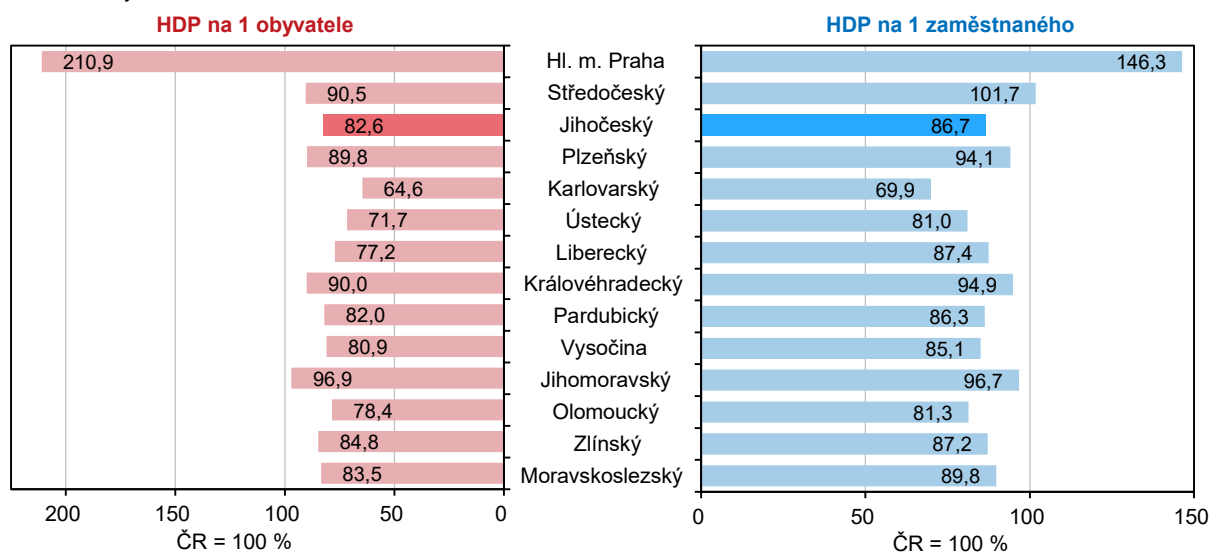
Zhoršující se pozici Jihočeského kraje mezi regiony po roce 2000 dokládá také porovnání regionálního HDP na 1 obyvatele za kraj s celorepublikovou hodnotou a průměrem za skupinu krajů s výjimkou hl. m. Prahy. HDP Jihočeského kraje na 1 obyvatele až do roku 2006 průměr mimopražských krajů převyšoval o 4–8 %, od roku 2007 se pohyboval těsně kolem něj a od roku 2011 již jen pod ním, v roce 2017 se mu vzdálil o 4,4 % a v roce 2018 se jeho ztráta zmenšila na 2,2 %.

Hl. m. Praha má výraznou ekonomickou převahu, na tvorbě HDP Česka se podílelo z jedné čtvrtiny.

Hl. m. Praha má mezi kraji zcela mimořádnou pozici. Ve srovnání s průměrem Česka byl jeho HDP v přepočtu na 1 obyvatele od roku 2001 víc než dvojnásobný. Praha zvyšovala republikovou hodnotu natolik, že žádný jiný kraj jí už nedosáhl. Důvodem výrazné převahy hlavního města je jednak odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty, ve které dominují z 84 % služby, a jednak je to vysoký počet zaměstnaných, kdy Praha přitahuje pracující z celé republiky, zejména ze středních Čech. Zatímco počtem obyvatel v roce 2018 si byly Praha a Středočeský kraj blízké (1,30 mil. a 1,36 mil.), počtem zaměstnaných se lišily (956 tis. a 617 tis.). Při přepočtu HDP na 1 zaměstnaného, kdy bereme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily, se výrazný rozdíl mezi hlavním městem a druhým Středočeským krajem zmenšil. Oba kraje republikový průměr překročily; Praha o 46,3 % a Středočeský kraj o 1,7 %, ostatní ho nedosáhly.

Graf 3.3 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Regionální HPH v běžných cenách v Jihočeském kraji dlouhodobě rostla.

Strukturu ekonomiky a její změny je možné měřit odvětvovou strukturou hrubé přidané hodnoty (HPH). Regionální HPH představuje rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu. Na regionální úrovni se vyjadřuje pouze v běžných cenách (b. c.), takže je její vývoj, dlouhodobý růst, ovlivněn i cenovými vlivy.

Ve struktuře HPH dlouhodobě klesal podíl primárního a rostl podíl terciárního sektoru.

Ve struktuře HPH dochází v dlouhodobém horizontu ke změnám, které jsou většinou krajů společné: klesá podíl primárního sektoru a roste podíl terciéru. Při ekonomické recesi byly sice registrovány opačné tendence, v době konjunktury se ale vývoj vrátil k dlouhodobým trendům. Z grafu je patrné, že mezi roky 2000 a 2018 v Jihočeském kraji podobně jako v souhrnu za ČR ve struktuře HPH klesl podíl primárního a sekundárního sektoru, a naopak vzrostla váha terciárního sektoru. Ze sekundéru poklesla váha jak průmyslu, tak i stavebnictví a v terciárním sektoru zvýšila podíl většina činností, ale např. podíl obchodu, dopravy a stravování se snížil.

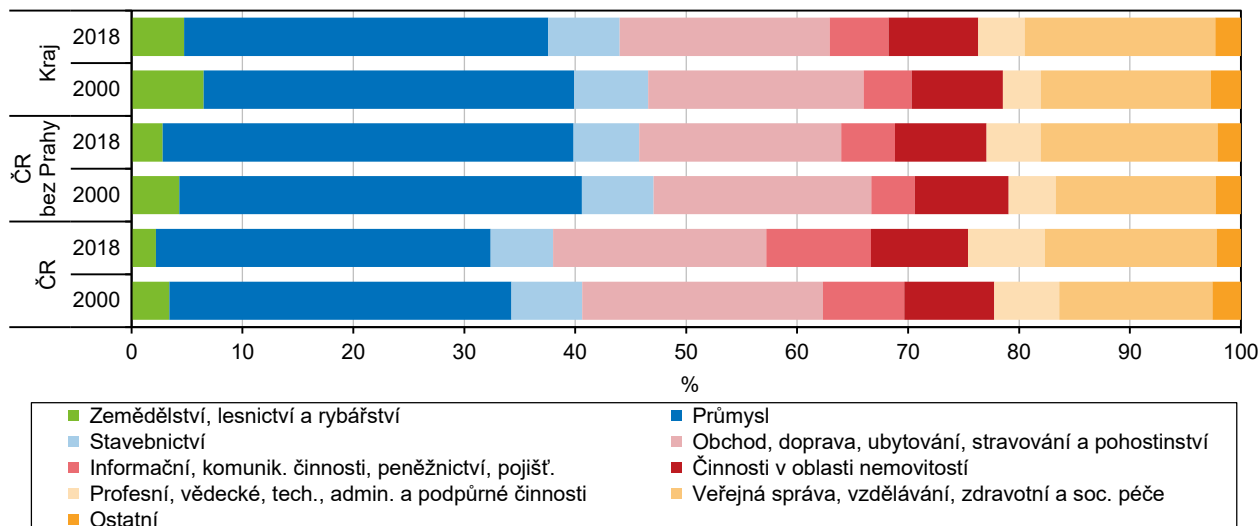
Jihočeský kraj měl vyšší podíl primárního a sekundéru a nižší podíl terciéru.

Jihočeský kraj se lišil od struktury HPH Česka vyšším podílem primárního a sekundárního sektoru a nižším podílem terciéru. Republikovou strukturu HPH zásadně ovlivňuje hl. m. Praha, kde z více než 84 % převládají služby. Struktura HPH za souhrn mimopražských krajů se od jihočeské již tak markantně neliší. Podílem primárního sektoru se Jihočeský kraj v regionálním srovnání řadí dlouhodobě na druhé místo, podílem sekundéru na desáté nebo jedenácté místo a podílem terciéru na páté místo.

Graf 3.4 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji a České republice

Zdroj: ČSÚ

Investiční aktivita v kraji od roku 2014 klesala.

O úrovni investiční aktivity vypovídá míra investic, tj. podíl tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) na HDP. V regionálním členění jsou nejaktuálnější data o THFK za rok 2017, kdy čtvrtým rokem ekonomika rostla. V souvislosti s dočerpáváním eurofondů v roce 2015 došlo sice k růstu investiční aktivity v souhrnu za republiku i jednotlivě v devíti krajích, ale Jihočeský kraj mezi ně nepatřil. V roce 2016 a 2017 již míra investic meziročně klesala nebo stagnovala ve většině krajů. V Jihočeském kraji klesala trvale od roku 2014 (viz graf 3.1).

Míra investic měla v krajích dlouhodobě klesající trend,...

V dlouhodobém horizontu (od roku 2000) měla investiční aktivita měřená mírou investic klesající trend a v roce 2017 v souhrnu za ČR a v polovině krajů včetně Jihočeského byla nejnižší od roku 2000. Vysokou investiční aktivitu, druhou nejvyšší od roku 2000, zaznamenala v roce 2017 pouze Praha. Celorepublikově byla od roku 2009 až do současnosti míra investic relativně nízká (27 % a méně).

...zvláště markantní byl její pokles v Jihočeském kraji.

Zvláště markantně poklesla míra investic v Jihočeském kraji. V roce 2000 činila v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín 36,7 % a byla v regionálním srovnání nejvyšší, do roku 2005 byla spíše nadprůměrná, ale od roku 2006 převážně podprůměrná. V roce 2017 dosáhla 21,4 % a byla pátá nejnižší mezi krají.

Místní rozpočty

Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů převážně rostly.

V příjmech a výdajích územních rozpočtů, tj. rozpočtu kraje, obcí a svazků obcí v Jihočeském kraji, se klesající trend z období ekonomické krize změnil na rostoucí; v příjmech od roku 2013, ve výdajích od roku 2014. V roce 2015 zaznamenaly příjmy a výdaje zvýšení (o 11 %, resp. o 9 %) nepochybně i v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. V roce 2016 se však snížily: příjmy o 3 %, vlivem menších přijatých transferů, a výdaje téměř o 10 %, vlivem poklesu kapitálových výdajů. V roce 2017 byl růst obnoven a pokračoval i v letech 2018 a 2019. V období od roku 2007 bylo s výjimkou roku 2009 saldo příjmů a výdajů kladné.

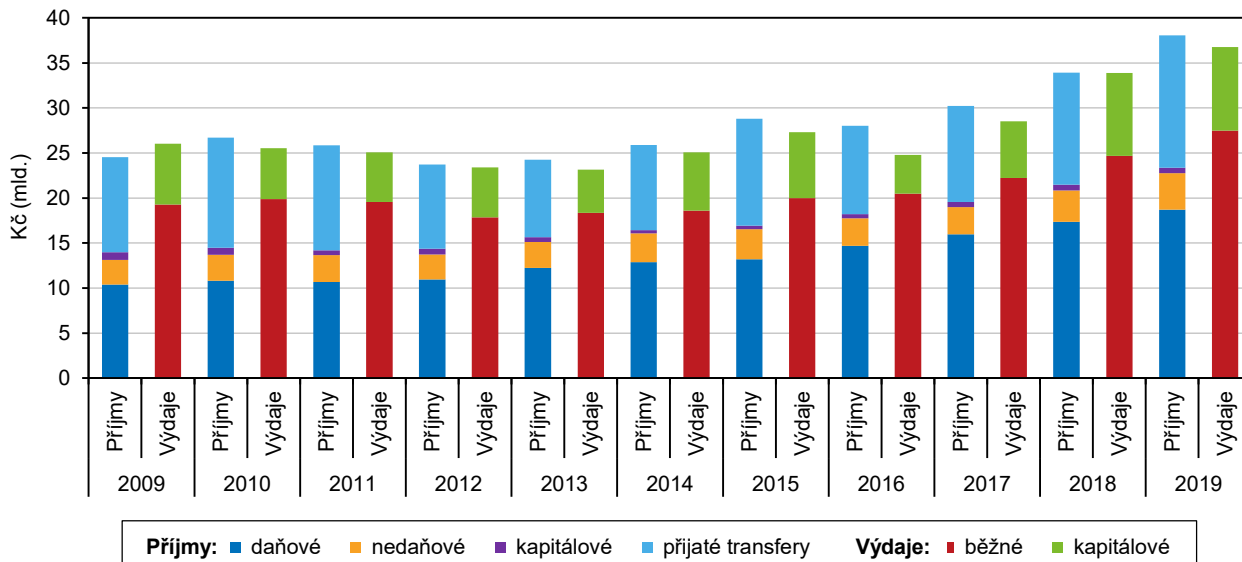
Hlavní část příjmů tvoří daňové příjmy, rozhodující část výdajů připadá na běžné výdaje.

Největší část příjmové stránky místních rozpočtů představovaly daňové příjmy, pouze v době krize, v letech 2009 až 2011, to byly přijaté transfery. Daňové příjmy se s výjimkou krizových let stále zvyšovaly. Na příjmech veřejných rozpočtů se nejvíce podílely v letech 2016 a 2017 – více než 52 %, v roce 2019 jejich podíl představoval 49 %.

Ve výdajové stránce místních rozpočtů tvoří největší část běžné výdaje, které se s výjimkou let 2011 a 2012 trvale zvyšovaly. Objem kapitálových výdajů spíše kolísá a jejich podíl na výdajích rozpočtů se pohyboval od 17 % v roce 2016 po 27 % v roce 2018. V roce 2019 tvořily 25 % z výdajů místních rozpočtů.

Graf 3.5 Příjmy a výdaje kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí (po konsolidaci)

Pramen: MF

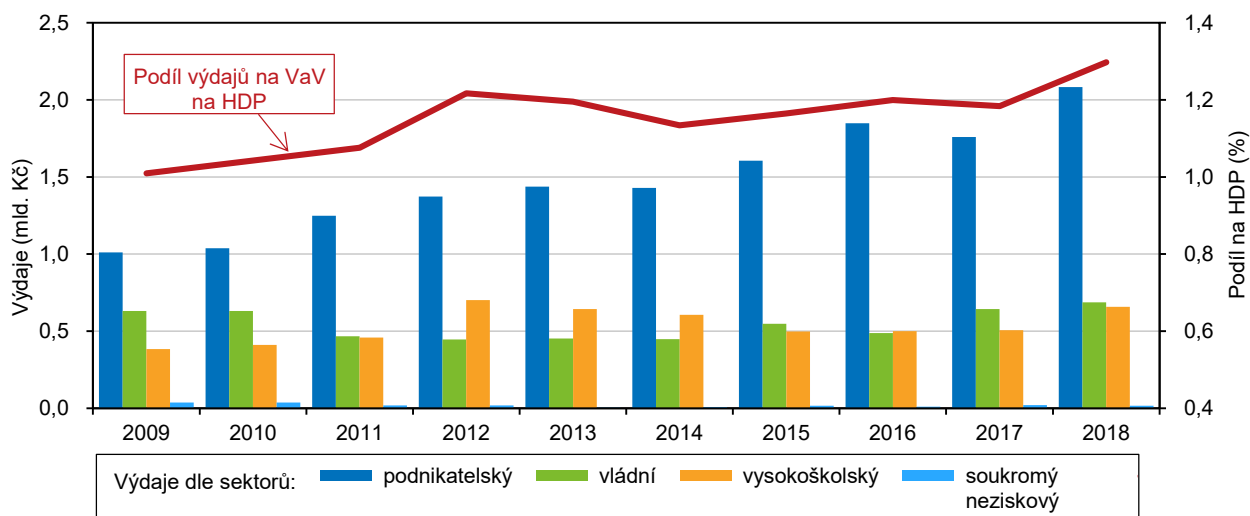
Věda a výzkum, informační technologie

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v kraji se zvyšovaly.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj (VaV) v subjektech se sídlem na území Jihočeského kraje se od roku 2005 trvale zvyšovaly, pouze v letech 2013 a 2014 meziročně poklesly vlivem snížení výdajů ve vysokoškolském sektoru. V roce 2018 se celkové výdaje na VaV zvýšily meziročně o 17,6 % na 3,4 mld. Kč, což byl zatím v kraji nejvyšší vynaložený objem prostředků. Na celkovém objemu výdajů na VaV se v tomto roce podílely neinvestiční výdaje 80 % (mzdové 48 %, neinvestiční ostatní 32 %) a investiční 20 %.

Graf 3.6 Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

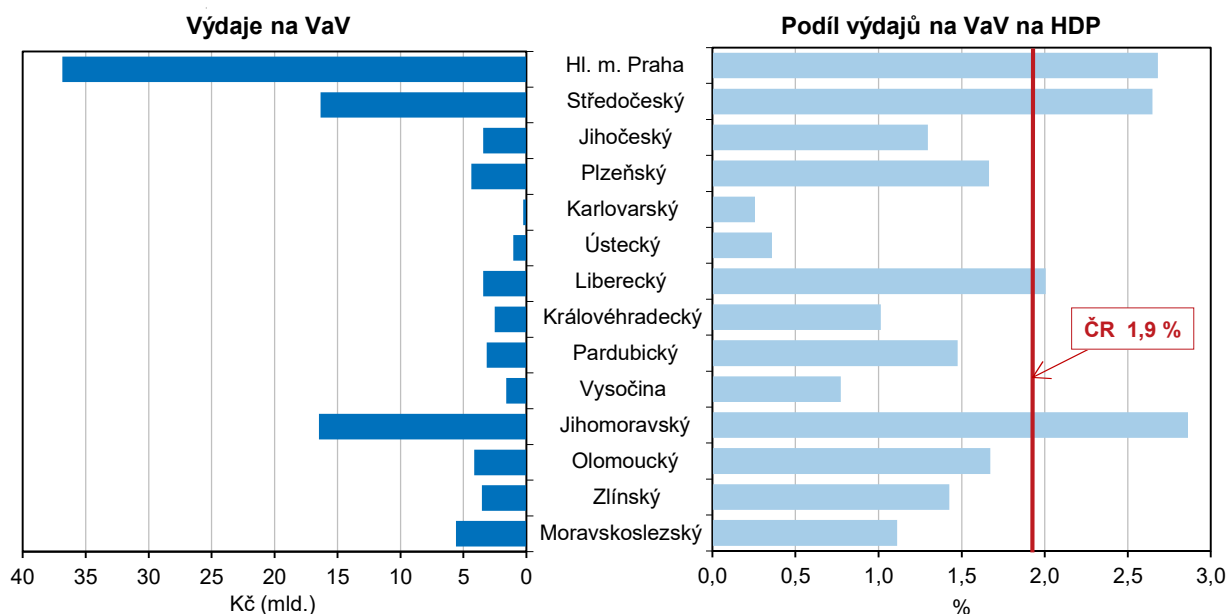
V kraji realizoval největší objem výdajů na VaV podnikatelský sektor.

Rozhodující objem výdajů na VaV v kraji vynakládal podnikatelský sektor, ve kterém se výdaje na VaV zvyšovaly s výjimkou let 2014 a 2017 téměř lineárně. Příspěvek výdajů realizovaných v podnikatelském sektoru k celkovým výdajům na VaV v kraji se zvyšoval od roku 2010, kdy je tvořil ze 49 %, až na 65 % v roce 2016. V letech 2017 a 2018 klesl na 60 %. Podíl vládního sektoru na celkových výdajích na VaV se naopak snížil z 30 % v roce 2010 na 20 % v roce 2018. Výdaje na VaV prováděné ve vysokoškolském sektoru se na celkových výdajích podílely v roce 2010 a v roce 2018 shodně – 19 %, ale mezi tím v roce 2012 tvořily až 28 %.

Podnikatelský sektor se věnoval aplikovanému výzkumu a zejména experimentálnímu vývoji, zatímco vládní a vysokoškolský sektor především základnímu výzkumu.

Graf 3.7 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Podíl výdajů na VaV na HDP v Jihočeském kraji v roce 2018 byl mezi kraji šestý nejnižší.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na HDP Jihočeského kraje se z dlouhodobého hlediska zvolna zvyšoval a v roce 2018 dosáhl 1,3 % (v roce 2009 to bylo 1,0 %). V mezikrajském srovnání šlo o šestý nejnižší podíl. Nejvíce na VaV ve srovnání s HDP vydával Jihomoravský kraj (2,9 %), nejméně Karlovarský kraj (0,3 %).

Výzkumu a vývoji se v kraji věnovalo téměř 4 tis. osob, z toho třetina žen.

V jižních Čechách se vědě a výzkumu v roce 2018 věnovalo na 141 pracovištích téměř 4,0 tis. zaměstnanců (fyzické osoby), třetinu tvořily ženy. Po přepočtu na plně zaměstnaného pracovníka VaV (FTE) byl tento počet nižší – 2 581 zaměstnanců, z toho bylo 966 výzkumných pracovníků a 1 215 techniků. V porovnání s počtem zaměstnanců VaV (FTE) před deseti lety se jejich počet zvýšil o 27 %.

Z celorepublikových výdajů na VaV byly dvě třetiny vynaloženy na pracovištích v Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji.

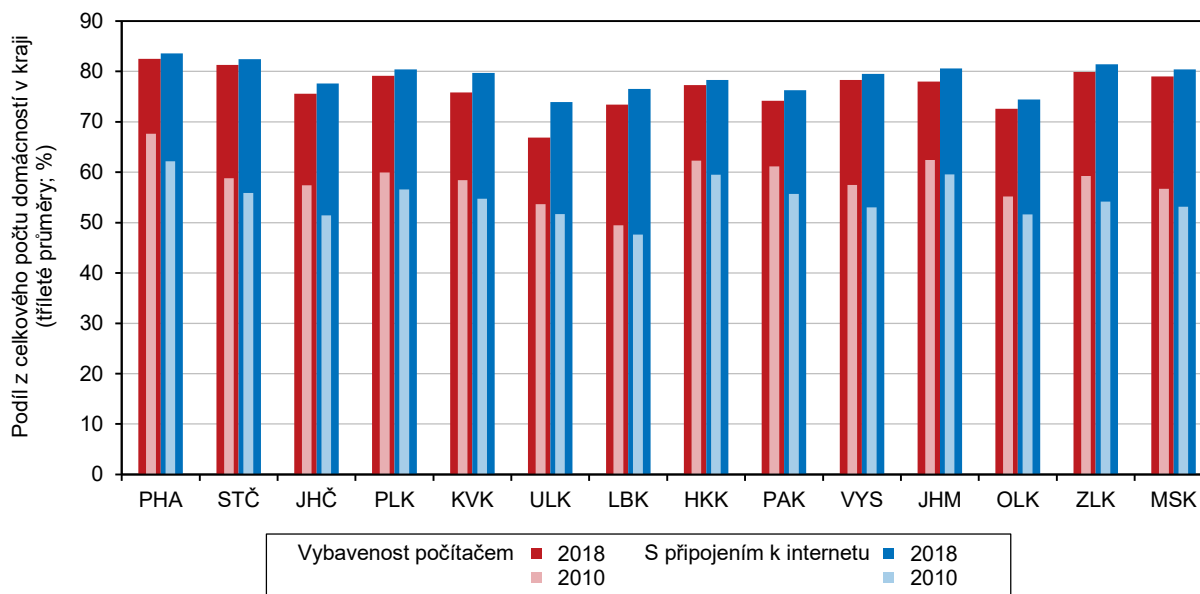
V regionálním srovnání dlouhodobě realizuje největší objem výdajů na VaV Praha, v roce 2018 to bylo 37 mld. Kč, což představovalo 36 % z úhrnu za celou republiku. Středočeský a Jihomoravský kraj vynakládaly na VaV podobně velké prostředky, jejich podíl na celorepublikových výdajích dosáhl 16 %. Jihočeský kraj se na celorepublikových výdajích podílel 3,3 %.

Používání prostředků ICT v domácnostech se stále zvyšuje.

Počítačová gramotnost a používání informačních a komunikačních technologií v domácnostech a u jednotlivců se neustále zvyšuje. Podle výběrového šetření o informačních a komunikačních technologiích (VŠIT) v domácnostech⁴ bylo v roce 2018 vybaveno osobním počítačem 75,6 % domácností Jihočeského kraje, přitom v roce 2010 to bylo 57,4 % a ještě v roce 2008 počítačem disponovala necelá polovina domácností. Vybavenost domácností internetem rostla rychleji a od roku 2014 byla vyšší než vybavenost počítači, vzhledem k tomu, že počítače již nejsou jediným prostředkem umožňujícím jeho používání. V roce 2018 internet používalo 77,6 % domácností kraje, přitom v roce 2010 to bylo 51,5 % a v roce 2008 méně než 40 %. V porovnání s domácnostmi České republiky používaly domácnosti Jihočeského kraje počítač i internet v menší míře.

Graf 3.8 Domácnosti vybavené osobním počítačem a s připojením k internetu podle krajů

Zdroj: ČSÚ (VŠIT)

Organizační statistika

Počet subjektů evidovaných v RES se v roce 2019 snížil.

V registru ekonomických subjektů (RES) bylo k 31. 12. 2019 evidováno 165,4 tis. subjektů se sídlem v Jihočeském kraji, během roku se jejich počet snížil o 0,6 % (-1,0 tis.). Od roku 2013, kdy máme srovnatelnou časovou řadu, se to stalo poprvé. V předchozích letech se až do roku 2018 počet subjektů každoročně zvyšoval o 1 %. K tomuto ojedinělému poklesu, který zaznamenalo dalších devět krajů, došlo v souvislosti s novelou živnostenského zákona, podle níž se pojišťovací zprostředkovatelé, jejichž činnost dříve spadala pod ČNB, stali novou vázanou živností⁵.

V RES převažují fyzické osoby a z nich podnikající dle živnostenského zákona.

RES tvořily ze 79 % fyzické osoby, především podnikající dle živnostenského zákona – téměř 118 tis. (71 % z celkového počtu subjektů a 90 % z fyzických osob). Mezi právníckými osobami bylo nejvíc společností s ručením omezeným – 16,6 tis. (10 % z celkového počtu subjektů a 47 % z právníckých osob).

⁴ Údaje o vybavenosti domácností vybranými informačními technologiemi a jejich využívání jednotlivci pocházejí výběrového šetření, které je prováděno každoročně na výběrovém vzorku jednotlivců ve věku 16 a více let a jeho výsledky jsou přepočteny na celou sledovanou populaci. V krajském členění jsou údaje z důvodu vyšší reprezentativnosti publikovány jako tříleté klouzavé průměry (např. údaj za rok 2018 je vypočítán jako průměr z dat za roky 2017, 2018 a 2019).

⁵ V souvislosti s tím došlo k ukončení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů vedených dle zákona č. 38/2004 Sb. pod právní formou „fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství“ a ti, kteří ve své činnosti hodlali pokračovat a ohlásili vázanou živnost, byli zahrnuti mezi osoby podnikající dle živnostenského zákona.

Během roku 2019 vzniklo 4,7 tis. subjektů a 6,2 tis. jich zaniklo.

V průběhu roku 2019 bylo v kraji zaregistrováno 4,7 tis. nových subjektů a 6,2 tis. subjektů zaniklo. Z nových subjektů tvořily 75 % fyzické osoby (3,5 tis.), především podnikající dle živnostenského zákona (3,3 tis.). Mezi nově vzniklými právními osobami nejčastěji figurovaly společnosti s ručením omezeným (865) a spolky (211). Mezi zaniklými subjekty bylo 91 % fyzických osob (5,6 tis., z toho 2,9 tis. živnostníků a 2,6 tis. podnikajících dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství).

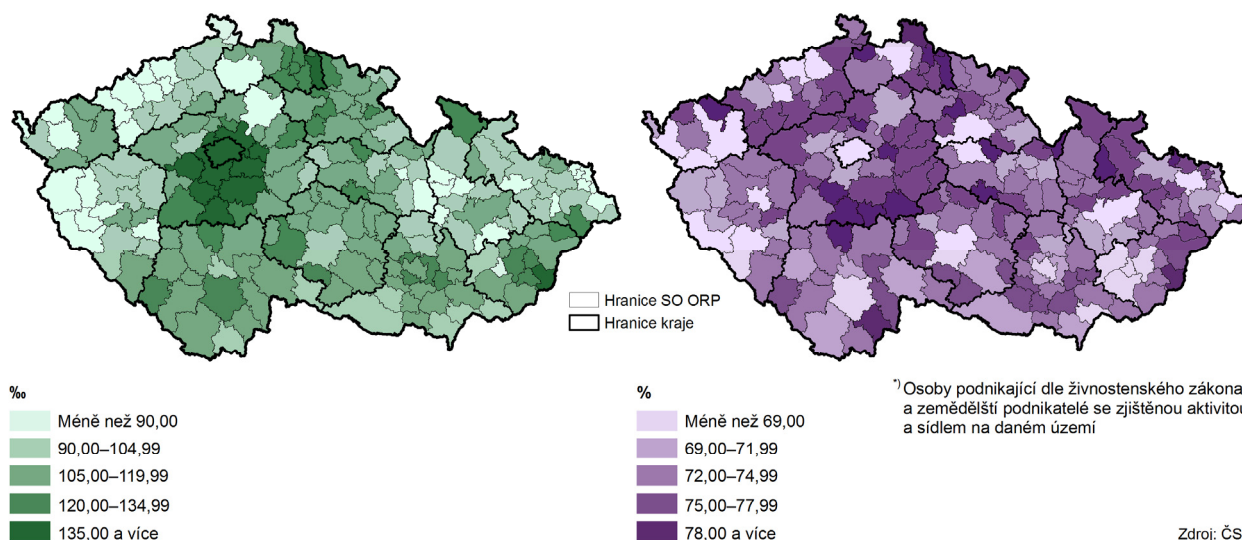
U více než 50 % subjektů byla prokazatelně zjištěna aktivita.

Koncem roku 2019 byla v kraji zjištěna aktivita u více než 86 tis. subjektů (52,2 %), ze 70,0 % šlo o soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona (65,2 %) a zemědělské podnikatele (4,7 %). V porovnání s ostatními kraji byl podíl živnostníků na počtu subjektů se zjištěnou aktivitou v jižních Čechách čtvrtý nejnižší, ale podíl zemědělských podnikatelů byl druhý nejvyšší. Ve vnitroregionálním srovnání byl nejvyšší podíl soukromých podnikatelů na počtu aktivních subjektů zjištěn v SO ORP Milevsko, Trhové Sviny a Soběslav. Naopak nejnižší byl na Českobudějovicku vlivem většího zastoupení právnických osob.

Ktg 3.2 Soukromí podnikatelé¹⁾ v SO ORP k 31. 12. 2019

Na 1 000 obyvatel ve věku 18 a více let

Podíl na ekonomických subjektech se zjištěnou aktivitou

Mezi aktivními subjekty s uvedeným počtem zaměstnanců převažovali živnostníci bez zaměstnanců.

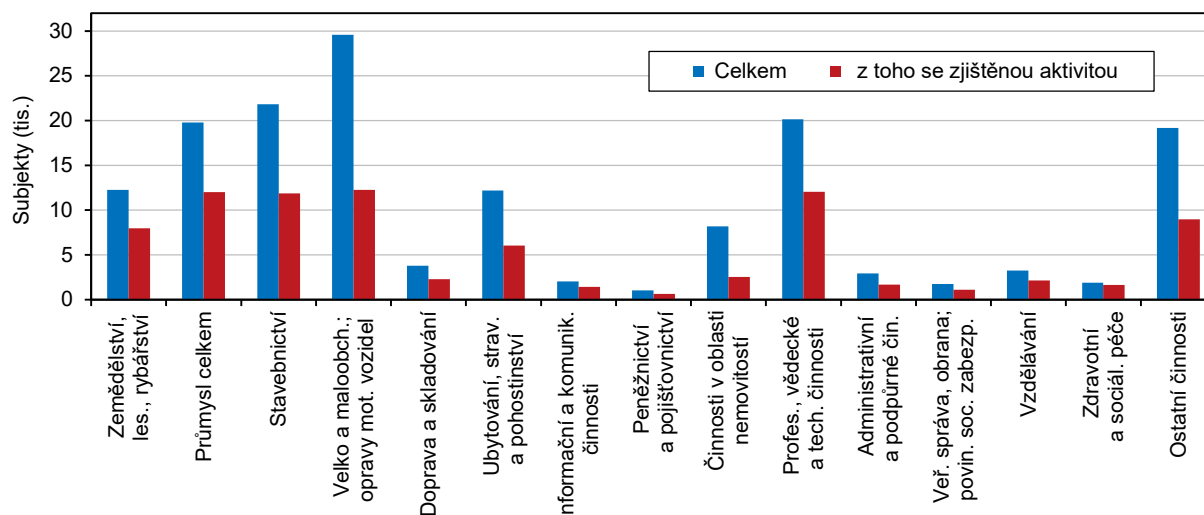
Koncem roku 2019 mělo údaj o počtu zaměstnanců uveden 71 tis. aktivních ekonomických subjektů. Většinou to byly fyzické osoby, zpravidla živnostníci bez zaměstnanců (48,1 tis.). Mezi subjekty se zaměstnanci převládaly společnosti s ručením omezeným (6,3 tis. mikropodniků, 1,4 tis. malých a téměř 300 středních podniků). V kraji sídlilo 123 velkých podniků (s 250 a více zaměstnanci), z toho bylo 59 společností s ručením omezeným a 40 akciových společností.

Z hlediska převažující ekonomické činnosti byl nejvyšší podíl prokazatelně aktivních subjektů v sekci zdravotní a sociální péče.

Z hlediska převažující činnosti působilo nejvíc aktivních subjektů ve velkoobchodu a maloobchodu, opravách a údržbě motorových vozidel, kde byl rovněž zaevidován největší počet subjektů bez ohledu na jejich aktivitu. Nejvyšší podíl aktivních subjektů na evidovaných subjektech však v kraji měla zdravotní a sociální péče, kde bylo prokazatelně aktivních 86 % subjektů, informační a komunikační činnosti s podílem 70 %, vzdělávání s 66 % a zemědělství, lesnictví a rybníkářství s 65 % prokazatelně aktivních subjektů.

Graf 3.9 Ekonomické subjekty podle převažující činnosti v Jihočeském kraji k 31. 12. 2019

Zdroj: ČSÚ

V kraji bylo evidováno 107 živnostníků na 1 tis. obyvatel.

V přepočtu na 1 tis. obyvatel ve věku 18 a více let bylo v kraji koncem roku 2019 aktivních 107,4 živnostníků podobně jako v ČR (109,0 živnostníků), ale počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (7,8 na 1 tis. obyvatel ve věku 18 a více let) byl oproti celorepublikovému průměru podstatně vyšší (v ČR 4,2). V mezikrajském srovnání měl Jihočeský kraj v přepočtu na 1 tis. obyvatel druhý nejvyšší počet zemědělských podnikatelů – fyzických osob (po Kraji Vysočina) a pátý nejvyšší počet aktivních živnostníků. Oproti předchozímu roku se počet fyzických osob – živnostníků i zemědělců se zjištěnou aktivitou v kraji zvýšil.

Relativně nejvíc aktivních živnostníků bylo na Českobudějovicku, nejvíc aktivních zemědělců na Prachaticku.

Ve vnitroregionálním pohledu podle SO ORP bylo koncem roku 2019 nejvíce aktivních živnostníků v přepočtu na 1 tis. obyvatel starších 18 let na Českobudějovicku (116,8), Tábořsku (111,8) a Milevsku (111,5). Naopak nejméně živnostníků v relaci k obyvatelstvu provozovalo živnost na Kaplicku (84,6) a Dačicku (91,1). Soukromých zemědělců se zjištěnou aktivitou hospodařilo nejvíc mezi obyvateli Prachaticka (14,4), Vimperska (13,7) a Vodňanska (13,1), naopak nejméně to bylo na Českobudějovicku (3,9).

Zemědělství

Produkce zemědělského odvětví byla v roce 2018 nejvyšší v historii kraje zejména zásluhou rostlinné produkce.

Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách (b. c.) v Jihočeském kraji od roku 2010 každoročně obvykle rostla. V roce 2014 dosáhla díky mimořádně dobrým výsledkům v produkci živočišných výrobků a rekordní sklizni historického maxima. V roce 2015 produkce zemědělského odvětví poklesla o 9 %, ale v dalších letech (2016 až 2018) meziročně rostla. V roce 2018 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné výsledky) překonala do té doby rekordní produkci z roku 2014, když meziročně vzrostla o 3,3 %.

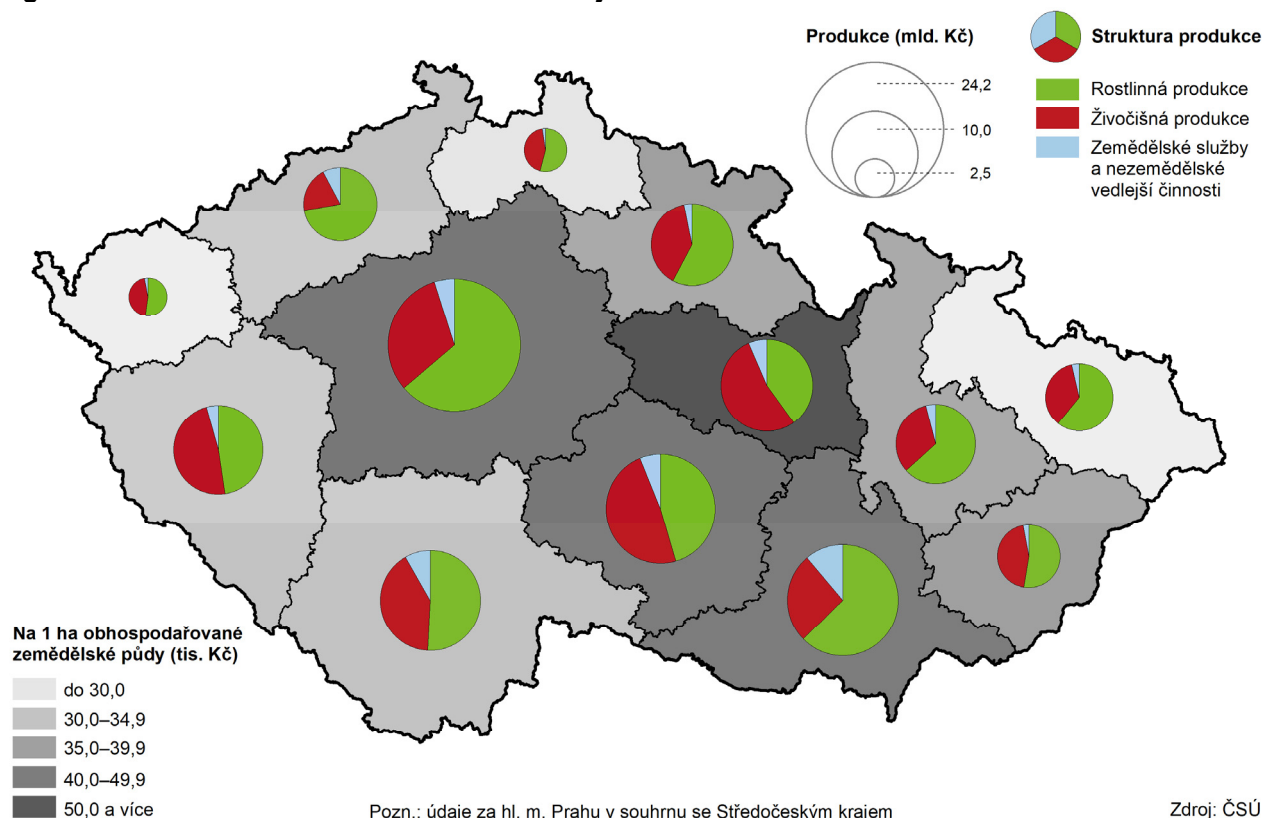
Tento nárůst byl zajištěn zejména zásluhou rostlinné produkce, která díky rostoucím cenám při meziročně nižším objemu sklizně vzrostla oproti roku 2017 o 5,8 %. Živočišná produkce vzrostla meziročně o 1,4 %.

Od roku 2011 v kraji převládala rostlinná výroba.

V roce 2018 se na produkci zemědělského odvětví kraje podílela rostlinná produkce z 50,8 %, živočišná produkce ze 40,8 % a produkce služeb a nezemědělské vedlejší činnosti z 8,3 %. Rostlinná výroba měla v produkci zemědělského odvětví kraje od roku 2011 nadpoloviční podíl. Předtím byla v kraji významnější živočišná výroba.

Ktg 3.3 Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2018

Převaha rostlinné produkce byla patrná ve většině regionů.

Rostlinná produkce převažovala nad živočišnou od roku 2011 ve všech krajích, od roku 2013 ve všech s výjimkou Pardubického kraje, ve kterém získala díky chovu drůbeže a produkci vajec nadvládu živočišná výroba. V letech 2017 a 2018 se k Pardubickému kraji připojily s mírnou převahou živočišné výroby nad rostlinnou výrobou Plzeňský kraj a Kraj Vysočina.

Jihočeští zemědělci měli mezi kraji čtvrtý největší objem produkce.

Jihočeský zemědělský sektor se v roce 2018 podílel na produkci zemědělského odvětví ČR 10,2 % (na rostlinné produkci 9,3 %, na živočišné produkci 11,0 %). Objemem zemědělské produkce se v regionálním srovnání řadil dlouhodobě na čtvrté místo, což korespondovalo s jeho umístěním podle výměry orné půdy. Jihočeši sice obhospodařovali druhou největší výměru zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů byla jejich výměra orné půdy až čtvrtá největší po krajích Středočeském, Jihomoravském a Kraji Vysočina. Od roku 2006 si tyto kraje obvykle držely stejné umístění i podle produkce zemědělského odvětví.

Produkce zemědělského odvětví Jihočeského kraje na 1 ha zemědělské půdy byla podprůměrná.

Pořadí krajů podle produkce zemědělského odvětví po přepočtu na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se mírně liší. V čele regionálního žebříčku byl již několik let Pardubický kraj, v roce 2018 s 50,0 tis. Kč/ha, a na jeho konci byl, stejně jako podle absolutního objemu, kraj Karlovarský (20,7 tis. Kč/ha). Jihočeský kraj měl od roku 2016 čtvrtou nejnižší produkci na hektar zemědělské půdy (33,0 tis. Kč/ha).

Dlouhodobě ubývá ploch orné půdy a rozšiřují se plochy trvalých travních porostů.

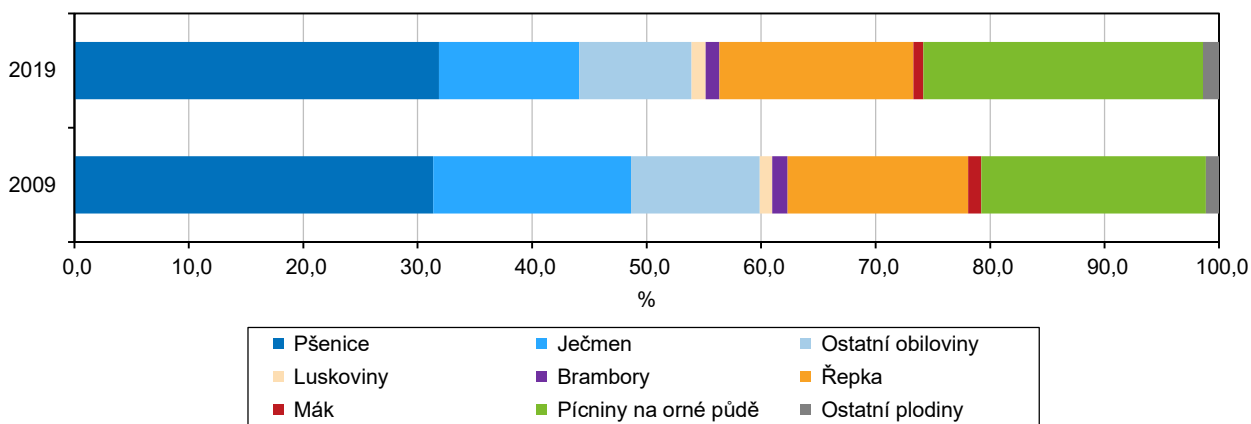
Plochy zemědělské půdy obhospodařované jihočeskými zemědělci v roce 2019 meziročně stagnovaly, přitom ubylo orné půdy a zvýšila se plocha trvalých porostů. Dlouhodobě se však plochy obhospodařované zemědělské půdy zmenšovaly, za uplynulé desetiletí ne tak významně (-0,5 %), ale oproti roku 2002 citelně (-5,0 %).

Snížilo se zornění zemědělské půdy.

Zároveň se měnila struktura zemědělské půdy, ubývalo orné půdy z části ve prospěch trvalých travních porostů. Za desetiletí se plocha obhospodařované orné půdy v kraji zmenšila o 6,0 % a oproti roku 2002 o 14,7 %. Plochy trvalých travních porostů se za deset let rozšířily o 8,7 %, oproti roku 2002 o 14,1 %. Zornění obhospodařované půdy, tj. podíl orné půdy na zemědělské se snížil z 65,6 % v roce 2002 na 62,3 % v roce 2009 a dále na 58,9 % v roce 2019.

Graf 3.10 Osevní plochy v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

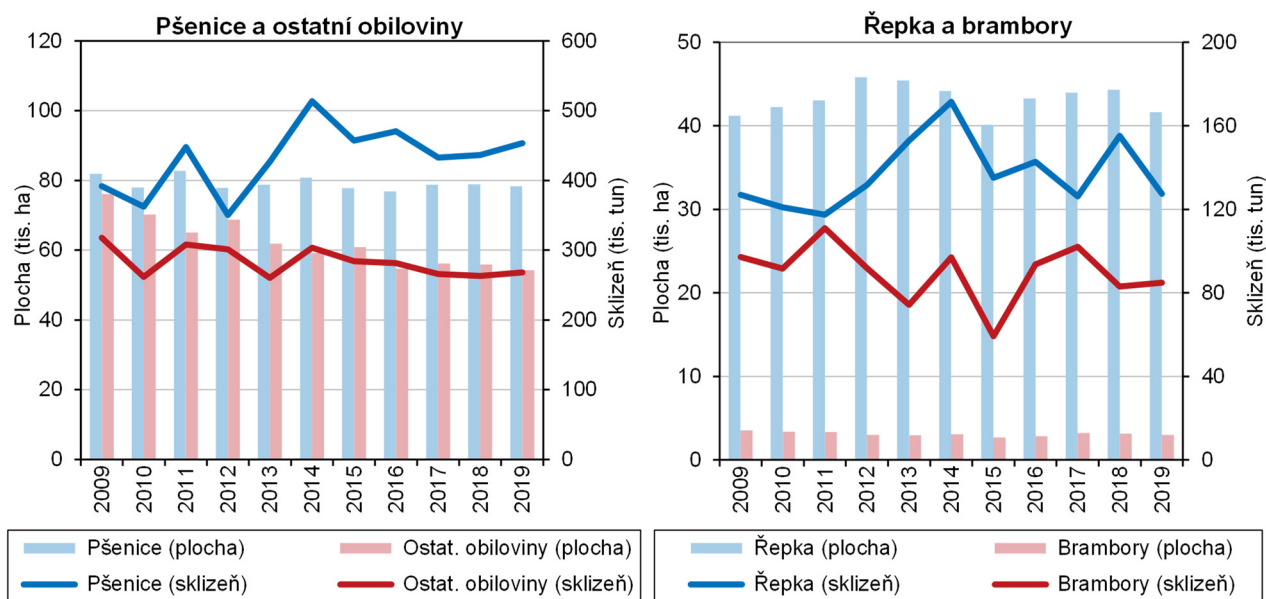

Ve struktuře osevních ploch ubývaly plochy obilovin a brambor na úkor řepky a pícnin na orné půdě.

V roce 2019 se osevní plochy meziročně zmenšily o 0,2 %, oproti roku 2009 byl jejich úbytek znatelnější (-5,9 %). Ve struktuře osevních ploch klesl oproti roku 2009 podíl ploch obilovin (z 59,9 % na 53,9 %), především ječmene, přitom se poněkud zvýšilo zastoupení pšenice. Nepatrně se snížil podíl ploch brambor a máku. Naproti tomu se ve větší míře pěstuje řepka (nárůst z 15,8 % na 16,9 %) a pícniny na orné půdě (nárůst z 19,6 % na 24,4 %).

Graf 3.11 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň obilovin byla v roce 2019 meziročně lepší, řepky se urodilo méně.

V roce 2019 sklídili jihočeští zemědělci ve srovnání s předchozím rokem díky lepším výnosům více pšenice, ječmene, žita, brambor, pícnin na orné půdě i sena z trvalých travních porostů. Meziročně si pohoršila sklizeň ovsu, řepky a luskovin na zrno.

Sklizeň brambor byla čtvrtá nejhorší v historii kraje.

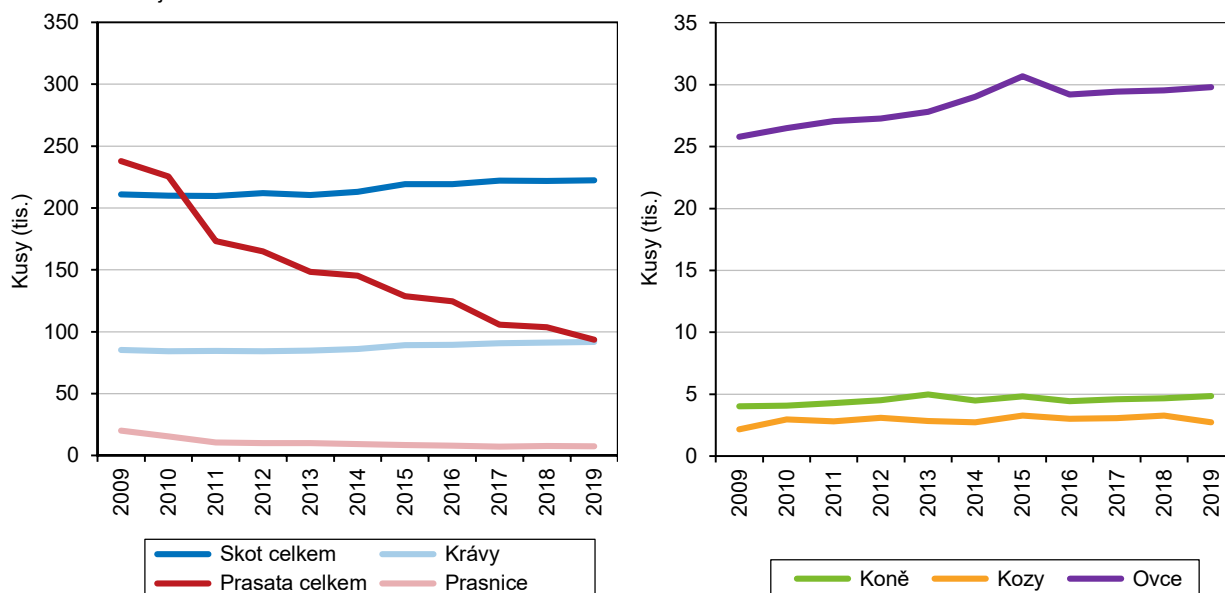
V porovnání s desetiletým průměrem byly výnosy roku 2019 u všech druhů obilovin (kromě ovsu) vyšší. Ale luskoviny, řepka, brambory, kukuřice na zeleno a siláž a píce z trvalých travních porostů měly jen podprůměrný výnos. Hodnotu desetiletého průměru překonala sklizeň pšenice, žita a luskovin. Podprůměrná byla sklizeň ječmene, ovsu, řepky, píce z trvalých travních porostů. Sklizeň brambor byla dokonce čtvrtá nejhorší v historii kraje.

Jihočeští zemědělci patřili k předním pěstitelům většiny základních plodin.

Objemem sklizně pšenice, brambor a pícnin na orné půdě se jihočeští zemědělci v konkurenci ostatních krajů umístili v roce 2019 na třetím místě, v produkci žita, řepky na druhém místě a v produkci ovsu a tritikale na prvním místě. To koresponduje s výměrou jejich sklizňových ploch. Kromě toho díky dlouhodobě největším plochám trvalých travních porostů si Jihočeský kraj udržuje prvenství ve sklizni sena z trvalých travních porostů na produkci zemědělského sektoru ČR, když se v roce 2019 podílel na celorepublikové sklizni 17,3 %.

Graf 3.12 Stav hospodářských zvířat v Jihočeském kraji (podle stavu ke dni soupisu)

Zdroj: ČSÚ

Pokračovala redukce chovu prasat a rozšiřování chovu ovcí a koní.

Soupis hospodářských zvířat k 1. 4. 2019 potvrdil v jihočeském zemědělském sektoru u většiny druhů pokračování trendů z minulých let – dramatické snižování stavu prasat (za deset let o 61 %) a naopak rozšiřování chovu ovcí a koní. Během deseti let se počet ovcí zvýšil o 16 % a koní o 21 %. Chov skotu, který byl začátkem tisíciletí omezován, se v posledním desetiletí pozvolna rozšiřoval (+5 %). Popularitě se těší rovněž chov koz, který navzdory meziročnímu poklesu se za uplynulých deset let rozšířil o 26 %. Chov drůbeže se dlouhodobě zmenšoval s občasným meziročním vybočením z tohoto trendu, který bývá do určité míry ovlivněn termínem vyskladnění. V roce 2019 se meziročně zvýšil o 18 %, ale oproti stavu před deseti lety byl o 38 % nižší.

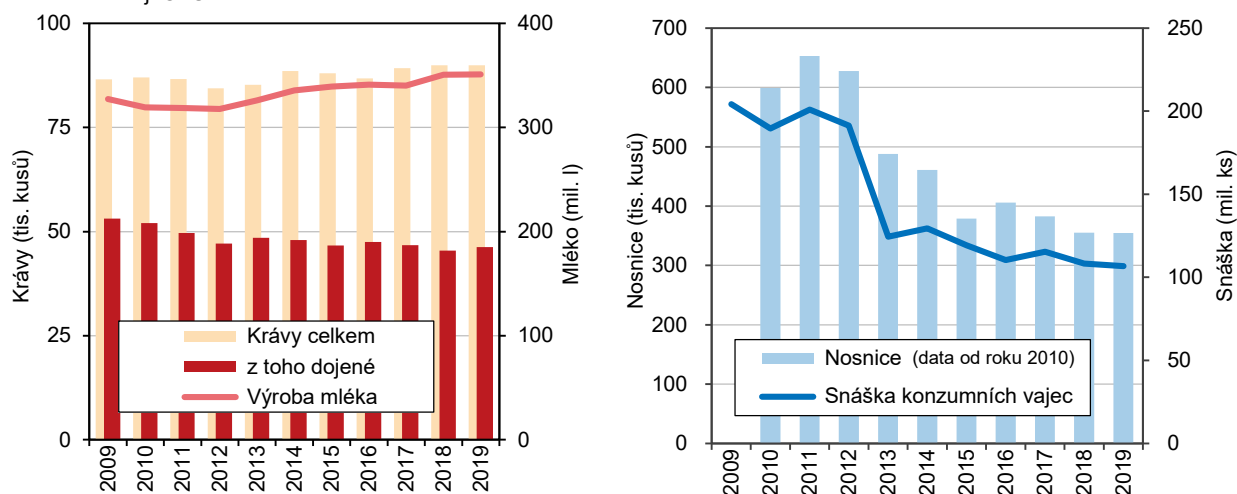
V porovnání s ostatními kraji chovali jihočeští zemědělci nejvíce skotu a ovcí.

K 1. 4. 2019 měl Jihočeský kraj v regionálním srovnání nejpočetnější stavy skotu, krav a ovcí, počtem koní se umístil na druhé a počtem koz na třetí příčce. Toto umístění korespondovalo s druhou největší výměrou zemědělské půdy a největší

výměrou trvalých travních porostů. V chovu prasat, který má spíše souvztažnost s ornou půdou, se umístil na sedmém a v chovu drůbeže na pátém místě.

Graf 3.13 Průměrné stavy krav a výroba mléka, průměrné stavy nosnic a snáška konzumních vajec v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

Výroba mléka od roku 2013 rostla především vlivem zvýšené průměrné dojivosti.

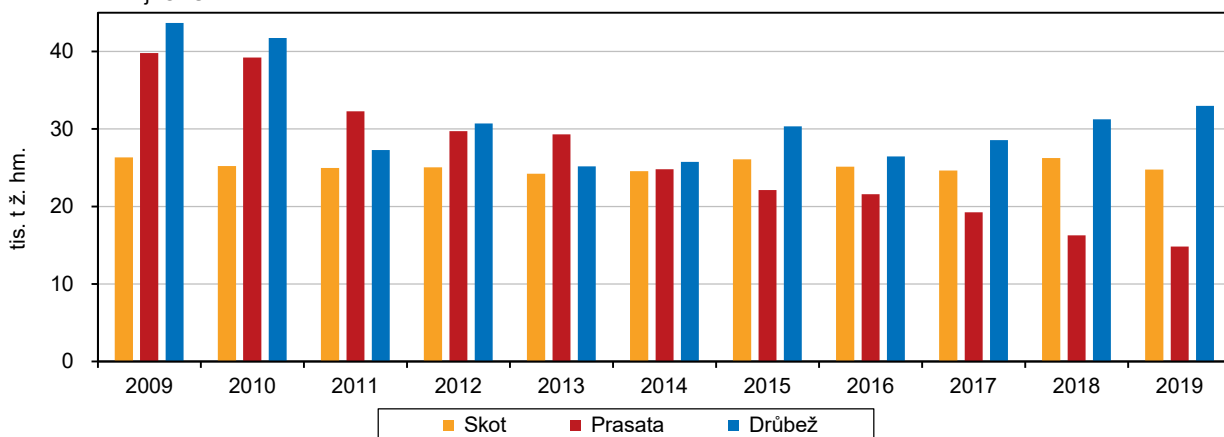
Výroba mléka se po předchozím období pozvolného poklesu od roku 2013 zvyšovala, především zásluhou rostoucí průměrné dojivosti. V roce 2019 byla ve srovnání s rokem 2009 výroba mléka o 7,3 % vyšší a průměrná denní dojivost se zvýšila ze 16,9 litrů na 20,8 litrů. Jihočeští zemědělci se v roce 2019 podíleli na celorepublikovém počtu dojných krav 12,8 % a dojivost byla o 11,5 % nižší než republikový průměr. Na celorepublikové produkci mléka se kraj podílel 11,4 % (v r. 2009 – 12,1 %) a v mezikrajském srovnání obsazoval dlouhodobě třetí příčku.

Výroba jatečného skotu v kraji kolísala; výroba jatečných prasat klesala.

Výroba jatečného skotu v kraji i v ČR kolísala, zatímco výroba jatečných prasat stejně jako jejich chov v kraji strmě klesala – za deset let o 63 %. V ČR se výroba jatečných prasat za deset let také snížila, ale méně dramaticky (-18 %). Podíl jihočeských farmářů na celorepublikové výrobě jatečného skotu v roce 2019 činil 15 % a byl po Kraji Vysočina druhý nejvyšší. Podíl na výrobě jatečných prasat představoval pouhých 5 % a byl sedmý nejvyšší.

Graf 3.14 Výroba jatečných zvířat v zemědělském sektoru Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

Oproti roku 2009 klesla v kraji rovněž snáška vajec...

Průměrný stav nosnic v jihočeském zemědělském sektoru v roce 2019 meziročně klesl a, především kvůli propadu v roce 2013, byl o 41 % menší než v roce 2010.

Snáška konzumních vajec byla oproti roku 2010 nižší o 44 %. V zemědělském sektoru České republiky měly počty nosnic a snáška vajec spíše rostoucí trend a ve srovnání s rokem 2010 byly oba ukazatele o 32 %, resp. 30 % vyšší.

...stejně jako výroba jatečné drůbeže.

Výroba jatečné drůbeže v kraji i ČR po propadu z let 2010 a 2011 nejprve kolísala a v posledních letech se zvyšovala, ale oproti roku 2009 byla v roce 2019 v jižních Čechách o 24 % nižší, zatímco v ČR činil pokles pouze 11 %. V roce 2019 se chovy jihočeských farmářů podílely na snášce vajec zemědělského sektoru ČR téměř 7 %, na výrobě jatečné drůbeže necelými 13 % (v roce 2009 byly oba podíly 15 %). V regionálním srovnání patřilo v roce 2019 jihočeským zemědělcům šesté místo v produkci konzumních vajec a čtvrté místo ve výrobě jatečné drůbeže.

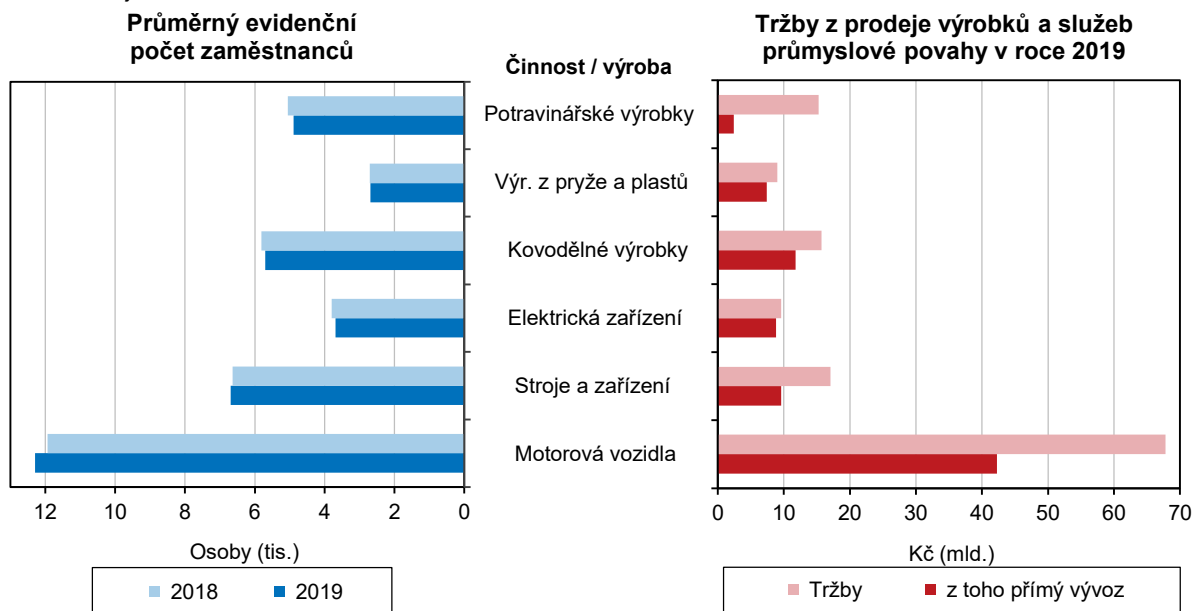
Průmysl

V kraji byla dynamika tržeb z průmyslové činnosti spíše nadprůměrná.

Mezi velké průmyslové podniky (se 100 a více zaměstnanci) se sídlem v kraji patřilo v roce 2019 celkem 158 podniků, což bylo nejvíc od roku 2010, ale ve srovnání s rokem 2009 to bylo o 12 subjektů méně. Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (dále jen „tržby“) těchto podniků dosáhly v roce 2019 více než 180 mld. Kč a podílely se na tržbách velkého průmyslu ČR 4,7 %. To byl sice nevýznamný podíl, ale za posledních 10 let byl vůbec nejvyšší. Tržby velkých jihočeských průmyslových podniků měly v posledních deseti letech ve srovnání s ČR častěji nadprůměrnou dynamiku⁶, s výjimkou roku 2010, kdy v kraji poklesly, zatímco v ČR vzrostly, a roků 2012, 2017 a 2018, kdy byl nárůst tržeb v kraji mělčí. Tržby velkých průmyslových podniků v kraji rostly od roku 2011, v celé ČR započalo období růstu o rok dříve.

Graf 3.15 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu v Jihočeském kraji (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji)

Zdroj: ČSÚ

Ze zpracovatelského průmyslu měla v kraji největší tržby výroba motorových vozidel,....

Rozhodující objem tržeb vytváří zpracovatelský průmysl, v Jihočeském kraji ho v roce 2019 reprezentovalo 153 podniků, jejichž tržby se na tržbách průmyslu celkem podílely 91 %. Na tržbách zpracovatelského průmyslu v kraji se podílela ze 41 % výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů, na dalších místech

⁶ Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji a jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že na základě neměnných kritérií pro zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů, se může tento soubor rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

byly s podílem 10 % výroba strojů a zařízení jinde neuvedených a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení, a za nimi s podílem 9 % výroba potravinářských výrobků.

... jejíž orientace tržeb na přímý vývoz se významně snížila.

Orientace tržeb na přímý vývoz se až do roku 2016 zvyšovala (na 73 %), v roce 2017 se propadla na 58 % a v letech 2018 a 2019 se dál mírně snižovala (na 55 % v roce 2019). Ve zpracovatelském průmyslu se mezi roky 2016 a 2017 snížil podíl tržeb za zboží vyvezené přímo do zahraničí na tržbách celkem ze 75 % na 62 % a v roce 2019 dál poklesl na 60 %. Z odvětví zpracovatelského průmyslu zaměstnávajících více než 2 tis. osob zaznamenala největší snížení exportní závislosti výroba motorových vozidel (z 91 % v roce 2016 na 62 % v roce 2019) a výroba strojů a zařízení jinde neuvedených (ze 65 % na 56 %). Jen mírně se snížil vysoký podíl tržeb za přímý vývoz v sekci výroba elektrických zařízení a v sekci výroba pryžových a plastových výrobků (v roce 2019 na 92 %, resp. 82 %). Minimálně se snížila již tak nízká orientace na vývoz v potravinářské výrobě (16 %).

Počet zaměstnanců průmyslu meziročně rostl, nejvíc jich bylo zaměstnáno ve výrobě motorových vozidel.

Počet zaměstnanců průmyslových podniků kraje se 100 a více zaměstnanci se od roku 2011 nepřetržitě zvyšoval s výjimkou nepatrného poklesu v roce 2018. V roce 2019 zaměstnával velký průmysl kraje 51,4 tis. osob (fyzické osoby), to je oproti roku 2018 o 2 % více a ve srovnání s rokem 2009 o 12 % více. Průměrná měsíční mzda v roce 2019 meziročně vzrostla o 8,1 % na 33 656 Kč a byla o 8 % nižší než celorepublikový průměr. Nejvíc osob v kraji zaměstnávaly podniky s převažující činností výroba motorových vozidel (12,3 tis.), kde zaměstnanci v roce 2019 pobírali v průměru mzdu 36 888 Kč.

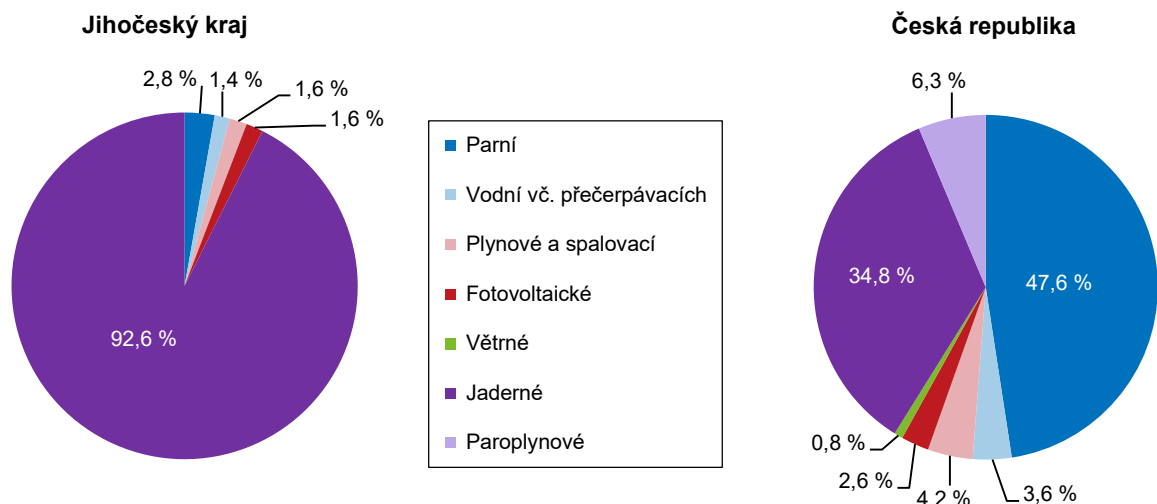
Energetika

Z elektráren v Jihočeském kraji pocházela v roce 2019 pětina elektrické energie vyrobené v ČR.

Elektrárny na území Jihočeského kraje v roce 2019 vyrobily 17 030 GWh elektřiny, což představuje pětinu celorepublikové produkce elektrické energie. Zatímco v jižních Čechách byla většina elektřiny vyrobená z jádra (93 %), pocházela v celé České republice elektřina hlavně z parních elektráren (48 %). Na jaderné elektrárny připadalo 35 % celorepublikové výroby. Jihočeský kraj se v roce 2015, poté co předstihl Kraj Vysočina, stal druhým největším výrobcem elektřiny po kraji Ústeckém. Ten se na celorepublikové produkci v roce 2019 podílel 29 % a většinu elektřiny vyráběl v parních elektrárnách (82 % z výroby v kraji). Na třetím místě v regionálním žebříčku výrobců byl Kraj Vysočina (18 % z výroby ČR), který podobně jako Jihočeský kraj většinu elektřiny vyráběl z jádra (92 % výroby kraje).

Graf 3.16 Výroba elektřiny brutto*¹⁾ podle technologie elektráren v roce 2019

Pramen: ERÚ

*¹⁾ Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

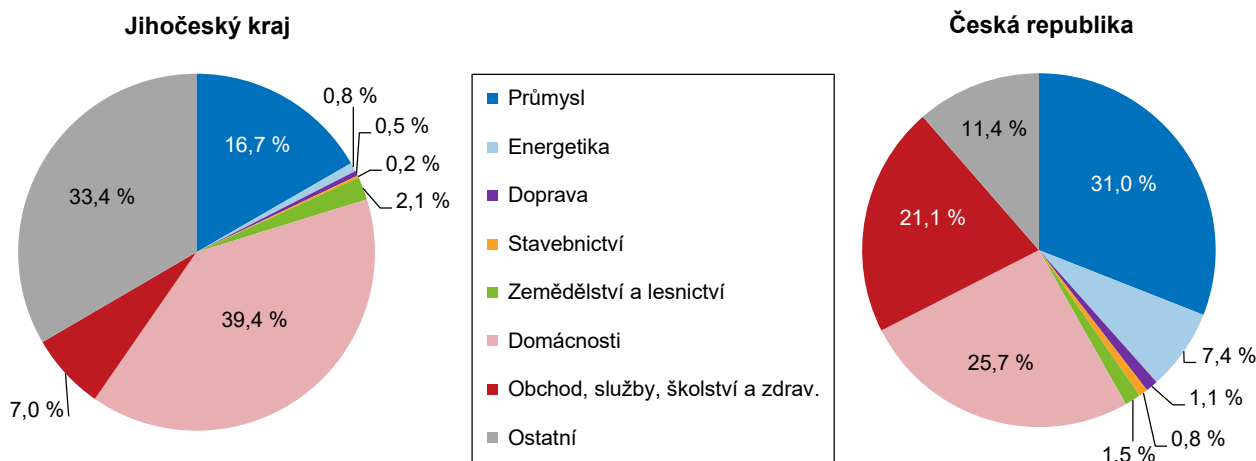

Největší podíl spotřeby elektřiny v kraji připadal na domácnosti.

V Jihočeském kraji se v roce 2019 spotřebovalo 3 157 GWh elektřiny, to je 5,3 % z celorepublikové spotřeby elektřiny. Nejvíce elektřiny v kraji spotřebovaly domácnosti (39 %), zatímco v celé ČR to byl průmysl (31 %) a domácnosti byly na druhém místě s podílem 26 %. Vyšší podíl spotřeby domácností v kraji souvisí s nižší plynofikací, takže v jihočeských domácnostech se ve srovnání s průměrnou českou domácností elektřina používá ve větší míře jak na vaření, tak na ohřev vody i na vytápění.

Graf 3.17 Spotřeba elektřiny netto¹⁾ podle odvětví spotřeby v roce 2019

Pramen: ERÚ

¹⁾ Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu.

Spotřeba jihočeských domácností na 1 obyvatele byla druhá nejvyšší v ČR.

Jihočeské domácnosti v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2019 spotřebovaly 1 936 kWh elektřiny, což bylo o 35 % více než průměr za republiku. V regionálním srovnání měli Jihočeši druhou nejvyšší spotřebu po obyvatelích Středočeského kraje (1 991 kWh). Nejméně elektřiny na 1 obyvatele se spotřebovalo v domácnostech v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji.

Výroba i spotřeba elektřiny v kraji nepatrně vzrostly.

Meziročně vzrostla v kraji výroba elektřiny o 0,8 % a její spotřeba o 0,1 %, přitom u hlavních odběratelů – domácností byl nárůst spotřeby vyšší (+0,9 %). Spotřeba elektřiny v domácnostech po přepočtu na 1 obyvatele vzrostla v kraji o 0,6 %, což znamenalo podprůměrný nárůst (v ČR +1,0 %).

Z celorepublikové spotřeby zemního plynu se v Jihočeském kraji spotřebovala 3,3 %.

V roce 2019 se v Jihočeském kraji spotřebovalo 275 mil. m³ zemního plynu, což představovalo 3,3 % z celkové spotřeby ČR. Na spotřebě zemního plynu v kraji se nejvíce podíleli velkooběratelé (35 %) a domácnosti (31 %). Spotřeba zemního plynu v domácnostech na 1 odběratele v roce 2019 činila 906,9 m³, byla o 9 % vyšší než celorepublikový průměr a v meziročním srovnání poklesla o 4 %.

Jihočeský kraj měl v roce 2019 druhou nejnižší spotřebu zemního plynu mezi kraji. Nejméně zemního plynu se spotřebovalo v Karlovarském kraji (2,6 % ze spotřeby ČR) a naopak nejvíce v Ústeckém kraji (17,8 %).

Stavebnictví

Stavebnictví ČR se od roku 2014 pomalu vymaňuje z krize, objem prací z roku 2009 zatím nepřevyšilo.

České stavebnictví se dlouho nemohlo vymanit z krize. Ožilo až v roce 2014, kdy meziroční růst stavební výroby zaznamenaly velké (s 50 a více zaměstnanci) i menší stavební podniky (od 20 zaměstnanců). V roce 2015 se v souvislosti s dočerpáváním evropských fondů zvýšila základní stavební výroba (ZSV) i objem stavebních prací „S“ o více než 10 %, v roce 2016 však stavební aktivita poklesla.

Výsledky stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci naznačují pokračující pokles i v roce 2017, zatímco v podnicích včetně menších stavebních firem již stavební práce „S“ provedené v tuzemsku rostly. Od roku 2018 se v ČR zvyšovala stavební aktivita i velkých stavebních podniků; objem ZSV za rok 2019 však byl ve srovnání s rokem 2009 nižší o více než 10 %.

ZSV velkých stavebních firem Jihočeského kraje kolísala.

Vývoj stavební výroby firem s 50 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji se od celorepublikového značně lišil, jako by ho nezasáhla krize. Jimi vytvořený objem ZSV, po nárůstu v roce 2010 téměř o 40 % a následném poklesu o 18 %, pak v dalších letech až do roku 2018 kolísal mezi 10 a 11 mld. Kč. V roce 2019 vlivem propadu prací na inženýrských stavbách objem ZSV meziročně klesl o 21 %, tj. mimo uvedený interval, přesto byl ve srovnání s rokem 2009 o 1,4 % vyšší. Podíl ZSV jihočeských stavebních podniků na celorepublikové hodnotě se zvýšil ze 4,6 % v roce 2009 na 5,4 % v roce 2019, maxima (8,2 %) dosáhl v roce 2017.

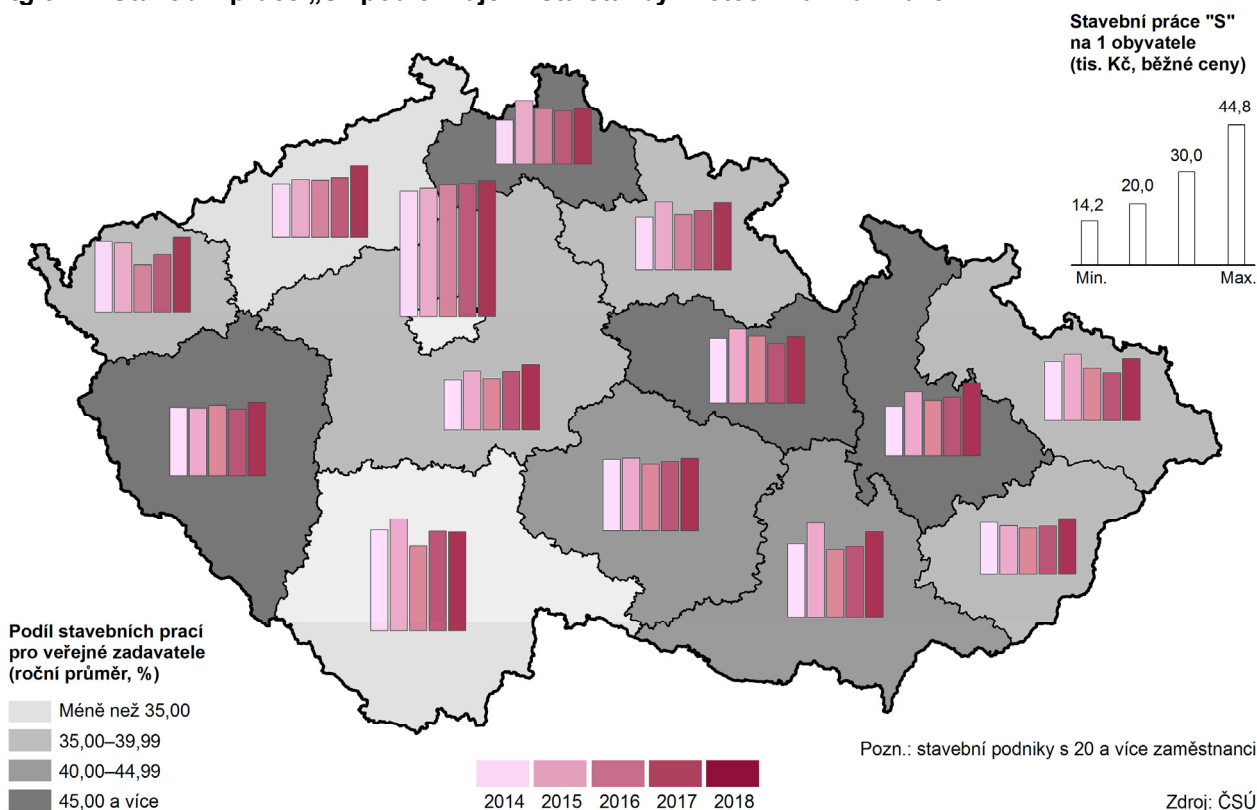
V ZSV kraje mělo výraznou převahu inženýrské stavitelství.

V letech 2014 až 2019 se počet stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci se sídlem v Jihočeském kraji pohyboval v rozmezí od 33 (v roce 2019) po 41 (v roce 2015). Zmíněné podniky se orientovaly převážně na inženýrské stavitelství. Jeho podíl na ZSV v letech 2014 až 2019 dosahoval od 72 % do 76 % a byl oproti celorepublikovému (57 % až 63 %) podstatně vyšší.

Počet zaměstnanců ve stavebnictví se spíše snižoval. V roce 2019 byla jejich průměrná mzda ve srovnání s ČR nižší.

Počet zaměstnanců, které zaměstnávaly velké stavební podniky Jihočeského kraje, od roku 2011 spíše klesal. V roce 2019 bylo v evidenčním počtu 4,4 tis. osob (fyzické osoby), což bylo o 21 % méně než v roce 2009 (tehdy ale v kraji bylo o 10 velkých podniků více). Průměrná měsíční mzda zaměstnanců jihočeských stavebních firem s 50 a více zaměstnanci v roce 2019 činila 38 002 Kč a byla na rozdíl od předchozích let podprůměrná. Na průměr za velké stavební podniky ČR ztrácela 3,8 % (-1 484 Kč).

Ktg 3.4 Stavební práce „S“ podle kraje místa stavby v letech 2014 až 2018

Stavební práce „S“ oproti roku 2009 vzrostly o více než 50 %.

Údaje o objemu stavebních prací „S“ za stavební podniky včetně menších firem od 20 zaměstnanců jsou k dispozici do roku 2018. Hodnota stavebních prací „S“ podniků se sídlem na území Jihočeského kraje nejprve v letech 2008 až 2010 klesala, od roku 2011 již spíše rostla (kromě roku 2012 a 2016). Objem stavebních prací „S“ za rok 2018 byl ve srovnání s rokem 2009 o polovinu vyšší.

Na území kraje byl v roce 2015 realizován dosud největší objem stavebních prací v historii.

Z údajů za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci byly získány informace o územní realizaci výstavby. Hodnota stavebních prací „S“ na stavbách v kraji se během uplynulých deseti let snižovala do roku 2013 téměř každoročně, od roku 2014 pak již pouze dvakrát, a to v roce 2016 výrazně a v roce 2018 minimálně. Propadu o 24 % v roce 2016 předcházela v roce 2015 zvýšená stavební aktivita související do jisté míry s dočerpáváním fondů z EU. V roce 2015 byly na území kraje provedeny stavební práce „S“ za 23 mld. Kč, což je dosud největší objem stavebních prací po roce 2000. Roční objem stavebních prací provedených v kraji v letech 2014 až 2018 představoval 8,2 % z objemu stavebních prací provedených v tuzemsku.

V přepočtu na 1 obyvatele byla stavební aktivita v kraji v posledním desetiletí nadprůměrná a v letech 2011 až 2018 druhá nejvyšší po hlavním městě Praze.

V kraji byl podíl prací pro veřejné zadavatele podprůměrný.

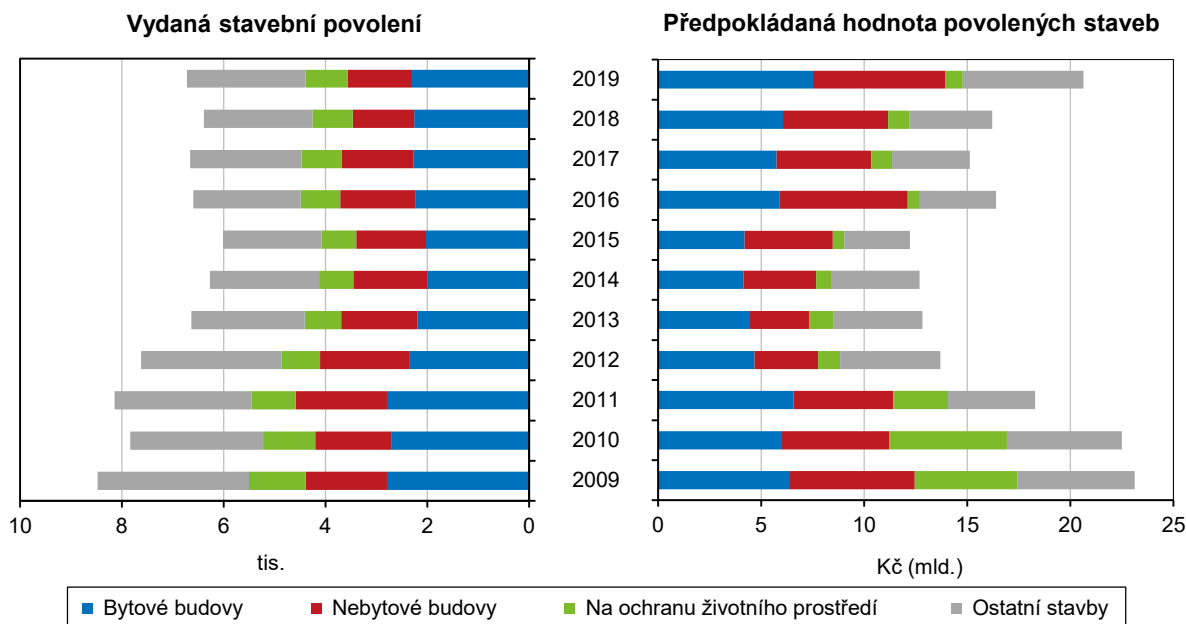
Podíl prací pro veřejné zadavatele na objemu stavebních prací „S“ provedených v kraji byl v posledních deseti letech ve srovnání s ČR podprůměrný, pouze v roce 2010 a 2018, kdy dosáhl 47 %, resp. 44 %, byl nadprůměrný. V úhrnu za roky 2014 až 2018 se práce pro veřejné zadavatele podílely na objemu prací provedených na území kraje jednou třetinou. V regionálním srovnání to byl třetí nejnižší podíl.

Počet stavebních povolení se po roce 2015, kdy byl historicky nejnižší, začal zvyšovat.

V uplynulém desetiletí se počet vydaných stavebních povolení až do roku 2015 většinou snižoval až na historicky nejnižší hodnotu 6 009 povolení, od roku 2016 již každoročně (s výjimkou roku 2018) rostl. Počet stavebních povolení vydaných v roce 2019 (6 719 povolení) byl oproti roku 2009 nižší o 21 %. Celorepublikově byl vývoj počtu stavebních povolení obdobný jako v jižních Čechách, v ČR bylo nejméně stavebních povolení vydáno v roce 2014.

Graf 3.18 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Orientační hodnota nově povolených staveb se zvyšovala od roku 2016.

Orientační hodnota staveb povolených v Jihočeském kraji klesala v letech 2010 až 2015 především kvůli hodnotě staveb na ochranu životního prostředí. V roce 2016 se meziročně zvýšila o více než jednu třetinu díky rostoucí hodnotě povolených bytových a nebytových budov, ale v roce 2017 o 8 % klesla (pokles hodnoty nebytových budov). V letech 2018 a 2019 již rostla, přitom v roce 2019 o 27 % (především díky vyšší hodnotě bytových a nebytových budov a ostatních staveb). Orientační hodnota staveb povolených v roce 2019 byla oproti roku 2009 nižší o 11 %. Během posledních deseti let byly v kraji povoleny stavby v předpokládané hodnotě 161 mld. Kč.

Průměrná hodnota povolené stavby v roce 2019 byla historicky nejvyšší.

Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení v Jihočeském kraji z roku 2010 (2,9 mil. Kč) byla až do roku 2018 nejvyšší. Překonal ji až rok 2019 hodnotou 3,1 mil. Kč. V kraji byla tato hodnota historicky nejvyšší, v regionálním srovnání však byla třetí nejmenší. V posledním desetiletí byl v Jihočeském kraji rokem s nejnižší průměrnou hodnotou na jedno povolení rok 2012, kdy dosáhla 1,8 mil. Kč.

Velké rozdíly v průměrné hodnotě povolených staveb byly zaznamenány především u staveb na ochranu životního prostředí (od necelých 0,8 mil. Kč v roce 2016 po 5,6 mil. Kč v roce 2010) a u staveb nebytových budov (od 1,8 mil. Kč v roce 2012 po 5,1 mil. Kč v roce 2019).

Nejvíce stavebních povolení bylo vydáno v okrese České Budějovice, nejméně v okrese Prachatice,...

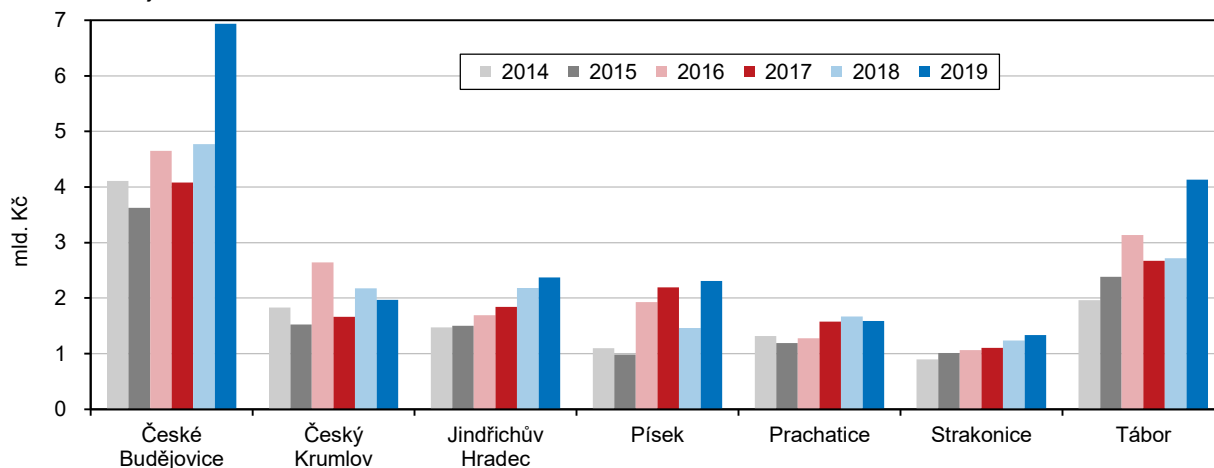
Z hlediska vnitroregionálního byl za poslední desetiletí největší počet stavebních povolení vydán v okresech České Budějovice (26 % z krajského počtu), Jindřichův Hradec (19 %) a Tábor (16 %), předpokládaná hodnota staveb povolených za 10 let dosáhla v okrese České Budějovice 50 mld. Kč (31 % z kraje), Tábor 28 mld. Kč (18 %) a Jindřichův Hradec 20 mld. Kč (12 %). Nejméně stavebních povolení v posledních deseti letech bylo vydáno v okrese Prachatice (7,4 % z krajského počtu) a Písek (9,6 %), okresem s nejnižší předpokládanou hodnotou povolených staveb byly Strakonice.

...přitom oba okresy měly nejvyšší průměrnou hodnotu na 1 povolení.

Nejvyšší průměrnou orientační hodnotu měla stavební povolení v okrese Prachatice, v posledním desetiletí s výjimkou jednoho roku vždy nad 3,0 mil. Kč a v okrese České Budějovice, kde byla v roce 2010 a 2019 průměrná hodnota povolené stavby dokonce vyšší než 4,0 mil. Kč. Stavby s nejnižší průměrnou orientační hodnotou byly povolovány v okrese Strakonice (v průměru za 10 let 1,4 mil. Kč) a Jindřichův Hradec (1,5 mil. Kč).

Graf 3.19 Orientační hodnota povolených staveb podle okresů v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba

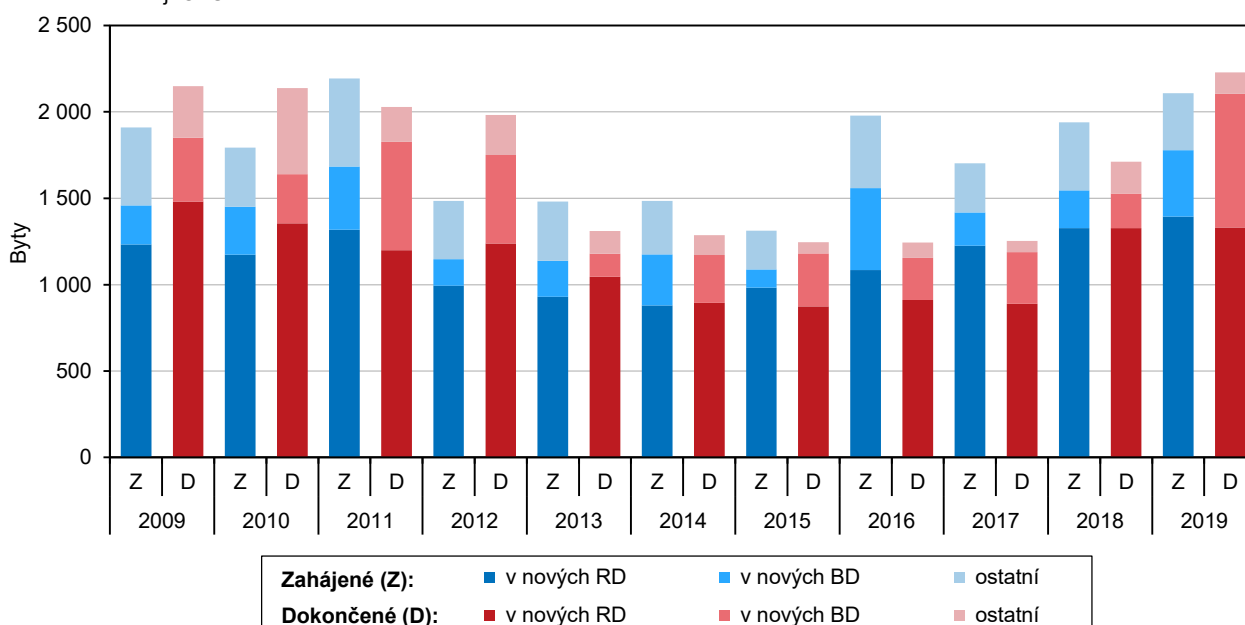
Výstavba bytů reagovala na oživení ekonomiky se zpožděním.

Rozvoj bytové výstavby spojený s oživením ekonomiky se v Jihočeském kraji poněkud opozdil. Zatímco v ČR se počet zahájených bytů zvyšoval od roku 2014 každoročně v průměru o 10 %, v Jihočeském kraji se zvýšil až v roce 2016, a to rovnou o 51 %, především díky rozsáhlé výstavbě bytových domů (473 bytů). V roce 2017 se již další nová výstavba bytových domů v takovém rozsahu neopakovala a celkový počet zahájených bytů meziročně klesl o 14 %. Od roku 2018 počet zahájených bytů rostl, v roce 2018 meziročně o 14 % a v roce 2019 o 9 % na 2 108 zahájených bytů. Více bytů než v roce 2019 bylo zahajováno v letech 1997 až 2008 a v roce 2011.

Počet dokončených bytů, který se v ČR zvyšoval od roku 2015, v Jihočeském kraji až do roku 2016 klesal, tehdy byl v kraji dokončen nejnižší počet bytů od roku 2000. Zvyšovat se začal až od roku 2017 nejprve zvolna, a v letech 2018 a 2019 progresivně; v obou letech meziročně o více než 30 %.

Graf 3.20 Bytová výstavba v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

Dvě třetiny nových bytů vznikaly v nových rodinných domech.

V bytové výstavbě dlouhodobě převažují byty v nových rodinných domech (RD). Zatímco počet zahájených bytů v nových RD se v kraji zvyšoval od roku 2015, počet dokončených bytů v letech 2014 až 2017 kolísal kolem hodnoty 900, zvýšil se až v roce 2018 na 1,3 tis. a v roce 2019 se na tomto počtu držel. V úhrnu za poslední desetiletí, kdy bylo zahájeno 17,5 tis. bytů a dokončeno 16,4 tis. bytů, se byty v nových RD podílely na zahájených a dokončených bytech ze dvou třetin (65 % a 67 %).

Byty v bytových domech se na počtu dokončených podílely z více než pětiny.

Druhou nejpočetnější skupinu tvoří byty v bytových domech (BD). Jejich počty značně kolísaly podle fáze výstavby. Od roku 2010 bylo nejvíc bytů v nových BD zahájeno v roce 2016 (473) a dokončeno v roce 2019 (773). V úhrnu za poslední desetiletí se na zahájených bytech podílely 15 % a na dokončených bytech 22 %.

Absolutně nejvíc bytů bylo dokončeno v krajském městě a jeho okolí.

V letech 2014 až 2019 bylo v kraji dokončeno 9 tis. bytů. Více než jedna pětina z nich připadala na krajské město. Dokončených 1 879 bytů řadí České Budějovice na šesté místo v celorepublikovém žebříčku obcí. Na druhém místě jihočeského žebříčku obcí podle počtu dokončených bytů v letech 2014 až 2019 byly s velkým odstupem Strakonice (232 bytů), za nimi Srubec (195 bytů) a Dačice (rovněž 195 bytů). Na pátém a šestém místě byla další okresní města Jindřichův Hradec

(191 bytů) a Tábor (163 bytů). Za nimi s více než 100 dokončenými byty za posledních 6 let byly další obce sousedící s krajským městem – Včelná (132 bytů) a Litvínovice (109 bytů). Dále se umístilo Lipno nad Vltavou se 111 novými byty určenými především k rekreaci a Hluboká nad Vltavou (108 bytů).

Nejvíce bytů v přepočtu na 1 tisíc obyvatel se stavělo v rekreačních oblastech.

Bytová výstavba se kromě měst a jejich okolí soustřeďovala také do horských či rekreačních oblastí s relativně řidším osídlením, kde šlo spíše o byty k rekreaci. Po přepočtu na 1 tis. obyvatel se obce z těchto oblastí dostaly do popředí v žebříčku intenzity dokončování bytové výstavby. První místo v Jihočeském kraji patřilo Kvildě, kde bylo v letech 2014 až 2019 dokončeno každým rokem v průměru 56,2 bytů na 1 tis. obyvatel (celkem bylo v obci dokončeno 48 bytů, většina z nich v roce 2019). To ji v celorepublikovém žebříčku obcí podle intenzity dokončování bytové výstavby vyneslo na bronzovou příčku. Na druhém místě jihočeského žebříčku podle intenzity výstavby se umístilo Lipno nad Vltavou, kde bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každým rokem dokončeno 27,9 bytu (celorepublikově sedmnácté místo). Z šumavských obcí se v popředí umístila také Borová Lada s intenzitou výstavby 15,4 bytů na 1 tis. obyvatel.

Vyšší intenzita dokončování bytové výstavby byla také v blízkosti velkých měst.

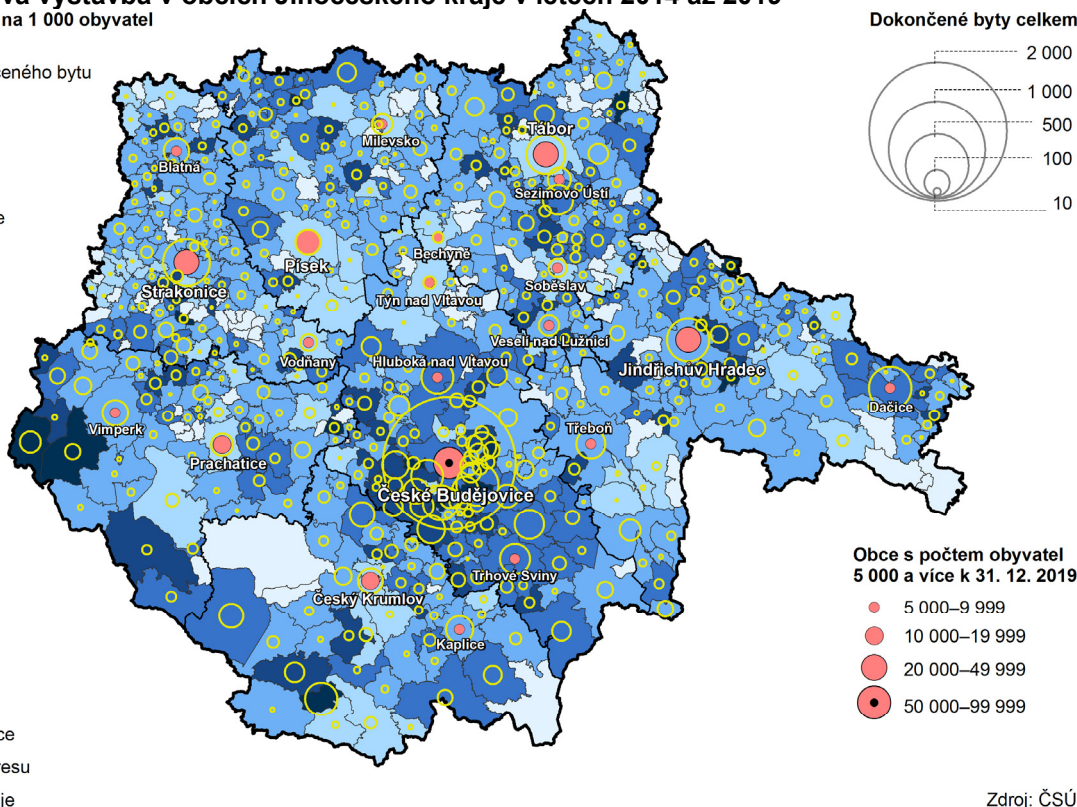
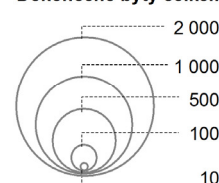
Další přední místa v intenzitě bytové výstavby obsadily v kraji obce často z těsného sousedství větších měst, kde šlo především o byty k trvalému bydlení, které vedly ke zvýšení počtu obyvatel. Poblíž Českých Budějovic se jednalo o obce Adamov (intenzita 15,7), Jivno (intenzita 14,4), Srubec, Závraty, Včelná a Branišov (ve všech v průměru více než 11 dokončených bytů na 1 tis. obyv. a rok). Do této kategorie obcí patří i Babice na Prachaticku a Horní Skrýchov a Kačlehy na Jindřichohradecku.

Ktg 3.5 Bytová výstavba v obcích Jihočeského kraje v letech 2014 až 2019

Dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)

Dokončené byty celkem

Obce s počtem obyvatel 5 000 a více k 31. 12. 2019

- 5 000–9 999
- 10 000–19 999
- 20 000–49 999
- 50 000–99 999

— Hranice obce
 — Hranice okresu
 — Hranice kraje

Zdroj: ČSÚ

V letech 2014 až 2019 nebyl v kraji dokončen žádný byt v 15 % obcí.

Protipólem vysoké stavební aktivity bylo 96 obcí, ve kterých nebyl zkolaudován v letech 2014–2019 žádný byt. Šlo zejména o menší obce, jejichž podíl na počtu obyvatel kraje představoval 1,9 %. Největší obcí (s 500 a více obyvateli) bez nových bytů byla Dešná, Cizkrajov a Písečné na Jindřichohradecku a Putim na Písecku.

Intenzita dokončování bytových výstavby v kraji byla sedmá nejvyšší v ČR,...

V krajském městě bylo v přepočtu na 1 tis. obyvatel každoročně dokončeno 3,3 bytu; což ho v jihočeském žebříčku obcí zařadilo na 187. místo. V celém Jihočeském kraji bylo v letech 2014–2019 na 1 tis. obyvatel každoročně v průměru dokončeno 2,3 bytu, méně než v průměru za ČR (2,8). V regionálním srovnání se kraj umístil na sedmém místě. První a druhé místo v intenzitě dokončování bytové výstavby obsadilo hlavní město Praha a Středočeský kraj (4,3 resp. 4,2 bytu), poslední místo Ústecký kraj (1,2 bytu).

...intenzita zahajování bytů byla šestá nejvyšší.

V Jihočeském kraji byla v letech 2014–2019 v průměru každoročně zahajována v přepočtu na 1 tis. obyvatel výstavba 2,7 bytů, což kraj zařadilo na šesté místo mezi regiony. S nejvyšší intenzitou byla výstavba bytů zahajována ve Středočeském kraji (4,2 bytu), s nejnižší v Ústeckém kraji (1,5 bytu).

Cestovní ruch

Jihočeský kraj měl druhý největší počet lůžek v HUZ a nejvíce míst pro stany a karavany.

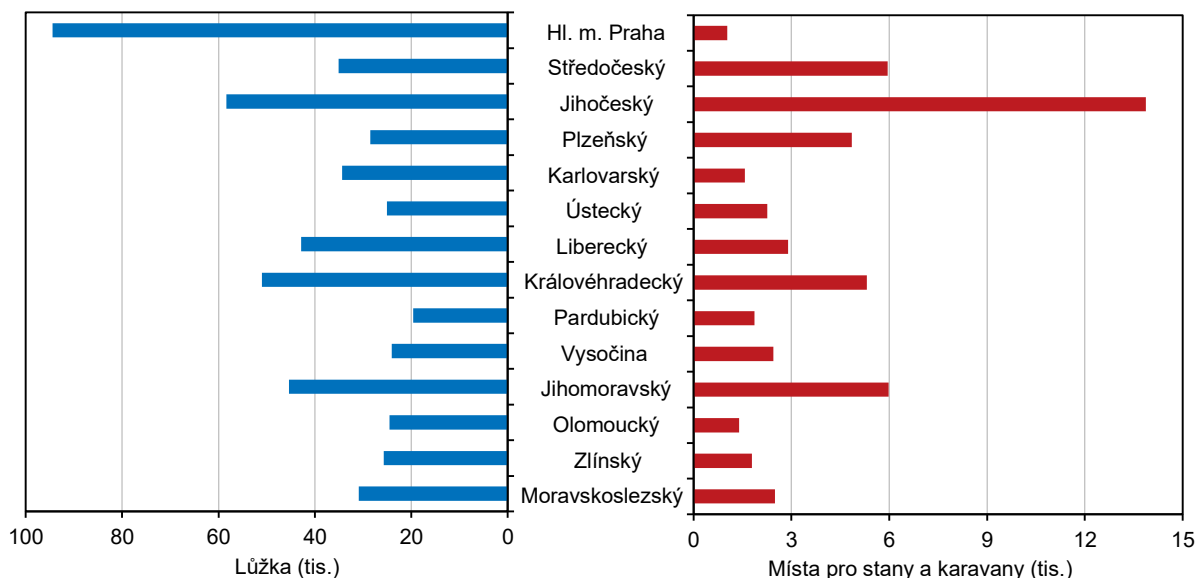
Jihočeský kraj měl v letech 2012⁷ až 2019 mezi regiony největší počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ), druhý největší počet lůžek po hlavním městě Praze a největší počet míst pro stany a karavany. V počtu hostů HUZ se pravidelně umisťoval na třetím místě a v počtu přenocování na třetím nebo čtvrtém místě.

Návštěvnost kraje byla třetí nejvyšší v rámci ČR.

V roce 2019 bylo v kraji 1 181 hromadných ubytovacích zařízení a v nich přes 58 tis. stálých lůžek (11 % z kapacity ČR) a téměř 14 tis. míst pro stany a karavany (26 % z celé ČR). Do těchto zařízení přijelo bezmála 1,8 mil. hostů (podíl 8,1 % na ČR), kteří se ubytovali na 4,5 mil. nocí (7,8 %). Více hostů v HUZ než jižní Čechy hlásila Praha a Jihomoravský kraj, více přenocování Praha, Karlovarský kraj (díky lázeňským ubytovacím zařízením) a jen s těsným náskokem Královéhradecký kraj.

Graf 3.21 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

Výkony HUZ v kraji se od roku 2013 zvyšovaly...

Oživení ekonomiky provázal rozvoj cestovního ruchu. HUZ Jihočeského kraje zaznamenávala v meziročním srovnání rostoucí zájem o ubytování při hodnocení podle čtvrtletních údajů od 2. čtvrtletí 2014. Podle ročních údajů se příjezdy hostů celkem i jejich přenocování meziročně zvyšovaly již sedm let v řadě za sebou, od roku 2013 do roku 2019. Trvale rostl počet tuzemských hostů a s výjimkou roků 2013

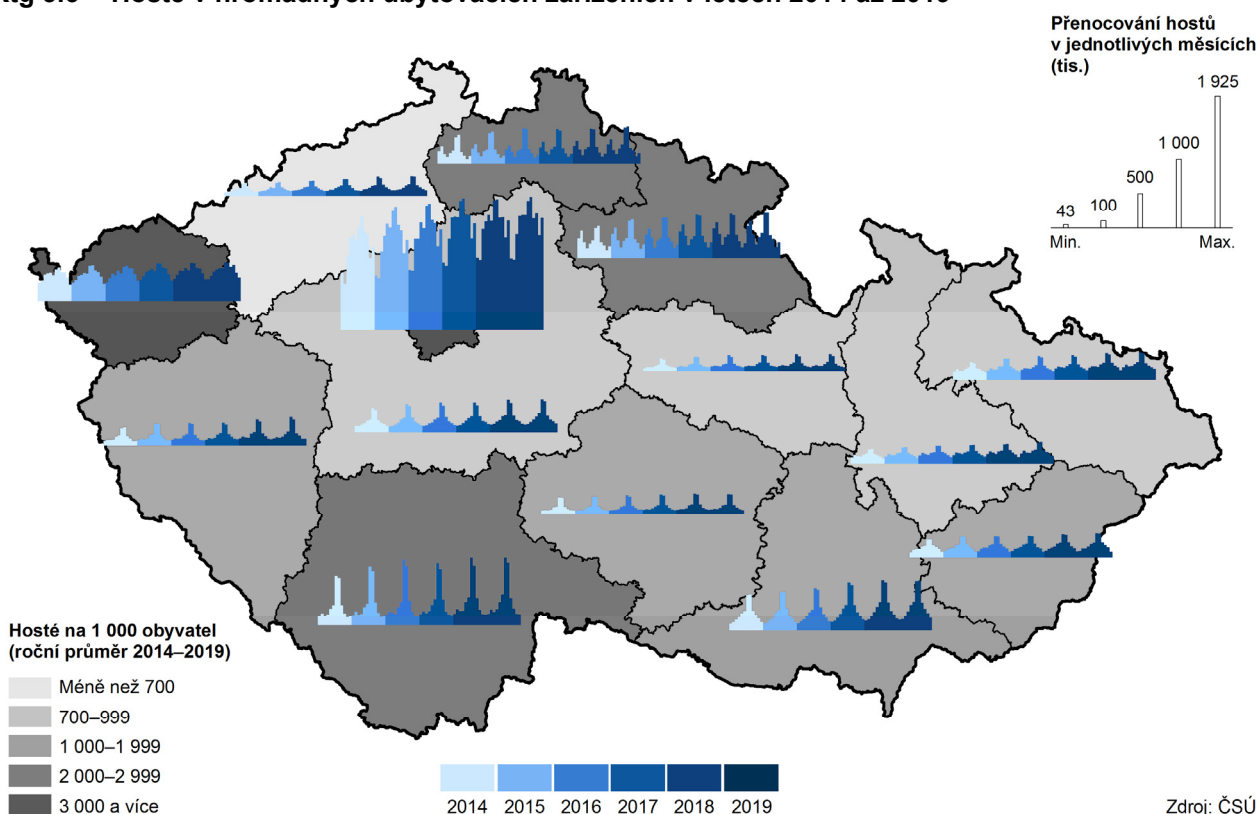
⁷ Na základě projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a došlo k revizi dat kapacit i návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Nové srovnatelné časové řady jsou publikované od roku 2012.

a 2017, kdy došlo k nepatrnému poklesu, i počet jejich přenocování. Počet zahraničních hostů a jejich přenocování se zvyšoval až do roku 2018, v roce 2019 mírně klesl (-1,0 %, resp. -3,0 %).

... a v roce 2019 byly rekordní.

Výkony HUZ Jihočeského kraje v roce 2019 byly nejlepší od roku 2012. Oproti roku 2012 byl počet tuzemských hostů vyšší o 50 % a jejich přenocování o 40 %, počet cizinců vzrostl bezmála o 90 % a počet jejich přenocování téměř o 50 %. Vynikající výsledky za hromadná ubytovací zařízení vykázaly i ostatní kraje, prakticky ve všech krajích od roku 2015 celkový počet hostů i jejich přenocování rostly.

Ktg 3.6 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v letech 2014 až 2019

Do jižních Čech směřovali stále častěji hosté z Asie,...

Do jižních Čech mířili stále častěji hosté z Asie. Během roku 2019 jich přijelo třikrát více než v roce 2012. Téměř na šestnásobek se zvýšil počet hostů z Číny a na čtyřnásobek počet hostů z Korejské republiky. Počet příjezdů z Evropy rostl mírněji (+31 %), přičemž počet Němců se za stejnou dobu zvýšil o 36 %, Rakušanů o 62 % a počet Slováků se zdvojnásobil.

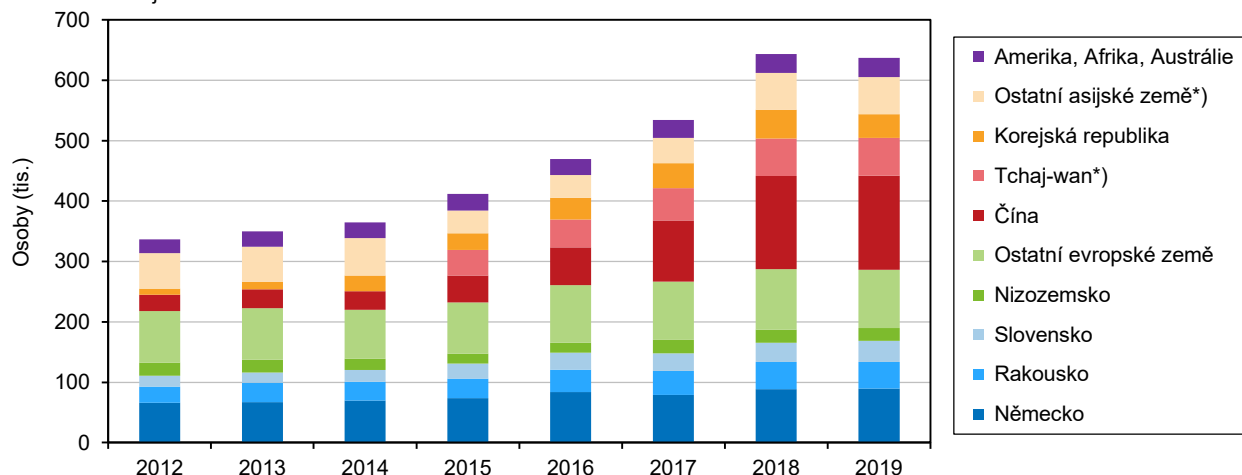
...především z Číny, která od roku 2017 vede statistiku zahraničních hostů.

Ve struktuře hostů HUZ Jihočeského kraje se až do roku 2018 zvyšoval podíl cizinců (z 30,4 % v roce 2012 na 37,3 % v roce 2018), v roce 2019 se snížil na 35,6 %. Přitom mezi cizinci posilovali své zastoupení hosté z Asie, především z Číny, kteří v roce 2017 zaujali první místo, poté co svým počtem přecíslili dříve nejčastější návštěvníky z Německa. V roce 2019 ve struktuře zahraniční klientely podle počtu hostů následovaly za Čínou a Německem (s podílem 24 %, resp. 14 %) Tchaj-wan (10 %), Rakousko (7 %) a Korejská republika (6 %). Vzhledem k tomu, že asijské hosté v HUZ přenocují zpravidla jen jednu noc, bylo pořadí zemí podle počtu přenocování poněkud odlišné: první Německo (podíl 22 %), druhá Čína (15 %), za nimi Nizozemsko (9 %, zásluhou nejdelších pobytů), Slovensko (7 %) a Rakousko (7 %).

Graf 3.22 Zahraniční hosté podle země původu v HUZ Jihočeského kraje

Zdroj: ČSÚ

*) údaje za Tchaj-wan samostatně uvedeny od roku 2015; do roku 2014 zahrnutý do ostatních asijských zemí

...především z Číny, která od roku 2017 vede statistiku zahraničních hostů.

Ve struktuře hostů HUZ Jihočeského kraje se až do roku 2018 zvyšoval podíl cizinců (z 30,4 % v roce 2012 na 37,3 % v roce 2018), v roce 2019 se snížil na 35,6 %. Přitom mezi cizinci posilovali své zastoupení hosté z Asie, především z Číny, kteří v roce 2017 zaujali první místo, poté co svým počtem přecísílili dříve nejčastější návštěvníky z Německa. V roce 2019 ve struktuře zahraniční klientely podle počtu hostů následovaly za Čínou a Německem (s podílem 24 %, resp. 14 %) Tchaj-wan (10 %), Rakousko (7 %) a Korejská republika (6 %). Vzhledem k tomu, že asijsí hosté v HUZ přenocují zpravidla jen jednu noc, bylo pořadí zemí podle počtu přenocování poněkud odlišné: první Německo (podíl 22 %), druhá Čína (15 %), za nimi Nizozemsko (9 %, zásluhou nejdelších pobytů), Slovensko (7 %) a Rakousko (7 %).

Mezi hosty z ciziny v roce 2018 a 2019 převládali Asiaté nad Evropany.

Rostoucí příliv hostů z Asie zamíchal i pořadím na prvních dvou místech v rozdělení hostů podle kontinentů. V letech 2018 a 2019 tvořili největší část zahraniční klientely Asiaté (po oba roky 50 %, v roce 2012 podíl 28 %). Podíl cizinců z evropských zemí se snížil na 45 %, když v roce 2012 dosahoval 65 % a ještě v roce 2017 činil 50 %.

Nejvíce lůžkové kapacity a míst pro stany a karavany nabízely okresy Český Krumlov a Jindřichův Hradec.

Z hlediska meziokresního srovnání nabízely nejvíce stálých lůžek okresy Český Krumlov, kde je zhruba stejné množství lůžek v hotelech, penzionech a ostatních zařízeních (dohromady 82 % z lůžkové kapacity okresu), a Jindřichův Hradec, který má kromě penzionů a ostatních zařízení také velký počet lůžek v kempech. Oba okresy navíc nabízely v HUZ několik tisíc míst pro stany a karavany (dohromady 16 % z celorepublikového počtu). Třetí největší počet lůžek v kraji poskytoval okres České Budějovice.

Nejvíce hostů k největšímu počtu přenocování přilákala HUZ okresu Český Krumlov.

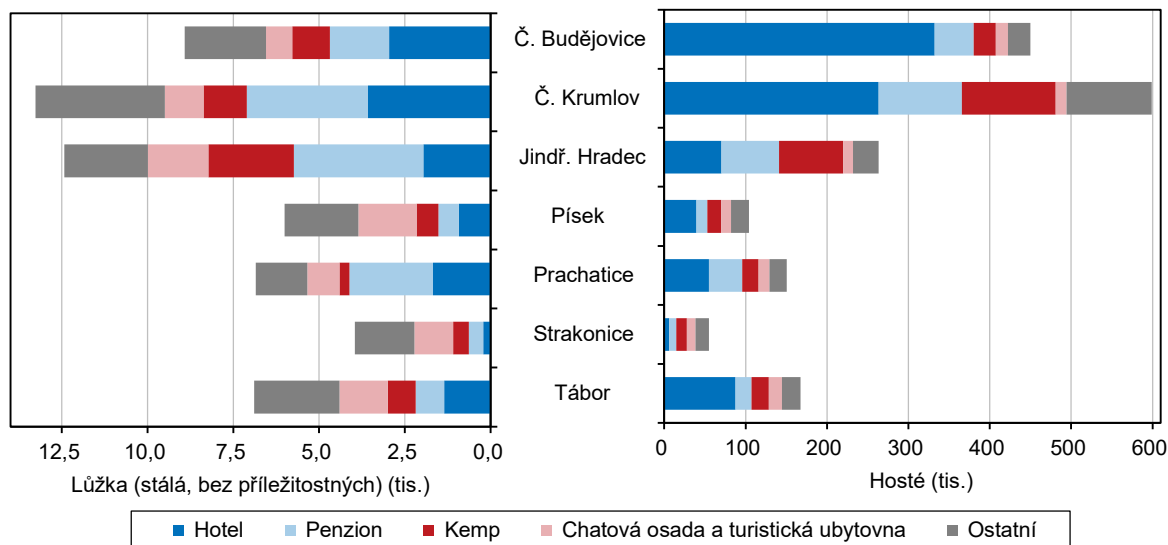
Hosté Jihočeského kraje v letech 2012 až 2019 preferovali ubytování v okresech Český Krumlov, České Budějovice a Jindřichův Hradec, a to v tomto pořadí. V žebříčku podle počtu přenocování se jistě i díky velké nabídce míst pro stany a karavany za prvním okresem Český Krumlov umístil na druhém místě Jindřichův Hradec a až na třetím České Budějovice.

Počet hostů se nejvíce zvýšil v okrese České Budějovice.

Okres České Budějovice předčil ostatní jihočeské okresy v dynamice počtu hostů, a zvláště cizinců, když mezi roky 2012 a 2019 tam počet hostů celkem vzrostl na více než dvojnásobek a počet cizinců na trojnásobek. Počet hostů ubytovaných v HUZ okresu Český Krumlov se za stejnou dobu zvýšil o 59 %, v okrese Jindřichův Hradec o 43 %.

Graf 3.23 Počet lůžek a ubytování hosté podle kategorie HUZ v okresech Jihočeského kraje v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

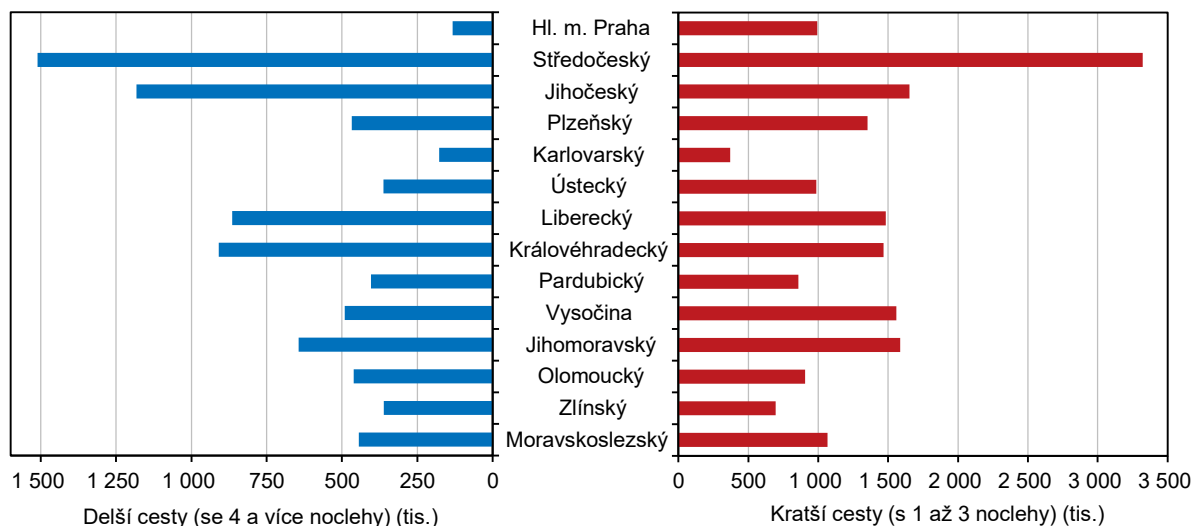

Podle výsledků VŠCR byl v roce 2019 při cestách ve volném čase občanů ČR druhým nejčastějším cílem delších i kratších cest Jihočeský kraj.

Informace o cestách občanů České republiky v jejich volném čase přináší výsledky Výběrového šetření cestovního ruchu⁸ (VŠCR). Z nich vyplývá, že v letech 2012 až 2019 byl Jihočeský kraj vybírán za cíl tuzemských delších cest jako druhý nejčastější hned po kraji Středočeském a v roce 2018 byl dokonce první. Kratší cesty ve volném čase, mezi které patří i víkendové pobyty na chatách a chalupách, směřovaly tradičně s výraznou převahou nejčastěji do Středočeského kraje. A protože preference obyvatel ohledně cíle kratších cest se často měnily, střídalo se i umístění Jihočeského kraje. V letech 2012, 2014, 2017 a 2019 byl vybírán jako druhý nejčastější cíl kratších cest, ale v roce 2013 obsadil až páté místo, v roce 2015 čtvrté místo a v roce 2016 a 2018 třetí místo. V roce 2019 se vypravilo do jižních Čech na delší cesty téměř 1,2 mil. osob (podíl na ČR 14 %) a na kratší cesty 1,7 mil. osob (podíl na ČR 9 %).

Graf 3.24 Cesty českých občanů v tuzemsku za účelem trávení volného času v roce 2019

Zdroj: ČSÚ (VŠCR)

⁸ Výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR) se provádí každý měsíc v náhodně vybraném vzorku domácností. Všechny osoby ve věku 15 a více let vybraných domácností jsou dotazovány na své cesty (služební a soukromé) mimo obvyklé prostředí (bydliště, internát apod.), přičemž není podstatné, kde respondenti nocovali. Ve výsledcích jsou pak cesty rozlišovány na tuzemské a zahraniční. Soukromé cesty jsou rozděleny podle délky trvání na delší – se čtyřmi a více noclehy – a kratší – s jedním až třemi noclehy (včetně víkendových pobytů). Výsledky šetření jsou přepočteny na populaci České republiky ve věku 15 a více let.

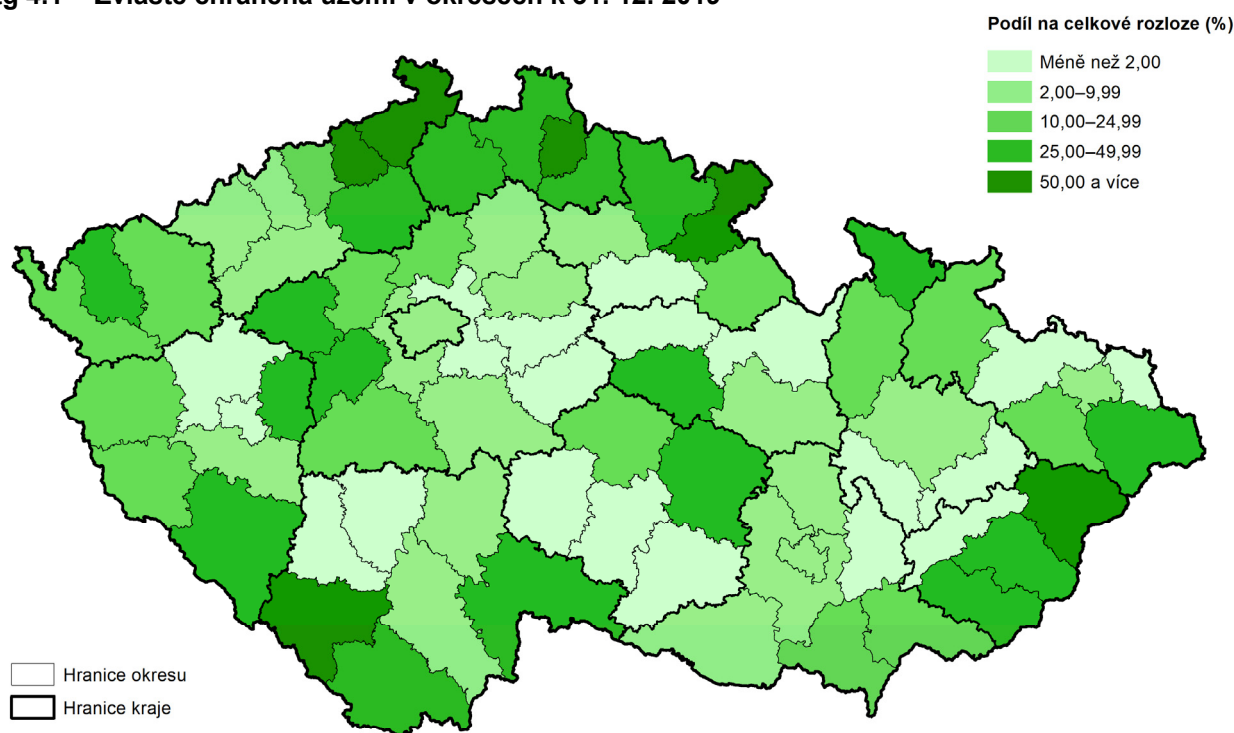

4. Životní prostředí

Na území Jihočeského kraje se ke konci roku 2019 nacházelo 337 zvláště chráněných území.

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se provádí prostřednictvím zvláště chráněných území. Cílem nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území či jeho části samovolnému vývoji. V Jihočeském kraji se podle údajů Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR) k 31. 12. 2019 nacházelo 337 zvláště chráněných území s celkovou rozlohou 2 065 km². Kraj tak vykazoval největší plochu chráněných území v rámci celého Česka. Nejrozsáhlejší z nich (1 640 km²) byla trojice chráněných krajinných oblastí Šumava, Třeboňsko a Blanský les. Na Národní park Šumava připadalo 341 km². Počet maloplošných zvláště chráněných území se mezitím zvýšil o jedno území, kdy byla zřízena přírodní památka v okrese Písek. Celkem bylo v kraji 333 takto chráněných ploch, které se rozkládaly na 165 km². Jejich převážnou většinu tvořily přírodní památky a rezervace.

Ktg 4.1 Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2019

Pozn.: zahrnuty národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. V ukazateli jsou zohledněny vzájemné překryvy chráněných území (tzn. nejsou započítána maloplošná ZCHÚ ležící na území velkoplošných ZCHÚ).

Pramen: AOPK ČR

Nejvíce přírodních památek bylo na Prachaticku.

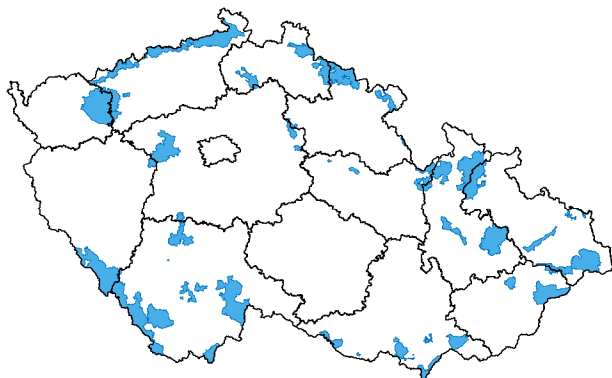
Zvláště chráněná území se podílela 21,3 % na celkovém území kraje. V mezikrajském srovnání byl tento podíl pátý nejvyšší. Z jednotlivých okresů kraje byl největší podíl chráněných území na Prachaticku (55,5 %), kde většinu zaujímal NP a CHKO Šumava. V tomto okrese se také vyskytovalo nejvíce přírodních památek (44). Druhý nejvyšší podíl chráněných území na území okresu vykazovalo Českokrumlovsko (35,7 %), zde jednoznačně největší plochu zabírala CHKO Šumava. V okrese Český Krumlov se rovněž nacházelo nejvíce přírodních rezervací (28).

Na jihu Čech bylo nejvíce ptačích oblastí.

Se vstupem do Evropské unie byla vymezena soustava chráněných území Natura 2000, která se skládá z ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. V Jihočeském kraji většinu ptačích oblastí vyhlásila vláda ČR nařízením v letech 2004 až 2005 a poslední dvě (Dehtář, Českobudějovické rybníky) v roce 2009. V rámci celého Česka má kraj nejvíce ptačích oblastí co do počtu i rozlohy; celkem se jich zde

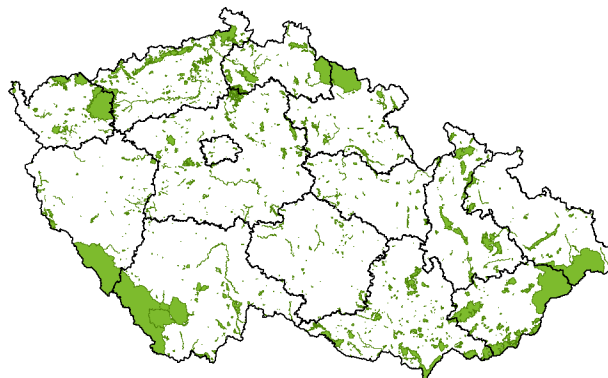
nachází devět s rozlohou 1 554 km². Od roku 2005 bylo v jižních Čechách vyhlášeno 116 evropsky významných lokalit, z tohoto počtu již bylo 14 lokalit zrušeno a v roce 2019 bylo evidováno 102 těchto lokalit (např. Borkovická blata, Kratochvíle-zámek, Vrbenské rybníky a další) na největší ploše mezi kraji – 1 645 km². Maloplošná a velkoplošná území i soustava Natura 2000 se z části překrývaly.

Ktg 4.2 Ptačí oblasti

Pramen: AOPK ČR

Ktg 4.3 Evropsky významné lokality

Pramen: AOPK ČR

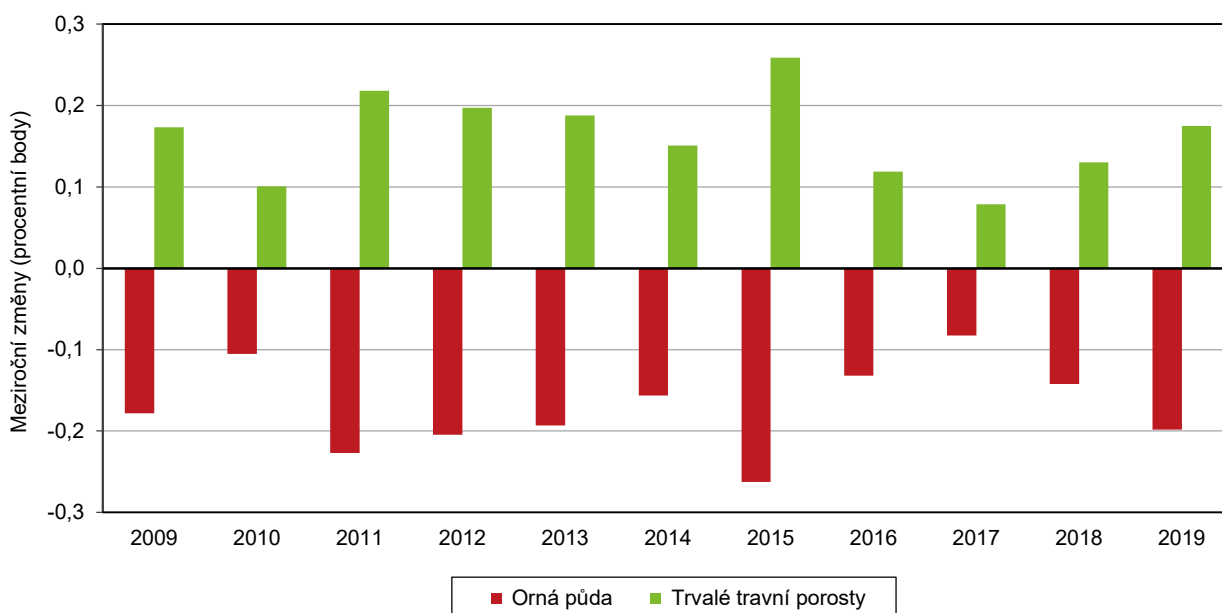
Půdní fond

Orné půdy v kraji i nadále ubývalo.

Ve využití půdy v kraji pokračoval v roce 2019 proces snižování výměry zemědělské půdy. Její rozloha poklesla až na 488 916 ha. V dlouhodobém časovém horizontu došlo k nárůstu ploch zemědělské půdy pouze v roce 2018 – jednalo se o nepatrné meziroční zvýšení o 11 ha. Podíl zemědělské půdy v roce 2019 představoval 48,6 % z celkové výměry kraje; v roce 2014 tento podíl činil 48,7 %. Ve struktuře zemědělské půdy zaznamenal výrazný úbytek podíl ploch orné půdy zejména ve prospěch podílu ploch trvalých travních porostů. Mezi roky 2014 a 2019 poklesla výměra orné půdy téměř o 4,5 tis. ha, naproti tomu se o takřka 3,5 tis. ha rozšířily plochy trvalých travních porostů.

Graf 4.1 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Jihočeském kraji

Pramen: ČÚZK

Největší měrou se na nezemědělské půdě podílely lesy.

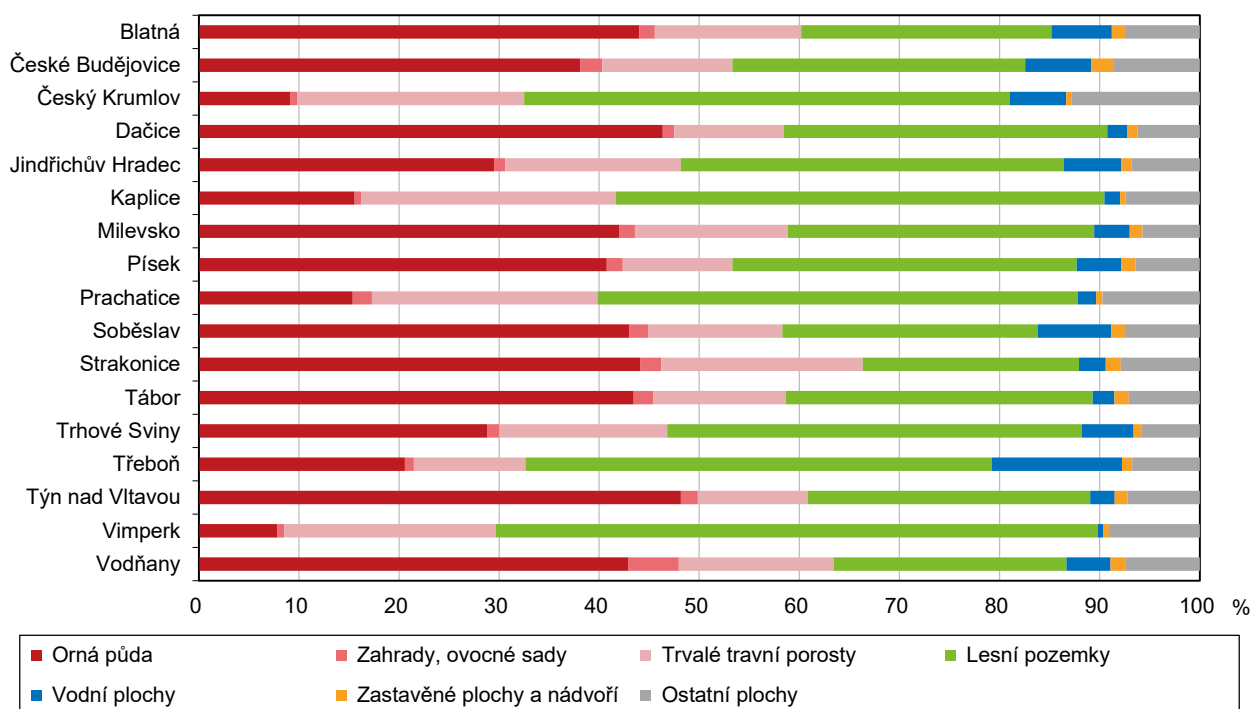
V roce 2019 se plocha nezemědělské půdy podílela 51,4 % na výměře kraje, v celkovém součtu představovala 516,9 tis. ha. Nejvyšší podíl na struktuře nezemědělské půdy měly lesní pozemky (73,5 %), jejichž rozloha se od roku 2014 rozšířila o 1 442 ha. Rovněž se zvětšovala i vodní a zastavěná plocha, v souhrnu za oba typy ploch o téměř 580 ha. Opačný trend byl zaznamenán u výměry ostatních ploch. Jejich rozloha od roku 2014 poklesla o 1 141 ha.

Výměra orné půdy se snížila také ve všech okresech.

V období 2014 až 2019 docházelo ve všech jihočeských okresech k poklesu podílů orné půdy na jejich celkové výměře. Naopak vzestup ve většině okresů kraje byl evidován u podílů výměry lesních pozemků, pouze na Českobudějovicku a Tábořsku tyto podíly stagnovaly. Nárůst podílů zastavěné plochy a nádvorí na celkové výměře vykázaly okresy České Budějovice, Jindřichův Hradec a Strakonice.

Graf 4.2 Struktura půdy ve správních obvodech ORP Jihočeského kraje k 31. 12. 2019

Pramen: ČÚZK

Největší podíl vodních ploch byl na Třeboňsku.

Při bližším pohledu na SO ORP Jihočeského kraje je patrné, že se jednotlivé správní obvody strukturou ploch od sebe značně liší. Nejvyšší výměru orné půdy v roce 2019 vykázal SO ORP Tábor (43,5 tis. ha), nejméně hektarů orné půdy bylo obhospodařováno ve správním obvodu Vimperk (4,2 tis. ha). Nejvíce ploch trvalých travních porostů (25,6 tis. ha) se nacházelo ve SO ORP Český Krumlov, kde se také nalézaly nejrozsáhlejší lesy (54,8 tis. ha). Nejméně lesních pozemků se rozkládalo na Vodňansku (4,2 tis. ha), kde byla rovněž vykázána nejnižší výměra trvalých travních porostů (2,8 tis. ha). Vodní plocha se rozprostírala na více než 6 tis. ha ve správních obvodech Český Krumlov a České Budějovice. Hranici 7 tis. ha přesáhly vodní plochy na Třeboňsku, kde byl také jejich podíl na celkové výměře správního obvodu nejvyšší.

Lesnictví

Podíl jehličnanů v lesích Jihočeského kraje se snižoval.

Rozloha jihočeských lesů se postupně zvětšuje. Ke konci roku 2019 se lesní pozemky nacházely na 380,0 tis. ha, což představovalo 37,8% podíl na celkové výměře půdy kraje. Porostní půda tvořila 97,2 %. Převažujícími lesními dřevinami v kraji, stejně tak jako v celé ČR, byly jehličnany. Nalézaly se na 309,9 tis. ha. Jejich

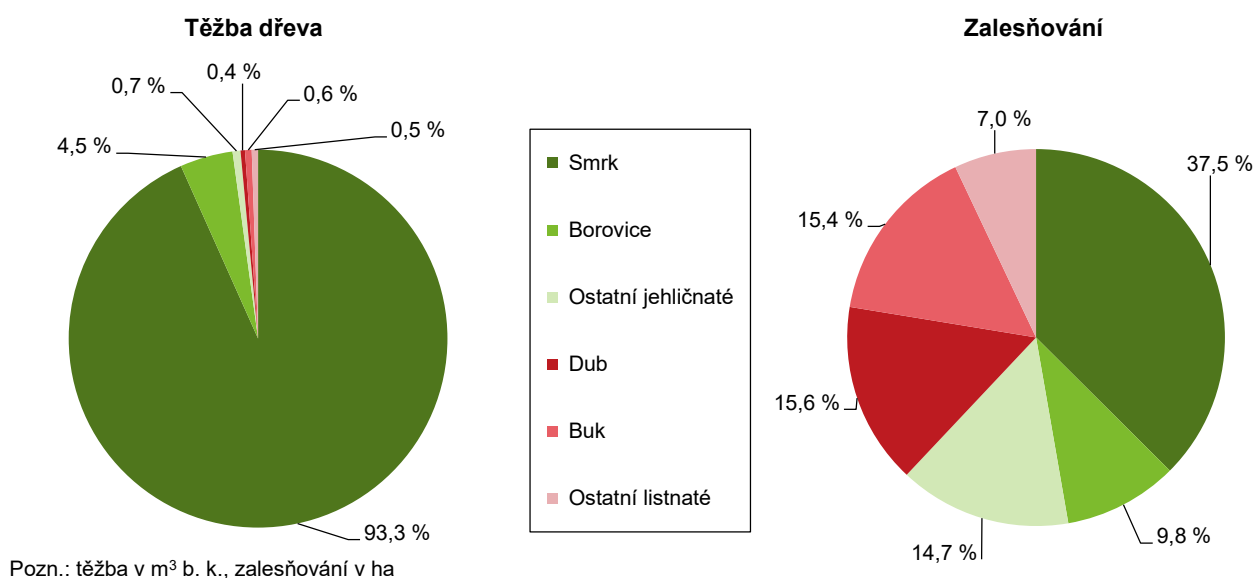
podíl na celkové ploše dřevin kraje se však postupem let pomalu snižoval. Ve srovnání s rokem 2000 poklesl o 4,5 procentního bodu na 84,0 % v roce 2019. Naproti tomu se trvale zvyšoval podíl listnatých dřevin, které pokrývaly plochu 58,9 tis. ha. Jižním Čechám příslušelo 14,2 % lesů ČR, čímž si v mezikrajském srovnání dlouhodobě udržují prvenství.

Podíl jehličnanů na zalesnění klesal, stále však převažoval smrk.

Zatímco v letech 2008 a 2009 celková plocha zalesnění a obnovy lesa provedené uměle v kraji mírně přesahovala hranici 3 tis. ha, v letech 2010 až 2018 tuto mez nepřekročila a kolísala okolo 2 tis. ha. V roce 2019 vykázal kraj prudký meziroční nárůst celkové plochy zalesnění a obnovy lesa na 3 017 ha půdy (+41,2 %). Podíl jehličnatých dřevin na zalesnění v jihočeských lesích se meziročně snížil o 6,0 procentního bodu na 62,0 %. Nejčastěji byl upřednostňován smrk, vysazený na 1 130 ha půdy. Borovice byla vysazena na 295 ha. Podíl listnatých dřevin se zvýšil na 38,0 %. Dubem bylo osázeno 470 ha půdy, bukem 464 ha. Nová generace lesa vytvořená přirozenou obnovou vznikla na 396 ha půdy.

Graf 4.3 Těžba dřeva a zalesňování podle dřevin v Jihočeském kraji v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

Těžba dřeva byla druhá nejvyšší od roku 2000.

V roce 2019 se v Jihočeském kraji meziročně zvýšil objem těžby dřeva o 28,0 %. Vytěžilo se 4 325,5 tis. m³ dřeva bez kůry a bylo tak dosaženo historicky druhé nejvyšší hodnoty od roku 2000. Nejvíce dřeva bez kůry se v kraji vytěžilo v roce 2007, kdy byly zejména na Šumavě odstraňovány následky orkánu Kyrill.

Nejčastěji těžbou dřevinou byl smrk.

Od roku 2000 tvořily jehličnany vždy minimálně 92,0 % z celkové těžby kraje. V letech 2006 a 2007 přesáhl podíl objemu těžby dřeva jehličnanů z celkové těžby kraje 98% hranici; obdobná situace nastala i v roce 2019 – jehličnany tvořily 98,5 % z celkové těžby, přičemž nejvíce se těžil smrk (4 034,2 tis. m³). Podíl listnatých dřevin činil 1,5 % s převažující těžbou buku (24,4 tis. m³). Na těžbě dřeva celé ČR se kraj podílel 13,3 %.

Nahodilou těžbu zásadně ovlivnil nárůst hmyzové těžby.

Zpracovaná nahodilá těžba dřeva (bez kůry) byla v roce 2019 významnou součástí celkového množství vytěženého dřeva. V Jihočeském kraji tvořila 95,7 %. Objem zpracované nahodilé těžby zaznamenal meziroční nárůst o 35,0 % a představoval celkem 4 138,0 tis. m³. Nejčastěji se v kraji získávalo dřevo v rámci nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem, která se v roce 2019 podílela na celkové zpracované nahodilé těžbě 81,7 %, zatímco v roce 2015 činil její podíl pouze 18,1 %. Kvůli

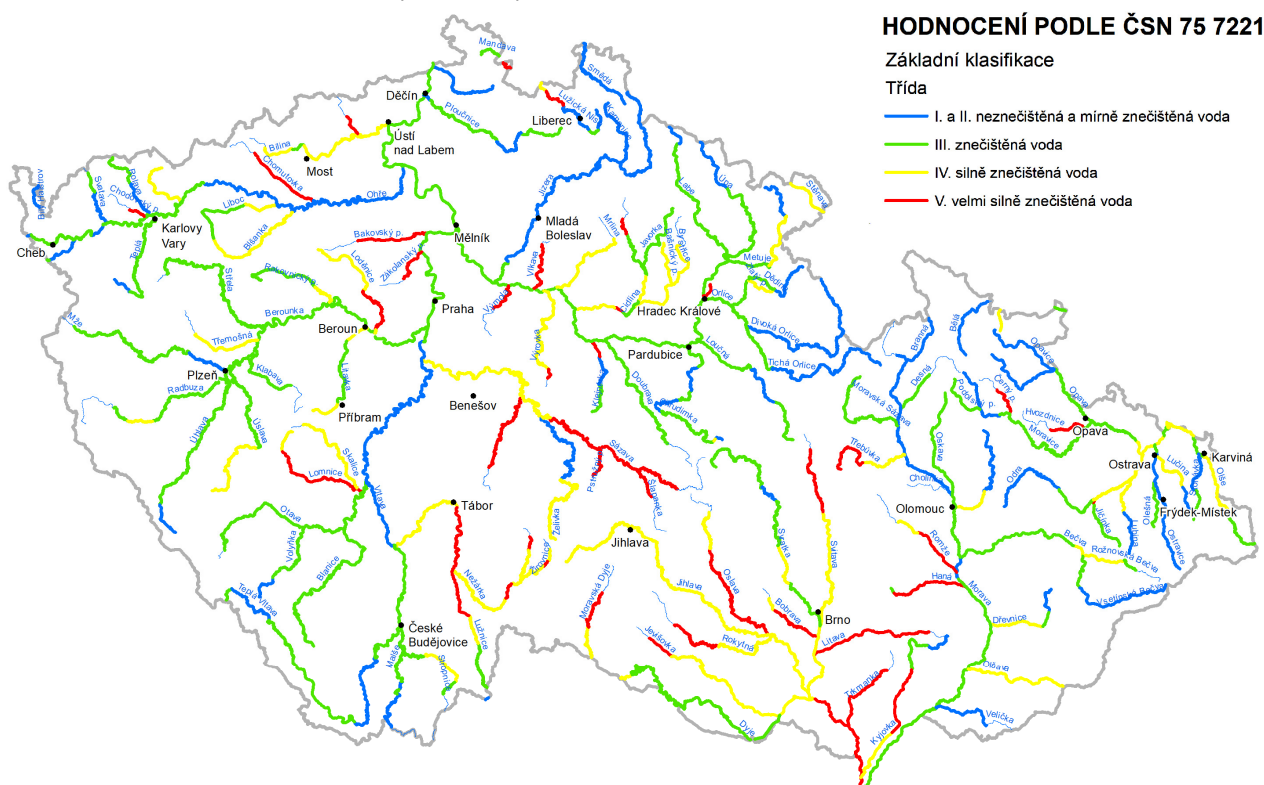

abnormálnímu suchu v roce 2015, které napomohlo k přemnožení kůrovce, opět vypukla kůrovcová kalamita. Od té doby objem nahodilé těžby v důsledku poškození hmyzem trvale stoupal. V roce 2015 se vytěžilo 198,1 tis. m³, v roce 2017 těžba stoupla na 648,8 tis. m³ dřeva a v roce 2019 to bylo již 3 380,3 tis. m³ dřeva, když meziroční nárůst činil 92,4 %. Těžba v důsledku živelních příčin se v roce 2019 meziročně snížila o necelou polovinu na 621,7 tis. m³ a na celkové zpracované nahodilé těžbě kraje se podílela 15,0 %.

Kvalita povrchových vod

Ktg 4.4 Jakost vody v tocích České republiky v letech 2018 až 2019

Pramen: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Pozn.: souhrnné hodnocení ukazatelů BSK₅, CHSK_{Cr}, N-NH₄⁺, P_{celk.} a saprobní index zoobentosu

Nejhorší kvalitu vody dlouhodobě vykazovala Lužnice a Lomnice.

Kvalita povrchových vod v kraji se z dlouhodobého hlediska (podobně jako v celé republice) významně zlepšila. Přesto podle dat za roky 2018 až 2019 zůstávaly úseky toků, kde znečištění dosahovalo vyšší třídy a oproti roku 2017 bylo rozsáhlejší. Nejhorší jakost vody v jižních Čechách dlouhodobě vykazovaly řeky Lužnice a Lomnice a nově také Nežárka, na nichž byla zaznamenána V. třída jakosti vody (velmi silně znečištěná voda). Jednalo se konkrétně o úsek Lužnice začínající před rybníkem Rožmberk a jdoucí až k městu Tábor, část toku řeky Lomnice v úseku od města Mladý Smolivec po soutok s řekou Otavou, a dále horní tok Nežárky.

Vodovody a kanalizace

Na veřejný vodovod bylo napojeno téměř 90 % obyvatel kraje.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu necelých 575 tisíc obyvatel, přičemž jejich podíl na celkovém obyvatelstvu kraje činil 89,4 %. Jednalo se o třetí nejnižší podíl mezi kraji Česka, který byl zapříčiněn zejména rozdrobenou sídelní strukturou a technickými možnostmi budování této infrastruktury. Celková délka vodovodní sítě v kraji činila 6 319 km a počet vodovodních přípojek dosáhl hodnoty 152,4 tisíc.

Více než 40 % pitné vody bylo vyrobeno z podzemních zdrojů.

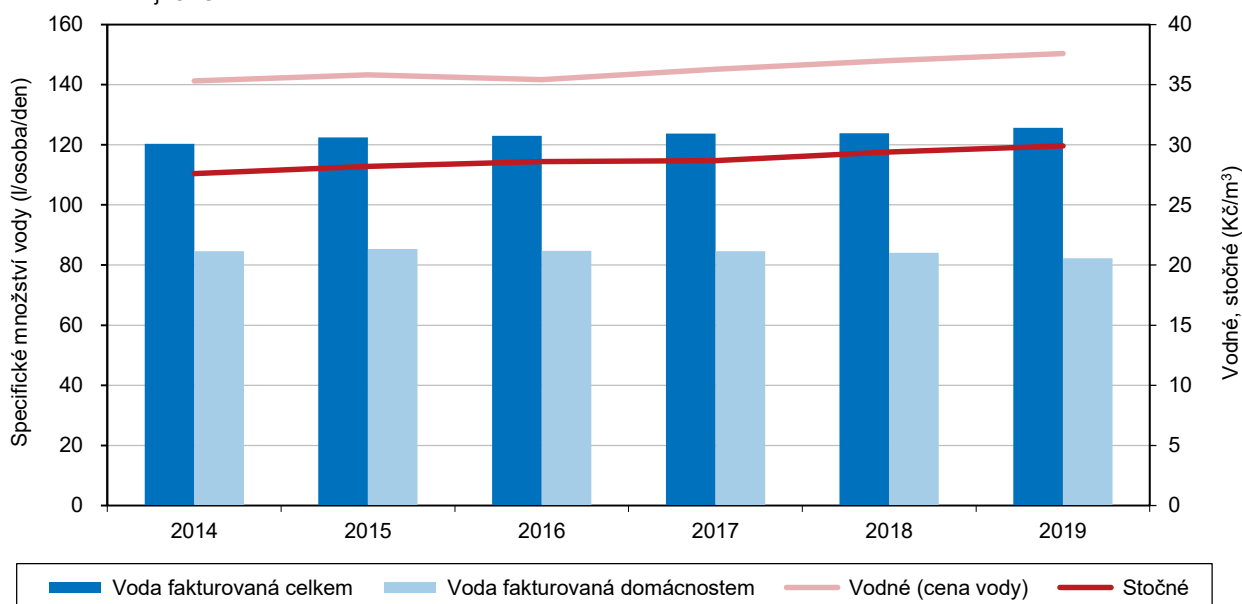
Vodohospodářská zařízení v kraji v roce 2019 vyrobila 33,7 mil. m³ vody, nárůst oproti roku 2018 byl nepatrný (+0,1 %). Z celkového množství vyrobené pitné vody připadalo na podzemní vodu téměř 42 %. Meziroční nárůst výroby z podzemních zdrojů činil necelých 20 %. Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci (32,7 mil. m³) bylo fakturováno 26,4 mil. m³ vody, z toho fakturace pro domácnosti tvořila téměř dvě třetiny. Celkem bylo domácnostem fakturováno 17,3 mil. m³ pitné vody (meziročně o 2,6 % méně).

Spotřeba vody fakturované domácnostem v kraji dlouhodobě klesá.

Od roku 2014 došlo v Jihočeském kraji k nárůstu spotřeby fakturované vody celkem na osobu a den o 5,3 litru na hodnotu 125,6 litrů. Tento ukazatel se v rámci celé ČR zvýšil o něco méně (+4,3 l/os./den) a dosáhl hodnoty 133,5 l/os./den. Specifické množství vody fakturované domácnostem v kraji za posledních pět let naopak pokleslo o 2,4 l/os./den na hodnotu 82,3 l/os./den. V jižních Čechách spotřeba domácností klesá již od roku 2012. Za toto období se snížila o 4,3 l/os./den. Naopak republikový údaj zaznamenal od roku 2014 nárůst o 3,3 l/os./den.

Graf 4.4 Specifické množství fakturované vody, vodné a stočné v Jihočeském kraji

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 spotřeboval každý Jihočech denně o téměř 31 litrů vody méně než obyvatel Prahy.

Průměrné množství vody fakturované domácnostem v celé ČR dosáhlo hodnoty 90,6 l/os./den. Největší specifické množství vody na osobu a den bylo fakturováno domácnostem v Praze (113,1 l), naopak nejmenší denní spotřeba vody byla zaznamenána ve Zlínském kraji (78,7 l/os.). Oproti jižním Čechám se ve Zlínském kraji fakturovalo průměrně o necelé 4 litry vody na osobu a den méně, naopak v Praze byla denní spotřeba vody o téměř 31 litrů na osobu vyšší.

Cena vody na jihu Čech byla čtvrtým rokem nižší než průměr celé ČR.

Průměrná cena za 1 m³ vody se v roce 2019 meziročně zvýšila ve všech krajích, nejvíce v Karlovarském (+1,9 Kč). V Jihočeském kraji si vodárenské společnosti za 1 metr krychlový vody účtovaly 37,6 Kč, když meziroční nárůst činil 0,6 Kč/m³. Cena vodného na jihu Čech byla již čtvrtým rokem nižší než celorepublikový průměr, který v roce 2019 činil 39,3 Kč/m³. Nejdražší voda tekla z kohoutku v Libereckém kraji (44,8 Kč/m³), nejlevnější vodu měli v kraji Olomouckém (34,1 Kč/m³).

Více než 86 % obyvatel kraje bylo napojeno na kanalizaci.

V roce 2019 byl v Jihočeském kraji podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizační síť 86,3 %. Od roku 2013 jejich podíl stoupl o 0,5 p. b. V domech napojených na kanalizaci ústící do čistíren odpadních vod (ČOV) žilo více než 520 tisíc osob, což bylo o více než 18. tis. více než v roce 2013. Délka kanalizační

sítě vzrostla o 359 km a v roce 2019 činila 4 077 km. Počtem kanalizačních přípojek (133,2 tisíc) se v mezikrajském srovnání řadil Jihočeský kraj na třetí místo za Středočeský a Jihomoravský kraj.

Podíl vypouštěných nečištěných vod činil 3,5 %.

Množství vypouštěných odpadních vod do kanalizace bez zpoplatněných srážkových vod činilo 27,4 mil. m³ a bylo meziročně nepatrně vyšší (+0,4 %). Z tohoto množství připadalo 17,6 mil. m³ na vody splaškové a 9,8 mil. m³ na vody průmyslové a ostatní. Podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných do kanalizace představoval 96,5 %. Do vodních toků v kraji bylo vypuštěno 54,4 mil. m³ odpadních vod, což bylo meziročně o 8,3 % více.

Více ČOV měl pouze kraj Středočeský.

V roce 2019 bylo v Jihočeském kraji 375 čistíren odpadních vod, což řadilo kraj na druhou příčku za kraj Středočeský. Počet ČOV od roku 2013 vzrostl o 68. Celková kapacita ČOV byla 377,4 tisíc m³/den. Na mechanicko-biologickém principu čištění fungovala převážná většina zařízení (369). V rámci mechanicko-biologických ČOV bylo téměř 36 % těch, u nichž v procesu čištění dochází také k dalšímu odstraňování polutantů. Převažovala zařízení s dalším odstraňováním dusíku (66) a s dalším odstraňováním dusíku a fosforu (52). K neúčinnějšímu čištění docházelo zejména ve formě biologické spotřeby kyslíku (BSK₅) a nerozpuštěných látek (97 %).

Stočné v kraji bylo druhé nejnižší v celé republice.

Cena stočného v Jihočeském kraji proti předchozímu roku vzrostla o 0,5 Kč/m³ na hodnotu 29,9 Kč/m³ a byla druhá nejnižší v Česku. Proti republikovému průměru (34,7 Kč/m³) byla cena stočného v kraji o 4,8 Kč/m³ nižší. Nejdražší stočné vykázal Liberecký kraj (42,9 Kč/m³), nejméně platili za odpadní vody obyvatelé Kraje Vysočina (28,8 Kč/m³). Rozdíl zde činil více než 14 Kč/m³.

Podnikový a komunální odpad

Produkce podnikového odpadu meziročně klesla.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 vyprodukováno více než 1 mil. tun podnikového odpadu, což meziročně znamenalo pokles o téměř 23 %. Kraj se na celorepublikové produkci podílel 4,5 %. V přepočtu na 1 obyvatele kraje připadalo průměrně téměř 1,7 tuny podnikového odpadu, což jižní Čechy v mezikrajském srovnání řadilo na pátou příčku.

Struktura podnikového odpadu podle odvětví vzniku v průběhu času kolísala.

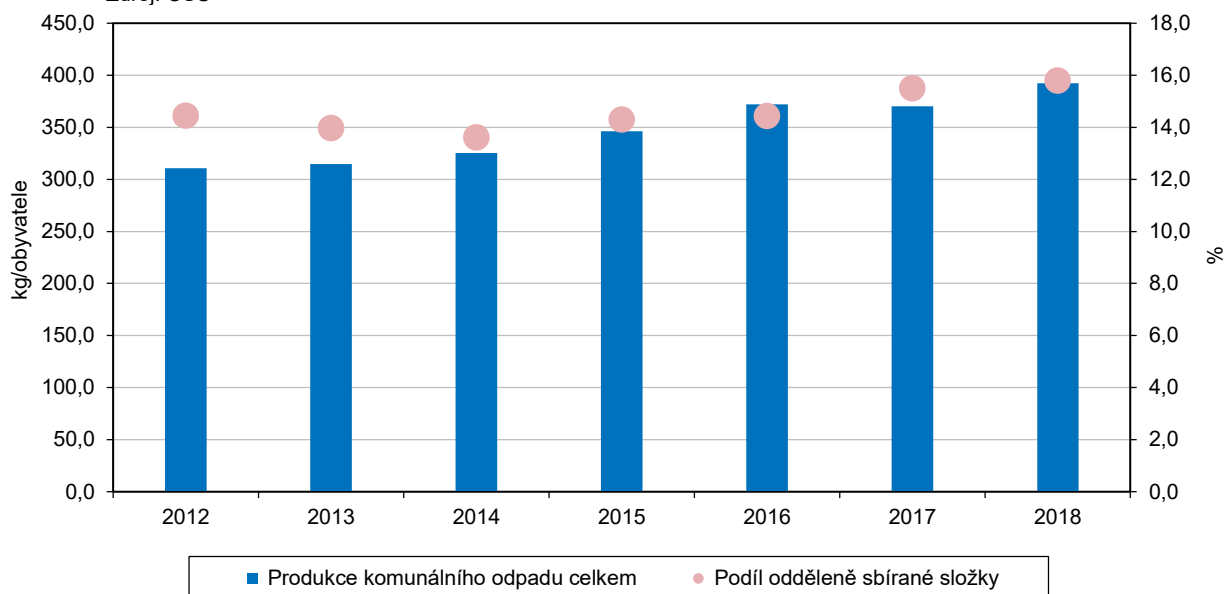
Struktura odpadů podle ekonomické činnosti se v průběhu let měnila, nelze tedy jednoznačně označit odvětví s největším podílem na produkci podnikových odpadů. V roce 2013 vyprodukovalo nejvíce odpadu stavebnictví a svou pozici si udržovalo až do roku 2015, kdy ho výrazně předstihlo zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi. V dalších letech si tato dvě odvětví držela přibližně stejný podíl (okolo 36 %). V roce 2018 však došlo k výraznému snížení produkce podnikových odpadů u odvětví zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, jehož podíl klesl na necelých 14 %, na rozdíl od stavebnictví. Ačkoli zde objem odpadu zůstal přibližně stejný, podíl na celkové produkci kraje dosáhl více než 52 %.

Produkce komunálního odpadu v kraji se stále zvyšovala.

V Jihočeském kraji bylo v roce 2018 vyprodukováno 251,4 tis. tun komunálního odpadu, což představovalo 6,7 % celorepublikové produkce. Meziročně se množství komunálního odpadu v kraji zvýšilo o téměř 15 tisíc tun, přičemž tento nárůst byl nejvyšší ze všech krajů. Na jednoho obyvatele kraje připadalo 392 kg odpadu, tedy druhé nejvyšší množství v mezikrajském srovnání. Proti roku 2017 vzrostlo množství odpadu na jednoho Jihočecha o 22 kg.

Graf 4.5 Produkce komunálního odpadu v Jihočeském kraji

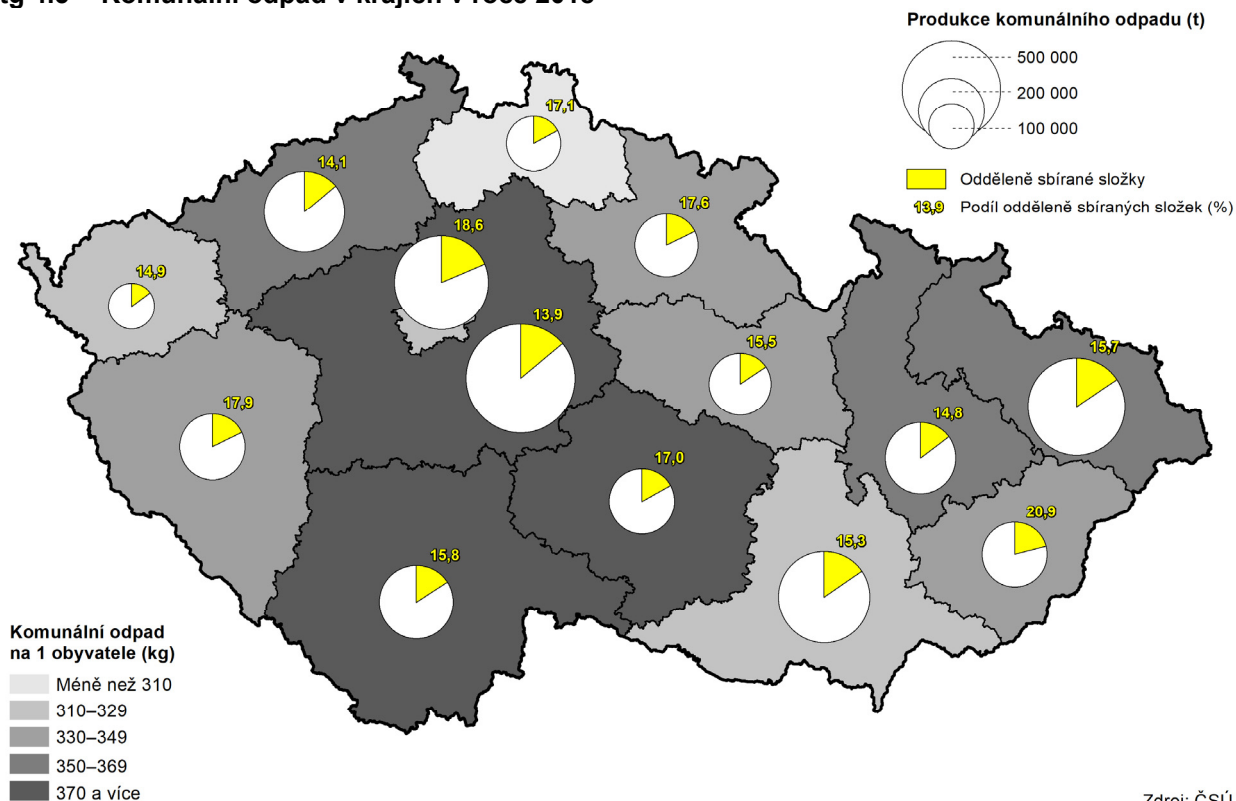
Zdroj: ČSÚ

Každý Jihočech vyřídil téměř 62 kg odpadu.

Přestože většina komunálního odpadu byla odvážena běžným svozem, v průběhu let podíl běžného svozu klesal a rostl podíl odděleně sbíraných složek odpadu. Množství tříděného odpadu v roce 2018 v celé ČR přesáhlo 600 tis. tun a od roku 2013 vzrostlo o třetinu. V Jihočeském kraji tvořily odděleně sbírané složky 15,8 % komunálního odpadu, což bylo mírně pod celorepublikovým průměrem (16,1 %). Meziročně se množství tříděného komunálního odpadu v kraji zvýšilo o 3 tisíce tun. Na jednoho obyvatele Jihočeského kraje připadalo 61,9 kg vyříděného komunálního odpadu, což představovalo třetí místo v mezikrajském srovnání. Více odpadu na osobu vyřídili pouze ve Zlínském kraji a Kraji Vysočina.

Ktg 4.5 Komunální odpad v krajích v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

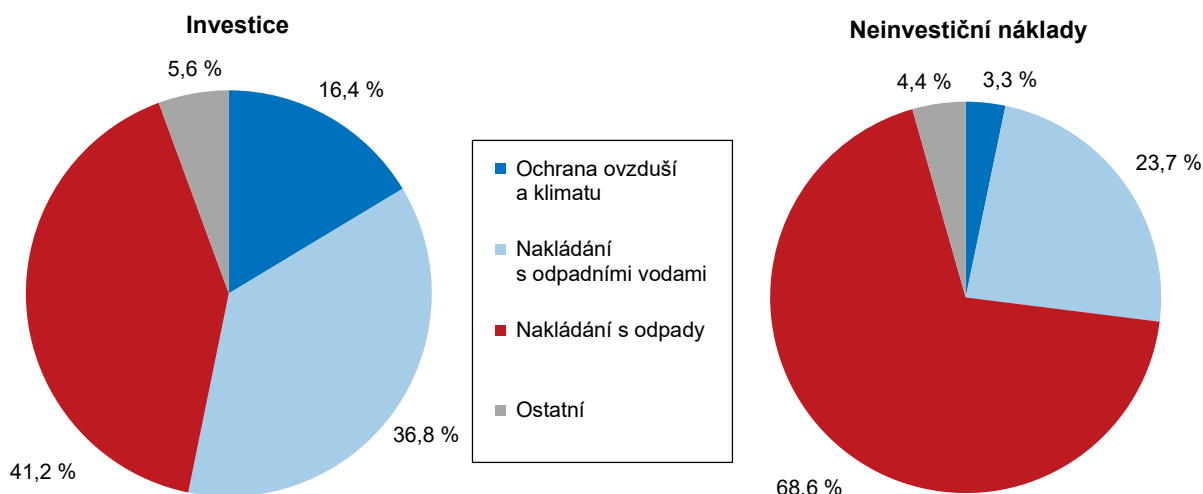
Výdaje na ochranu životního prostředí

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí se výrazně neměnily.

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí investorů se sídlem v kraji dosáhly v roce 2018 částky 4,3 mld. Kč a meziročně se zvýšily o více než 860 mil. Kč. Většinu tvořily neinvestiční výdaje, které se dlouhodobě pohybovaly kolem částky 2,7 mld. Kč, a jejich podíl na celkových výdajích v roce 2018 činil 67,4 %. Největší objem prostředků byl směřován do oblasti nakládání s odpady (46,5 %) a nakládání s odpadními vodami (43,8 %).

Graf 4.6 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Jihočeském kraji (průměr let 2014–2018)

Zdroj: ČSÚ

Investice do životního prostředí po propadu v roce 2016 opět vzrostly.

Investice do životního prostředí dosáhly v roce 2012 výše 1,0 mld. Kč a do roku 2015 rostly až na 1,6 mld. Kč. V roce 2016 došlo k výraznému meziročnímu propadu o téměř 73 % na pouhých 422 mil. Kč. Od roku 2017 investice opět rostly až na částku 1,4 mld. Kč v roce 2018. Více než polovina prostředků směřovala do ochrany ovzduší a klimatu (54,9 %) a necelých 29 % bylo investováno do oblasti nakládání s odpadními vodami.

Emise

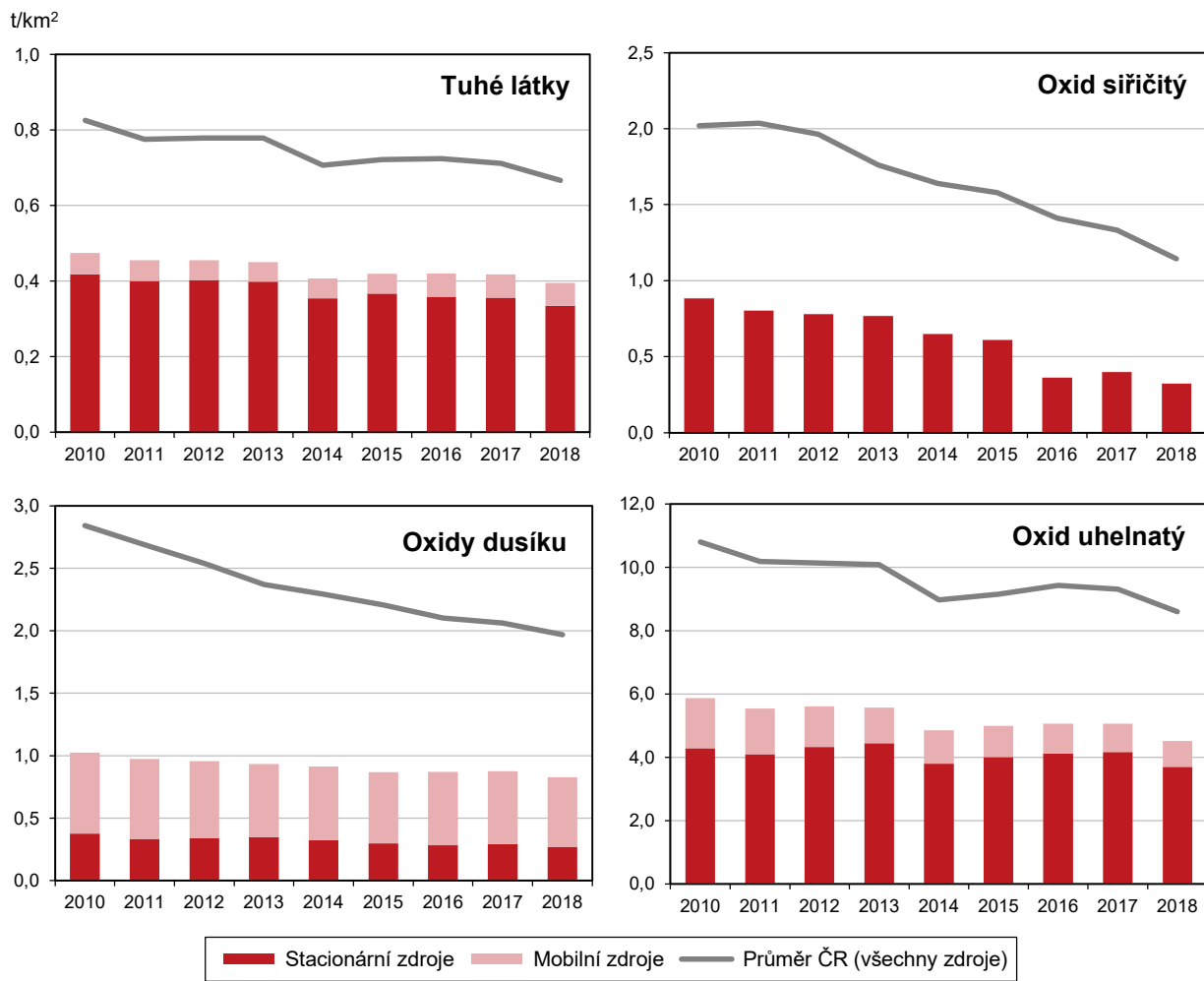
Kvalita ovzduší v kraji patří dlouhodobě k nejlepším.

Důležitou součástí životního prostředí je ovzduší. Na znečištění ovzduší mají podíl jak antropogenní (vyvolané lidskou činností), tak přírodní zdroje. Mezi nejvýznamnější antropogenní zdroje pak patří především lokální topeniště, silniční doprava, průmysl, energetika a zemědělství. Dlouhodobý emisní vývoj v kraji ukazuje u téměř všech znečišťujících látek klesající trend; kvalitou ovzduší zůstává kraj jednou z nejčistších oblastí. V Jihočeském kraji byly v roce 2018 jednoznačně naměřeny nejnižší hodnoty měrných emisí tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého (REZZO 1–4) ze všech krajů ČR. Spolu s Libereckým krajem vykázaly jižní Čechy třetí nejnižší hodnotu měrných emisí oxidu siřičitého.

Oxidy dusíku pocházely převážně z dopravy.

Při bližším pohledu na jednotlivé znečišťující látky převažovaly stacionární zdroje znečištění (REZZO 1–3). Výjimku tvořily oxidy dusíku, pro které byly významným znečišťovatelem mobilní zdroje znečištění (REZZO 4), tedy zejména znečištění ze silniční, železniční a letecké dopravy. Na mobilní zdroje dlouhodobě připadaly více než dvě třetiny celkových emisí oxidů dusíku.

Graf 4.7 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Jihočeském kraji
 Pramen: ČHMÚ

5. Mezikrajské srovnání

Z pohledu demografického vývoje byly v roce 2019 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace. Základní migrační proudy se nemění a převažuje stěhování do Středočeského kraje a hl. m. Prahy. Naděje dožití mužů i žen roste ve všech krajích. Ekonomice se i v roce 2019 dařilo, i když tempo růstu hrubého domácího produktu České republiky (podle revize zveřejněné v červnu 2020) se po roce 2017, kdy dosáhlo 5,2 %, zvolna snižovalo. V roce 2018 HDP Česka vzrostl o 3,2 %, v roce 2019 podle předběžných výsledků o 2,3 %. V regionálním pohledu jsou informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2018 (revidované regionální účty a výsledky za rok 2019 budou zveřejněny v lednu 2021). Plochy ekologického zemědělství se rozšiřují ve všech krajích. V posledních letech dochází k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Demografický vývoj

Nejrozlehlejší a nejlidnatější je kraj Středočeský, který jako jediný má přes milion hektarů i přes milion obyvatel.

Česká republika se od 1. ledna 2000 člení na 14 vyšších územních samosprávních celků, tzv. krajů. Jubilejní dvacáté výročí je vhodnou příležitostí k ohlédnutí a nejen statistické rekapitulaci. Vzhledem k pouze drobným územním změnám se pořadí krajů podle rozlohy od vzniku novodobého krajského uspořádání nezměnilo. Výměrou největšími jsou v České republice kraje Středočeský a Jihočeský. Nejmenší rozloha náleží Praze. Vývoj počtu obyvatel byl v uplynulých dvou dekádách výrazně dynamičtější. Do roku 2008 byl nejlidnatějším kraj Moravskoslezský, v roce 2009 Praha a od roku 2010 je jím již 10. rok v řadě kraj Středočeský. Zejména díky výrazně kladnému přírůstku stěhování se populace Středočeského kraje v letech 2001 až 2019 rozšířila o 263,6 tis. na 1 385,1 tis. obyvatel.

Ve čtyřech nejlidnatějších krajích žije téměř polovina obyvatel České republiky.

Druhý nejvyšší populační přírůstek (176,9 tis.) příslušel druhému nejlidnatějšimu kraji, kterým je hlavní město Praha (1 324,3 tis. obyvatel). Aktuálně třetí nejlidnatější kraj Moravskoslezský (1 200,5 tis. obyvatel) charakterizoval trend opačný. Od roku 2001 v něm ubylo 56,2 tis. osob, tj. nejvíce obyvatel ze všech krajů. Zatímco v roce 2001 činil rozdíl mezi Moravskoslezským a Jihomoravským krajem 95,7 tis. osob, o 18 let později se díky protichůdné tendenci obou krajů ztenčil na 8,6 tis. osob. Převažující populační úbytek byl v letech 2001 až 2019 zaznamenán v pěti ze čtrnácti krajů. K nejvýraznějšímu úbytku došlo na východě republiky. Vedle Moravskoslezského kraje se týkal krajů Zlínského a Olomouckého. Dlouhodobý pokles počtu obyvatel charakterizoval také nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, a to především vlivem populačních úbytků od roku 2009.

Od roku 2001 zestárla populace ve všech krajích, nejrychleji v Karlovarském kraji.

Z pohledu demografického vývoje roku byly v roce 2019 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace, které se ve všech krajích projevilo rostoucím průměrným věkem obyvatel. Mezi lety 2001 a 2019 vzrostl průměrný věk v krajích o 0,6 až 5,1 roku. Nejvyšší tempo stárnutí bylo charakteristické pro oblasti s výraznou převahou vystěhovalých, tj. v kraji Karlovarském a Moravskoslezském. Nejpomaleji stárla populace hl. m. Prahy a kraje Středočeského, pro které je dlouhodobě typická vysoká převaha přistěhovalých. V Praze se zvyšování průměrného věku obyvatel dokonce zastavilo, resp. po kulminaci v roce 2013 se v posledních letech spíše velmi mírně snižuje.

Od roku 2015 žije ve všech krajích více seniorů než dětí.

Výrazně se v posledních dvou desetiletích změnila věková skladba obyvatel, tj. počty a podíly dětí a seniorů. Tyto změny se promítly do indexů stárání a ekonomického zatížení. Index stárání, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0 až 14 let, ve všech krajích kromě Prahy i v roce 2019 nadále rostl. V Praze se již poosmkrát v řadě snížil. Do roku 2013 však byl index stárání v Praze vůbec nejvyšší v České republice. Od roku 2014 přísluší nejvyšší index stárání kraji

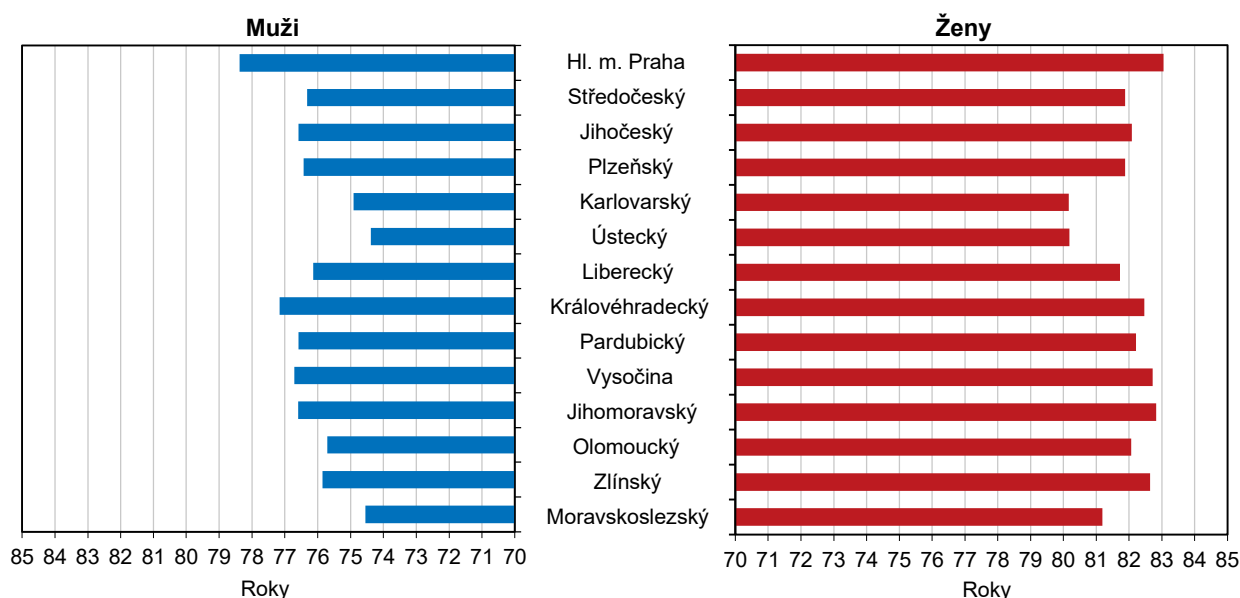
Královéhradeckému (138,8 v roce 2019). Naopak nejnižší je posledních devět let v kraji Středočeském (103,9 v roce 2019). Počet seniorů zde převýšil nad počtem dětí jako v posledním z krajů až v roce 2015. Neměnná tendence charakterizovala vloni také index ekonomického zatížení, který vyjadřuje počet osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let. Index vzrostl ve všech krajích s tím, že růstový trend trvá již 12 let. V posledních dvou letech se nezměnila ani pozice krajů s mezními hodnotami. Nejvyšší index ekonomického zatížení náležel kraji Královéhradeckému (59,3 v roce 2019) a nejnižší hl. m. Praze (53,6 v roce 2019).

Základní migrační proudy se nezměnily; převažuje stěhování do Středočeského kraje a hl. m. Prahy.

Převahu živě narozených nad zemřelými vykazala v dlouhodobém pohledu od roku 2001 šestice krajů: Středočeský, hl. m. Praha, Jihomoravský, Liberecký, Kraj Vysočina a Pardubický. Opačný jev byl typický především pro kraj Moravskoslezský a Zlínský, pro které je převaha živě narozených nad zemřelými spíše ojedinělá. Dlouhodobou stálost si uchovávají základní migrační proudy. Suverénně nejvyšší kladné saldo stěhování měl v letech 2001 až 2019 kraj Středočeský následovaný hl. m. Prahou. Nejvyšší migrační úbytek charakterizoval kraj Moravskoslezský. Déletrvající převaha vystěhovalých nad přistěhovalými je dále typická pro kraj Olomoucký, Zlínský, Karlovarský a Kraj Vysočina.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2018–2019

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití mužů i žen vzrostla za poslední dvě desetiletí ve všech krajích.

Příznivě se za poslední dvě desetiletí vyvinula předpokládaná naděje dožití mužů i žen při narození. Z porovnání mezních let sledovaného období vyplývá, že naděje dožití mužů rostla rychlejším tempem než naděje dožití žen. Ačkoliv se vzájemný rozdíl mezi oběma pohlavími ve všech krajích mírně snížil, naděje dožití žen zůstala napříč všemi kraji vyšší. Podle průměru let 2018 až 2019 náležel nejvyšší genderový rozdíl kraji Zlínskému (o 6,8 let), nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími vykazala Praha (o 4,7 let). V hlavním městě byl současně registrován nejvyšší nárůst naděje dožití mužů (o 4,7 let) i žen (o 3,8 let) oproti průměru let 2001 až 2002 a zcela nejvyšší naděje dožití mužů (78,4 let) i žen (83,0 let) v mezikrajském srovnání. Pod 75letou hranicí byla v letech 2018 až 2019 naděje dožití mužů při narození v kraji Ústeckém (74,4 let), Moravskoslezském (74,5 let) a Karlovarském (74,9 let). Nejnižší naděje dožití žen charakterizovala stejnou trojici krajů, ale v odlišném pořadí. Zcela nejnižší byla v krajích Karlovarském (80,2 let) a Ústeckém (80,2 let), třetí nejnižší hodnota příslušela kraji Moravskoslezskému (81,2 let).

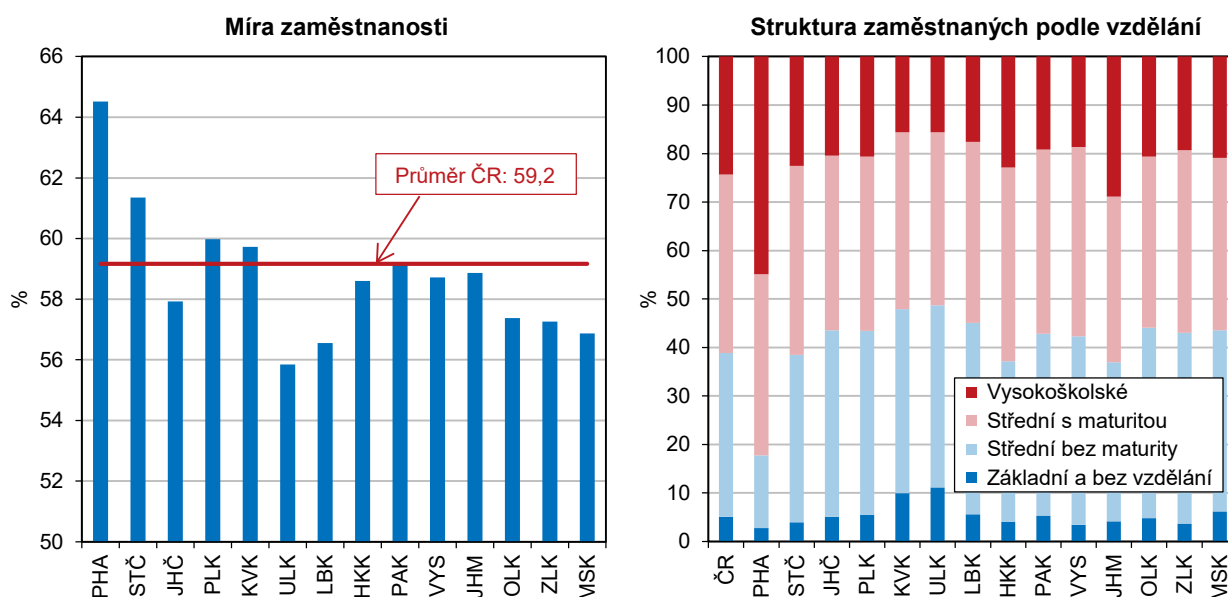
Sociální vývoj

Zaměstnanost roste od roku 2011, v roce 2019 ale začíná tempo růstu lehce zpomalovat.

Růst ekonomiky příznivě ovlivňoval vývoj na trhu práce. Míra zaměstnanosti v posledních letech rostla; v roce 2016 a 2017 bylo tempo růstu nejrychlejší od roku 2011, v roce 2019 však tempo začíná lehce zpomalovat. Hodnoty ukazatele v krajích přitom odrážejí vedle demografického vývoje také ekonomickou kondici podniků na území jednotlivých regionů. V roce 2019 byla nejvyšší zaměstnanost tradičně v hlavním městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší v Ústeckém a v posledních třech letech i v Libereckém kraji. Zaměstnanost vzrostla proti roku 2018 meziročně v polovině krajů, nejrychleji v Královéhradeckém kraji (o 0,6 procentního bodu); v ostatních krajích došlo k meziročnímu poklesu (nejvíce Olomoucký kraj – pokles o 0,9 p. b.).

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2019

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Struktura zaměstnaných podle vzdělání se zlepšuje ve prospěch středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání.

Existuje pozitivní závislost mezi stupněm vzdělání a intenzitou ekonomického zapojení, takže také vzdělanostní úroveň populace má vliv na míru zaměstnanosti. Porovnáním skupin zaměstnaných v národním hospodářství v letech 2001 a 2019 dle vzdělanostní struktury vidíme, že podíl zaměstnaných se základním vzděláním a středním bez maturity se snižuje ve prospěch zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Na republikové úrovni se podíl zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity snížil od roku 2001 o 10 procentních bodů a naopak vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci posílili o 12 p. b. Nejvyšší podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním byl v roce 2019 evidován v hlavním městě Praze (45 %) a Jihomoravském kraji (29 %), nejvyšší podíl zaměstnaných se základním vzděláním vykázal Ústecký (10 %) a Karlovarský kraj (9 %).

Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciér). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste, a stejně tak se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích liší. Zatímco v hlavním městě Praze je ve službách zaměstnaných více než 80 % osob, ve Zlínském kraji a v Kraji Vysočina je to méně než polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.

Počet pracovních míst v evidenci úřadů práce se zvyšoval ve všech krajích.

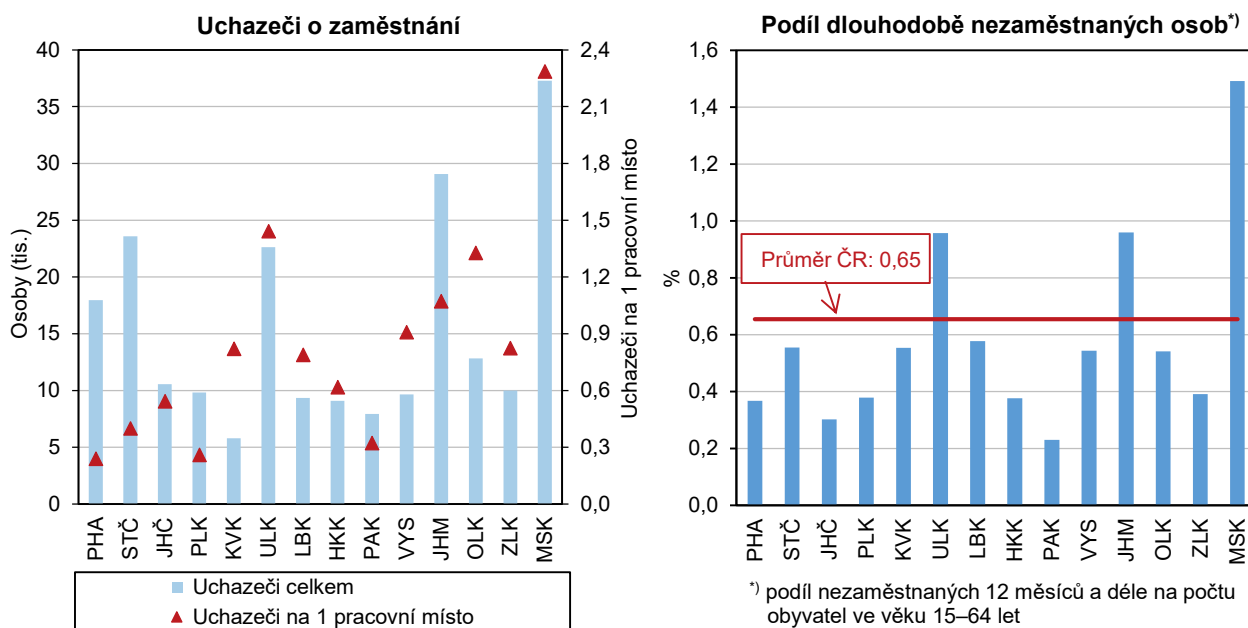
Zatímco na sklonku roku 2018 nabízely úřady práce ve své evidenci 324 tis. pracovních míst, o dvanáct měsíců později to bylo téměř 341 tis. volných pozic, přičemž od roku 2014 se počet volných pracovních míst zvýšil téměř šestkrát. Nejvyšší meziroční nárůst počtu pracovních míst v evidenci úřadu práce byl zaznamenán ve Středočeském kraji (+23 %), Královéhradeckém (+14 %) a Jihomoravském kraji (+13 %); pokles pak zaznamenaly kraje Pardubický (-31 %), Karlovarský (-13 %), Olomoucký (-11 %) a Moravskoslezský (-5 %).

Podíl nezaměstnaných osob dosáhl v roce 2019 nejnižších hodnot v desetileté řadě.

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2007 rostl a kulminoval v roce 2013, kdy se jeho hodnota v ČR vyšplhala k 8,2 % (podíl nezaměstnaných osob v ČR v roce 2007 tvořil 4,5 %). I v mezikrajském srovnání dosáhl podíl nezaměstnaných osob v posledních deseti letech maximálních hodnot v roce 2013 (kromě krajů Plzeňského, Pardubického a Kraje Vysočina, které dosáhly maxima již v roce 2010). Po roce 2013 se podíl nezaměstnaných osob ve všech krajích snižoval na minimum v roce 2019 (kromě Plzeňského, Královéhradeckého a Pardubického kraje, kde byla nejnižší hodnota v roce 2018, a hlavního města Prahy, kde byla minimální hodnota dosažena v roce 2007). Dobrým signálem je úbytek uchazečů, kteří hledají své místo na trhu práce déle než 1 rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob se od roku 2014 do roku 2019 stále snižoval, meziročně klesal ve všech krajích, nejvíce v kraji Olomouckém a Ústeckém.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost v krajích k 31. 12. 2019

Pramen: MPSV

Čistý disponibilní důchod domácností v letech 2014 až 2019 rychle rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD), tedy částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, meziročně vzrostla podle posledního dostupného údaje (rok 2018) v průměru o 7 %; ve srovnání s rokem 2014 činil průměrný nárůst 21 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele zaznamenal meziročně nejvyšší nárůst v kraji Vysočina (+8,6 %, tj. o 19 tis. Kč), nejnižší nárůst byl evidován v Plzeňském kraji (+1 %, tj. o 10 tis. Kč). Nejvyšší hodnoty dosáhl v hlavním městě Praze a naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v kraji Ústeckém.

Tempo růstu mezd v roce 2019 lehce zpomalilo. Stoupající poptávka po pracovní síle se projevila i v oblasti mezd. Od roku 2013 rostou průměrné hrubé měsíční mzdy každoročně. Tempo růstu mezd však v roce 2019 začalo lehce zpomalovat.

Průměrné hrubé mzdy i medián mezd jsou dlouhodobě nejvyšší v hlavním městě Praze. Podle výsledků strukturálního šetření mezd za rok 2019, které publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, vzrostly proti roku 2018 hrubé měsíční mzdy ve všech krajích ČR, nejrychleji pak v Královéhradeckém a Olomouckém kraji (o 9,5, resp. 8,6 %), nejpomaleji v Plzeňském a Jihočeském kraji (o 6,6, resp. 6,8 %). Diference mzdové úrovně zůstávají mezi krajemi zachovány, i když náskok hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší hrubé měsíční mzdy v roce 2019 byly vyplaceny v hl. městě Praze (45 928 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (31 651 Kč) byly o 14 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi byl nižší (necelých 9 tisíc korun).

Počet příjemců starobních důchodů překročil 2,4 mil. a od roku 2010 vzrostl o 7,2 %. Počet osob ve starobním důchodu se v České republice každoročně zvyšuje. Ve srovnání s rokem 2010 činil nárůst počtu příjemců starobních důchodů včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem na republikové úrovni 7,2 %, celkový počet starobních důchodců v roce 2019 tedy již překročil 2,4 mil. osob. V rámci regionů se v období let 2010 až 2019 nejméně zvýšil počet starobních důchodců v hlavním městě Praze (+0,5 %), za kterým následoval Ústecký kraj (+5,7 %) a maximální nárůst byl evidován ve Středočeském (+13,0 %) a Jihočeském kraji (+11,0 %).

Příjemci předčasných důchodů tvoří čtvrtinu ze všech starobních důchodců. Více než čtvrtinu osob ve starobním důchodu tvořili v roce 2019 příjemci předčasných starobních důchodů, jejichž počet se mezi roky 2010 a 2019 zvýšil o polovinu. V mezikrajském srovnání podílu příjemců předčasných starobních důchodů na příjemcích starobních důchodů drží kraje dlouhodobě svoje pozice. Již od roku 2010 se na nejvyšší příčku řadí Kraj Vysočina (33,8 % z příjemců starobních důchodů) následovaný Pardubickým krajem (31,8 %). Pod republikovým průměrem podílu příjemců předčasného starobního důchodu, který v roce 2019 činil 26,7 %, se umístily čtyři kraje, s nejnižším podílem hlavní město Praha (13,8 %) a s odstupem Středočeský (23,0 %), Jihomoravský (25,2 %) a Liberecký kraj (25,9 %).

Průměrný starobní důchod ve vztahu ke mzdovému mediánu zaznamenal po letech poklesu nárůst. V roce 2019 tvořil průměrný starobní důchod v ČR 42,9 % mediánu hrubého výděлку. Nejvyšší poměr starobního důchodu ke mzdovému mediánu vykázal kraj Zlínský (45,5 %) a nejnižšího poměru dosahuje dlouhodobě hlavní město Praha (38,3 %). V období let 2014 až 2018 hodnota poměru starobního důchodu ke mzdovému mediánu meziročně klesala ve všech krajích republiky s výjimkou roku 2015 v Olomouckém kraji. V roce 2019 byl ve všech krajích, kromě hlavního města Prahy a Královéhradeckého kraje, zaznamenán meziroční nárůst.

Ekonomický vývoj

HDP v celém Česku i v jednotlivých regionech od roku 2014 rostl, v roce 2018 růst většinou zpomalil a v Karlovarském kraji HDP reálně poklesl.

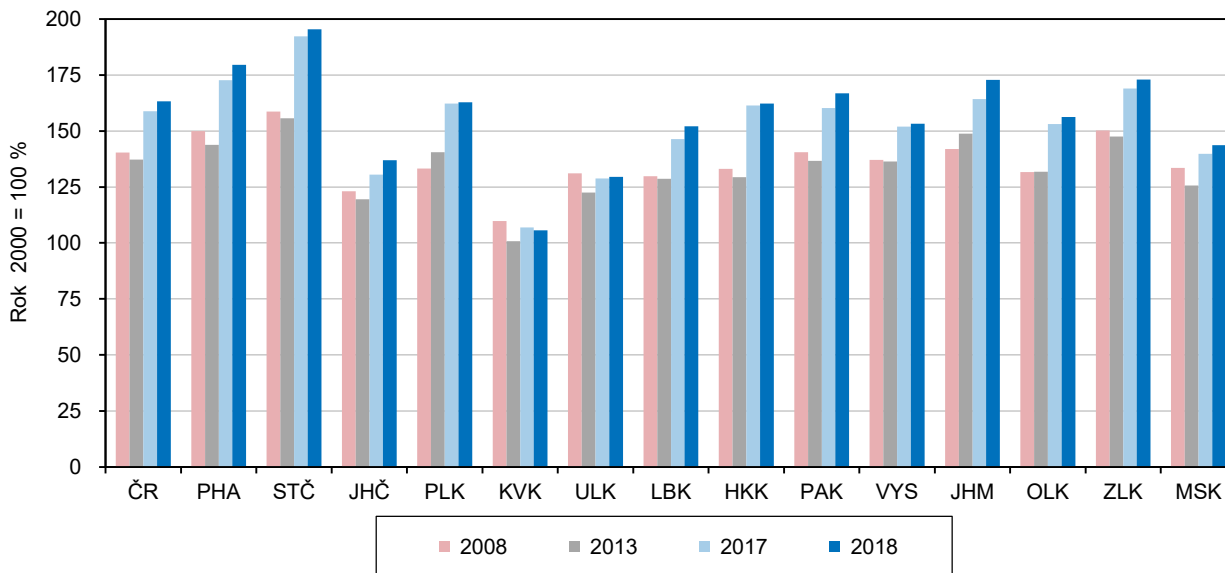
Od roku 2014 procházela ekonomika obdobím konjunktury a HDP reálně rostl. Po zrychlení růstu v roce 2015 v souvislosti s dočerpáváním eurofondů a následném zpomalení, pak v roce 2017 růst zrychlil a v roce 2018 znovu zvolnil. Podobným vývojem procházel také regionální HDP jednotlivých krajů, ale vzhledem k odlišné ekonomické skladbě jsou mezi nimi rozdíly. V roce 2017 měly nejrychleji expandující ekonomiku Královéhradecký a Středočeský kraj s přírůstkem HDP v s. c. o 10,2 %, resp. 7,7 %, v roce 2018 se však růst v těchto krajích téměř zastavil (+0,5 %, resp. +1,6 %). Zbrzdění ekonomického vývoje v roce 2018 ale nepostihlo všechny kraje. V Jihočeském a Jihomoravském kraji růst zrychlil na 4,9 %, resp. 5,3 %, což byly nejvyšší přírůstky HDP v daném roce. Problematický byl vývoj v Karlovarském kraji, kde došlo reálně k poklesu HDP o 1,2 %.

Většina krajů již v roce 2014 překonala předkrizovou úroveň, jen Karlovarský a Ústecký kraj na ni nedosáhly ani v roce 2018.

Ze srovnání vývoje HDP v roce 2018 s předkrizovým rokem 2008 je zřejmé, že ekonomika expandovala nejvíc ve Středočeském, Plzeňském, Královéhradeckém a Jihomoravském kraji. V roce 2018 jejich HDP ve srovnání s rokem 2008 reálně vzrostl o 22 % až 23 %. Protipólem jsou kraje Karlovarský a Ústecký, které podle předběžných výsledků ještě ani v roce 2018 nedosáhly předkrizové úrovně.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší ekonomickou výkonnost mělo hlavní město Praha s vysokým podílem služeb na HPH.

Krajem s nejvyšším podílem na tvorbě HDP Česka je dlouhodobě hlavní město Praha (25,8 % v roce 2018), jehož HDP v přepočtu na 1 obyvatele překračuje od roku 2001 dvojnásobek průměru ČR a značně převyšuje i unijní průměr HDP EU vyjádřený ve standardu parity kupní síly (PPS) na 1 obyvatele (v roce 2018 o 90,9 %). Ostatní kraje unijního ani republikového průměru nedosahují. Republikovému průměru se v roce 2018 nejvíce přiblížil Jihomoravský kraj (z 96,9 %), který unijního průměru v PPS dosáhl z 87,7 %. Hranici 75 % průměru EU překročily dále kraje Středočeský, Plzeňský, Královéhradecký, Zlínský a Moravskoslezský kraj. Za unijním a republikovým průměrem nejvíce zaostávají Karlovarský a Ústecký kraj. Srovnáním HDP na 1 zaměstnaného, kde je zohledněn počet osob, které produkt vytváří (zahrnuje i dojíždějící z jiných krajů), se výrazný odstup hlavního města od ostatních krajů zmenšil. Praha republikový průměr překročila o 46,3 % a druhý Středočeský kraj o 1,7 %. Ostatní kraje průměru nedosáhly.

K vysoké ekonomické výkonnosti hlavního města napomáhá odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty (HPH), ve které již po několik let tvoří více než 84 % služby.

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty klesal podíl primárního sektoru a stavebnictví a rostl podíl služeb.

Změny ve struktuře HPH v době konjunktury odpovídají dlouhodobým trendům, i když mají regionální specifika. Ve většině krajů je patrný klesající podíl primárního sektoru a rostoucí podíl terciárního sektoru. Podíl sekundárního sektoru v některých krajích kolísá, v hl. městě Praze dlouhodobě ztrácí na významu a kupříkladu ve Středočeském a Královéhradeckém až do roku 2017 spíše rostl, a v roce 2018 se snížil. Přitom ve všech krajích klesala váha stavebnictví a do roku 2017 rostl (s výjimkou Prahy) podíl zpracovatelského průmyslu; nejvíce v již zmiňované dvojici krajů Středočeském a Královéhradeckém.

Zemědělská produkce v roce 2018 ve většině krajů meziročně vzrostla.

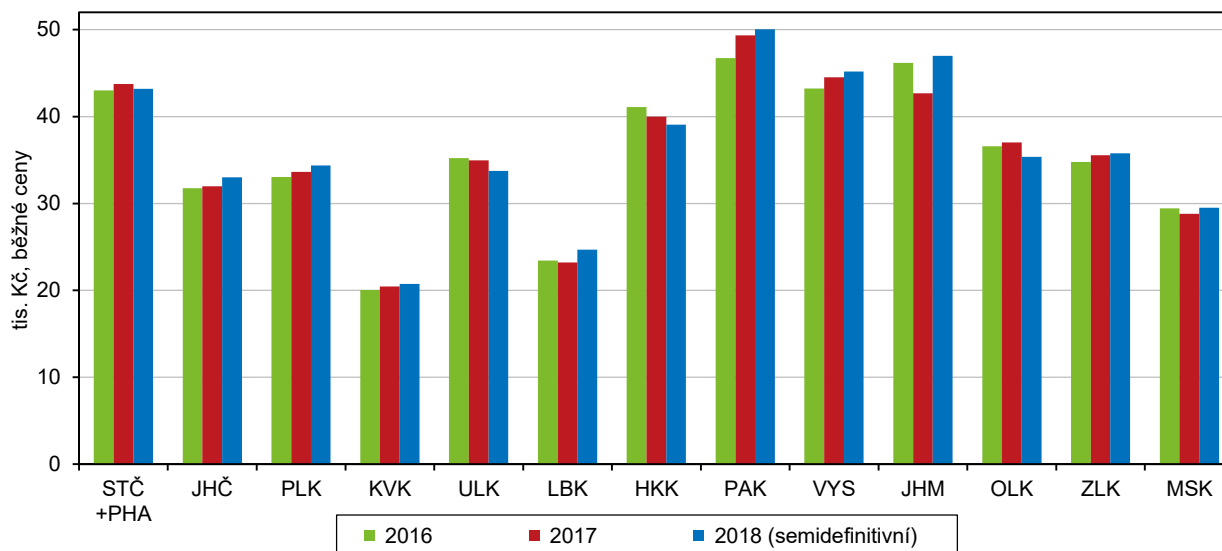
Produkce zemědělského odvětví ve finančním vyjádření byla v roce 2018 podle semidefinitivních výsledků v běžných cenách (poslední dostupný údaj) meziročně vyšší v devíti regionech především vlivem přírůstku rostlinné produkce. Ten byl dosažen vlivem rostoucích cen při nižším objemu sklizně ve srovnání s rokem 2017. Také živočišná produkce vzrostla v devíti krajích a to zásluhou lepších výsledků živočišné výroby. V pěti krajích byla v roce 2018 produkce zemědělského odvětví historicky nejvyšší a ve dvou krajích druhá nejvyšší.

Největší produkci zemědělského odvětví na 1 hektar půdy vytvářeli pardubičtí zemědělci.

Více než polovinu celorepublikové produkce zemědělského odvětví vytvářely regiony s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, kraje Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele žebříčku krajů od roku 2012 díky drůbežářství držel Pardubický kraj a na jeho konci byl dlouhodobě Karlovarský kraj, jehož produkce nedosahovala ani z poloviny hodnot Pardubického kraje.

Graf 5.5 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů

Zdroj: ČSÚ

V roce 2019 se meziročně zvýšila produkce obilovin, vajec a drůbeže, menší však byla úroda řepky a poklesla také výroba jatečného skotu a prasat.

V roce 2019 bylo oproti roku 2018 díky lepším výnosům sklizeno ve všech krajích více obilovin, píce a sena z trvalých travních porostů, ve většině krajů se urodilo i více brambor. Slabší a podprůměrná byla ve všech krajích sklizeň řepky a v polovině krajů, které ji pěstují, se sklídilo méně cukrovky. V živočišné výrobě se v roce 2019 zvýšila meziročně ve většině krajů výroba vajec a jatečné drůbeže, výroba mléka však byla spíše nižší a zemědělci téměř ve všech krajích vykázali pokles výroby jatečných zvířat (skotu a prasat).

Téměř ve všech krajích byla dosažena historicky nejvyšší těžba dřeva...

Těžba dřeva v letech 2018 a 2019 dramaticky rostla, zejména v souvislosti s likvidací následků postupující kůrovcové kalamity, a téměř ve všech krajích dosáhla rekordního objemu. Pouze v Jihočeském, Plzeňském a Karlovarském kraji zůstal nepřekonaný objem těžby z roku 2007 spojený s odstraňováním polomů po orkánu Kyrill. Z hlediska regionálního srovnání se v letech 2018 a 2019 nejvíce dřeva vytěžilo v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji.

...spojená s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů.

Nahodilá těžba dřeva, při které se zpracovávaly zejména kůrovcem napadené stromy a polomy, se na celkové těžbě dřeva v roce 2018 podílela od 76,2 % v Plzeňském kraji po 97,5 % v Kraji Vysočina a tento podíl se v roce 2019 ještě

zvýšil. Nejnižší byl ve Zlínském kraji (85,2 %) a nejvyšší v Kraji Vysočina (99,4 %). V celé České republice dosáhl v roce 2019 podíl nahodilé těžby dřeva 95,0 %.

Průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci dosáhly téměř stejného objemu tržeb jako v roce 2018

Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji mohou být v meziročním srovnání ovlivněny tím, že na základě neměnných kritérií pro zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů, se může tento soubor rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Závislost na exportu se regionálně liší, nejsilnější je ve Středočeském kraji. Ve většině krajů mírně klesla.

V celé ČR realizovaly v roce 2019 průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci, jejichž počet se meziročně snížil o necelé 1 %, téměř shodný objem tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy jako v roce 2018 (nárůst +0,2 %). Totéž lze konstatovat i pro podniky zpracovatelského průmyslu Česka (nárůst +0,1 %) a celý průmysl většiny krajů. Z průmyslových tržeb v roce 2019 bylo celorepublikově 61,3 % dosaženo za zboží vyvezené přímo do zahraničí. Z regionů byl v roce 2019 na export nejvíce orientován průmysl Středočeského kraje (74,4 %) a naopak nejméně průmysl hlavního města Prahy (42,0 %). Oproti roku 2018 se exportní závislost průmyslu ve většině krajů snížila.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových firem se v roce 2019 ve většině krajů snížil.

Ve vývoji počtu zaměstnanců velkých průmyslových firem nastal v roce 2019 zlom. V letech 2014 až 2018 se zaměstnanost v průmyslu ČR a zpravidla i v regionech zvyšovala, v roce 2019 se však většinou snížila (v ČR -1,5 %). Pouze ve Středočeském a Jihočeském kraji vzrostla a v Moravskoslezském stagnovala. Díky tomu se Středočeský kraj stal největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony, když v roce 2018 předstihl do té doby vedoucí Moravskoslezský kraj.

Ve stavebnictví došlo v roce 2016 k útlumu, ale v letech 2017 a 2018 již objem prací na stavbách v tuzemsku rostl.

Stavebnictví zaznamenalo v letech 2014 a zejména 2015 oživení v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU, rok na to však stavební aktivita propadla a stavební práce „S“, které provedly stavební firmy s 20 a více zaměstnanci na stavbách v tuzemsku, poklesly o 12,1 %. K útlumu stavebních prací tehdy nedošlo pouze na stavbách v hlavním městě Praze a Plzeňském kraji. V roce 2017 stavební práce „S“ již opět narostly ve většině krajů s výjimkou čtyř a v roce 2018, za který jsou poslední známé údaje, vzrostl objem „S“ na stavbách ve všech krajích vyjma Jihočeského, kde stagnoval. Celorepublikově vzrostl o 12,6 %.

Objem prací pro veřejného zadavatele se v roce 2018 ve všech krajích zvýšil.

Dočerpávání eurofondů v roce 2015 se odrazilo i ve vývoji stavebních prací pro veřejného zadavatele. V roce 2015 celorepublikově tvořily 41 % celkového objemu „S“ a dosáhly 111 mld. Kč. V roce 2016 se jejich objem meziročně propadl o 30,7 %, v roce 2017 jen mírně vzrostl, ale v roce 2018 se již zvýšil o 46,2 % na 116 mld. Kč. Podíl veřejných zakázek na tuzemském objemu „S“ v roce 2018 představoval 42 %, v krajích se pohyboval od 30 % v hlavním městě Praze po více než 50 % v Kraji Vysočina a v Pardubickém kraji.

V přepočtu na 1 obyvatele byl největší objem prací na stavbách v Praze a na jihu Čech.

V intenzitě výstavby hodnocené podle objemu stavebních prací „S“ provedených na stavbách v kraji v přepočtu na 1 obyvatele bylo zcela bezkonkurenčně v čele žebříčku krajů hlavní město Praha, které v průměru let 2014–2018 převyšovalo republikový průměr o 80 %, za ním se na druhém místě umístil Jihočeský kraj (nad průměrem o 35 %) a těsně nadprůměrný byl Jihomoravský kraj (o 6 %). Intenzita výstavby v ostatních krajích byla podprůměrná; nejnižší ve Zlínském kraji (-32 %).

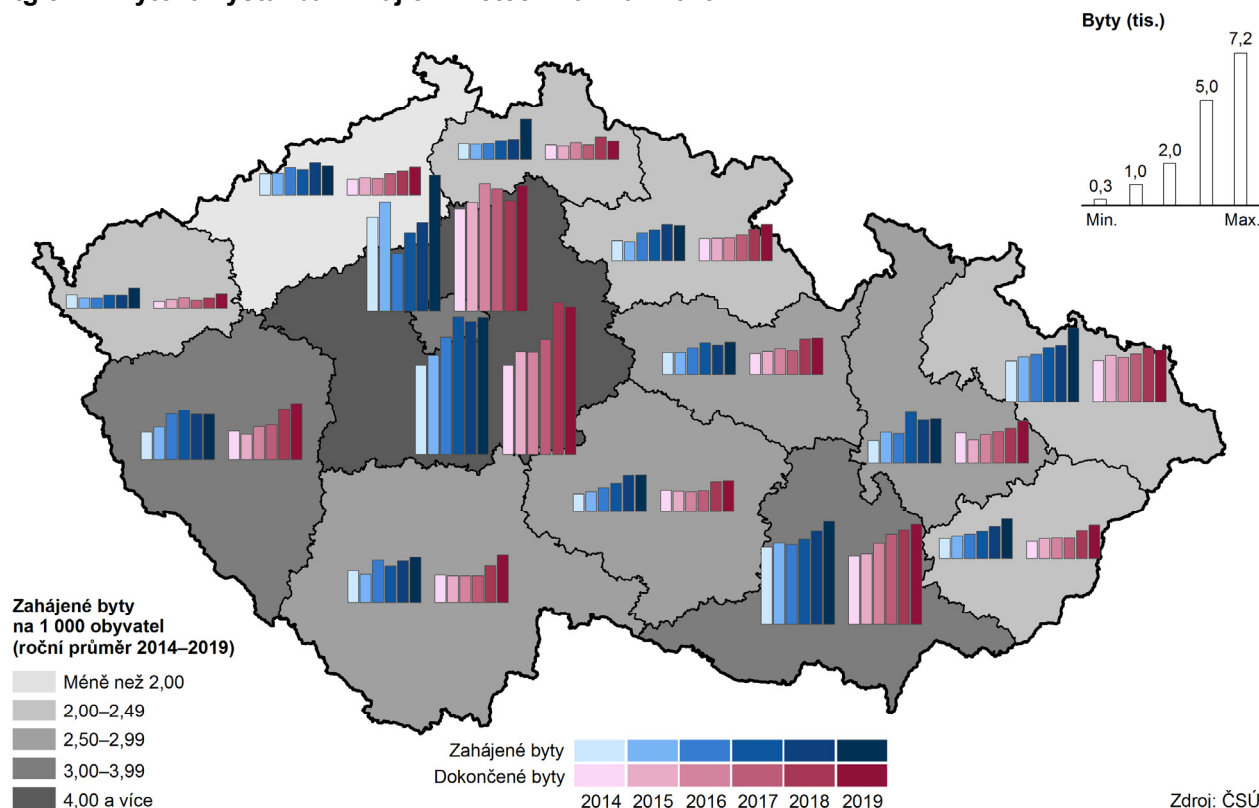
Od roku 2014 rostl nepřetržitě počet zahájených bytů. V Libereckém kraji jich bylo v roce 2019 zahájeno nejvíce od roku 2000.

Hospodářský růst provázelo oživení bytové výstavby. Počet zahájených bytů se celostátně zvyšoval od roku 2014 a počet dokončených bytů od roku 2015. Z regionů nepřetržitý růst počtu zahájených bytů zaznamenal od roku 2014 Zlínský kraj a od roku 2015 také Moravskoslezský kraj a Kraj Vysočina. V roce 2019 bylo v Česku při meziročním zvýšení o 16,8 % zahájeno nejvíce bytů od roku 2009. V krajském

pohledu byl nejstrmější meziroční nárůst počtu zahájených bytů v roce 2019 registrován v Libereckém kraji (o více než 100 % díky rozsáhlé výstavbě bytových domů), kde bezmála 1,9 tis. zahájených bytů znamenalo pro kraj historicky nejvyšší počet zahájených bytů od roku 2000.

Ktg 5.1 Bytová výstavba v krajích v letech 2014 až 2019

Od roku 2015 se zvyšoval počet dokončených bytů.

Dokončených bytů přibývalo od roku 2014 každým rokem ve Zlínském kraji a od roku 2015 v kraji Královéhradeckém a Jihomoravském. V roce 2019 při meziročním nárůstu o 7,6 % bylo v Česku dokončeno nejvíce bytů od roku 2011 (36,4 tis.). Z regionů vzrostl v roce 2019 počet kolaudací meziročně nejvíce v Karlovarském kraji (+40 %). Historicky největší počet bytů od roku 2000 byl v roce 2019 dokončen v Plzeňském a Ústeckém kraji.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby má Středočeský kraj a Praha, nejnižší Ústecký kraj.

V letech 2014 až 2019 se nejvíce bytů stavělo ve Středočeském kraji, hlavním městě Praze a Jihomoravském kraji; do celorepublikového počtu dokončených bytů přispěly 52 % a do počtu zahájených bytů 47 %. Protože jde o kraje s vysokým počtem obyvatel, není to nikterak překvapivé. Tato trojice si však umístění na špici udržela i po přepočtu na 1 000 obyvatel. Na prvním místě v intenzitě dokončování bytů bylo hl. m. Praha před Středočeským krajem, v intenzitě zahajování si kraje umístění prohodily. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Ve všech krajích již pátým rokem rostl počet hostů ubytovaných v HUZ i počet jejich přenocování.

Prosperující ekonomika spojená s vysokou zaměstnaností a rostoucími příjmy osob vedla k rozmachu cestování. Prakticky všechny kraje zaznamenávaly již pátým rokem (tedy v letech 2015–2019) zvýšený počet hromadných ubytovacích zařízení (HUZ) i rostoucí počet přenocování. Ve všech krajích v těchto letech stoupal zájem ze strany tuzemské klientely; rostl počet hostů i počet přenocování. Počet příjezdů zahraničních hostů i jejich přenocování se každoročně zvyšoval od roku 2015, a to jak celorepublikově, tak ve čtyřech krajích. Případný pokles zájmu cizinců v ostatních regionech nebyl nikdy hluboký a vždy šlo jen o meziroční výkyv. Dva roky po sobě

klesal počet ubytovaných cizinců pouze v Pardubickém kraji (v letech 2018 a 2019). Mezi roky 2012 a 2019 se relativně nejvíce zvýšil zájem tuzemských hostů o Olomoucký kraj (+65 %) a cizinců o Jihočeský kraj (+89 %).

Nejvíce hostů, zejména z ciziny, přijíždí do Prahy, pro tuzemské hosty je nejpřitažlivější Jihomoravský kraj.

Dominantní postavení v cestovním ruchu má hlavní město Praha, které láká k návštěvě zejména cizince. V roce 2019 se na celorepublikové návštěvnosti cizinců podílelo z 62 %, na počtu tuzemských hostů z 11 %. Celkem se v roce 2019 v HUZ Prahy ubytovalo 8,0 mil. návštěvníků na 18,5 mil. nocí, přitom více než 90 % z nich bydlelo v hotelech. Na druhém místě s 2,1 mil. ubytovanými hosty byl Jihomoravský kraj, který se na celorepublikovém počtu cizinců podílel 7 % a na počtu tuzemských hostů 12 %.

Statistiku počtu noclehů v přepočtu na obyvatele vede Karlovarský kraj.

V přepočtu na 1 tis. obyvatel bylo v HUZ Prahy realizováno 14,0 tis. noclehů za rok. Tato hodnota však v regionálním srovnání nepředstavuje maximum. Nejvíce přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel měl Karlovarský kraj (18,3 tis.), kde hosté díky lázeňství trávili nejdelší pobyty (5,5 dne, průměr na Česko 3,6 dne). Na třetím až pátém místě podle počtu přenocování na 1 tis. obyvatel se umístily kraje, které lákají možnostmi rekreačního vyžití – Královéhradecký (8,1 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský (7,2 a 7,0 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

Životní prostředí

Nadále ubývá orná půda ve prospěch trvalých travních porostů, lesní půdy i zastavěných ploch.

V posledních letech lze ve všech krajích sledovat úbytek orné půdy, a to převážně ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Orné půdy (v porovnání let 2019 a 2000) nejvíce ubylo v Libereckém kraji (téměř o 12,5 %). Druhou příčku obsadil kraj Karlovarský (pokles o 10,1 %), třetí příčka pak patřila hlavnímu městu Praze (snížení o 9,8 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán v Jihomoravském a Středočeském kraji. Nejvyšší podíl orné půdy na orné půdě ČR v roce 2019 měl kraj Středočeský – 18,4 %, za ním následuje kraj Jihomoravský s podílem na orné půdě ČR 11,9 % a Kraj Vysočina (10,7 %). Z dlouhodobého hlediska došlo ve více než polovině krajů ČR k nárůstu zastavěných ploch a nádvoří, nejvíce v kraji Jihočeském, Středočeském a také v Praze (o více jak 6 % proti roku 2000).

Rozšiřují se plochy ekologického zemědělství ve všech krajích.

V posledních letech je také zřetelný vliv ekologického zemědělství, které je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. V roce 2019 byl v mezikrajském srovnání největší podíl na ekologicky obhospodařované půdě v ČR zaznamenán v Jihočeském kraji (15,5 %); naopak nejmenší podíl měl kraj Pardubický (necelá 3 %).

Zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

Dlouhodobě se v České republice zvyšuje i podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Stoprocentní pokrytí obyvatel zásobovaných vodou z veřejných zdrojů vykazují od roku 2013 hlavní město Praha a od roku 2012 Karlovarský kraj. Nejmenší podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů měly kraje Plzeňský a Středočeský (86 % a 87 %). Ve srovnání let 2014 a 2019 vzrostl podíl obyvatel zásobovaných vodou v sedmi krajích, kdy největší nárůst byl v Olomouckém kraji (+2,9 procentních bodů). Pokles podílu obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu zaznamenaly v tomto období čtyři kraje, přičemž nejvyšší pokles byl evidován v Jihomoravském kraji (-1,9 procentního bodu). Podíl obyvatel Moravskoslezského kraje zásobovaných vodou v posledních šesti letech stagnuje na 99 %.

Nejnižší spotřebu vody na obyvatele mají dlouhodobě domácnosti ve Zlínském kraji.

V roce 2019 spotřebovaly nejvíce vody domácnosti v hl. m. Praze (113 litrů na osobu a den), naproti tomu nejnižší spotřebu – méně než 80 litrů na osobu a den – vykázaly domácnosti ve Zlínském kraji. Oproti roku 2014 pokleslo specifické

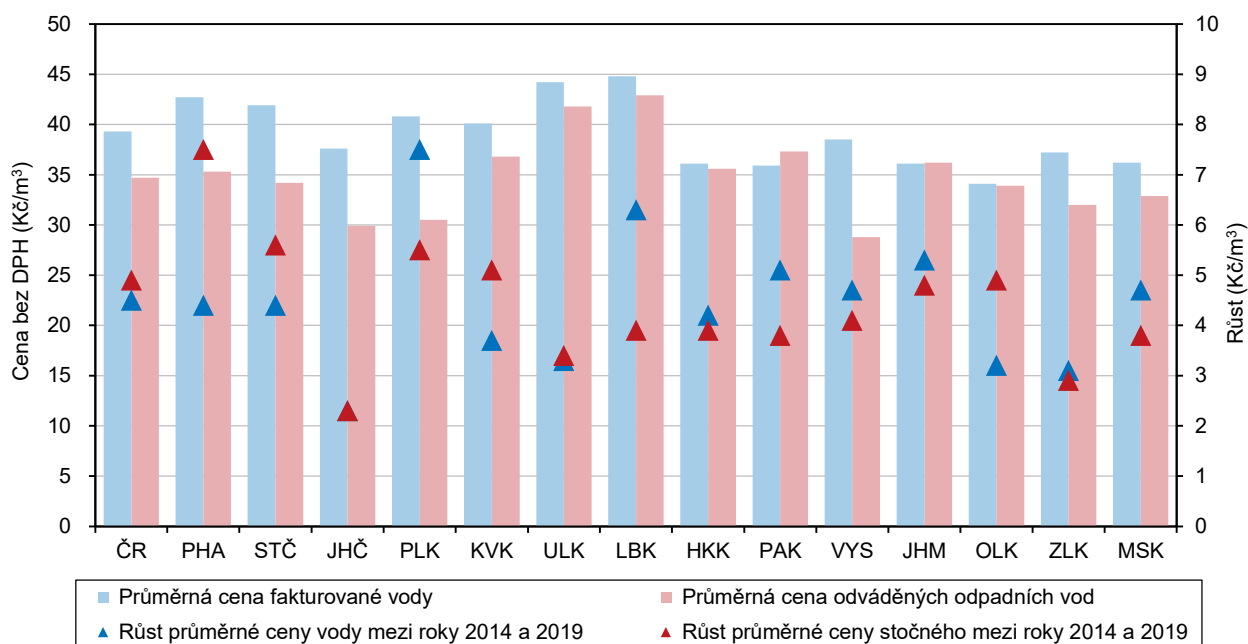
množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele pouze v Jihočeském a Plzeňském kraji, k nejvyššímu růstu (+9 %) došlo v Královéhradeckém kraji.

Dlouhodobě nejdražší voda je v Libereckém a Ústeckém kraji.

Jevem, který je patrný ve většině krajů, je růst ceny vody; nejdražší voda teče v současné době z kohoutků v Libereckém a Ústeckém kraji. V roce 2019 tak zaplatili obyvatelé těchto krajů v průměru za 1 m³ fakturované pitné vody 44,80, resp. 44,20 Kč, zatímco v celé České republice 39,30 Kč. V posledních pěti letech se nejméně za vodu platí v Olomouckém kraji (v loňském roce 34,10 Kč za 1 m³).

Graf 5.6 Průměrná cena fakturované vody a odváděných odpadních vod v krajích v roce 2019

Zdroj: ČSÚ

Postupně se snižují měrné emise, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

V posledních letech dochází v České republice k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, ať již stacionárních zdrojů (REZZO 1–3) nebo mobilních zdrojů (REZZO 4). Z územního hlediska však i nadále zůstávají nejvíce postižena území, která jsou nejbližší stacionárním zdrojům znečištění. V rámci České republiky jsou na tom dlouhodobě vlivem emisí ze stacionárních zdrojů znečištění nejhůře v hlavním městě Praze a v krajích Moravskoslezském a Ústeckém. A i když dochází ke snižování vlivu mobilních zdrojů, při jejich zohlednění patří již zmíněné oblasti také k těm nejhorším.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele vzrostla téměř ve všech krajích.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v porovnání let 2014 a 2018 vzrostla ve všech krajích České republiky, nejvíce pak v Plzeňském kraji, a to o 86 kg. Nejméně se produkce komunálního odpadu v porovnávaném období zvýšila v hlavním městě Praze (+10 kg na jednoho obyvatele). V meziročním srovnání let 2017 a 2018 se produkce odpadu na obyvatele zvýšila s různou intenzitou téměř ve všech krajích, nejvíce pak v Libereckém a Jihočeském kraji, a to o 25, resp. o 22 kg. Produkce komunálního odpadu na obyvatele stagnovala v Karlovarském kraji, k nepatrnému snížení došlo v krajích Pardubickém (–4 kg), Olomouckém (–3 kg) a v hlavním městě Praze (–1 kg).

V Libereckém kraji je produkce komunálního odpadu na obyvatele o čtvrtinu nižší než v kraji Středočeském.

V České republice bylo v roce 2018 vyprodukováno celkem 3 732,2 tis. tun komunálního odpadu. V přepočtu na jednoho obyvatele činila v roce 2018 produkce komunálního odpadu 351 kg, což bylo o 7 kg více proti předchozímu roku. V jednotlivých krajích se produkce odpadu na jednoho obyvatele značně lišila. Rozdíl

mezi krajem Středočeským (402 kg), kde byl objem komunálního odpadu na obyvatele nejvyšší, a krajem Libereckým (308 kg), kde byla produkce na obyvatele nejnižší, činil 94 kg.

V roce 2018 poklesl objem investic na ochranu životního prostředí.

Investice na ochranu životního prostředí v České republice se v roce 2018 snížily, přičemž k meziročnímu snížení investic došlo pouze na území tří krajů republiky – Ústeckého, Kraje Vysočina a Jihomoravského kraje, pokles v Ústeckém kraji byl nejvýraznější. Nejvíce v rámci celé ČR bylo na ochranu životního prostředí v roce 2018 investováno v hlavním městě Praze, a to 5,9 mld. Kč, což představovalo 18,9 % z celkového objemu investic v ČR. Naproti tomu nejméně prostředků na ochranu životního prostředí bylo vynaloženo v Karlovarském kraji (384,5 mil. Kč; tj. 1,2 % z částky za ČR).

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí vzrostly v jedenácti krajích.

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zjišťované podle sídla investora vzrostly v porovnání let 2014 a 2018 téměř ve všech krajích, s výjimkou Libereckého, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje. Na 1 obyvatele bylo v roce 2018 nejvíce neinvestičních výdajů (podle kraje sídla investora) vynaloženo v hlavním městě Praze (13,2 tis. Kč), téměř pětkrát méně bylo investováno v Kraji Vysočina.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (%)															
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
Živě narození mimo manželství (%)															
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
Index stáří k 31. 12. (%)¹⁾															
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období															
2014	75,4	77,4	75,6	75,6	76,1	74,2	73,4	75,2	76,2	75,9	76,2	75,9	74,8	75,0	73,9
2015	75,7	77,5	76,0	75,6	76,1	74,4	73,8	75,4	76,5	76,2	76,5	76,3	75,1	75,4	74,1
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období															
2014	81,4	82,3	81,5	81,4	81,4	80,2	79,4	81,5	81,9	81,6	82,5	82,3	81,8	81,5	80,5
2015	81,6	82,4	81,5	81,5	81,4	80,2	79,7	81,4	82,2	82,1	82,6	82,4	81,7	81,8	80,8
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
2016	57,6	61,4	59,2	57,5	58,6	57,8	55,2	56,4	56,5	58,2	56,2	58,0	55,8	55,9	55,2
2017	58,5	63,1	60,2	58,4	59,4	59,3	55,8	56,0	58,4	58,3	57,5	58,0	56,8	56,7	56,6
2018	59,2	64,4	60,9	58,5	59,6	60,4	55,8	56,8	58,0	59,1	58,5	58,5	58,2	57,8	57,6
2019	59,2	64,5	61,4	57,9	60,0	59,7	55,8	56,6	58,6	59,2	58,7	58,9	57,4	57,3	56,9
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2014	7,46	5,03	6,36	6,20	5,70	8,21	10,67	7,72	6,36	6,22	7,35	8,25	8,82	7,36	9,80
2015	6,24	4,20	5,41	5,07	4,62	7,06	8,91	6,36	4,96	5,14	6,22	7,01	7,01	5,98	8,56
2016	5,19	3,35	4,31	4,28	3,56	5,45	7,79	5,17	3,76	4,04	5,17	6,11	5,94	4,92	7,45
2017	3,77	2,34	3,17	3,09	2,55	3,47	5,39	3,76	2,72	2,83	3,80	4,60	4,35	3,43	5,77
2018	3,07	1,93	2,64	2,38	2,12	2,93	4,50	3,18	2,31	2,19	3,02	3,86	3,37	2,61	4,65
2019	2,87	1,90	2,44	2,31	2,33	2,74	3,90	2,95	2,38	2,20	2,70	3,48	2,94	2,43	4,44
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2014	3,36	1,96	2,74	2,20	2,24	4,06	5,64	3,45	2,53	2,43	3,06	3,74	4,15	3,01	5,13
2015	2,68	1,68	2,17	1,57	1,73	3,40	4,59	2,67	1,78	1,71	2,43	3,04	3,09	2,28	4,37
2016	2,08	1,28	1,56	1,18	1,25	2,52	3,72	1,95	1,24	1,12	1,81	2,51	2,34	1,67	3,69
2017	1,37	0,77	1,05	0,75	0,71	1,42	2,40	1,31	0,75	0,64	1,13	1,74	1,57	1,08	2,67
2018	0,88	0,48	0,74	0,43	0,44	0,76	1,49	0,79	0,48	0,26	0,79	1,25	0,88	0,59	1,84
2019	0,65	0,37	0,55	0,30	0,38	0,55	0,96	0,58	0,38	0,23	0,54	0,96	0,54	0,39	1,49
Čistý disponibilní důchod domácnosti na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2014	205,0	267,5	220,3	194,4	206,4	183,7	175,8	190,4	200,3	195,8	196,6	205,5	184,8	191,5	185,6
2015	213,6	277,3	225,4	200,7	219,4	194,0	183,9	198,0	209,0	202,5	206,6	216,4	192,8	202,7	192,3
2016	221,4	291,9	244,7	206,5	219,2	202,3	191,4	209,0	212,9	208,1	212,7	219,2	197,9	203,0	197,1
2017	230,2	307,3	239,1	216,1	231,2	218,1	199,8	214,8	225,7	217,6	223,3	228,7	207,1	212,6	207,2
2018	246,4	324,9	258,5	231,9	241,2	228,4	216,0	227,4	242,5	233,8	242,6	242,6	223,4	228,5	223,2
2019
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
2016	24 982	29 906	25 490	24 018	25 388	22 735	24 004	24 764	23 914	23 543	23 953	24 675	23 205	23 242	24 071
2017	26 843	31 878	27 709	25 457	27 879	24 832	25 639	26 752	25 865	25 507	25 783	26 559	24 956	24 814	25 534
2018	29 184	34 338	30 048	27 909	30 055	26 774	27 901	28 882	28 348	27 851	28 211	28 728	27 253	27 398	27 653
2019	31 434	37 602	32 570	29 460	31 985	28 793	30 165	30 936	30 872	29 761	30 262	30 951	29 613	29 164	29 881
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)³⁾ (MPSV)															
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
2016	11 475	12 286	11 616	11 375	11 424	11 156	11 341	11 381	11 337	11 241	11 199	11 328	11 119	11 245	11 537
2017	11 866	12 691	12 019	11 765	11 811	11 519	11 718	11 750	11 719	11 629	11 594	11 719	11 504	11 638	11 936
2018	12 435	13 299	12 605	12 325	12 380	12 054	12 272	12 301	12 282	12 190	12 164	12 279	12 063	12 207	12 503
2019	13 487	14 384	13 669	13 380	13 423	13 066	13 299	13 349	13 334	13 238	13 231	13 331	13 108	13 261	13 553
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁴⁾ (ČSSZ)															
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9
2016	25,3	13,5	21,9	26,7	28,3	27,6	27,9	24,4	26,2	30,2	31,8	23,9	28,4	26,7	29,5
2017	25,8	13,6	22,4	27,4	28,7	28,2	28,3	25,0	26,9	30,8	32,5	24,4	29,2	27,3	30,2
2018	26,3	13,7	22,7	28,0	29,0	28,6	28,6	25,5	27,4	31,2	33,1	24,8	29,8	27,7	30,8
2019	26,7	13,8	23,0	28,7	29,3	29,0	28,9	25,9	27,9	31,8	33,8	25,2	30,4	28,2	31,3

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

2) podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, ve jmenovateli data ČSÚ k 31. 12.

3) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

4) včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2014	409,9	834,6	376,8	344,5	388,4	282,1	309,9	317,7	359,2	333,1	341,3	404,5	318,6	365,3	344,3
2015	435,9	917,2	392,9	359,0	405,2	292,2	333,9	337,1	378,0	354,4	356,1	427,9	334,7	374,8	362,0
2016	451,3	943,3	418,4	371,7	421,8	296,4	330,1	349,2	401,1	367,7	370,9	435,4	351,1	388,0	374,6
2017	476,6	997,6	445,7	387,0	440,6	315,7	345,2	364,7	442,0	388,0	392,1	450,1	373,7	408,0	392,8
2018	501,0	1 056,8	453,5	413,9	449,8	323,7	359,0	386,8	450,8	410,6	405,5	485,7	392,9	424,9	418,3
2019
Vývoj HDP – předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2014	102,7	102,3	104,1	100,7	104,3	101,2	100,4	101,6	103,9	103,5	101,1	102,6	103,5	106,5	102,4
2015	105,3	109,8	103,8	103,1	103,4	101,7	105,3	105,1	104,1	105,4	103,5	105,1	104,0	101,1	103,2
2016	102,5	102,1	106,2	102,1	103,0	100,3	98,3	102,4	104,6	102,7	102,3	100,6	103,4	102,3	102,5
2017	104,4	104,7	107,7	103,0	104,0	102,8	101,2	104,1	110,2	104,5	104,1	101,8	104,5	104,0	102,8
2018	102,8	103,9	101,6	104,9	100,4	98,8	100,6	104,0	100,5	104,1	100,8	105,3	102,1	102,4	102,8
2019
Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2014	39,1	44,2	32,7	36,8	22,1	33,8	25,0	43,3	49,3	43,7	41,1	38,8	38,6	35,1	
2015	36,8	41,7	29,9	33,8	20,2	35,0	23,0	41,3	45,4	39,1	42,0	36,2	35,8	31,9	
2016	37,9	43,0	31,7	33,0	20,0	35,2	23,4	41,1	46,7	43,2	46,2	36,6	34,8	29,4	
2017	38,0	43,7	32,0	33,6	20,5	34,9	23,2	40,0	49,3	44,5	42,7	37,0	35,5	28,8	
2018 ¹⁾	38,5	43,2	33,0	34,4	20,7	33,7	24,7	39,1	50,0	45,2	47,0	35,4	35,7	29,5	
2019
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
2016	831,5	76,7	100,0	49,0	61,1	19,3	56,2	44,0	47,5	47,9	49,9	70,5	46,5	53,0	109,8
2017	849,9	80,3	105,9	50,5	61,6	18,8	59,3	45,0	49,7	48,3	50,6	70,7	47,2	53,8	108,1
2018	863,5	81,3	108,8	50,4	61,5	18,4	63,1	47,8	49,0	49,6	50,5	72,1	47,9	55,1	108,0
2019	850,6	80,9	110,7	51,4	59,5	18,0	63,0	47,4	43,9	49,1	49,5	69,0	45,9	54,2	108,1
Stavební práce "S" podle místa stavby na 1 obyvatele³⁾ (tis. Kč)															
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
2016	22,3	43,5	16,8	27,6	23,0	15,6	18,7	18,0	18,0	21,6	21,9	21,9	18,2	15,0	17,2
2017	23,0	43,8	19,1	32,4	21,7	18,9	19,5	17,3	19,5	19,1	22,7	23,0	19,3	15,6	15,6
2018	25,8	44,8	21,4	32,3	24,0	24,5	23,4	18,0	22,2	21,5	23,7	27,7	23,7	18,1	20,3
2019
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
2016	2,6	4,8	3,6	1,9	2,7	1,7	0,9	1,8	1,9	2,4	1,9	3,3	2,1	1,7	1,7
2017	2,7	4,5	4,0	2,0	2,8	1,3	1,2	1,5	2,2	2,2	2,0	3,6	2,3	1,7	1,9
2018	3,2	4,1	5,3	2,7	4,2	1,7	1,4	2,4	2,7	3,2	2,8	3,8	2,6	2,2	2,1
2019 ⁴⁾	3,4	4,6	5,1	3,5	4,6	2,3	1,6	1,9	3,1	3,3	2,9	4,0	3,1	2,7	2,0
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel															
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835
2016	4 704	13 197	1 724	6 208	2 999	16 301	1 752	6 092	6 823	2 438	2 528	2 800	3 043	3 521	1 940
2017	5 026	14 034	1 802	6 287	3 194	17 429	1 902	6 520	7 448	2 565	2 711	3 200	3 207	3 609	2 113
2018	5 224	14 026	1 942	6 788	3 493	17 774	2 057	6 744	7 818	2 554	2 877	3 449	3 416	3 821	2 285
2019	5 345	14 050	1 960	6 959	3 628	18 318	2 125	7 156	8 121	2 560	2 854	3 554	3 659	3 899	2 370

1) semidefinitivní údaje

2) podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

3) podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

4) předběžné údaje

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2014	1,64	0,58	1,81	0,65	0,86	2,86	7,25	0,37	0,86	2,59	0,27	0,23	0,74	1,08	3,54
2015	1,58	0,60	1,79	0,61	0,85	2,91	6,51	0,41	0,91	2,57	0,29	0,26	0,75	1,09	3,36
2016	1,41	0,47	1,58	0,36	0,59	3,06	6,34	0,40	0,92	1,56	0,29	0,21	0,71	1,03	3,23
2017	1,33	0,50	1,70	0,40	0,55	2,32	5,43	0,39	0,88	1,55	0,30	0,20	0,68	1,18	3,18
2018	1,14	0,52	1,39	0,32	0,51	1,97	4,80	0,32	0,72	1,30	0,25	0,18	0,60	0,80	2,90
2019
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²) (ČHMÚ)															
2014	2,29	17,29	2,58	0,91	1,07	2,01	6,57	1,11	1,36	3,09	1,31	1,79	1,62	1,58	4,46
2015	2,21	16,50	2,49	0,87	1,07	2,16	6,07	1,10	1,30	2,82	1,22	1,80	1,61	1,57	4,38
2016	2,10	15,99	2,53	0,87	0,91	2,11	5,74	1,12	1,08	2,52	1,24	1,81	1,34	1,27	4,27
2017	2,06	15,70	2,52	0,88	0,92	2,01	5,54	1,11	1,09	2,68	1,27	1,80	1,33	1,27	3,82
2018	1,97	15,42	2,34	0,83	0,86	1,88	5,43	1,04	1,01	2,74	1,18	1,71	1,28	1,21	3,57
2019
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015	2 205	4 909	1 420	2 420	2 012	629	1 757	1 014	1 071	1 402	1 341	3 098	1 559	1 701	2 285
2016	2 064	4 675	1 364	2 426	3 086	592	1 775	975	899	1 546	946	2 388	945	1 453	2 148
2017	1 972	4 250	1 326	2 190	2 008	523	2 010	1 014	1 000	1 239	1 040	2 450	955	1 511	2 251
2018	2 276	6 182	1 390	1 690	1 597	708	1 706	1 252	1 166	1 555	1 140	2 962	1 356	1 630	2 267
2019
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015	317	301	374	346	283	297	321	266	295	315	335	297	330	299	313
2016	339	309	397	372	330	339	348	302	304	332	367	309	350	314	341
2017	344	312	399	370	324	328	361	283	323	348	379	317	365	315	350
2018	351	311	402	392	337	328	364	308	332	343	387	326	362	331	360
2019
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015	14,5	16,8	12,0	14,3	17,1	13,8	13,2	12,4	15,7	15,1	16,0	12,6	13,3	18,7	15,5
2016	14,5	17,3	12,3	14,4	16,0	12,8	12,3	12,5	16,1	14,8	15,2	13,7	13,1	19,9	14,5
2017	15,3	17,9	12,9	15,5	18,1	14,0	12,5	13,0	16,8	16,1	16,4	14,6	13,7	21,0	15,2
2018	16,1	18,6	13,9	15,8	17,9	14,9	14,1	17,1	17,6	15,5	17,0	15,3	14,8	20,9	15,7
2019
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (litr/den)															
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
2016	88,3	107,9	86,1	84,7	87,4	84,5	90,2	86,6	79,2	77,3	78,6	92,9	81,3	74,9	89,8
2017	88,7	109,3	85,3	84,6	88,6	85,5	89,6	86,8	80,2	78,0	79,1	92,9	83,5	75,9	89,1
2018	89,2	107,5	88,2	84,1	88,4	86,7	91,6	87,5	80,5	79,7	81,2	92,9	83,2	75,7	89,9
2019	90,6	113,1	89,7	82,3	86,9	86,5	93,0	89,2	84,6	80,2	81,4	92,9	84,3	78,7	89,6
Investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015	3 804	1 160	3 038	3 176	2 106	2 784	5 168	1 258	2 230	7 983	6 887	5 286	3 879	2 591	5 526
2016	2 411	2 981	1 445	1 170	2 545	2 608	7 610	1 002	1 506	2 391	1 757	1 896	1 270	770	2 986
2017	3 345	3 298	1 605	1 991	1 797	1 109	18 999	2 292	1 378	1 819	2 785	1 612	1 452	958	2 710
2018	2 920	4 498	2 463	3 135	1 943	1 302	5 579	2 327	2 383	2 337	2 484	1 515	1 899	1 994	3 939
2019

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Jihočeského kraje v letech 2001–2019

	Měšic jednotka	2001	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	osoby	624 568	625 712	627 766	630 006	633 264	636 328	637 643	638 706
v tom ve věku: 0–14 let		101 779	95 428	93 438	91 943	91 545	91 361	91 668	92 715
15–64 let		437 342	443 273	446 006	448 209	449 999	450 719	449 281	446 990
65 a více let		85 447	87 011	88 322	89 854	91 720	94 248	96 694	99 001
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	38,7	39,5	39,8	40,1	40,3	40,5	40,7	40,9
Sňatky		3 190	3 028	3 075	3 110	3 449	3 112	2 871	2 891
Rozvody		1 867	1 827	1 886	1 729	1 627	1 966	1 731	1 863
Živě narození	osoby	5 554	5 941	6 137	6 370	6 922	7 155	7 027	6 933
Zemřelí	osoby	6 373	6 440	6 399	6 168	6 246	6 347	6 467	6 416
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-819	-499	-262	202	676	808	560	517
Přistěhovalí	osoby	4 376	5 795	6 350	6 440	7 146	6 962	5 135	4 916
Vystěhovalí	osoby	4 282	5 125	4 034	4 402	4 564	4 706	4 380	4 370
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	94	670	2 316	2 038	2 582	2 256	755	546
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-725	171	2 054	2 240	3 258	3 064	1 315	1 063
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	129,7	148,4	155,2	168,4	174,6	188,4	190,1	185,4
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	317,2	314,6	316,6	319,1	322,4	323,2	321,2	316,8
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	204,7	214,7	215,1	216,8	218,0	220,7	224,8	229,0
Míra ekonomické aktivity	%	60,8	59,4	59,5	59,5	59,7	59,4	58,8	58,0
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	19 162	23 021	23 632	20 426	16 452	17 505	27 530	29 545
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	.	4,92	4,20	3,35	3,65	5,92	6,39
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 692	7 162	7 635	8 077	8 635	9 532	9 942	10 024
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,5	3,6	3,5	3,5	3,9	3,9	4,0	4,0
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		18 620	18 891	18 317	18 574	18 926	19 658	20 447	21 430
základních škol		66 787	60 041	57 480	54 920	53 059	51 273	49 825	49 590
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	35 156	34 998	35 149	34 325	33 993	33 497	31 994
Studenti vysokých škol ³⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	6 971	9 562	10 581	11 636	12 987	14 439	15 754	16 901
Registované trestné činy na 1 000 obyv.		27,2	26,2	26,7	25,6	24,9	25,1	22,4	24,0
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	144 522	167 468	180 655	192 059	201 268	203 974	204 096	202 729
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	100,6	105,1	108,4	104,1	100,7	99,4	96,6	101,1
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	.	1 598	1 716	1 785	1 966	2 060	2 114
Registované subjekty (stav k 31. 12.)		128 073	142 796	144 260	146 325	148 679	151 989	151 993	155 762
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	.	12 342	11 774	11 085	12 914	12 790	10 322	11 217
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	55 563	49 486	47 184	46 646	46 949	50 343	45 732	41 509
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	12 598	16 537	16 227	17 182	21 289	21 823	19 745	17 387
Dokončené byty		1 819	2 193	1 956	1 909	2 088	2 707	2 149	2 137
Hosté v hromadných ubyt. zařazených	tis. osob	920,1	1 071,8	1 023,3	1 101,2	978,7	936,0	917,0	893,0
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	496 163	494 968	494 376	493 810	493 354	492 947	492 534	491 753
z toho orná půda		320 729	319 788	319 248	318 603	318 027	317 352	316 207	315 188
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	509 487	510 763	511 314	511 879	512 339	512 711	513 146	513 936
z toho: lesní pozemky		374 007	375 768	375 989	376 288	376 450	376 797	377 078	377 489
zastavěné plochy a nádvoří		10 502	10 514	10 522	10 522	10 552	10 566	10 587	10 592
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	92,3	90,9	92,8	89,5	92,0	88,1	86,8	86,4
Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.	kg	264	319	281	289	281	276	283	342
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 426	1 563	1 018	1 033	1 229	1 418	2 994	2 403

¹⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdovečským; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starob. důchodu; data za prosinec³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji⁴⁾ průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
6 ⁵⁾ 636 138	636 611	636 707	637 300	637 834	638 782	640 196	642 133	644 083	Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)
6 ⁶⁾ 93 935	94 968	95 890	96 875	97 967	99 112	100 169	101 230	101 919	v tom ve věku: 0–14 let
6 ⁶⁾ 439 059	434 132	429 563	425 694	421 869	417 841	414 856	412 313	410 332	15–64 let
6 ⁶⁾ 103 144	107 511	111 254	114 731	117 998	121 829	125 171	128 590	131 832	65 a více let
6 ⁶⁾ 41,2	41,4	41,6	41,9	42,1	42,3	42,5	42,7	42,8	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
2 845	2 756	2 600	2 806	2 887	3 175	3 145	3 407	3 284	Sňatky
1 807	1 595	1 747	1 568	1 583	1 532	1 498	1 439	1 433	Rozvody
6 379	6 655	6 374	6 437	6 600	6 747	6 880	6 748	6 665	Živě narození
6 374	6 504	6 604	6 428	6 933	6 443	6 752	6 696	6 885	Zemřelí
5	151	-230	9	-333	304	128	52	-220	Přirozený přírůstek/úbytek
4 244	4 610	4 711	4 945	5 154	5 480	6 020	6 697	7 207	Přistěhovalí
3 882	4 288	4 385	4 361	4 287	4 836	4 734	4 812	5 037	Vystěhovalí
362	322	326	584	867	644	1 286	1 885	2 170	Přírůstek/úbytek stěhováním
367	473	96	593	534	948	1 414	1 937	1 950	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
187,3	187,9	186,4	194,4	200,7	206,5	216,1	231,9	.	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
317,4	313,0	311,8	319,3	316,0	319,3	321,9	320,4	319,1	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
224,9	228,9	229,3	221,0	223,9	220,2	217,4	219,5	222,0	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
58,5	57,8	57,6	59,1	58,5	59,2	59,7	59,3	59,0	Míra ekonomické aktivity
26 450	28 767	31 551	27 645	22 576	19 385	14 112	11 060	10 537	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
5,81	6,37	7,10	6,20	5,07	4,28	3,09	2,38	2,31	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
10 459	10 680	10 872	10 985	11 260	11 375	11 765	12 325	13 380	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
4,1	4,1	4,1	4,3	4,2	4,1	4,2	4,2	.	Lékaři na 1 000 obyvatel
22 055	22 942	23 292	23 419	23 351	23 065	23 045	23 060	23 017	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.) mateřských škol
49 737	50 393	51 569	52 741	54 054	55 426	56 337	57 070	57 646	základních škol středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
30 482	29 076	27 738	27 001	26 575	26 275	25 968	26 104	26 439	Studenti vysokých škol ³⁾ (stav k 31. 12.)
17 857	18 049	17 663	16 719	15 593	14 883	13 744	12 878	12 843	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
23,3	22,0	23,6	23,1	19,8	16,9	15,1	13,8	14,3	
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
203 770	208 433	212 001	219 426	228 760	237 236	247 332	265 273	.	Hrubý domácí produkt
99,7	100,5	99,4	100,7	103,1	102,1	103,0	104,9	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
2 193	2 537	2 534	2 488	2 665	2 846	2 927	3 442	.	Výdaje na výzkum a vývoj
158 543	160 091	159 363	160 786	162 106	163 411	164 927	166 419	165 373	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
12 334	13 323	13 268	13 753	12 506	13 271	13 444	13 891	.	Produkce zemědělského odvětví
43 626	44 320	45 506	45 554	47 340	49 040	50 531	50 431	51 436	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
22 538	21 064	19 363	20 861	23 238	17 631	20 702	20 680	.	Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾
2 028	1 983	1 311	1 287	1 246	1 244	1 253	1 713	2 229	Dokončené byty
913,0	1 107,5	1 138,5	1 176,0	1 341,9	1 446,9	1 561,8	1 727,0	1 788,9	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
491 150	490 527	490 052	489 693	489 367	489 107	488 917	488 928	488 916	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
313 686	312 285	311 036	310 043	308 550	307 741	307 217	306 529	305 552	z toho orná půda
514 488	515 109	515 609	516 002	516 431	516 702	516 881	516 872	516 883	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
377 758	378 005	378 332	378 556	378 852	379 061	379 319	379 664	379 998	z toho: lesní pozemky
10 871	10 958	11 008	11 029	11 040	11 053	11 100	11 133	11 191	zastavěné plochy a nádvoří
85,7	86,6	86,2	84,7	85,4	84,7	84,6	84,1	82,3	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
310	311	315	325	346	372	370	392	.	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
2 330	1 920	2 303	2 757	3 176	1 170	1 991	3 135	.	Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní údaje ⁹⁾ předběžné údaje

¹⁰⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	osoby	637 300	637 834	638 782	640 196	642 133	644 083
v tom: muži		314 047	314 447	315 113	316 013	317 268	318 468
ženy		323 253	323 387	323 669	324 183	324 865	325 615
z toho cizinci (bez azylantů)		15 366	16 390	17 590	19 204	21 225	22 942
Sňatky		2 806	2 887	3 175	3 145	3 407	3 284
Průměrný věk při prvním sňatku: ženichové		31,7	31,6	31,8	32,1	32,2	32,6
nevěsty		29,0	29,0	29,1	29,6	29,4	29,9
Rozvody		1 568	1 583	1 532	1 498	1 439	1 433
Živě narození	osoby	6 437	6 600	6 747	6 880	6 748	6 665
z toho mimo manželství	%	48,4	48,3	49,5	50,6	50,3	49,3
Průměrný věk matky při narození dítěte		30,3	30,4	30,5	30,5	30,3	30,6
prvního dítěte		28,3	28,3	28,5	28,6	28,6	28,7
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,525	1,601	1,666	1,738	1,742	1,745
Potraty		2 313	2 252	2 377	2 131	2 163	1 998
z toho umělá přerušení těhotenství		1 342	1 263	1 492	1 165	1 178	1 143
Potraty na 100 narozených	%	35,8	34,0	35,1	30,9	31,9	29,9
Zemřelí	osoby	6 428	6 933	6 443	6 752	6 696	6 885
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	9	-333	304	128	52	-220
Přistěhovalí	osoby	4 945	5 154	5 480	6 020	6 697	7 207
z toho z ciziny		1 039	1 309	1 543	2 162	2 753	3 243
Vystěhovalí	osoby	4 361	4 287	4 836	4 734	4 812	5 037
z toho do ciziny		695	652	652	688	756	990
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	584	867	644	1 286	1 885	2 170
z toho s cizinou		344	657	891	1 474	1 997	2 253
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	593	534	948	1 414	1 937	1 950
Na 1 000 obyvatel							
živě narození	‰	10,1	10,4	10,6	10,8	10,5	10,4
zemřelí	‰	10,1	10,9	10,1	10,6	10,4	10,7
přirozený přírůstek/úbytek	‰	0,0	-0,5	0,5	0,2	0,1	-0,3
přistěhovalí	‰	7,8	8,1	8,6	9,4	10,4	11,2
vystěhovalí	‰	6,8	6,7	7,6	7,4	7,5	7,8
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	0,9	1,4	1,0	2,0	2,9	3,4
celkový přírůstek/úbytek	‰	0,9	0,8	1,5	2,2	3,0	3,0
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	2,2	3,2	3,6	2,3	3,1	2,7
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	1,6	2,6	2,5	1,5	1,8	1,4
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.) ve věku:							
0–14 let	osoby	96 875	97 967	99 112	100 169	101 230	101 919
%	%	15,2	15,4	15,5	15,6	15,8	15,8
15–64 let	osoby	425 694	421 869	417 841	414 856	412 313	410 332
%	%	66,8	66,1	65,4	64,8	64,2	63,7
65 a více let	osoby	114 731	117 998	121 829	125 171	128 590	131 832
%	%	18,0	18,5	19,1	19,6	20,0	20,5
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	41,9	42,1	42,3	42,5	42,7	42,8
mužů		40,6	40,8	41,0	41,2	41,4	41,5
žen		43,1	43,3	43,6	43,7	43,9	44,1
Index stáří (stav k 31. 12.) ⁴⁾	%	118,4	120,4	122,9	125,0	127,0	129,3
mužů		97,8	100,0	102,2	104,6	106,7	109,3
žen		140,2	141,9	144,8	146,5	148,5	150,5
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ⁵⁾	%	49,7	51,2	52,9	54,3	55,7	57,0
Naděje dožití (dvouleté období)	roky						
mužů při narození		75,6	75,6	76,0	76,4	76,3	76,6
žen při narození		81,4	81,5	81,6	82,1	82,0	82,1
mužů ve věku 65 let		15,8	15,7	15,9	16,1	16,2	16,3
žen ve věku 65 let		19,2	19,3	19,4	19,7	19,7	19,9

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
VYBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	540,4	539,9	539,5	539,3	539,8	541,1
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	14,8	14,5	14,3	13,6	13,8	14,0
střední bez maturity	%	36,2	37,0	35,8	35,6	36,5	37,0
střední s maturitou	%	34,2	33,5	35,2	35,1	34,0	33,2
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	14,7	14,9	14,6	15,5	15,7	16,0
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	319,3	316,0	319,3	321,9	320,4	319,1
v tom: zaměstnaní		300,6	303,4	310,5	314,8	315,8	313,4
z toho ženy		128,5	132,2	135,6	137,1	138,2	136,7
nezaměstnaní		18,7	12,6	8,8	7,1	4,5	5,7
z toho ženy		11,1	7,0	5,2	4,3	2,4	3,1
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	221,0	223,9	220,2	217,4	219,5	222,0
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	83,6	82,7	82,5	83,0	83,5	83,7
zaměstnavatelé	%	2,4	3,0	3,6	3,7	2,8	3,1
pracující na vlastní účet	%	13,6	14,1	13,4	12,7	13,2	12,4
Zaměstnaní pracující v kraji	tis. osob	301,3	305,6	312,1	316,1	311,4	.
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	6,1	5,9	5,7	5,6	5,5	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	40,2	41,3	41,1	40,7	40,6	.
terciární (služby)	%	53,7	52,8	53,2	53,7	53,9	.
Míra ekonomické aktivity	%	59,1	58,5	59,2	59,7	59,3	59,0
v tom: muži		68,0	67,0	67,6	68,4	68,0	67,6
ženy		50,5	50,5	51,1	51,3	51,0	50,7
Míra zaměstnanosti	%	55,6	56,2	57,5	58,4	58,5	57,9
v tom: muži		65,1	64,8	66,2	67,3	67,2	66,6
ženy		46,5	47,9	49,2	49,8	50,2	49,6
Obecná míra nezaměstnanosti	%	5,9	4,0	2,8	2,2	1,4	1,8
v tom: muži		4,2	3,2	2,0	1,6	1,2	1,4
ženy		7,9	5,0	3,7	3,0	1,7	2,2
NEZAMĚSTANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	27 645	22 576	19 385	14 112	11 060	10 537
z toho: ženy		13 721	11 271	9 721	7 035	5 603	5 224
absolventi škol a mladiství		1 552	1 112	884	606	562	488
osoby se zdravotním postižením		3 648	3 402	3 266	2 564	1 992	1 725
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		7 504	7 342	7 108	5 609	4 899	4 899
dosažitelní		26 390	21 363	17 909	12 812	9 807	9 474
v tom podle věku:							
do 19 let		926	683	653	438	414	393
20–24 let		3 233	2 281	1 763	1 171	898	808
25–34 let		5 755	4 622	3 797	2 660	2 166	2 086
35–44 let		6 544	5 466	4 393	3 221	2 389	2 340
45–54 let		6 048	4 949	4 417	3 117	2 446	2 384
55 a více let		5 139	4 575	4 362	3 505	2 747	2 526
průměrný věk	roky	40,8	41,5	42,3	43,1	42,9	42,8
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		6 897	5 570	5 004	3 696	2 837	2 738
střední bez maturity		12 333	9 991	8 512	6 101	4 734	4 517
střední s maturitou		6 407	5 260	4 389	3 211	2 600	2 409
vyšší odborné vč. nástavbového		276	233	195	120	110	96
vysokoškolské		1 732	1 522	1 285	984	779	777

¹⁾ údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby	11 789	9 645	8 133	5 793	4 693	4 395
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		3 451	2 712	2 221	1 685	1 370	1 274
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		8 338	6 933	5 912	4 108	3 323	3 121
manuální pracovníci	osoby	15 013	12 314	10 754	7 999	6 141	6 000
kvalifikovaní (třídy 6–8)		8 749	7 076	5 722	4 246	3 245	3 087
nekvalifikovaní (třída 9)		6 264	5 238	5 032	3 753	2 896	2 913
v tom podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	9 448	9 243	8 345	6 750	5 999	5 854
3–6 měsíců		4 425	3 591	3 240	2 393	2 038	2 103
6–12 měsíců		4 390	3 114	2 877	1 848	1 239	1 341
od 1 roku do 2 let		3 895	2 233	1 795	1 187	695	610
více než 2 roky		5 487	4 395	3 128	1 934	1 089	629
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměstnanosti	Kč	6 046	6 177	6 360	6 940	7 390	8 162
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	6,20	5,07	4,28	3,09	2,38	2,31
v tom: muži		6,19	5,03	4,24	3,09	2,35	2,32
ženy		6,21	5,10	4,33	3,09	2,41	2,30
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁴⁾	%	2,20	1,57	1,18	0,75	0,43	0,30
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	místa	3 631	6 867	9 458	13 833	17 575	19 385
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci úřadu práce	osoby	7,6	3,3	2,0	1,0	0,6	0,5
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	123 842	127 905	131 794	138 142	148 649	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	194,4	200,7	206,5	216,1	231,9	.
průměr ČR = 100	%	94,8	94,0	93,2	93,9	94,1	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	24 239	25 246	26 537	28 093	30 620	32 707
v tom: muži		26 461	27 645	29 178	30 778	33 231	35 784
ženy		21 503	22 216	23 295	24 942	27 608	29 267
Medián mezd	Kč	21 675	22 697	24 018	25 457	27 909	29 460
v tom: muži		23 207	24 409	26 009	27 581	29 811	31 844
ženy		19 768	20 643	21 530	23 053	25 834	26 977
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)							
mateřských škol	osoby	23 419	23 351	23 065	23 045	23 060	23 017
základních škol		52 741	54 054	55 426	56 337	57 070	57 646
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		27 001	26 575	26 275	25 968	26 104	26 439
vyšších odborných škol (denní studium)		1 192	983	821	679	578	527
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)							
s trvalým bydlištěm v kraji	osoby	20 504	19 083	18 147	17 019	16 332	16 344
s místem výuky v kraji		16 719	15 593	14 883	13 744	12 878	12 843
z toho v prezenčním studiu	%	67,8	66,3	65,8	66,0	65,8	65,3
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	4 113	3 787	3 606	3 311	3 009	2 733
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	2 727	2 688	2 622	2 663	2 674	.
na 1 000 obyvatel		4,3	4,2	4,1	4,2	4,2	.
Nemocnice		9	9	9	9	9	.
lůžka		3 150	3 149 ⁷⁾	3 406	3 412	3 407	.
případy hospitalizace ⁶⁾	tis. případů	131,2	131,6	139,8	138,5	137,6	.
průměrná ošetrovací doba	dny	6,34	6,28	6,43	6,35	6,19	.
využití lůžek	dny	264,2	262,5	263,7	257,5	249,9	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	4,399	4,773	5,018	5,087	5,186	5,344
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	48,7	44,3	45,5	45,2	43,7	44,4

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ⁵⁾ pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)⁶⁾ do roku 2015 počet hospitalizovaných pacientů⁷⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. pěstounské péče)	tis. dávek	666,8	640,9	609,1	567,5	504,2	472,6
z toho přídavek na dítě		326,5	299,8	274,5	237,9	182,4	160,4
Výdaje na dávky celkem (vč. pěstounské péče)	mil. Kč	2 071	2 058	2 042	2 014	2 132	2 075
z toho přídavek na dítě		196	180	165	143	145	131
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. pěstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 252	3 229	3 199	3 150	3 327	3 226
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		3 033	3 033	3 002	2 963	2 915	2 951
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		26,4	25,7	24,6	23,7	22,7	22,4
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		574	773	838	882	878	885
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotními postiženími		689	689	624	618	639	632
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁸⁾	osoby	142 993	144 925	146 703	148 021	149 191	150 376
z toho ženy		88 221	89 019	89 508	89 734	89 968	90 140
Příjemci starobního důchodu sólo ⁹⁾	osoby	105 064	107 134	108 891	110 370	111 555	112 897
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{8,10)}	osoby	35 967	37 580	39 133	40 613	41 831	43 166
z toho ženy		20 424	21 284	22 155	22 934	23 584	24 246
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	25,2	25,9	26,7	27,4	28,0	28,7
v tom: muži		28,4	29,1	29,7	30,3	30,8	31,4
ženy		23,2	23,9	24,8	25,6	26,2	26,9
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	10 985	11 260	11 375	11 765	12 325	13 380
v tom: muži		12 039	12 335	12 449	12 862	13 455	14 553
ženy		10 058	10 310	10 411	10 768	11 286	12 290
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	50,7	49,6	47,4	46,2	44,2	45,4
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 171 874	1 282 061	1 420 839	1 519 993	1 814 685	2 060 343
v tom dávky:							
nemocenské		813 207	886 172	998 506	1 063 110	1 296 592	1 503 688
ošetřovné		49 550	62 818	68 961	79 765	94 678	96 390
peněžitá pomoc v mateřství		309 010	332 939	353 225	376 916	409 145	437 585
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		108	131	148	202	230	223
otcovská poporodní péče ¹¹⁾		11 467	13 420
dlouhodobé ošetřovné ¹¹⁾		2 573	9 037
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		14 683	12 595	10 816	9 662	8 861	9 229
na 1 000 obyvatel		23,1	19,8	16,9	15,1	13,8	14,3
Objasněné trestné činy		8 420	7 812	6 778	6 451	6 005	6 125
Hlášené dopravní nehody		3 753	3 916	4 223	4 301	4 360	4 495
na 1 000 obyvatel		5,9	6,1	6,6	6,7	6,8	7,0
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	osoby	63	62	51	52	59	58
Podíl bodovaných řidičů ¹²⁾ z registrovaných řidičů celkem	%	7,8	7,9	8,1	8,0	7,7	7,5
Požáry		993	1 355	896	1 084	1 099	1 152
na 1 000 obyvatel		1,6	2,1	1,4	1,7	1,7	1,8
přímá škoda	mil. Kč	83,4	120,1	195,8	138,5	124,0	149,1

⁸⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu¹⁰⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.¹¹⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018¹²⁾ bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	219 426	228 760	237 236	247 332	265 273	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	100,7	103,1	102,1	103,0	104,9	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	tis. Kč	344,5	359,0	371,7	387,0	413,9	.
průměr ČR = 100	%	84,1	82,3	82,4	81,2	82,6	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	tis. Kč	728,2	748,5	760,1	782,4	851,8	.
průměr ČR = 100	%	86,2	84,4	83,9	82,9	86,7	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	198 379	205 853	213 246	221 942	238 636	.
v tom sektory: primární	%	5,7	5,2	4,7	4,9	4,7	.
sekundární	%	40,8	41,8	41,5	41,1	39,3	.
terciární	%	53,5	53,0	53,8	54,0	56,0	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	55 761	56 885	54 496	53 045	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	87,5	89,3	85,4	83,0	.	.
průměr ČR = 100	%	85,0	77,4	75,9	70,3	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	301 314	305 637	312 115	316 116	311 428	.
z toho zaměstnanci		258 168	258 857	264 709	269 775	266 197	.
NÁKLADY PRÁCE¹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	31 489	32 658	34 143	36 491	39 477	.
z toho: přímé náklady (mzdy a náhrady mzdy)		22 828	23 695	24 788	26 455	28 657	.
sociální náklady a výdaje		8 182	8 489	8 860	9 468	10 210	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY²⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	25 889	28 790	28 015	30 220	33 916	38 062
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	25 081	27 313	24 779	28 534	33 891	36 758
v tom: běžné výdaje		18 585	19 978	20 475	22 227	24 667	27 488
kapitálové výdaje		6 495	7 335	4 304	6 307	9 223	9 270
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	2 488	2 665	2 846	2 927	3 442	.
z toho: mzdové		1 247	1 292	1 296	1 540	1 653	.
financované z veřejných zdrojů ČR		974	972	947	1 107	1 273	.
Zaměstnaní ve výzkumu a vývoji	přep. os.	2 192	2 259	2 378	2 545	2 581	.
z toho výzkumní pracovníci		918	920	965	1 048	966	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE³⁾							
Podíl domácností vybavených počítačem	%	69,9	73,0	73,5	75,0	75,6	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	70,6	73,8	74,3	76,1	77,6	.
ORGANIZAČNÍ STATISTIKA							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		160 786	162 106	163 411	164 927	166 419	165 373
z toho živnostníci		110 538	112 004	113 172	115 925	116 751	117 977
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		84 784	84 076	82 819	84 462	85 312	86 316
z toho živnostníci		53 693	53 989	53 717	55 487	55 701	56 318
Vzniklé subjekty		4 946	5 001	4 882	5 113	4 918	4 733
z toho živnostníci		3 536	3 191	3 227	3 312	3 382	3 275
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Produkce zemědělského odvětví	mil. Kč	13 753	12 506	13 271	13 444	⁴⁾ 13 891	.
z toho: rostlinná produkce		7 507	6 627	7 192	6 673	⁴⁾ 7 062	.
živočišná produkce		5 798	5 220	5 007	5 591	⁴⁾ 5 671	.
Obhospodařovaná zemědělská půda (stav k 31. 5.)	ha	421 152	419 298	415 915	420 274	420 838	420 942
z toho orná		251 652	252 591	249 255	248 590	248 161	247 734
Sklízeň: obilovin	t	816 943	741 463	751 993	698 692	699 565	721 478
brambor	t	97 025	59 233	93 685	102 074	83 132	84 853
Hospodářská zvířata (stav k 1. 4.)							
skot	kusy	213 128	219 211	219 337	222 144	221 897	222 416
prasata	kusy	145 265	128 686	124 688	105 838	103 617	93 639
drůbež	tis. ks	1 965	2 346	1 650	2 035	1 907	2 253

1) podniky se sídlem v kraji

2) souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí

3) tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2018 je vypočten z dat roku 2017, 2018 a 2019)

4) semidefinitivní údaje

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výroba jatečného skotu	t ž. hm.	24 584	26 092	25 132	24 631	26 260	24 783
Výroba jatečných prasat	t ž. hm.	24 804	22 124	21 603	19 253	16 242	14 822
Výroba jatečné drůbeže	t ž. hm.	25 779	30 356	26 458	28 576	31 260	33 002
Výroba mléka	tis. l	335 623	339 215	341 080	340 052	350 465	350 939
Snáška konzumních vajec	tis. ks	129 487	119 349	110 484	115 457	108 274	106 768
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	2 178	2 486	2 428	2 188	2 138	3 017
Těžba dřeva	m ³ b. k.	2 074 179	2 303 904	2 281 638	2 573 841	3 379 519	4 325 500
z toho nahodilá hmyzová		63 640	198 071	389 625	648 782	1 756 949	3 380 311
PRŮMYSL⁵⁾							
Průměrný počet podniků		151	151	152	156	156	158
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnance	mil. Kč	135 460	151 728	159 790	170 471	172 518	180 747
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	tis. Kč	2 974	3 205	3 258	3 374	3 421	3 514
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	fyz. os.	45 554	47 340	49 040	50 531	50 431	51 436
	Kč	24 932	25 901	27 176	29 005	31 148	33 656
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	16 190	15 498	13 318	17 664	16 893	17 030
podíl na ČR	%	18,8	18,5	16,0	20,3	19,2	19,6
Spotřeba elektřiny netto	GWh	3 104	3 043	3 098	3 162	3 155	3 157
podíl na ČR	%	5,5	5,4	5,4	5,4	5,3	5,3
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 840,1	1 871,7	1 911,0	1 955,1	1 925,4	1 936,2
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	237 609	256 491	274 846	279 914	271 616	274 705
podíl na ČR	%	3,3	3,4	3,4	3,3	3,4	3,3
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	787,2	894,7	996,5	1 022,9	943,0	906,9
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁶⁾		40	41	41	37	37	33
Základní stavební výroba ⁶⁾	mil. Kč	10 572	11 353	10 388	11 803	12 040	9 515
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 501	1 637	1 514	1 787	1 803	2 141
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁶⁾	fyz. os.	7 045	6 937	6 863	6 604	6 677	4 444
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁶⁾	Kč	31 183	31 559	33 465	34 680	37 294	38 002
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁷⁾	mil. Kč	20 861	23 238	17 631	20 702	20 680	.
z toho pro veřejné zadavatele		6 065	8 715	5 041	5 447	9 165	.
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	12 689	12 221	16 391	15 122	16 216	20 636
z toho: budov (bytových a nebytových)		7 675	8 470	12 111	10 347	11 163	13 924
na ochranu životního prostředí		759	563	593	1 008	1 045	850
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	2 023	2 034	2 485	2 271	2 539	3 071
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		1 484	1 312	1 979	1 703	1 939	2 108
z toho v nových rodinných domech		880	982	1 085	1 226	1 327	1 394
Dokončené byty		1 287	1 246	1 244	1 253	1 713 ⁸⁾	2 229
z toho v nových rodinných domech		894	874	910	889	1 328 ⁸⁾	1 331
Investiční náklady na výstavbu 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	32 003	32 270	33 218	32 910	34 694 ⁸⁾	34 755
v novém bytovém domě	Kč	23 544	23 724	23 674	37 125	31 626 ⁸⁾	34 725
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		313 628	329 146	340 060	352 768	364 805	375 657
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		1 208	1 205	1 195	1 136	1 178	1 181
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		59 247	58 839	59 593	57 157	56 825	58 345
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	1 176,0	1 341,9	1 446,9	1 561,8	1 727,0	1 788,9
z toho ze zahraničí		364,9	411,8	469,4	534,3	643,5	637,0
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,7	3,7	3,7	3,6	3,5	3,5
z toho hostů ze zahraničí		3,1	3,0	2,9	2,8	2,7	2,7

⁵⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

⁶⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

⁷⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁸⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Jihočeský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	489 693	489 367	489 107	488 917	488 928	488 916
z toho: orná půda		310 043	308 550	307 741	307 217	306 529	305 552
zahrady a ovocné sady		14 732	14 741	14 798	14 810	14 869	14 983
trvalé travní porosty		164 919	166 075	166 569	166 889	167 530	168 381
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	516 002	516 431	516 702	516 881	516 872	516 883
z toho: lesní pozemky		378 556	378 852	379 061	379 319	379 664	379 998
zastavěné plochy a nádvoří		11 029	11 040	11 053	11 100	11 133	11 191
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	89,9	90,9	90,1	90,7	90,2	89,4
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	84,7	85,4	84,7	84,6	84,1	82,3
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	35,3	35,8	35,4	36,3	37,0	37,6
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	27,6	28,2	28,6	28,7	29,4	29,9
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	86,0	86,2	85,9	87,6	87,0	86,3
na kanalizaci s koncovou ČOV		79,6	80,2	80,2	82,0	81,5	80,9
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	94,4	95,2	95,5	95,8	96,2	96,5
Čistírný odpadních vod (ČOV)		321	327	338	354	364	375
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	387 903	385 689	386 680	389 479	389 748	377 354
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	9 611	9 364	10 094	11 998	12 627	11 922
OVZDUŠÍ (ČHMÚŠ¹)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	0,41	0,42	0,42	0,42	0,40	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,35	0,37	0,36	0,36	0,33	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	0,65	0,61	0,36	0,40	0,32	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,65	0,61	0,36	0,40	0,32	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	0,91	0,87	0,87	0,88	0,83	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,32	0,30	0,28	0,29	0,27	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,59	0,57	0,59	0,58	0,56	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	4,85	4,99	5,06	5,06	4,52	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		3,80	4,01	4,11	4,16	3,70	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,05	0,98	0,95	0,90	0,82	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ²⁾	t	1 124 384	1 542 155	1 548 826	1 400 098	1 083 075	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	207 663	201 175	259 463	256 023	246 048	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	124 953	752 281	579 099	502 698	149 563	.
stavebnictví	t	447 994	446 977	547 496	521 591	570 279	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 765	2419,86	2 426	2 190	1 690	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	325	346,05	372	370	392	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	13,6	14,29	14,4	15,5	15,8	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	44,3	49,5	53,7	57,3	61,9	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 757	3 176	1 170	1 991	3 135	.
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	1 386,6	1 559,5	422,0	734,9	1 398	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	60,8	57,9	27,1	17,5	54,9	.
nakládání s odpadními vodami	%	20,4	19,4	56,8	64,2	28,7	.
nakládání s odpady	%	15,6	20,3	13,3	14,3	15,0	.
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	2 703,2	2 617,2	2 667,2	2 691,3	2 889	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	2,3	2,6	3,3	3,3	4,0	.
nakládání s odpadními vodami	%	43,9	47,1	50,1	46,3	43,8	.
nakládání s odpady	%	49,2	47,4	43,3	47,1	46,5	.

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2014 a 2019

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	2014	637 300	189 861	61 110	91 778	70 634	50 800	70 653	102 464
	2019	644 083	195 903	61 556	90 692	71 587	50 978	70 772	102 595
z toho cizinci (bez azylantů)	2014	15 366	5 130	2 638	1 650	1 419	1 081	1 773	1 675
	2019	22 942	7 445	3 514	2 247	3 042	1 703	2 281	2 710
v tom ve věku (%):									
0–14 let	2014	15,2	15,6	16,2	14,8	14,6	15,4	14,9	14,8
	2019	15,8	16,6	16,5	15,0	15,2	15,6	15,6	15,5
15–64 let	2014	66,8	67,0	68,0	66,6	65,8	67,8	66,7	66,1
	2019	63,7	64,0	65,0	63,3	62,8	64,6	63,5	63,0
65 a více let	2014	18,0	17,4	15,8	18,6	19,7	16,9	18,4	19,1
	2019	20,5	19,4	18,5	21,7	22,0	19,8	20,9	21,6
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	2014	41,9	41,4	40,5	42,3	42,8	41,4	42,2	42,5
	2019	42,8	42,1	41,7	43,6	43,7	42,6	43,2	43,5
Index stáří (stav k 31. 12.) ¹⁾	2014	118,4	111,4	97,6	126,3	134,9	109,8	123,5	128,6
	2019	129,3	117,0	112,3	144,4	145,1	127,0	134,2	139,5
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ²⁾	2014	49,7	49,2	47,0	50,1	52,1	47,6	49,8	51,3
	2019	57,0	56,2	53,9	58,0	59,1	54,7	57,5	58,8
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2014	0,0	1,6	1,2	-0,4	-1,3	-1,2	0,1	-1,9
	2019	-0,3	0,8	0,8	-0,1	-1,6	-0,7	-1,1	-1,9
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel	2014	0,9	3,1	-2,3	-2,1	3,2	-1,5	1,9	0,5
	2019	3,4	5,9	2,0	0,5	5,5	0,8	1,6	2,9
Celkový přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel	2014	0,9	4,7	-1,1	-2,4	1,8	-2,7	2,0	-1,4
	2019	3,0	6,8	2,8	0,4	3,9	0,1	0,5	1,0
Naděje dožití při narození (v období 2015–2019)									
mužů		.	76,6	75,5	76,4	76,8	75,8	75,5	76,6
žen		.	82,2	80,7	82,1	82,3	81,3	81,5	82,0
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	2014	27 645	7 032	3 670	3 887	2 689	1 910	3 359	5 098
	2019	10 537	2 455	1 561	1 215	987	950	1 438	1 931
z toho (%):									
ženy	2014	49,6	50,6	48,9	49,9	52,2	42,6	47,6	51,4
	2019	49,6	50,6	48,3	50,0	54,1	41,6	51,3	49,4
absolventi škol a mladiství	2014	5,6	6,8	4,1	5,6	5,8	5,3	4,6	5,7
	2019	4,6	4,7	4,0	4,0	4,1	4,9	4,5	5,7
osoby se zdravotním postižením	2014	13,2	12,2	13,3	10,6	11,4	14,4	18,9	13,2
	2019	16,4	14,9	11,8	16,3	14,5	16,3	24,1	17,3
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2014	27,1	27,1	24,2	29,8	32,3	33,2	24,7	23,9
	2019	46,5	46,7	43,3	51,6	50,7	47,7	42,4	45,9
dosazitelní	2014	95,5	93,1	97,1	93,6	93,0	92,2	98,7	99,2
	2019	89,9	90,6	93,0	91,3	88,7	88,2	84,1	91,5
ve věku do 24 let	2014	15,0	17,6	14,5	14,5	13,3	14,6	13,8	14,3
	2019	11,4	11,9	11,9	10,1	10,7	13,1	12,1	10,1
ve věku 55 a více let	2014	18,6	17,1	18,5	18,8	19,0	19,3	20,6	18,6
	2019	24,0	23,0	23,4	23,2	25,4	23,4	24,1	25,6
evidovaní 12 a více měsíců	2014	33,9	27,2	41,9	29,1	29,2	24,7	41,8	41,9
	2019	11,8	7,6	14,7	8,6	6,4	7,7	18,2	16,6

1) počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

2) počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2014 a 2019

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Podíl nezaměstnaných osob (stav k 31. 12.; %) ³⁾	2014	6,20	5,14	8,59	5,94	5,39	5,11	7,05	7,47
	2019	2,31	1,78	3,63	1,93	1,95	2,54	2,69	2,74
v tom: muži	2014	6,19	5,13	8,57	5,89	5,06	5,82	7,25	7,18
	2019	2,32	1,76	3,65	1,92	1,76	2,96	2,62	2,78
ženy	2014	6,21	5,16	8,60	6,00	5,74	4,36	6,84	7,76
	2019	2,30	1,81	3,60	1,94	2,14	2,08	2,76	2,70
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (stav k 31. 12.; %) ⁴⁾	2014	2,20	1,51	3,70	1,85	1,69	1,37	2,98	3,15
	2019	0,30	0,15	0,57	0,18	0,14	0,22	0,58	0,50
Lékaři na 1 000 obyvatel	2014	4,3	5,7	3,3	3,8	3,7	3,0	3,5	4,1
	2018	4,2	5,7	3,1	3,6	4,1	3,1	3,5	3,5
Průměrné procento dočasně pracovní neschopnosti	2014	4,399	4,207	4,641	3,816	4,368	5,809	4,855	4,326
	2019	5,344	4,732	5,740	5,239	5,818	6,774	6,355	5,378
Průměrná doba trvání 1 případu dočasně pracovní neschopnosti	2014	48,7	49,5	47,6	45,8	44,6	59,2	53,7	43,9
	2019	44,4	42,0	46,5	44,2	44,0	51,4	51,7	41,8
Lůžka v domovech pro seniory na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let	2014	26,4	25,0	24,4	25,0	23,4	41,4	28,7	25,5
	2019	22,4	22,2	21,1	16,5	26,1	38,5	25,9	22,7
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč) ⁵⁾	2014	10 985	11 258	10 755	10 724	10 888	10 883	10 977	11 003
	2019	13 380	13 738	13 090	13 026	13 249	13 206	13 358	13 436
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (včetně souběhu; %) ⁶⁾	2014	25,2	20,9	31,8	30,7	27,3	18,6	24,3	25,7
	2019	28,7	23,7	35,0	35,3	31,7	21,1	28,0	29,7
v tom: muži	2014	28,4	23,0	34,6	33,8	31,0	21,5	27,8	30,6
	2019	31,4	25,6	36,7	37,7	34,8	23,6	31,0	34,1
ženy	2014	23,2	19,6	30,0	28,8	25,0	16,7	22,1	22,8
	2019	26,9	22,5	33,8	33,7	29,7	19,4	25,9	26,9
Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel	2014	23,1	29,4	26,4	18,9	21,6	20,9	19,3	17,7
	2019	14,3	15,2	16,6	12,8	15,4	14,4	15,4	11,3
z toho násilné a mravnostní	2014	2,1	2,1	2,7	2,3	2,4	1,9	2,0	1,5
	2019	1,6	1,5	1,8	1,6	2,0	1,6	1,7	1,3
Hlášené dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2014	5,9	6,8	6,7	5,6	5,1	7,3	5,3	4,4
	2019	7,0	6,6	9,5	5,5	6,5	9,0	7,0	6,8
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel (stav k 31. 12.)	2014	173,4	183,9	174,6	162,5	173,1	176,4	156,6	173,8
	2019	183,2	194,0	181,5	172,6	179,1	184,5	169,2	184,7
z toho:									
	se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2014	84,3	87,1	82,7	80,9	86,9	83,8	78,8
	2019	87,4	92,0	81,8	83,1	89,5	85,7	80,9	89,9
subjekty vzniklé v roce	2014	5,6	5,9	5,8	5,2	5,2	5,1	5,4	5,7
	2019	5,1	5,1	4,9	4,9	5,3	4,8	4,9	5,5

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let⁵⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec⁶⁾ starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Jihočeského kraje v roce 2014 a 2019

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachatice	Strakonice	Tábor
Zahájené byty na 1 000 obyvatel	2014	2,3	3,7	2,5	1,7	0,9	2,4	1,7	1,6
	2019	3,3	3,9	3,5	3,0	2,4	3,9	1,7	3,7
Dokončené byty na 1 000 obyvatel	2014	2,0	3,4	1,4	1,9	0,9	1,6	1,4	1,4
	2019 ⁷⁾	3,5	6,2	2,7	2,8	1,2	2,7	2,2	2,2
Hromadná ubytovací zařízení	2014	1 208	167	300	276	91	194	64	116
	2019	1 181	165	308	272	86	182	61	107
lůžka	2014	59 247	9 314	13 260	12 324	6 360	7 181	3 613	7 195
	2019	58 345	8 923	13 272	12 432	6 014	6 852	3 957	6 895
lůžka na 1 000 obyvatel	2014	93,0	49,2	217,0	134,1	90,0	141,3	51,2	70,2
	2019	90,7	45,7	216,0	137,0	84,2	134,4	55,9	67,2
hosté (tis. osob)	2014	1 176,0	228,4	423,3	192,9	79,6 ⁸⁾	106,6	41,6	103,6
	2019	1 788,9	449,8	598,9	263,3 ⁸⁾	104,0 ⁸⁾	150,7 ⁸⁾	54,9	167,3
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ									
Podíl na celkové výměře (stav k 31. 12.; %):									
orná půda	2014	30,8	37,7	11,8	31,4	41,6	12,9	44,2	43,7
	2019	30,4	37,2	11,0	31,1	41,2	12,5	43,9	43,3
lesní pozemky	2014	37,6	32,4	48,2	39,0	33,0	52,5	22,7	29,4
	2019	37,8	32,4	48,6	39,1	33,1	52,7	22,8	29,4
zastavěné plochy a nádvoří	2014	1,1	1,6	0,5	0,9	1,4	0,6	1,4	1,4
	2019	1,1	1,7	0,5	1,0	1,4	0,6	1,5	1,4

⁷⁾ předběžné údaje⁸⁾ méně spolehlivý údaj

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
			Pelhřimov	PE	CZ0633
			Třebíč	TR	CZ0634
			Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031			
České Budějovice	CB	CZ0311	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Český Krumlov	CK	CZ0312	Blansko	BK	CZ0641
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313	Brno-město	BM	CZ0642
Písek	PI	CZ0314	Brno-venkov	BI	CZ0643
Prachatice	PT	CZ0315	Břeclav	BV	CZ0644
Strakonice	ST	CZ0316	Hodonín	HO	CZ0645
Tábor	TA	CZ0317	Vyškov	VY	CZ0646
			Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeňský kraj	PLK	CZ032			
Domažlice	DO	CZ0321	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Klatovy	KT	CZ0322	Jeseník	JE	CZ0711
Plzeň-město	PM	CZ0323	Olomouc	OC	CZ0712
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Prostějov	PV	CZ0713
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Přerov	PR	CZ0714
Rokycany	RO	CZ0326	Šumperk	SU	CZ0715
Tachov	TC	CZ0327			
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Cheb	CH	CZ0411	Kroměříž	KM	CZ0721
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Sokolov	SO	CZ0413	Vsetín	VS	CZ0723
			Zlín	ZL	CZ0724
Ústecký kraj	ULK	CZ042			
Děčín	DC	CZ0421	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Chomutov	CV	CZ0422	Bruntál	BR	CZ0801
Litoměřice	LT	CZ0423	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Louny	LN	CZ0424	Karviná	KI	CZ0803
Most	MO	CZ0425	Nový Jičín	NJ	CZ0804
Teplice	TP	CZ0426	Opava	OP	CZ0805
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Ostrava-město	OV	CZ0806
Liberecký kraj	LBK	CZ051			
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			

